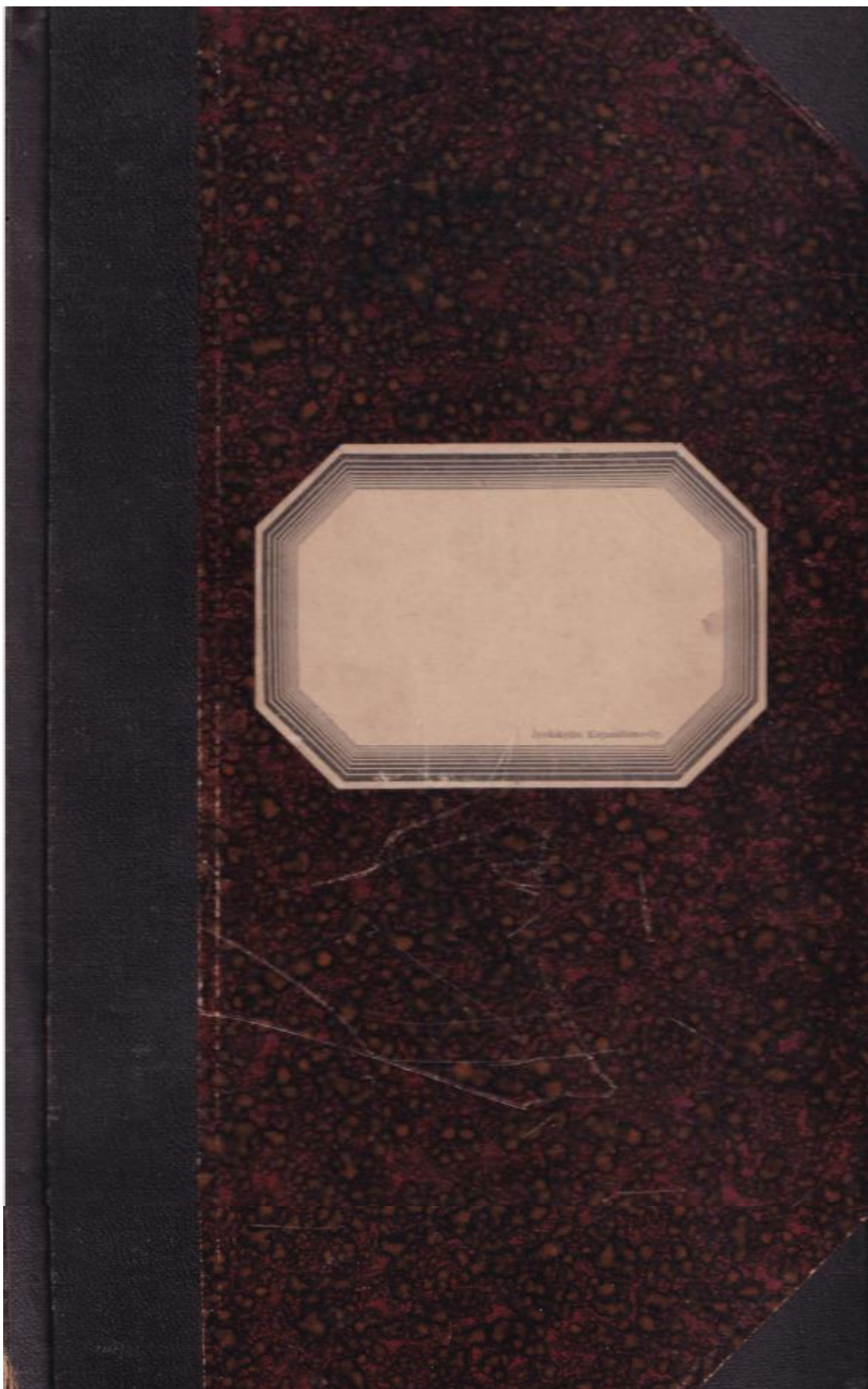

TAMMION NUORISOSEURAN HISTORIA 1920 - 1945

PENTTI PITKÄNEN 2020

TEOS KUULUU TAMMION HALLINTOHISTORIAT-SARJAAN

Missäkö Jallu luuraa?

TAMMION NUORISOSEURAN HISTORIA 1920 – 1945

TEOKSEN ON TOIMITTANUT JA TAITTANUT PENTTI PITKÄNEN

Copyright PENTTI PITKÄNEN©

TEOS KUULUU TAMMION HALLINTOHISTORIAT-SARJAAN

SAATE

Nuorisoseuraliike sai alkunsa 1880-luvun alussa Etelä-Pohjanmaalla kansallisen herätyksen innoittamana. Ensimmäinen nuorisoseura perustettiin 1881 Kauhavalla. 1882 syntyi maakunnallinen Etelä-Pohjanmaan nuorisoseura.

Liikkeen johtoon asettui 1880-luvun lopulla Santeri Alkio, joka ryhtyi 1890 julkaisemaan aika-kauslehteä Pyrkijä. Alkio tähdensi nuorisoseurojen merkitystä nuorison itsekasvatuksen edistäjänä. Nuorisoseurojen aatteelliseksi päämääräksi Alkio asetti hyvän ihmisen ja kelpo kansalaisen kasvattamisen.

1897 perustettiin nuorisoseurojen keskuselimeksi Suomen Nuorison Liitto pyrkimyksenä poliittisesti puolueeton ja ihanteellinen nuorisokasvatus.

Tammion nuorisoseura aloitti toimintansa 1899 Tammion kansakoulun opettajaksi valitun Saska-lan Jussin, Johannes Suomalaisen johdolla. Seura virallistettiin 1901 Etelä-Karjalan nuorisoseuran Tammion haara-osastoksi. 1902 siitä tuli Kymnlaakson nuorisoyhdistyksen haaraosasto yhdistyksen vahvistettua Tammion nuorisoseuran säännöt.

Tammion nuorisoseuran toiminta huipentui 1920-luvun alkupuolella sen jälkeen, kun Tammiaan oli Somerista siirretty suuri sotilassauna ja kunnostettu se kylän yhteiseksi kokoontumis- ja juhla-paikaksi. Osuuskunnan johtokunta nimesi talon Kalastajainpirtiksi.

Seuran toimintaa johtivat 1920 – 1936 Yrjö Kiiski 1920 – 1922, Valto Pitkänen 1923-1926 ja 1930, Saimi Suomalainen 1927, Eino Suomalainen 1928-1929, Tammion kansakoulunopettajan tytär Maila Björck 1931-1933, Inkeri Kouki 1934, Lauri Kouki 1935 ja Laura Suomalainen 1936.

Seura koki vaikuttavia menetyksiä 1926 – 1936. 1926 syksyllä hukkui seuran varapuheenjohtajana 1922 ja kirjurina 1923-1926 toiminut Toivo Suomalainen. 1927 seuran puheenjohtajana toiminut Saimi Suomalainen kuoli lentävään keuhkotautiin ja hänen jälkeensä seuran puheenjohtajana 1928 – 1929 toiminut Eino Suomalainen muutti perheineen Tammiosta mantereelle. 1929 seuran aktiivisiksi toimijoiksi valitut ketholmalaiset Martti Pitkänen kuoli 1934 ja Aili Pitkänen avioitui Kuorsaloon 1936, jolloin seura menetti toimintakykynsä. Viimeinen yritys seuran elvyttämiseksi kirjattiin 1945.

Toimittamani Tammion nuorisoseuran historian lähdeaineistona ovat seuran alkuperäiset pöytäkirjat ja Haminassa, Kotkassa ja Viipurissa ilmestyneiden sanomalehtien leikkeet, jotka on poimittu kansalliskirjaston digitaalisesta sanomalehtiarkistosta hakusanoilla Tammio ja Tammion nuorisoseura. Seuran oman lehden ”USVA”n kaikki 1908 – 1931 kirjoitetut numerot ovat yhtä numeroa lukuun ottamatta usvaan kadonneet. Lähteet kertovat, kuinka merkittävää osaa tammio-laisten vapaa-ajan elämässä seura näytteli.

Tammiolaiset itsekin näyttelivät näyttävästi seuran järjestämissä iltamissa ja juhlissa. Larin Kyös-tin kirjoittamaa huvinäytelmää Ulkosaarelaiset esitettiin lauluineen ja kisoineen 1924 paitsi Tam-miossa myös ainakin Virolahdella Häppilässä. Sama teos valmistui 1938 elokuvaksi. Osa ulkoku-vauksista suoritettiin Tammiassa, jonka Tanssikalliolla sain isäni kupeella katsella 5-vuotiaan sil-min, kun siellä kuvattiin kansantänhuilua.

Pöytäkirjoissa ja lehtileikkeissä mainitaan toisinaan esitettyjen näytelmien nimet. Mitä kertomuk-sia ja runoja esitettiin, niistä ei ole säilynyt muistijälkiä. Lähteinä olivat ilmeisesti Tammion kir-jastoon hankitut teokset ja lukutupaan tilatut aikakauslehdet, niistä merkittävin ed. m. Pyrkijä. Sen vuoksi olen pöytäkirjan otteiden ja lehtileikkeiden lomaan sijoittanut kronologisesti ensisijai-sesti juuri Pyrkijässä julkaistuja runoja vuosilta 1920 – 1929.

Tammion nuorisoseuran historia julkaistaan kahtena osana, joista ensimmäinen kattaa vuodet 1900 – 1920 ja toinen 1920 – 1945.

Tikkurilassa 7.6 2020

Pentti Pitkänen

Pöytäkirja tehty Tammion
 Nuorisoseuran kokouksessa
 26 p. tammik. 1920.

1 §
 Pokaalihiihtoon 10 km. matkalla, joka pide-
 tään 8 p. helmik. päätettiin hankkia 2 pal-
 kintoa miehille ja 2 naisille. Näiden raha-
 lisen arvo astassa saa nousta 25:- mk.
 vaikeilla.

2 §
 Näiden edellämainittujen palkintojen
 hankkiminen jätettiin Kaarlo Suomalaiselle.

3 §
 Kilpailutaran matkan mittaa Erkki-
 ja Toimi Pitkänen.

4 §
 Jätettiin kirjurin tilattavaksi 2 kpl. niig-
 telmäkirjaa: "Kumullään, Onnenpotkaus ja Kol-
 menjussin naimahommat." Myöskin muutamia
 häppälästä kuvaelmia päätettiin tilata sa-
 mallakertaa.

5 §
 Hankitaan seuralle uusi pöytäkirja
 kirja, edellinen, on jo kulunut loppuun.

Yrjö Kiuski

Nestori Lammi.

1920 0126

Onnenpotkaus : kolminäytöksinen huvinäytelmä
kirjoittanut Lähteenpuro

Lähteenpuro, kirjoittaja

 Kirja | Karisto | 1918 | 2. painos

Kolmen Jussin naimahommat : 3-näytöksinen kuvaus
kansanelämästä Etelä-Hämeessä / kirjoittanut O.
Sarakorpi

Sarakorpi, O., kirjoittaja

 Kirja | Karisto | 1915

N:o 2
Helmikuu

TOIMITTAJAT:
Aukusti Riipsaluoma (vastaava) ja Martti Alpranta.
Toimitusvaliokunta: Santeri Aikio, Salomen Levämäki ja
Nillo Liakka. — Toimituksen osoite: Helsinki, Vyökatu 2A.
Konttori: Annankatu 29. — Tilaushinta 6 mk. vuosikerta.

1920
31:n vuosikerta

Reipasta talviurheilua.

Muistoja ent. Suomen sotaväestä Gunnar Berndtsonin taulun
mukaan.

Lapsuuden kodille.

Ja tuossa mä nään sinut lapsuuden koti,
sä seisot siinä niin vakaana vain.
Tuossa mä vietin ne herttaiset hetket,
kun laulain lapsena leikkiä sain.

Tuolla oot kartanon takana metsä,
mi aamuin lintujen lauluna soit.
Ompa kuin hiljaa nyt nyökkäisit päätä.
Niin vakaana, hartaana huminoit . . .

Tässä mä kuuntelin keväisen illan
kuin puron pauhu se solisten soi;
kuin vihreenä loisti niitty ja metsä,
kuin kytöjen sauhut tuoksua toi.

Tuoll' olen istunut rannalla lahden,
illalla jälkehen raskahan työn.
Näin kuinka uinaili rauhassa rannat,
katselin kaikkeutta kesäisen yön . . .

Tuolla mä itkin ja kaipasin kauvan.
Mutt mitä? En tietänyt itsekään.
Kaipasin ehk' kuka kuiskaisi mulle:
— Täällä rauhaisa ranta, käy leoahtä-
mään . . .!

Terve nyt kaikki! Niin tutulta tuntuu!
Kuulen kuin kutsun mi kuiskavi noin:
— Jos tunnet mi koti, kerran se laita,
harmaana piennäkin viihtää mä voin!
M. Purovarsin.

Pieni laulu.

Sua, armas, anna mun muistella
kun illoin ikävä ilkkuu!
Sua ainoanani äatella
kun tähdet taivaalla vilkkuu!

Älä huoli siitä, jos unta nään
ja utukuvihin uskon:
se uni sammuvi syntyissään
ja mä unhotan onnen ruskon . . .
Anne Vilenius.

Kuin kotkanlennoin . . .

Ne saapuu surut,
ja kaihon urut
ne kerran jokaiselle iki-soinnuin soi
raskain äänin, kasvot kyynelillä kastaa
voi. —

On taistoin tiellä
vain tuskain hiellä
tuo aukaistava elon ohdakkeinen tie.
Vain uljas usko perille sun viimein vie.

Vain uljas usko
ja toivon rusko
ne yksin auttaa kamppailussa synkän
yön,
viihdyn etsimähän nautinnosta tosiyön.
Ja suru suuri
se nostaa juuri

sun katsehesi kauvas korkeuksiin päin,
elon iki-korkeet maalit mieltäs viihdät-
tään —.

Kuin kotkanlennoin
— ei haavein hennoin —
vaikk' kasvot kalpeevatkin, sun ne nos-
taa voi
voittamahan, katsees lauhana kuin illan-
koi . . .

Ne saapuu surut
ja kaihon urut
ne kerran jokaiselle iki-soinnuin soi.
Vaan kuin kotkanlennoin etsijän ne
nostaa voi —.

M. Purovarsi.

Maailmalla.

Kyntömiesi vankka, vakaa
auraltansa aidan takaa
tarkkaa tiellä matkustajaa,
joka siitä ohi ajaa.

Syöntä matkamiehen viiltää,
silmän kaihokyynel kiiltää:
muistaa leikkikentät, pellot,
paimen-päivät, karjankellot,

muistaa vanhan taaton talon,
nuoren rinnan lemmen palon . . .
— Koti joutui vierahalle,
miehen matka maailmalle . . .

Anttoni Takala.

Ajattellessa.

Ajattelen.
Käytän kylmää järkeä.
Arvostelen yhtä ja toista.
Olen tyytymätön maailmaan,
Oikaisen itseni selkäkenoon
ja näen korkean profilin omasta mi-
nästäni.

Tuntui, kuin joku nauraisi.
Vaivaa, kuin joku hillitysti hihittäisi.
Korva herkistyy.
Otsalle kuroutuu tuima ryppy.
Kuitenkin käy salainen supatus,
häijy hihitys.

Kavahdan pystyyn.
Etsin joka nurkan.

Kaivan joka komeron.
Koluan jok'ikisen kolkan.
Ei mitään!
Istun voittaneena.
Korjaan asentoni vielä mahtavam-
maksi. —
Ketkä nauravat?
Ketkä kurjat taas kukattavat?
Niin turkasen lähellä, niin hätyyttävän
likellä.
Viimein huomaan, että nauraja on
omassa povessani.
Istuu murtunut mies. Maailma mahta-
vaksi kasvaa.
Ihminen pisteeksi pienenee.

Einari Vuorela.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1920 / 01.03.1920 no 3

Kotikoivulle talvella.

Paljas, kalvaka kotikoivu,
suvi sultakin ensi.
Jäähtyi aurinko talven tullen,
linnut oksiltas lensi.

Sydän synkäksi särkyi meiltä
kesälaulut kun lakkas,

kukat pienet kun metsätieltä
halla harmaja hakkas.

Paljas, kalvaka kotikoivu,
kyllä ymmärrät mua!
Jospa suvisten unten maille
voisin seurata sua!

Anne Vilenius.

Ah saisinpa vielä . . .

Ah saisinpa vielä mä nähdä
talon metsäisen peltoineen,
ja järvet ja kuohuvan kosken,
sekä neitosen kutreineen.

Ah saisinpa vielä mä kuulla
sinun äänesi soinnukkaan,
ja uskoa sekä luulla
sinä ettet poistukaan.

Ah saisinpa vielä mä soutaa
sinun kanssasi kosket ja veet,
ja kulkea käsityksin
niin metsät kuin harjanteet.

Ah saisinpa vielä mä elää
sinun kanssasi uudelleen
jo kerran vietetyt hetket,
kera tuskien — toiveineen.

E. J. Ellilä.

Yö.

Tulet hiljaa ja hiipien,
vierit vitkaan ja viipyen,
tumman vaippasi varoin heität,
unen helmahan pirtit peität. —
Päivän aherrus jää.

Sydän, nukutko sinäkin?

Saiko hämärä sielukuin,
tuli viihtymys vuotetuin:

joka unhoti tuskan palon,
saiko pimeydestä valon,
levon hetkikö löi?

Eipä ollut se unhotusta —
levon leppeen vain kangastusta! —
Ei, se tuskista, tumma, tuntui,
kärsimyksistä uneen uupui
herätöksensä murheisiin,
yhä uusiin ja raskaimpiin.

Anne Vilenius.

Yön kulkija.

On synkkä yö,
jota pakenin mä katsomaan.
Vain tähtein yö
ylähältä luopi loistettaan.
Mut tuo tummuus
on säveliä täynnä,
säveliä,
joita yksinäinen ymmärtää,
suruisia,
jotka kärsiväkin käsittää.
Laulut yön! Ah teidän

kanssanne ma yhtä oon.
Yhtä kummat
kuin on synkimmätkin säveleet,
yhtä tummat
mietteet mielein tuottaa kyyneleet.
Yksinäisyys,
ainut ystäväni.
Katson synkkää yötä nyyhkien,
Säveleitä yössä kuuntelen . . .
Lohdutusta suruhuni soikaa!

Anne Vilenius.

Talvisointuja.

I.

Hiljainen ääni.

Katselen hiillosta, tummuutta yön.
Henki kaipaava kaukana askartaa.
Se harhaili hennot
utukuva-lennot,
kangasti kaukana muistojenmaa.

Ääni riutuva rintani porteilla käy,
vaan toinen nyt hiljaa haasteli näin:
— Sä jos olet miesi
niin kulje sä tiesi
uljahin mielin, ei painuvin päin.

Viivat elämä kasvoihin painava on,
vaan tuskien tuntu on unhojen yön.
Vain se ratkoo hunnut
ja tuskien tunnut
ken uskovi uhmahan totuudentyön —.

Laskenut hämy siivin silkkisin on,
kuin huoaten uinuvi himmeä maa.
Niin raukea rauha,
niin vakava lauha.
— Kyynel kierien hiljaa poskelle saa ...

2.

Hiljaa hiutaleet putoo ...

Leijuen hiljaa hiutaleet putoo,
valkean huntunsa kaikkehen kutoo.
Tummuvi verkkahan taivahan silta,
on raukea raskas ilta.

Peitä vain vaippaasi pensahat, puistot,
kevähät kauniit ja kaipaavat muistot.
Allesi hautaa vain syyskesän kerkät,
ne liian on heikot, herkät ...

Unehen vaiouta, vaalien peitä
ja kesken sä ällös herätä heitä.
Uni on vaikea herätä kesken,
kun harhas unessa hetken ...

On saapunut kevät, kirvoonnut kirsi,
tippuvi toivas, soi elämän virsi.
Ikevi ilosta raatajan rinta,
on maksettu taiston hinta — —.

3.

Kevät-aamu.

Hohtavat hanget kuin kirkkahin koi,
ruso kuusikon kupehet kultaa,
ilma auterin aivan kuin unelmoi,
niin raitista, tunnu ei tuulta.

Kalskuvat kirveet ja liukuvi reet,
hevot kilvan kiitävi oivat.
Kaikuvat kentät ja harjanteet,
kun työlle ne laulua soivat.

Onpa kuin etsijä lausuisi: — Tien
sen löysin, se apua antaa!
Ja kuulen mä kuiskeen mi kuiskavi: —
Vien
kohti kevättä, elämän rantaa ...!

Oi niin kevyttä! kummasti soi
iki-ihanat lempeät laulut.
Oi kevät! sinuun uupunut uskoa voi,
kun näytit sä elämän taulut — — —.

M. Puronvarsi.

.....

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran kokouksessa,
14 p. maalisk. 1920.

1 §

Palmusunnuntaina pidettävään illamaan otettiin näytelmäkappaleen lisäksi seuraava ohjelma:

Yhteislaulua
Tervehdys sanat lausuu opett. Björck
Runo lukee pöytäkirja Lammi
Laulua
Kuraelma
Maamme.

2 §

Illama päätettiin aloittaa täsmälleen kello 6 illalla.

3 §

Pääsylippujen hinnaksi määrätään aikuisilla 5:- mk.
ja lapsilla 1:- mk.

4 §

Edellisten kuraajiksi tulivat: Uno- ja Mooses
Pitkänen, sekä järjestelyksen pitäjiksi Totmari Suoma-
lainen ja Turneri Saarinen.

5 §

Päätettiin järjestää illaman ajaksi ravintola, jos
ta puolehtii seurain naispienkiöt.

6 §

Sihttajiksi lausuttuina supauluisat Otto-
ja Ilmari Pitkänen.

Yrjö Kuiski.

Mestari Lammi.

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran kokouksessa
29 p. maalisk. 1920.

1 §
Talvikauden lopettajaisiksi päätettiin toimia
perheillama 1 p. toukokuuta ja tulivat tähän
kammiaan palitukse seuraavat henkilöt: Hanna
Pitkänen, Olga Saarinen, Bertta Pitkänen, Tida
Lammi, Hilja Pitkänen, Kerttu Suomalainen, Ot-
mes Tähtinen ja Emmi Kouki.

2 §
Myöskin, äitien päiväksi, jota vietetään tou-
kokuun kolmas sunnuntai määrättiin ohjelmaa
suorittajat ja tuli niiksi seuraavat: Emmi
Kouki, Juhon Kouki, Hanna Pitkänen, Tai-
nõ Björck, Tida Lammi ja Arjo Kiiski.

Arjo Kiiski.

Mestari Lammi.

Pöytäkirja tehty Tammion
Suurisäseuran kokouksissa
22 p. elok. 1920.

1 §

Kyminlaakson Nuorisäseurojen Keskusseuran
neuvottelukokoukseen, joka pidetään 26 p. kuluvaa
elokuuta Laminassa valittiin edustajiksi: Paa-
vo- ja Arto Pitkänen Emmi Kouti ja Ida Pit-
känen.

2 §

Päätettiin tilata 100 kpl. S. N. L. sihteerin
Hakusti Ripsaluaman laatimaa jäsenkirjaa.
Tilauksen tekeminen jätettiin seuran kirjuriille.

3 §

Seuran puosikokous määrättiin pidettäväksi
11 p. syyskuuta kuluvaa vuotta. Ohjelmasta huoleh-
tii joko kunta mutta voi myöskin pyytää seuran
jäseniä, amukseen.

Urho Luiski.

Nestori Lammi.

Jäytäkiriä tehty Tammi-
an N. S. johtokunnan ko-
kouksesta 22 p. elok. 1920.

1 §

Keskusteltiin puosikouksessa esitettävästä
ohjelmasta ja päätettiin siitä seuraavaa:
Kokous aloitetaan yhteiskantaululla, jonka
valitsee ja aloittaa Kerttu Suomalainen.
Runon lukee Valtto Pitkänen ja kertomuk-
sen kirjoittaa Kiuski. Purolent: "Olsran" toimitta-
vat Kerttu Suomalainen, Bertha- ja Hilja
Pitkänen.

2 §

Päätettiin vielä jollin voittamattomia
esteitä tule esittää joku näytelmäkappa-
le edellämainitussa puosikouksessa, sekä
huvi-posti.

Yrjö Kiuski.

Nestori Lammi

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1920 / 01.09.1920 no 9

„Ah, armahat aallot!”

Ah, armahat aallot, teitä
mä lemmin lohtuna pilvisen päivän,
mi elämän tielle toi huolien häivän
ja sointuja särkyneitä.

Ah, armahat aallot, yksin
ma kulien syntien syksyistä yötä,
on rinnassa oudot vain murehet myötä,
syyt saartavat silyityksin.

Ah, armahat aallot, elkää
mua riemujen polkuja viileitä viekö
— näin lemme-ton ijäti lauluni liekö —
mun viluan' viihdytelkää!

Eikko Ylänummi.

Kymenlaakson Nuorisoseurojen keskusseuran

neuvottelukokous pidettiin t. k. 26 p:nä Haminan Raittiusstälolla.

Kokouksen avasi keskusseuran puheenjohtaja pastori Ralliala. Sen puheenjohtajaksi valittiin op. J. B. Sederholm ja kirjuriksi op. W. Silwonen.

Nuorisoseurojen työsuunnitelma, jota käsitte kotiopinnot, kotien uuttimusten, Partijan lewitöstyön kirjasto- ja n.-seurapäivän viettämissen sekä kokous- ja juhlatoiminnan, hyväksyttiin. Tarvemmin jeloitettiin tästä ohjelmasta kotiopinnot, kotiseutututkimus ja kokous ja juhlatoiminta. Yhteisellä

kotiopintoaineella tulee tervehdöpi. Kotiseutututkimuksessa on ryhdyttävä kotoamaan muistiin seurojen toimintaa koskevia tietoja menneiltä vuosilta. Myöskin olisi koottava walokuwia muistettavista tai muuten merkittävistä paikoista.

Niiden tilastojen laadintaa, joita n.-seurojen on keskusseuralle lähetettävä jeloitettiin ja huomautettiin niistä virheistä ja puutteellisuuksista joita niissä on ennen esiintynyt.

Työsuunnitelman mutainen neuvontatyö suoritetaan kaikkia n.-seuroissa. Sen tuottamat kustan-

nukset päätettiin keskusseuran ja seurojen kanssa jakaa siten, että seurat kustantavat neujolle asunnon, ruuan sekä kyydin seuraamaan n.-seuraan rautatien asemalle tai lähimpään majataloon.

Nuorisoseuralaisten merkistä keskustelussa lausuttiin eriäviä mielipiteitä. Toiset ja useimmat puolustivat merkkiä toiset sitä vastaan. Asia jäi johtokunnan valmisteltavaksi ja uudelleen vuosikokouksessa esille otettavaksi.

Samoin jäi edelleen johtokunnan valmisteltavaksi ja vuosikokouksessa esille otettavaksi kysymys keskusseuran teijäjuhlien järjestämisestä erikoisesti maantuntajuhlilla.

Nuorisoseurojen suhteesta kielto- lakitaiteluun päätettiin lausua seuroille se toiwomus, että niideltä tulisi walwoa omien jäsentensä raitismielisyhttä ja koetettava ympäristönsään juurruttaa lain kunnioitusta.

Wuosikokous päätettiin pitää Suferoisten kansanopistolla johtokunnan lähemmin määrättävänä aikana.

Kokous, jossa oli noin 40 osanottajaa, pohti asioita erikoisen perusteellisesti ja asiaallisesti yhteenmittaan 6 tuntia. Wälillä kajahteli aina reibas laulu.

Kokouksen jälkeen oli samassa paikassa juhla il t a m a.

Sen ohjelmassa oli Uudenmaan rhlmentin joittokunnan torwisoittoa, opettaja J. B. Sederholmin awajaispuhe, neiti Siiri Taitosen lausuntoa, johtaja R. Rallialan juhlapuhe, op. M. Alvirannan esitelmä, komisaario H. Mansikan jutelmä, A. Kiwen näytelmä Kihlaus ja karkeloa. Juhlassa oli wäkeä awara sali aiwan tähteen. Ohjelman suoritus jatkui keskeytymättä ja warmasti.

Pöytäkirja tehty Tammion
M. S. johtokunnan kokoukses-
sa 12 p. syysk. 1920.

1 §

Kaska. Nuorisaseurojen puuroja Herran S. Mäkelä kirjotti
saapuransa tänne 19 p. syyskuuta pitämään esitelmän
M. Seura-asiasta ja pyysi jos voisimme samalla pitää
nuorisokokouksen purettuun mainitun kokouksen pitämi-
nen edellämainittuun päivään tätä puolta.

2 §

Mikana, jonka mainittu puuroja täällä viipyy muo-
lehti näiden adunnosta ja puuasta Yrjö Kiiski, joka
täältä poisriemistää Taltto Pitkänen.

Yrjö Kiiski.

Nestori Lammi.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1920 / 01.09.1920 no 9

Taas uudellensa kolkutan —.

Ah armas, kukkatarhaasi
tie toivorikas tuo taas mun
kun kylän häly hiljenee
ja päivä painuu laskuhun.

Kuin keiju, mielin kevein käyn:
tuo illan viileys viihdyttää,
luo onnentähdet loistettaan
ja lemmen haaveet heräjä.

Ja pyhän pakon kahleissa
käyn ohi kukkain akkunaas,
sen valkolautaan varoen
ma, koito, kolkutan jo taas...

Ma kolkutan, ma kolkutan!
Oi, miks' ei väisty verhot pois? —
On niinkuin pitkä ijäisyys
kulunut eilisestä ois.

Alfr. Saukkonen.

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran vuosikokouk-
sessa 19 p:nä Syysk. 1920.

I §

Kokous ilmoitettiin Kymnulaakson keskus-
seuran lähettämällä ilmoitus lipuilla.

II §

Luettiin vuosikertomus kuluneelta vuor-
delta

III §

Kuluneen vuoden tilit tarkastivat
Jussi Kouki ja Lyydi Suomalainen. Tilit
hyväksyttiin ja johtokunnalle myönnettiin
tilivapaus.

IV §

Johtokunnasta arvalla erosi Nestori
Lammi, Valto Pitkänen, Bertta Pitkänen ja
Tuovi Pitkänen.

V §

Toimitettiin johtokunnan vaali sulje-
tuilla lipuilla jota tarkastamaan va-
litettiin Valdemar Suomalainen ja Jussi Kouki.

VI §

Johtokuntaan tulivat valituksi Yrjö
Kiiski (puhuj.) Hanna Pitkänen (varap.)
Valto Pitkänen (kirjuri ja rahast.) Taavo Pitkänen
(vara kirjuri.) Eino Suomalainen (tuloudenk.)
Helja Pitkänen, Kerthu Suomalainen ja
Bertta Pitkänen. Koski Pitkänen.

Yrjö Kiiski

Valto Pitkänen

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran puusikakonksessa
19 p:nä Syyskuuta 1920.

VII §

Tilintarkastajiksi seuraavaa vuotta
vartio valittiin Jussi Koski ja Valdemar Suo-
malainen. Varalle Tida Pitkämäen ja Nestori
Lammi.

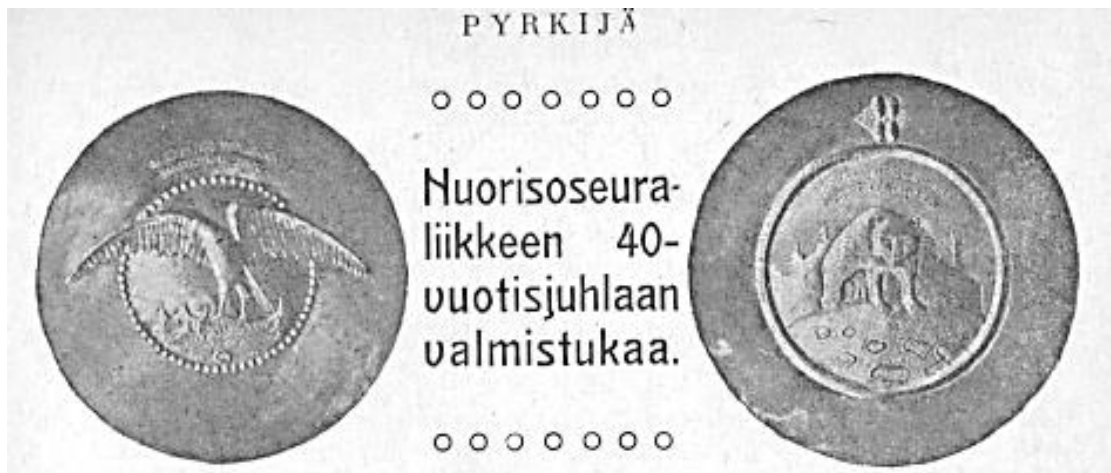
VIII §

Olettiin keskusteltavaksi keittiöpinto-
kysymys joka jäi tällä kertaa
aronaiseksi.

IX §

Jäsen vero korotettiin lmk. 50 p.
Joka yksimielisesti hyväksyttiin.

Yrjö Kiiski. Valto Pitkämäen.

Ensivuoden kesäkuun 24 p:nä tulee kuluneeksi 40 vuotta maamme ensimmäisen nuorisoseuran perustamisesta. Se oli tammien siemen, kylvetty suomalaisen, syvien rivien maaperään.

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran johtokunnan
kokouksessa Syyskuun 26 p:n 1920

I. §.

Laadittiin työsuunnitelma seuraavaa vuotta varten. Työsuunnitelmaan päätettiin ensiksi ottaa kotiopinnot ja luettavaksi "Terveystoppi" ja "Lukuperintö".

II. §.

Kotiopintojen johtajaksi päätettiin pyytää Opettaja Väinö Björkia. Hänen kiittäjädyttöjänsä Jussi Roukia.

III. §.

Kotirentu tutkimus päätettiin ottaa työsuunnitelmaan.

IV. §.

Nuorisoseuran kokouksessa päätettiin valita henkilöt kirjastoasua siemään etempään.

V. §.

Nuorisoseura päivää vietetään 25 p:nä Maalliskunna. Nuorisoseuran neuvajaa päätettiin pyytää silloin tänne.

Yyö Kiiski Valtio Pitkämä.

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran kokouksessa:
s.d. Syyskuun 26 p:nä 1920.

VI. §

Pyrkijän levittämisestä pitää seura hu-
len

VII. §

Perheiltamia pidetään kerran kuukaudessa.
Joktakunnan kokouksia tarpeen mukaan.
Yleisiä iltamia pidetään kaksi. Ensimmäinen
Tammii tai Helmikuussa, toinen Maalis, tai
Huhtikuussa. Kesäjuhla päätettiin pitää yksi.
Kesä, tai Heinäkuun aikana jos seuravoi-
mat sen sallivat.

VIII. §

Päätettiin tehdä hiiktoritki Haapasaaren
Palmusunnuntaina. Huroritki Tuusaaren
Juhannuksena.

IX. §

Seuran kokoukset aletaan täsmälleen klo 8:00

X. §

Juhlasalissa ei saa tupakoida. Ohjelman aikana
ei saa liikkua eikä rympäillä. Leikkiä eikä laussissa
saa kuulua rivoja lauluja. Tarjoilu on vain
käynnissä väliajoilla. Ohjelman ajan ovat ra-
vintolan ja salinvoet suljetut. Jokaisesta tilaisuu-
desta pristutaan kl. 12. yöllä.

Yyö Kiiski

Vatto Pitkämäen.

Täytäkirja tehty Tammion
N. s. julkokunnan kokouksessa. Syysk.
26 p. n.ä. 1920.

XI. §

Tulot ja menot arvioitu seuraavasti.

Tulot:

Käsiö edelliseltä vuodelta	46 mk. 68 p.
Jäsenmaksuja	66 " 50 "
Kalmusta juhlasta pääsymaksuja	600 " - "
Menot:	1129 mk. 18 p.

Valon ymmärrys	125 -
Seuran puhujan matkakustannuks.	100 -
Kotiseutu keräyksiin	50 -
Kannatus apua keskusseuralle	45 -
Tyrskijän tilaukseen	10 -
Kalastajain pirtin hyväksi	500 -
	<u>820 -</u>

Käsiö 299 - 18 p.

820 -

Summa Smk. 1129 - 18

XII §

Nuorisoseuran kokous pidetään 3 p. n.ä.
Lokakuuta 1920. Kokouksen käsikirjiksi valittiin Bertta
Suomalainen ja Bertta ja Hilja Pitkämä.

Yrjö Kiiski. Valto Pitkämä.

Syksyn tuulien tuivertaissa.

Tunnet aaltojen armaan läikkeen
kevätlintujen helkynnän
tuomen tuoksun ja ruusujen väikkeen
syömmen onnelle vihkiytyvän.

Syys jo jäätävi aaltojen läikkeen
purot vilppahat hyyksi se saa
kesäpäivien kirkkaan väikkeen
tuomen tuoksun ja kukkivan maan.

Sydänkantelo yksin helkkyy
sielun sointuja syksy ei saa
vaikka hankiin jo luonto peittyi
sydän onnessa uinahtaa . . .

Tulkoon talvi ja jäät ja hanget
kevät rinnan ei kuolla voi
senpä kätköissä kevät uinuu
sävel päivälle siellä soi.

Siellä siintävi lemmen lehdon
untien puistikot vienoiset
siellä uinuvan onnen kehdon
sielun pyhimmät toivehet.

Rinnan kätköissä' on paljon tulta
jota syksy ei jäätä voi
siellä säilyvi päivien kulta
tunteet keväiset ailakoi.

Aini Heikka.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1920 / 01.10.1920 no 10

Syksyllä.

Tuli syksy, hämyt haastaa,
Kukat kaikki maahan raastaa.
Lentää lehti pihapuusta,
Säteet pilkahtelee kuusta.

Kalpeana päivä paistaa,
Tuuli syksyn puuta puistaa.
Kukat kummun kyynelehtii,
Kenttäin ylle halla ehtii.

Miksi kaikki kaunis katoa,
Unhon yöhön hajoo, vajoo?
— Vastausta etsit, etsit,
Ehkä elon arvat keksit.

Saimi Ahonen.

Aikansa kullakin.

(Järvenpään N.s. seuralehdestä).

Pelto on harmaa, sänki on sateesta kiil-
tävän märkä.
Päivästä päivään alhaalla riippuu syk-
syiset pilvet
Puut ovat paljaat, ruskeaks kuihtunut
ruoho.
Tiellä ja pellolla ojissa vettä ja lokaa.

Ylitse tien, yli ojain ja sänkisen pellon
Lentävät vaakkuvat, harmaat varisten
laumat
Harmaat, kuin syksyiset pilvet. Laiska
on siipien lyönti.
Silmissä viisaissa vaan on voittoisa välke.

Märjälle aidalle, märkään maahansi-
tuoi lauma
Laiskasti yksi ja toinen suutansa aukas
Virikkaen: »Valta on meidän! Poissa
on laulajain lauma
Aikansa kullakin! Nyt koko maailma
on meidän.

Harmaa ja märkä, kuin me ja niin saa-
maton laiska
Tuskin nyt viitsiöi kunnolla siipeä nos-
taa.
Vaak! vaak! Yksin me tänne valtijaiks
jäimme!»

E.

Syys meitä ilkkunut lie.

Syyspuistojen hehkussa armas
me olemme kulkeneet
puhumatta, kun kuulaat lehdet
ovat hiljaa varisseet.

Syyspuistojen ihanaan hehkuun
me olemme hukuttaneet
monta unelmaa sanatonta
ja kuitenkin hymyilleet.

Kuten säikkyen salaista tulta,
joka salaa syksyyn vie
siell' olemme väristen seisseet —
— syys meitä ilkkunut lie.

Martti Merenmaa.

Herran vain ...

Kerran vain näin otsas korkeen, jalon,
kerran astuntasi reippaan näin.
Kerran sinisilmiesi palon,
taistohon kun läksit pystypäin.

Taistoon kuljit, »Eestä isänmaamme»,
sanoit, »ihanaa on kuolema».
Vihollisen luoti sattui, kaatoi
Sinut, jalo poika Suomen, synninmaan.

Nyt sä uinut alla kukkakummun,
miss' on kaikki tuyntä, rauhaisaa.
Ikihongat kertoo huminallaan:
»Täällä vasta taisto taukoaa».

T. Kamppinen.

Kauppis-Heikki.

* 7. VI. 1862. † 3. IX. 1920.

Nää oilpois-vienot lehdot
ja läikyt järvein ve'en
ne tenhon taikavoimin
soi hälle sydämeen.

Sen kansan sielun syvään
toi ilmi kätköstään
se miss' on alla hymyn
kuin kuullon suvisään.

Niin kaunis myös on aina
työ Heikki Kauppisen
kuin päivän kultakoite
maan, Savon-Pohjoisen!

E. Linen.

Aleksis Kivi.

Niinkuin paistava paasi
pinnasta Suomen karun
nousit sä, kunnia maasi,
veistäjä veljesten tarun.

Osaksi maiseks jos sai vaan
kuilut kurjuuden sulle:
pyhin pyörörytys taivaan
avoin ol' aavistelulle.

Nousivat autere-kunnaat
runon ruhtinamailla.
Sait sadun, laulun^{ne} lunnaat
paljon^{ne} jos muut olit vailla.

Tuhlaten aarteita annoit
vasta-antina pilkka.
Rääsyistä kaapua kannoit
sarkassa kerjurin tilkka.

Herposi henkesi jousi,
yö löi ympäri sielun.
— Mutta sun muistosi nousi
ouruista unhon nielun.

Niinkuin laulava laine
jota ei kahleet paina
vierii sun mahtisi maine
ajasta aikahan aina.

Artturi Leinonen.

Nuorille ihanteille.

Viekää, viekää voittohon
ihanteenne, nuoret,
vaikka västassanne on
vastuksien vuoret!

Korkealle liekkis lyö,
nuori into pyhä,
vaikka synkkä sankka yö
piirittäisi yhä!

Nuori tarmo, kestäös
niinkuin honka vakaa!
Nuori voima, estäös,
herrat soiden takaa.

Nuoret, viittananne on
toivon tähtivalot.
Viekää, viekää voittohon
ihanteenne jalot!

R. A. S.

Pöytäkirja tehty Tammion
N. s. kokouksessa 3 p:nä Lokak. 1920.

I. §

Johtokunnan laatima työsuunnitelma hyväksyttiin ilman muutoksia.

II. §

Kotiopinnat päätettiin alkaa niinpian kunnan saatu kirjat opintoja varten. Johtajana Väinö Björck.

III. §

Laulun johtajaksi valittiin Kalle Koski. Lurkinjohtajaksi myös Kalle Koski. Näytelmän johtajaksi Jussi Koski.

IV. §

Usvan toimittajiksi keskuudeksi Ilmo ja Paavo Pitkänen. Kurittajaksi Arto Pitkänen.

V. §

Kymmenekilometrin pokaalin hiihto pidetään Laskijaisena.

VI. §

Seuran arkistoa hoidattavaksi valittiin Tarmo ja Erkki Pitkänen.

Yrjö Kiiski. Valtto Pitkänen.

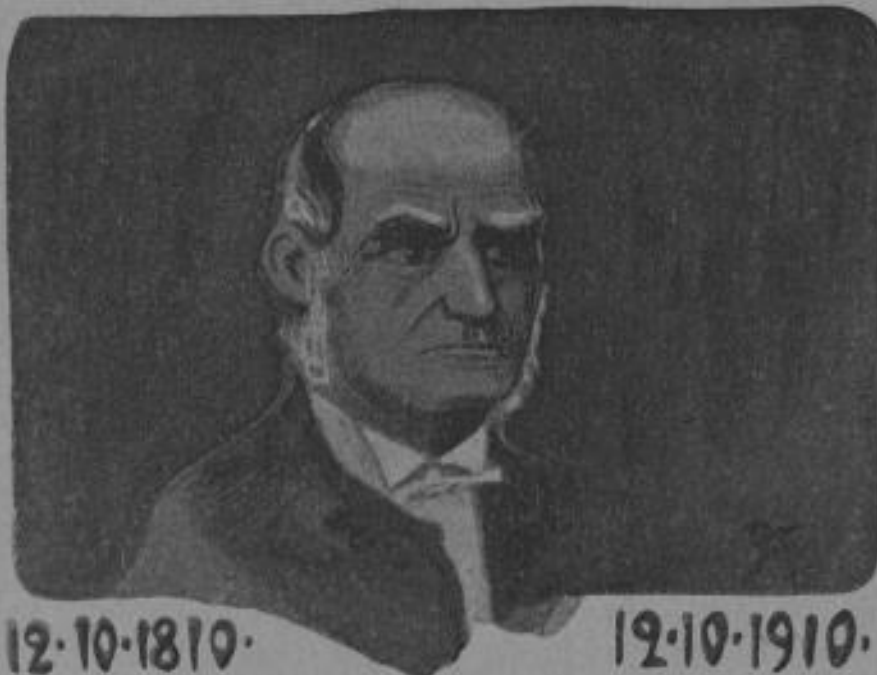
YRKIJÄ

NUORISON RIENTOJEN KANNATTAJA

N:o 10
Lokakuu

TOIMITTAJAT:
Martti Alpranta (vastaava) ja Aukusti Ripsaluoma.
Toimitusvallokunta: Santteri Aikio, Salomon Levämäki ja
Nillo Liakka. — Toimituksen osoite: Helsinki, Vyökatu 9A.
Konttori: Annankatu 29. — Tilauhinta 6 mk. vuosikerta.

1920
31:n vuosikerta

12.10.1810.

12.10.1910.

Uno Cygnæus 100 v.

„Kaikki opetus on kasvatusta ja kaikki kasvatusta kehittämistä. Kaiken kehityksen korkein päämäärä on itsetoiminnalla saavutettu itsenäisyys ja tämä on samalla siis kasvatuksen muodollinen päämäärä.“

Uno Cygnæus.

Suvel sammuvat ja laulut lakkaa.

*Viikkoin, vuotten vierren vaalistuvat
monet kalliit ja kauniit kuvat,
joista riemumielin rintas nousi,
joista herkistyi sun henkes jousi,
joiden kupehilla kullat ruskoi,
joista armahinta aatos uskoi,
joille elit, joille intos annoit,
kaikkes uhrasit ja kaikkes kannoit.*

*Vaikka vaalistuvat vuotten mennen
kuvat, kalliimmat ne on kuin ennen;
kannat kammiosi aartehina,
hoidat helminäsi kallehina.
Niiden luona istut illan tullen,
elos' aamusta ne kuiskii sulle;
soinnut helähtää niin heljät, suuret,
sadut kuulla saat sä vanhat, uudet.*

*Kyyne' poskipäilles kirkas putoo,
sadunseittiä niin muisto kutoo;
pyytää Fenix-linnun pauloillansa,
armain ottein hellii rinnoillansa.
Kelle elämässä enin annoit
siitä hellimmin sä huolet kannoit.
Monen riemun, monen murheen lapset
tuotti huoltajälleen harmaat hapset.*

* * *

*Suvel sammuvat ja laulut lakkaa.
Aika taltallansa taulut hakkaa
joihin piirtää surun, riemun summan
kerran olleen, menneen sukukunnan;
kuinka riemuitsi se, kuinka huoli,
kuinka kukoisti ja kuinka kuoli,
kuinka muokkasi se maansa mullan,
kuonan löysikö, vai puhtaan kullan.*

*Onnellinen on se sukukunta,
joka nähdä tohti suurta unta,
jonka nuorukaiset nousta tohti
itsekieltäymyksen vuorta kohti.
Mitä siitä joskin kesken työnsä
päivä poies painui, koitti yönsä,
jälkeenjääneet jatkaa vakoansa
kalliit saavutukset johtonansa.*

*

*Viikot vierikööt ja menkööt vuodet,
vanhat vaipukoot ja nouskoot nuoret,
kunhan kaiken sen min' kansat voivat
jalot elonarvot aateloivat,
kunhan yksilöiden rintaan yhä
kätkeyy velvoittaen käsky pyhä:
minkä voit, se niinkuin armaallesi
kanna isänmaalle, kansallesi.*

Aaro Vallinmäki.

Pöytäkirja tehty Tammion
N. s. joutokunnan kokouksessa 19/10 20.

1. §

Päätettiin pitää Puheillama 28 p:nä Marraskuun
kirjaston hyväksi

2. §

Iltaoman ohjelman suorittajiksi valit-
tiin seuraavat henkilöt. Puhe, Jussi Kunkki,
Runo, Rouva Impi Björck. Kertomus, Valdemar
Suomalainen. Keskustelu kysymyksen pohjasta
Neiti Hanna Pitkämäen. Laulusta huolehtii lau-
lun johtaja k. Kunkki. Näytelmäkappale, Nuori
tammotiella, johon valittiin henkilöt
Yrjö Kiiski, Nestori Lommi, Valto Pitkämäen,
Pauvo Pitkämäen, Kimo Suomalainen,
Bertha Pitkämäen ja Kerttu Suomalainen.

3. §

Puhutista huolehtii Lyydia Suomalainen
ja Anni Suomalainen.

4. §

Nuorisoseuran kunsijuhla vietetään
Joulukuun joulunäytelmä illan pitämällä Opettaja
V. Björck, Runo, Rouva Emma Kunkki, Kertomus,
Herra Aifut Suomalainen. Kuvaelma Ida ja
Arto Pitkämäen. Laulusta huolehtii laulun joh-
taja. Kunsien kerustamisesta pitää juhlan tri-
mikunta huolen. Joulukuun puhe Yrjö Pitkämäen.

5. §

Rahojen kerääjiksi joululahjoja varten
valittiin Lyydi Suomalainen, Pauvo ja Sina
Lommi

Yrjö Kiiski

Valto Pitkämäen

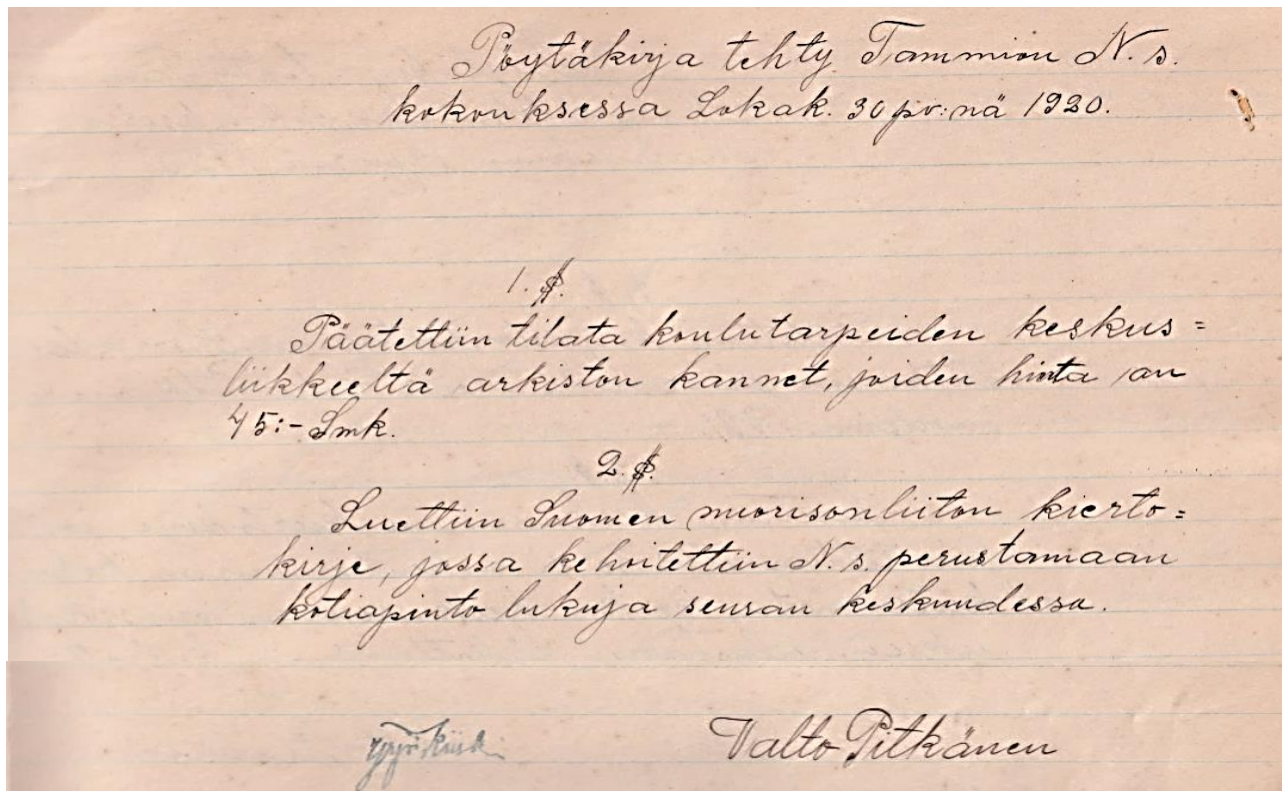
1920 1016

NUOTTANUOTIOLLA

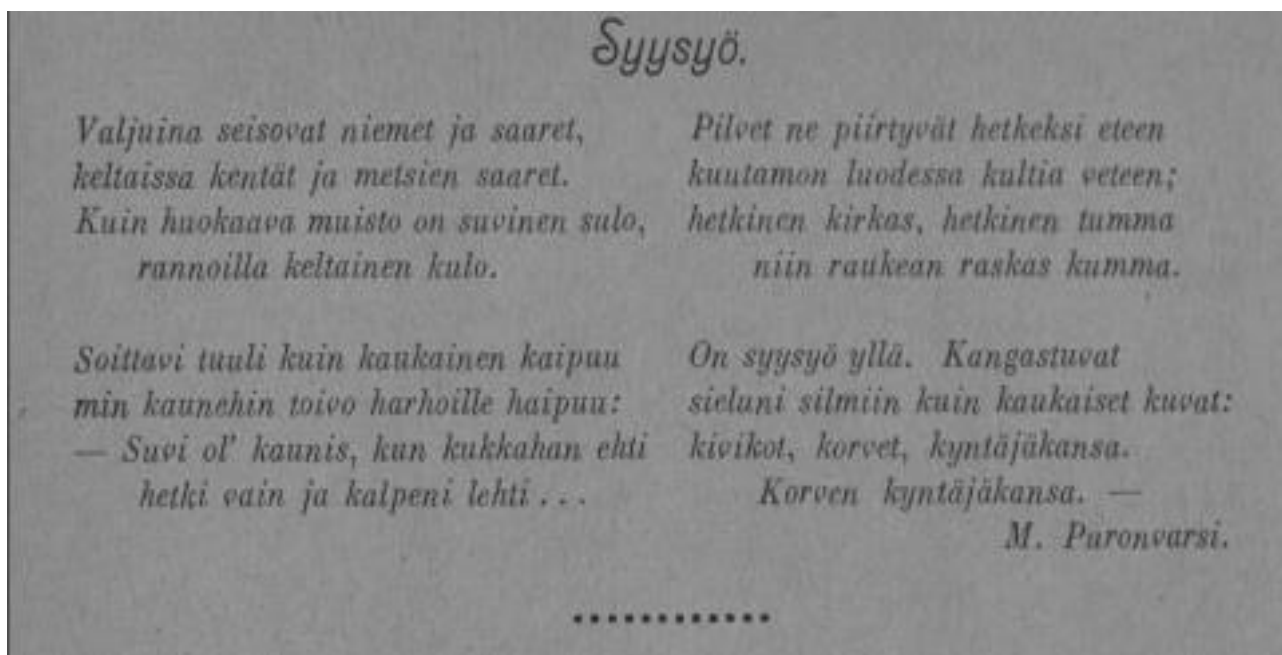
KORHOS-HEIKKI, kirjoittaja

 Kirja | 1905

1920 1030

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1920 / 01.11.1920 no 11

Minä tahtoisin laulaa...

Minä tahtoisin laulaa Suomelle
Rusohohteisen huomenen ruskon.
Suvun uuden, herkeän keväimen
Tulevaisuuteen uljahan uskon.

Minä tahtoisin laulaa maalleni
Kuun hopeita, kultia päivän.
Polo-kansani syömmestä karkoittua
Ikipäiviksi huolien häivän.

Minä tahtoisin suureksi Suomi
Ja vapaiksi Vianan veljet.
Väen Kalevan yhdeksi, ehjäksi
Ja pirstoiksi sortajan teljet.

Jos laulaen Väinämön kantelon
Mä helkkymään helisten saisin
Pyhän heimoushengen, mi sydämet
Kaikki yhtehen kokoaisi!

Ja saattaisi oeljinä takomaan
Suur-Suomelle Sampo uutta,
Mi ennustais' poloille Pohjolan
Valovälkkyistä vastaisuutta.

Niin silloin ois' rauha mun rinnassain'
Ja juhlaista, riemukas mieli,
Ois' onnekas tieni, sen riemuista
sen toiveista kertoisi kieli.

Vaan heikko on ääneni, kuule ei
sitä muut kuni pihlajat pihan,
Kotikoivu ja tuoksuva tuulonen —
Niitä vieneet ei vihurit vihan.

Tyyne Kamppinen

1920 1114

Pöytäkirja tehty Tammion
N. S. johtokunnan kokouksessa
Marraskuun 14 p:nä 1920.

1. §.

Valittiin kirjastonpöytäkirjaksi Herran loppu
Pitkän ja varalla Neiti Hilja Pitkän
vuodeksi 1921.

2. §.

Luettiin keskusseuran kiertokirje, josta
päätettiin että se ei aiheuta seuran kokouk-
kutsunista, koska keskusseuran vuosikokou-
kseen edustajien lähettäminen katsottiin
tulevan seurallemme liian kalliiksi.

Yrjö Kinn

Valto Pitkän.

Pöytäkirja tehty Tammion N. S.
johtokunnan kokouksessa. Jouluk. 28 p:n 1920

1. §.

Päätettiin kirjoittaa keräyslista ja pyytää
Juhon Pitkistä toimittamaan tämän rahan
keräyksen, talon velkojen pienentämiseksi,
jos siihen lupa saadaan.

2. §.

Päätettiin ottaa näytettäväksi näytös=
kappale "Vakuimmän tiellä" johon valit=
tiin seuraavat henkilöt.

Valto Pitkänen, Eino Sumalainen
Yrjö Riuski, Nestori Luomi, Erkki Pitkänen
Taavo Pitkänen, Arto Pitkänen Viljo "
Kaarlo Sumalainen, Evert Pitkänen
Timo Pitkänen, Hanna "
ja Lanni Saarinen.

3 §.

Päätettiin kustannus O. J. Kirjalla
tilata 1 kpl. tätä näytelmä kirjaa, sekä
1 kpl. näytelmäkirjaa, "Egyltin pimeys" ja
1 kpl kuvaelmäkirja.

Yrjö Riuski

Valto Pitkänen.

1920 1228

Väkevämmän tiellä : 3-näytöksinen näytelmä

Alpi, Eero, kirjoittaja

Kirja | Yrjö Weilin | 1911

EGYPTIN PIMEYS ; JAAKOPIN UNI

HALME, KAARLE, kirjoittaja

Kirja | 1911

1921 0109

Pöytäkirja tehty Tammion
N.s. johtokunnan kokouksessa
Tammikuun 9 p:nä 1921.

1. §.

Laadittiin työsuunnitelma Tammi-
Helmikuuta varten.

2. §.

Päätettiin pitää perheittama Tammit.
23 p:nä 1921. jossa ohjelma seuraavan
mukaan.

Laulua.

Puhe. V. Pitkänen

Puno. J. Saarinen

Yksin laulua. K. Suomalainen
Huviposti.

Laulua.

Kertomus. Valto Suomalainen.

Pöytäkirja. S. Pitkänen, K. Suomalainen

Usvan lukua.

Leikkiä.

Perheittama lastijaisena 8 p:nä Helmik.
1921. jossa ohjelma seuraavan mukaan.

Laulua.

Puhe. N. Lemmi

Usvan lukua.

Vuorokeskustelua. Hilja, Kerttu, Bertha

Laulua. ja Olga.

Kertomus. Armas Tähtinen.

Keskustelua. Jussi Rönkä.

Usvan lukua.

Huviposti.

Yrjö Weilin

Valto Pitkänen.

Pöytäkirja tehty Tammion
muorisseuran kokouksessa 30.1. 21.

1. §.

Laskijaisena pidettävää hiihtokilpailua varten päätettiin ostaa 2 palkintoa joiden ostoon myönnettiin 20 mk. Palkintojen osto jäi Kaarlo Suomalaisen huoleksi.

2. §.

Matkaa mittaamaan valittiin Armas Tähtinen, U. Pitkänen ja Erkki Pitkänen. Hiihto alkaa kello 12 p. Palkintotuomariksi valittiin Nestori Lemmi ja J. Kouki. Lisäänkirjoitus rahaa hiihtoon päätettiin kantaa 1 mk.

3. §.

Ravintolasta huolehti seuran naiset.

4. §.

Yleinen iltama päätettiin pitää 13 p. nä helmikuuta jossa ohjelma seuraava.

Laulua.

Puhe. J. Kouki.

Runo. G. Kouki.

Kuvaelma jäi Hanna Pitkäsen ja Lemmi Koukin huoleksi. Näytös kappale "Murtovaaralaiset." Lisään pääsy iltomaan 3 mk.

5. §.

Iltamaluovan kysyminen nimismieheksi jäi J. Kiiskin huoleksi. Loittajan hommaaminen jäi K. Suomalaisen huoleksi. Tuhretista huolehti seuran naiset. Pöytäkirjan myyjiksi A. Pitkänen ja Leo Suomalainen.

6. §.

Tammion muorisseuran järjestämien hiihtokilpailuihin osaa, kun emme voi saada tarpeeksi suurta määrää edustajia.

7. §.

Tämän ilmoituksen antaminen jäi seuran kirjurin huoleksi.

Erkki Pitkänen.

Valto Pitkänen.

1921 0130

Murtovaaralaiset : kuvaus 3:ssa näytöksessä

■ Kirja

Evald J., 1877-1967.

1912

1921 0220

1921 0201 HAMIN LEHTI no 12

— **Tammion** Nuorisoseuran
toimeenpanee iltaman „Rakastajien
pirtillä” tl. 18 pnä.

Pöytäkirja tehty Tammion
n. s. yhdistyksen kokouksesta 20. 2. 21.

1. §

Luettiin keskusseuran lähettämä kiertokirje.
Päätettiin lähettää keskusseuralle ylimääräisenä
perona Smk. 50:—

2. §

Päätettiin viettää n. s. 40 vuotis muistojuhlaa
19 p:nä Maalliskunta, jossa ohjelman suorittamises.
ta huolehtimaan valittiin kaikki seuraan kuuluvat
naiset ja miehiä tarpeen mukaan.
Ohjelma on seuraavan mukaan

Laulua.

Puhe, V. Djörk.

Runo, G. Kouki

Kertomus, Kerttu Lummalainen.

Laulua.

Runo, V. Pitkänen

Käytökappale.

Pilaeitelmä, huolehtivat naiset.

Maamme.

Leikkiä.

Yhdistyksen

Valto Pitkänen.

Pöytäkirja tehty Tammion n. s.
kokouksessa 20. 2. 21.

1. §.

Luettiin keskusseuran lähettämä kiertokirje.

2. §.

Luettiin Tavastilan n. s. lähettämä keräyslista, josta tultiin siihen päätökseen että emme voi toimittaa tätä keräystä kun oma talo on velassa ja päätettiin se palkauttaa täyttämättä.

3. §.

Nuorisoseurapäivää päätettiin viettää 19 p:nä Maallisk. johtokunnan määräämän ohjelman mukaan.

Yrjö Tiikki

Valto Pitkämäen.

Pöytäkirja tehty Tammion n. 8.
kokouksessa 13. 7. 21.

1. §.

Luettiin Vehkalahtien edistysseurojen järjes-
tysrenkaan säännöt joista päätettiin seuraa-
vasti.

2. §.

Koska meidän seuramme keskuudessa, eikä
seuramme alueella ole minäkäänlaisia häiriötä
ollu kieltolain rikkomisen suhteen, eikä meidän
seuramme keskuudessa ole huomattu juoppoutta
harjoittavia jäseniä, niin kerran nuorisoseu-
ran kokouksessa yllä mainittuna aikana
tullut siihen päätöseen, että nämä järjes-
tysrenkaan säännöt eivät ole suuremmasta
merkityksestä meidän seurallamme.

3. §.

Pöytäkirja säänestettiin sääntöjen puolesta,
jotka äänen enemmistöllä karpeuttomina
hyvättiin

Yrjö Kuisa

Valto Pitkämäen.

Etelä-Suomi / 21.07.1921 no 79

— Kesäjuhlaansa vietti Tam-
mion Nuorisoseura viime sunnun-
taina. Kaunis sää vaikutti koko
juhlan ajan. Suvimattailijoita
oli höyrylaivoilla tullut juhlille
eri suunnilta, Haminasta, Kotkasta
ja Ruusfalosta puhumattakaan lä-
hiseutulaifista, joita oli keräänty-

nyt runsaasti. Ohjelmassa oli
naiskuoron laulua rwa Suoma-
laisen johdolla, hra J. Sepän
puhe kansallisen hengen kohottami-
sesta, lausuntoa (rwa Suomalai-
nen) sekä kilpailuja ampumisessa
y. m. ja lopuksi kartteloä.

Pakinaa.

Tammion juhlat ja „barumeetteri“.

Pitkän aikaa on satanut niinkuin saavista kaataen ja Souhelan emäntä on pohjolaista tuullittanut jo monta päivää niin ankarasti, että erään kaupungin „julkinen sana“ kertoo eräässä Kantatylän pitäjässä kokonaisen talon tuulen vaikutuksesta pyllähtäneen ylösalaisin, niin että nyt on vain enää kiviä jäljellä.

Näin kerrotaan ja luultavasti se tottaakin lie.

Kovaa se kaikki on ollut koska „barumeetterin“ on jo pitkän aikaa näyttänyt kwarttia vajaa kaksitoista, s. t. s. 730 astetta „marssia“.

Nyt tänään taas kuin olemme milloisfeet tuohon tavalliseen „barumeeteriin“ niin siinä viisari liukuu kauhealla wauhdilla kellon toiselle suunnalle, joka osoittaa: „kova kiihtyvyys“.

Sa me iloitsemme niin sanomattomasti, sillä jos ei tästä märkyydestä tule ajoissa loppua niin kaikki menee mullin malliin. Heinänteosta ei tule mitään, ei tule kalastuksesta, ei kauneista kielomista j. n. e. Minä täytyy olla oljytalkki harteilla, „barasolli“ pysäytysä jos mieli liikkua.

Mutta nyt tästä harmista ollaan sentään päästy koska tuo värkki on niin lewoton. Ja kun kerran näin on niin silloin on aina myöskin jotain tuloissa. Jos taas mitä on meiningissä niin sen näkee sanomalehdistä.

Me näet seuraamme näin tarkasti aikaamme, sillä onhan välttämätöntä tietää millaiset ilmat tulevat ja millaiset ne ovat, jotta tietää jotain etukäteen järjestää. Ja siitähän ne uutisetkin usein riippuvat.

Se vasta värkki onkin tuo „barumeetteri“. Minä se sentään jotain näyttää. Jos ei se näytä heinäpoutaa niin se näyttää muuta ja kun sitä vähän vielä ennen katsomista kopsauttaa niin se näyttää vieläkin enemmän. Ja aina varmasti myös. Se näyttää vielä ainakin yhtä varmasti mielentilan tai olotilan kuin erään talon koira, joka wahtii omenapuutarhaa. Se näet on sellainen, että jos kiipee yli aidan niin se painaa hännän alas, se ennustaa pahaa, mutta jos tulee rehellisesti portista niin se nostaa hännän ylös ja se tietää hyvää. Ja se on tawallaan myöskin „barumeetteri“, mutta siihen ei kukaan aina voida luottaa.

Kiwan oikein. Kun otamme sanomalehden niin huomaisemme, että Tammiossa on kesäjuhlat huomenna.

Kylläpä ne osaavat nuo tammiolaisetkin seurata hetkin wiisusti „barumeeteria“ ja asettawat aina juhlaansa silloin kuin on kaunis ilma ja „kova kiihtyvyys“, waikka merta myöten sinne tosin mentävä on, mutta sitä hauskempi.

Wirkistävä matka se kaikessa tapauksessa tulee olemaan monelle kaupunkilaiselle ei ainoastaan matkan ja juhlan puolesta, waan jo itse **Tammio** on kaunis, siisti kylä, jonka näkeminenkin on hauskaa.

Saiwa lähtee Terwasaaren laiturista sunnuntai-aamuna kello 10 ap.

Soukolla mukaan! Siellä tawataan

S a w i = S o u s u.

Pöytäkirja tehty J. N. Joh-
tokunnan kokouksessa 23. 31.

I.
Laadittiin työsuunnitelma ensi tulevaa
vuotta varten.

II.
Työsuunnitelmaa päätettiin ottaa en-
siksi kotiopinnot. Kotiopinnotoimikuntaan
valittiin seuraavat henkilöt: Hanna ja
Hilja Piikänen ja Hertta Suomalainen
joitten tehtäväksi koulun opintojen ohjaa-
jan tietustaminen, kirjojen hankkimis-
men, ja huoneustojen kunnossapito y. m.
seikat.

III.
Kotiseutu tutkimus päätettiin ottaa
työsuunnitelmaa, kotiseutu-toimikun-
taan valittiin 5 henkilöä toimikunta
johon tulivat valituiksi: Yrjö Niemi,
Nestori Lemmi, Eino Suomalainen, Han-
na Piikänen ja Sanni Saarinen.

IV.
Kirjastopäivää päätettiin viettää loka-
kuun tai marraskuun ajalla. Nuorisopäivää
23 p:nä. Maaliskuuta. Kalevapäivää 28 p:nä.
Helmikuuta. Snellman päivää 12 p:nä. Touko-
kuuta ja Runeberg sekä Topelius päivää.

V.
Pyrkimään levittämiseen pitää kuolen
Seuran johtokunta.

VI.
Pohjoittamia pidetään Seuran kuu-
kaudessa. Johtokunnan kokouksia

tarpeen mukaan. Yleisiä iltamia pidetään
kaksi, ensi talven aikana. Jos Seuran
voimat sen sallivat.

VII
Seuran kokoukset ja illamat päätettiin al-
kaa täsmälleen kello 6. i. p.

VIII
Juhlasalissa ei saa tupakoita, ohjelman
aikana ei saa liikkua eikä suvatella
leikkissä ja tanssissa ei saa laulua
riivoja laulaja. Tärjoutu on käynnissä
vain väliajoilla. Ohjelman aikana ovat
ravintolan ovet suljetut. Jalkaisesta ti-
huusudosta poistetaan kello 12 ajalla.
viimeistään

IX
Tulot.
Lääste odelliselta vuodelta 232 mk. 50 p.
jäsenmaksuja 60 " - "
Kolmesta juhlasta oivirahaa 430 " - "
Summa 722 mk. 50 p.

Kulut:
Valoon ynnä muutuu 65 mk.
Suomalaisapuakatkoisseuralle 45 "
Pukkiin tilaukseen 10 "
Käsitöihin pirtin hyräksi 500 "
Summa 620 mk.

Lääste 112 mk. 50 p.
620 " " - "
Summa Summa 732 mk. 50 p.

V
Nuorisoseuran vuosikokous pidetään
9 päivä lokakuuta tulevaa vuotta.
Kokoukseen käskijöiksi valittiin Hertta
Suomalainen ja Hilja Pitkänen.

työkirja

Eino Suomalainen.

Pöytäkirja tehty Tamminan
Nuorisoseuran vuosikokouksessa
päiv. 9. 10. 21.

I.
Kokoukseen käskettiin saapuvallisesti.

II.
Luettiin vuosikertomus kuluneelta
vuodelta.

III.
Kuluneen vuoden tilit tarkastivat
Mastari Lommi ja Väinö Björck, joh-
tokunnalle myönnettiin tilivapaus.

IV.
Toimitettiin johtokunnan vaali sulje-
millä lipulla, laput tarkastivat neidit
Kerttu Suomalainen ja Sanni Saarinen.

V.
Johtokuntaan kuuluu nykyään Yrjö
Kiiski (puheenjohtaja), Toivo Suomalainen (vara-
puheenjohtaja), Eino Suomalainen (kirjuri ja ka-
haston johtaja) varalle Heljä Pitkänen, Valto
Pitkänen, Paavo Pitkänen, Gydyli Suoma-
lainen, Hanna Pitkänen ja Sanni Saar-
inen.

VI.
Valittiin tilintarkastajat ensivuodeksi johon
tulivat valituiksi Pentti Tähtinen ja Uuno
Pitkänen varalle Toivo ja Moses Pitkä-
nen.

Kokous jäi kesken kun kokouksesta
lähtevä kaitteki pois ennakkoon saatiin
kokous loppuun suorituslupasi. Päätettiin
jatkaa vuosikokousta esp. Lokokuun 1921.

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran vuosikokouksessa
23.10.21.

I.
Käyttelyn johtajaksi valittiin Nestori Lommi.

II.
Usvan Toimittajiksi valittiin Kerttu Suomalainen ja Helja Pitkänen kuvittajaksi Arto Pitkänen.

III.
Laulun johtajaksi valittiin Kerttu Suomalainen.

IV.
Kirjasto iltama päätettiin viettää 27 p. Marraskuuta kulussa viotta. Tässä iltamossa päätettiin ottaa sisäänpääsymaksua 2 mk. aikuisilta ja 50 penniä lapsilta.

V.
Valittiin toimikunta Kirjasto iltaman varten, johon tulivat valituiksi Toivo Suomalainen, Niilo Pitkänen, Nestori Lommi, Nuno Pitkänen, Arto Pitkänen, Yppö Kuiski, Helja Pitkänen, Kerttu Suomalainen, Lyydi Suomalainen, Hanna Pitkänen ja Olga Saarinen.

VI.
Seuramme nykyisen tilanteen tullen eivät niukat rahavaramme salli edis tyssseurojen kustannus osakeyh. Osakkeiden markkinalla.

^{VII}
Kirjaston hoitajaksi valittiin Teuvo Suomelainen
ja varalle Sami Saarinen.

^{VIII}
Päätettiin tilata Pyrkijä ensi vuodelaksi,
jonka tilaus ja Teuvo Suomelainen huolehtii.

tyydyttiin.
Teuvo Suomelainen.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1921 / 01.11.1921 no 11

Paasi tien vierellä.

Kun katson sua, kova, kylmä paasi
mi unta tuhansien vuotten unut,
niin tuskin uskon, että haltioinut
myös sun on kerran tuli unelmaasi.

Noin tyynnä, kärsivänä, laellasi
sä kesän helteet kannat, talven lumet
ja monet kallihit ja kauniit unet
sä kätket kivisehen rintahasi.

Kun näen nyt sun kovan jäykkyytesi,
sun tuskin uskon kerran hehkuneeksi,
niin täysin sammumaan ja tyyty-
neeksi
noin kuinka saikaan aika sydämesi.

Sä ohikulkevia tarkkaat salaa
ja havaintosi kätket maailmalta,
— Käy monet ohii sun kuin sattu-
malta,
vain ainoon kerran, eivät koskaan pa-
laa.

Ja yhä tuhansien vuotten mennän
noin seisot järkkymättä paikallasi,
vain kylmät, kovat piirteet otsullasi
ne kertoo taistoista, jotk' oli ennen.
Aaro Vallinmäki

Aattoiltana.

Taas valkean joulun vieraaksi saa
tää hämärän päivän ja pakkasen maa.
Sydän, juhlahan ennättäy!
Pyhä viesti nyt viertäen ilmassa käy
ja aavistus korkea kulkee
sen voiton, mi yön ikikahlehin sulkee.

Kajo hohtavan hangen purppuroi.
Yö lempeä lauluja vienosti soi
ja kynttilät kirkkaina loistaa.
Ilon suurimman joka joulu ne toistaa:
on koittanut valkeus teille,
varjoissa synnin ja kuolon matkanneille.
E. L-n.

1921 1227

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran johtokunnan
kokouksessa 27/12 21.

I.
Keskusteltiin siitä miten ruvel-
taisi hommaamaan uusia kirjoja
seuramme kirjastoon ja tulimme
siihen päätökseen, että annettiin
kirjojen hankinta Ymiehen huoleksi
johon tulivat valituiksi Eino ja
Toivo Suomalainen, Valtio Piiskänen,
ja Yrjö Kiiski.

II.
Päätettiin näytelmäkirja nimeltään
"Törpän tyttö" jonka on kirjoittanut
Kalle Santavuori.

Yrjö Kiiski Eino Suomalainen

1921 1227

Torpan tyttö : kaksinäytöksinen näytelmä

■ Kirja

Santavuori, Kalle, 1875-1947.

1918

1922 0129

Pöytäkirja tehty Tammion
N. Seuran Kokouksessa
29 p:n. Tammiik. 1922.

I.

Keskusteltiin että jos hommattaisi ylä-
men iltama tämän talven aikana
ja tulituisiin siihen tulokseen että iltama
pidetään 29 p:n. Helmik. 1922. eli
Laskiaissunnuntaina.

II.

Ohjelmaan päätettiin ottaa seuraava
vii numeroita: Yhteislaulus, Puhe,
(joka jäi Eino Suomalaisen huoleksi), Runo,
(" " Arvo Piikkänen ") Näytelmä
Kappale, Kuppelilaulus (pidettiin Proso
ja Arvo Piikkänen) ja lopussa tanssia
1 tunti.

III.

Päätettiin panna ennakkomittinen lamen
man lehtien ja Maassutunna joka jäi
Juhon Piikkänen huoleksi.

IV.

Tanssimusiikkiin hankinta jäi Eino Suo-
malaisen huoleksi joka päätettiin pyytää
Mustastamaasta.

V.

Ovikaupan hinnaksi päätettiin panna
4 mk. aikuisilta ja 2 mk. lapsilta.

VI.

Pitelin myyjiksi valittiin Armas Piikkänen
ja Albert Piikkänen

VII

Ilta- ja päätettiin alkua kello 6 i.p.

VIII

Pääsylippujen, veromerkkien ja
nimien mukaan luvun kysyntä jäi
Välillä Pitkäsien huoleksi

IX

Ravintolasta huolehti kaikki
Seuran kummit maistokäsit

Pöytäkirja julkaistun ja
hyväksytty

Yrjö Kinkki

Antti Suomalainen

Maaseutu / 07.02.1922 no 15

23.2.1922

Tammiolaiset

toimeenpanevat

ILTAMAN

Laskiaisnuntaina lähemmin tun-
nempuna.

Huveja.

ILTAMAN

toimeenpanee

Tammion Nuorisoseura

t.k. 26 päivä klo 6 j. pp.
vaihtelevalla ohjelmalla.

Lopussa tanssia.

Nuorisoseuralaisten laulu.

*Me tunnemme vaikean vallan
maan karun hankein ja hallan.
Luja tahtomme hehkua tarmosta on
ja uljaana uskoen työn voittohon
aatteemme armahat sulistamme ain
ulos-, eteen- ja ylhäälle vain*

*Aika nuoruuden suuntien suurten,
sadon kantavan kaukaisjuurten.
Se kantavi toivoja syntymämaan;
me luomme sen vartion kunniakkaan.
Tiemme vievä on käymähän meitä
valon korkean rinnekeitä.*

*Rakas, kohtalon kolhima maa
pyhän intomme, kaikkemme saa.
Sen päiväksi lietsomme kirkkahan
sään
ja laulamme virtemme vühdykkään
oman ortemme onnen voiton,
kajon kansamme aamunkoiton.*

*Pois kaadamme kaiken mi kannüt-
soi,
palon henkemme liekin lientää vois.
Tään kansan, auran ja viikatteen
työn toimen ja kaunihin kanteleen,
sen voima on rintojen nuorten,
perus pettämätön kuin vuorten.*

E. L—n.

.....

Kaukainen.

*Kaukainen, korkeu, leikkivä
säde auringon
Keväthenkien valkeain saartama
minun onneni on.*

*Kaukainen, korkeu, leikkivä
säde auringon
valohenkien suurien sulkema
minun lempeni on.*

*Rinnassa ailahdus armainen
lemmen onni lie,
sitä kohden sielusta kultaiset
sadat säikehet vie.*

*Lempeni esteitä poistaa en
minä polo saa.
Kuni sädettä kaukaista, saatan sua
salaa vain rakastaa.*

Alfr. Saukkonen.

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran johtokunnan
kokouksessa 4/22.

I.

Keskusteltiin siitä että jos hommataisi pääsiäiseksi jonkunlainen iltama eli illanvietto ja tultiin siihen päätökseen, että tammasta toiseen ja hommataan iltama ensimmäisenä pääsiäispäivänä.

II.

Ohjelmasta mainittakoon.

Puhe.

Kertomus.

Luno.

Laulua

Näytelmäkappale.

Y. m.

III.

Virahaa päätettiin ottaa 2 ont. aikuisilla ja 1 ont. lapsilla.

IV.
Ravintolasta huolehtii seurain naiset.

V.
Illama alkaa täsmälleen kello 6 i.p.

Yrjö Leinikki Eino Suomalainen

Pyrkiä
NUORISON RIENTOJEN KANNATAJA

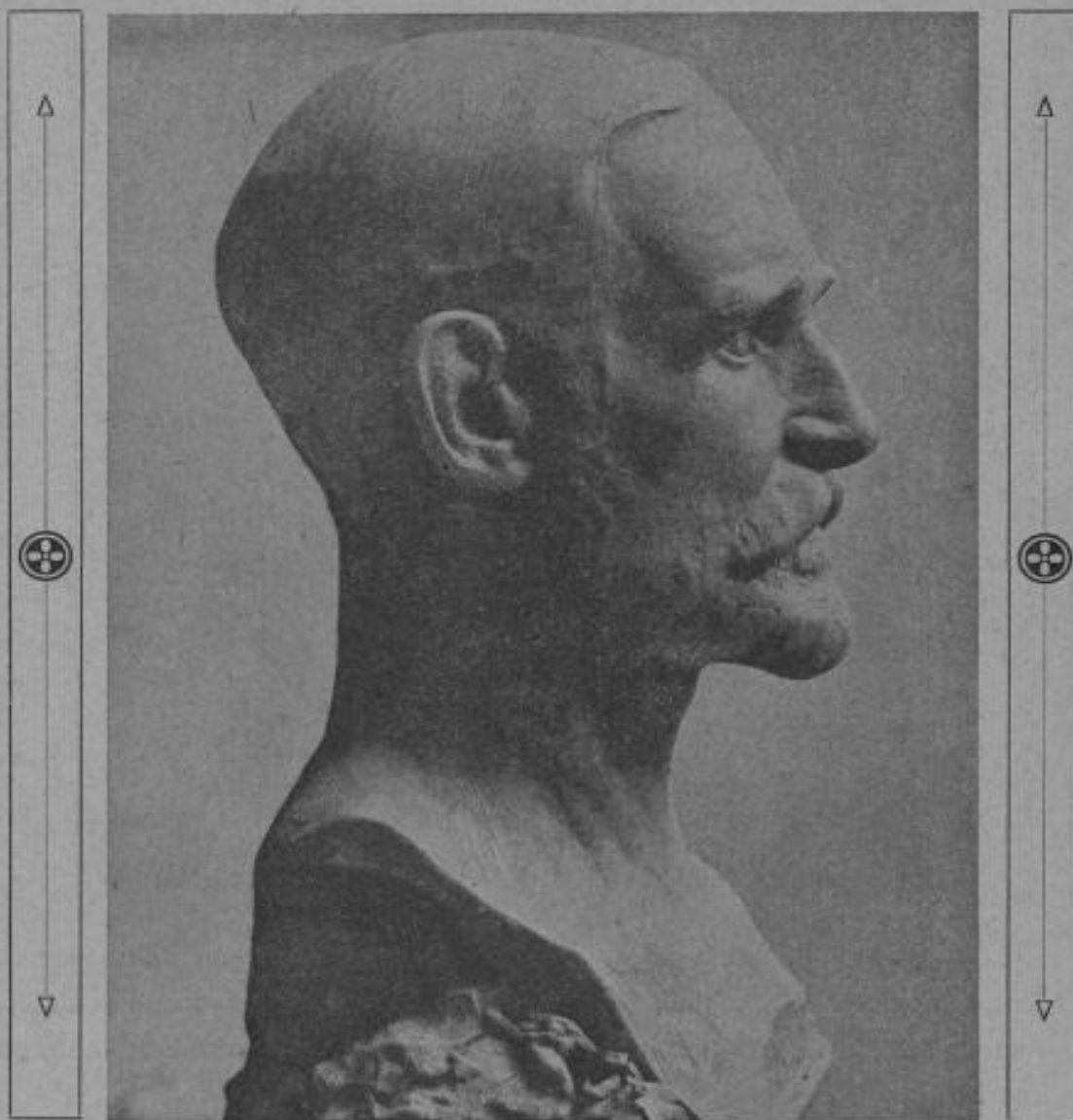
N:o 5-9 Touko-syyskuu

1922

33:s vuosikerta

SANTTERI ALKIO.

Alpo Sailon veistos.

**NUORISOSEURALIIKKEEN VOIMAAHMO JA PYRKIJÄN PERUSTAJA
TÄYTTI 17.6.1922 60 VUOTTA.**

Pöytäkirja tehty Tammion Nuorisoseuran johtokunnan kokouksessa
17.9.22.

I

Luettiin Nuorisoseurojen keskusseurojen kierto kirje.

II

Kun 1 p. Lokakuuta tänne tulee Nuorisoseura puhuja Neiti Saima Heimola, niin ajateltiin silloin samalla pitää seuran vuosikokous, mutta tultiin siihen päätökseen että kun melkein suurempi osa seuran jäseniä on paissa kotosalta niin siirretään vuosikokous eteenpäin.

III

Siksi kun puhuja tulee päätettiin järjestää kahvitarjoilua ja leivotaan pullaa.

IV

Neiti Heimolan rumasta ja asunnosta puolehtii Hanna Pitkänen.

VI

Täältä menee puhuja Rarjoelle ja Nuorisoseuran pitää maksaa hänelle kyyti.

Silja Pitkänen.

Pöytäkirja tehty Tammion Nuorisoseuran johtokunnan kokouksessa
T. O. K. talolla. 19. 11. 22.

I

Päätettiin pitää vuosikokous toisena Adventin sunnuntaina.

II

Ensimmäisenä Adventin sunnuntaina päätettiin pitää kirjallisuus iltama.

III

Päätettiin pyytää jussi Kouhia puhumaan ja se jäi Hanna Pitkän ja Elydi Suomalaisen puoleksi.

IV

Esitelmän pitäjiksi Neiti Agnes Tähtinen ja Opettaja V. Björk. Latu Hilja Pitkän.

V

Ohjelma seuraavan mukaan.

Laulua.

Puhe . j. Kouhi.

Esitelmä . V. Björk.

Käsitteitä.

Laulua.

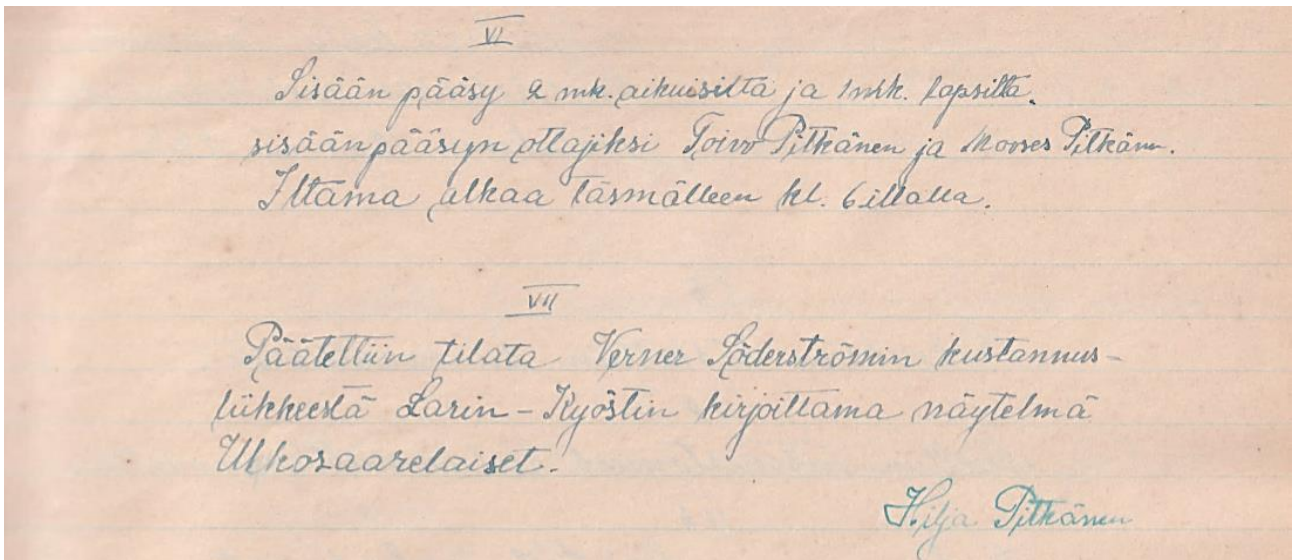
Lausuntoa . Emmi Kouhi.

Esitelmä . Agnes Tähtinen

Latu . Hilja Pitkän

Näytelmä " Oman kodin orren alla . "

Loppua.

1922 1119

Oman kodin orren alla : 1-näyt. näytelmä : kirjallisuusviikkoa varten

■ Kirja

Vuorelainen, A., 1885-1935.

1922

TILATAAN LARIN KYÖSTIN ULKOSAARELAISET

**Ulkosaarelaiset : kolminäytöksinen
saaristolaihuvinäytelmä lauluineen ja kisoineen / Larin-
Kyösti**

Larin-Kyösti, kirjoittaja

📖 Kirja | WSOY | 1922

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1922 / 01.12.1922 no 12

Hiljaisuudelle.

Ah hiljaisuus, ma niinkuin ystävääni
sua täällä sopessani oottelen;
käy tuikkiessa iltatähtien
ja hämyharsoin peitä sairast pääni.

Kuoleta korvistani joka ääni
ja silmistäni kuva jokainen
mi muistuttaa mua maista turhuuden
ja suo mun nähdä yksin sisimpääni.

Matti Nummelin.

Joulun tullen.

Pois väisty arkihuoli, touhu työn,
taas helkkykulkusissa joulu ajaa!
Se etäisintäkin taas etsii majaa
ja löytää, hämärtyissä jouluyön.

Pois haihdu viha, suru sydämen! —
Niin siunaavana hiipii rauha rintaan.
Ja lapsuusmaailmoita, kallehintaan
kaihoten muisteleepe ihminen ...

—a.

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran vuosikokouksessa
joulukuun 10 p:nä 1922.

I §

Kokoukseen käskettiin suusanallisesti.

II §

Luettiin vuosikertomus kulunneelta vuodelta.

III §

Kulunneen vuoden tilit tarkastivat
Toivo Pitkänen ja Armas Tähtinen.
Johtokunnalle myönnettiin tili vapaus.

IV §

Trinitettiin johtokunnan vaali sulje-
tuilla lipuilla, liput tarkastivat
Agnes Tähtinen ja Jussi Kouki.

V §

Johtokuntaa kuuluu nykyään Valto Pitkänen
(puheenjohtaja), Lyydi Suomalainen (varapuheenjohtaja),
Toivo Suomalainen (kirjuri ja rahaston hoitaja), varalle
Agnes Tähtinen, Armas Tähtinen, Erkki Pitkänen,
Aune Pitkänen, Hilja Pitkänen, Eino Suomalainen.

VI §

Tilin tarkastajiksi tulevaa vuotta varten
valittiin Nestori Lommi ja Albert Pitkänen
varalle Jussi Kouki ja Moses Pitkänen.

VII §

Kirjaston hoitajaksi valittiin Aune Pitkä-
nen, varalle Erkki Pitkänen.

Valto Pitkänen.

Toivo Suomalainen

Pöytäkirja tehty Tammion
N. S. johtokunnan kokouksessa
joulukuun 12 pö:nä 1922.

1 §

Laatittu työsuunnitelma ensi tulevaa vuotta
varten.

2 §

Kotiseutu tutkimus päätettiin ottaa työsuun-
nitelmaa.

3 §

Kerran kuukaudessa päätettiin pitää per-
he iltama ja kaksi yleistä iltamaa
ensi tavoina jos seuran voimat sen sallii.
Tappu juhlaa päätettiin viettää ensi ruonna jos
seuran jäsenet ovat kotosalla.

4 §

Päätettiin tilata uusia Näytelmä kirjoja
ja jäi tilaus Erkki Pitkäseltä huoleksi.

5 §

Päätettiin pitää kuusi juhla joulu aatto
iltana. Ohjelmaan tulevaa seuraavaa.

Laulua.

Puhe. (Walter Pitkänen.)

Runo. (Emmi Kouki.)

Kertomus. (Armas Tähtinen.)

Laulua.

Kertomus. (J. Suomalainen.)

Kuvaelma.

Laulua.

Walter Pitkänen

Toivo Suomalainen.

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran kokouksessa
Joulukuun 27 p:nä 1922!

1. §.

Päätettiin pitää illama ensi vuoden
alkupuolella, ehkä Tammikuun lopulla.
Aika päätettiin lopullisesti päättää myö-
hemmin.

2. §.

Näytelmä kappaleeksi hyväksyttiin Kaarto
Hälmen kirjoittama kolme näytöksinen pyr-
pale "Turina". Kappaleeseen tulivat valituksi
seuraavat henkilöt: Naiset, Agnes Tahminen,
Aune Pitkänen, Hanna Pitkänen Kerttu
Suomalainen. Herrat, V. Pitkänen, N. Sommi,
Y. Kuiski.

3. §.

Ohjelmaa päätettiin ottaa seuraavaa.

Laulua.

Puhe. V. Pitkänen.

Runo. Emmi Kouki.

Esitelmä J. Kouki.

Laulua.

4. §.

Laulun johtajaksi valittiin Opettaja
Väinö Björck.

Väinö Pitkänen Toim. Suomalainen.

1922 1227

Turma : kolminäytöksinen näytelmä

Halme, Kaarle, kirjoittaja

Kirja | Karisto | 1914

1923 0110

Toystakaja tehty Tammion Nuori-
seuran johtokunnan kokouksessa
Tammikuun 10 p:nä 1923.

1. §.

Päätettiin pitää perheiltama Tammikuun
14 päivänä johon ohjelmaa seuraavan mukaa.

Laulua.
Puhe. (Valto Pitkänen.)
Runo. (Aune - " - ")
Pöytäkirja (Hella Suomalainen.)
Laulu.
Uso.
Miesjuuttuja (Eikka Pitkänen.)
Huviprooli.

2. §.

Usoa toimittavat Iiro Suomalainen ja
Agnes Tähtinen.

3. §.

Leijoninon jäi Neiti Lyydi Suomalaisen
huoleksi.

4. §.

Päätettiin ottaa kirjastoon Viljo Helan kirjat
tämä kirja "Suomalaiset Viron vapaus sodassa"
Hinta Lmk 30:--.

Valto Pitkänen Iiro Suomalainen.

Pöytäkirja tehty Tammion
Naisoseuran Johtokunnan
kokouksessa Tammiukuun 17 p:nä 1923.

1. §.

Määrättiin henkilöt. Helmi, Maalis ja Huhti-
kuussa pidettäviin perheiltamiin.

2. §.

Helmiukuussa pitettävään perhe iltamaan kokoon
kutsujaksi Toivo Suomalainen, Erkki Toivo, Mooses,
ja Wm Pitkänen, Jussi Kouki, Impi Björck,
Aune ja Ida Pitkänen, Kerttu Suomalainen ja Hilja
Pitkänen.

3. §.

Maaliskuun perhe iltamaan kokoon kutsujaksi Armas
Tähtinen, Viljo ja Albed Pitkänen, Väinö Björck,
Yrjö Kuiski, Nestor Lommi, Agnes Tähtinen, Emmi
Kouki, Lyydi Suomalainen ja Eva Haugelberg.

4. §.

Huhtikuun perhe iltamaan kokoon kutsujaksi Taitto
Pitkänen, Toivo, Kaarlo, Leo ja Voltemar Suomalainen,
Erkki Pitkänen, Jussi Kouki, Hanna, Hilja ja Aune
Pitkänen, Kerttu Suomalainen ja Impi Björck.

5. §.

Ravintolasta huolehti kaikki seuraan kuuluvat
nais henkilöt, Leipoma tyydyt hankkii Keiti
Lyydi Suomalainen.

Valtto Pitkänen Toivo Suomalainen

Loytäkuja keltä Tammion
Nuorisoseuran kokouksessa
Tammikuun 17 p:nä 1923.

1. §.

Yleinen iltama päätettiin pitää Helmikuun 4 p:nä
1923.

2. §.

Pääsylippujen ostto ja nimismiehen suorituksen
maaminen jäi Valto Pitkäsen huoleksi.

3. §.

Päätettiin purota harjoittelunaa sekä äänistä
laulua ja on ensimmäinen harjoitus Tammik.
21 p:nä kello 12 päivällä koululla.

4. §.

Päätettiin panna ilmoitus Haminan lehteen ja
Maaseutukun. ja jäi Toivo Suomalaisen huoleksi.

5. §.

Pääsylippuja myömiään lupauduivat Gretta ja
Väinö Björck ja Jussi Kouki.

6. §.

Järjestyksen pitäjiksi määrättiin iltamaan
Armas Tähtinen ja Toivo Suomalainen.

7. §.

Kuiskaajaksi iltamaan määrättiin Jussi Kouki
ja Toivo Suomalainen.

8. §.

Pöytäkirja päätettiin pyytää kapeli ohjella joka
jäi Toivo Suomalaisen huoleksi.
Valto Pitkänen Toivo Suomalainen.

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran johtokunnan
kokouksessa Maaliskuun 4 p:nä.

1923

1. §.

Suomen Nuorisoin Liiton vuosikokoukseen ja
yhteisille Nuorisoseurapäiville jotka pidetään
kesäkuun 21-24 p:nä Laimiossa. Ei johtokunta
katsonut sopivaksi edustajaa lähettää.

2. §.

Alkion rästökuraa ei raha-varojemme pie-
nuden vuoksi katsonnut sopivaksi tilata
kun se maksaisi 550:- Smk.

3. §.

Akateemisen Karjala-seuran painattamia Kar-
jalais aiheisia postikortteja ei johtokunta
katsonut sopivaksi tilata koska niiden myy-
minen olisi kovin hankalaa.

Valtteri Pitkänen Toivo Suomalainen.

Aurinko paistaa.

Kuivan on kattanut hämärä häivä
kapeita katuja täällä, ~~1923~~
vaan nyt on auringonpaisteinen päivä
pienoisen pihani päällä.

Kuuraisten koivujen korea huntu
heleinä helminä hohtaa.
Tunteeni tupihin iloinen tuntu
raikasta riemua johtaa.

Ah, mull' on auringonpaisteinen mieli! —
minä sen helposti huomaan —
Pilkahti päivä ja kiiruhti kieli
aurinko-laulua luomaan.

Kiitoksen kiidätän, Aurinko, sulle!
Taas minut hymyllä täytit.
Kaukaisen onneni odottelulle
kauniita näkyjä näytit.

Kaarlo Rautanen.

.....

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran johtokunnan
kokouksessa Maalisk. 18 p:nä 1923.

1. §.

Pöytäkirja päätettiin pitää Toisena
Pääsiäispäivänä. Seuradalla lehjelmällä

Laulua.
Puhe. (Vatto Pitkänen.)
Keskustelu kysymys.
Laulua.
Usran lukua.
Lähtökappale
Luviposti
Laulua.

Leipominen jäi Neiti Uyydi Suomalai-
sen ja Agnes Tähtisen huoleksi.

Vatto Pitkänen Toivoshomalainen

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1923 / 01.05.1923 no 5-6

Juhannuksen kesä.

On loisto yllä ihmeinen
maan kauneuskylläisen
mi nuori on taas kuin kevät tää
ja uhkuu elämää.

Kuin suitsutusta suloista
maa jakaa tuoksua.
Sa, taivas, siunaa lahjoillas
vuostulot runsaimpas.

Oi, juhannuksen juhlan kuu,
kuink' aamu avartuu.
Se nostattaa, se nuorentaa,
se onnen sieluun saa.

Mi kerran hehkuus heräjää
sen kaipaus kantaa ylevää
vain yhtä, suurta unelmaa
päin päivää nousevaa.

Kun kirkkautes kirpoo
ain ajast'-aikain taa
on sama riemu ylhäinen
maan lasten laulujen.

Oi ihmeinen sa ihanin
uus' elo keväisin!
Se on kuin lupaus kaukaisen
korkeimman keväimen.

E. L-n.

YRKIJÄ

NUORISON RIENTOJEN KANNATTAJA

N:ot 7—8
Heinä-elokuu

TOIMITTAJAT: Martti Alpiranta (vastaava), Toimitus-
valiokunta: Nillo Liakka, Kaapo Mellanen ja Aukusti
Eipessuoma. — Toimituksen osoite: Mäsekatu 15,
Helsinki. — Tilauhinta 15 mk. vuosikerta.

1923
34:s vuosikerta

Eero Järnetelt:

Rantakuva.

(Gall. Hörhammer.)

Työtäkirja tehty Tammion
N. S. johtokunnan kokouksessa
7 p:nä Heinäk. 1923.

1. §.

Luettiin Nuorisoseurain keskusseuran
kiertokirje, jossa pyydettiin ilmoittaa
koska seuramme haluaa N. Seuran
neurojan Väili Saima Heimolan siuna-
poikkeamaan.

2. §.

Koska seuramme jäsenmäärä on kovin
pieni niin ei johtokunta katsonut so-
piraksi tilata Väili Heimolaa kesällä,
raan pyysi jos hän tulisi Tammi tai Helmi-
kuulla jolloin seuran jäsenet olivat pa-
remmin kotona.

Valto Pitkänen Toivo Suomalainen.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1923 / 01.09.1923 no 9

Syyskuun kukille.

Oi syyskuun kukat, teitä suojaa ken,
kun saapuu soitla huurtehiset hallat?
Ah, elämäänne siunaa ihminen,
mut lempemme sai kerran kevään vallat,
ja keväälle ne uhrilaulut soivat
ne unelmamme parhaat jotka loivat.

Ah, syyskuun kukat, miksi myöhään näin
te aukesitte kukkaan värjyilevään?
On päivä painunut jo mailleen päin,
on mennyt aika nuoruuden ja kevään.
Ei lennä enään tuuli lounahasta
mi kerran tuutunut on kevään lasta.

Ei kevään kehtolaulut enään soi,
ja riemut rikkaimmat on poissa, poissa...
Se sävel, jonka ensi lempi loi

jo särkynyt on kevään karkeloissa.
Siks' turhaan multa turvaa oottanette,
— vain tuskan saatte — lohdutusta ette.

Mun sydämeni nuoruus ikuisin
jo kevätukukkain kera pois on mennyt.
Syys päiväni vain peittää pilvihin.
Ah, kukat, sydänlämpöäni ei nyt
ma povellenne enään saata antaa;
se kevään ensi ruusun okaa kantaa.

Kun talven airut saapuu hopeinen
ja hiljaa vaivutte taas unten maille,
mä jälkehenne katson kaivaten
kuin jäisin viime ystävääni vaille.
Ja rukouksin tervehdän mä teitä,
oi syyskuun kukat, lepoon lähteneitä.
Eikko Ylänummi.

Pöytäkirja tehty Tammion
N. S. johtokunnan kokouksessa
16 p:nä Syyskuuta 1923.

1. §.

Luettiin Hymenlaakson Nuorisoseuran keskus-
seuran kierto-kiire. Koska seurojen vuosikokous
on määrätty pidettäväksi syyskuulla
sääntöjen mukaisesti, mutta koska mei-
dän seuramme jäsen määrä syyskuulla
on kovin vähäinen niin katoi johtokunta
sen sopivaksi siirtää eteen päin siksi
kunnes jäsenet saapuvat kotiin.

2. §.

Vuosikertomus kaavakkeet päätettiin
täyttää ja lähettää määrä ajalla
Lokakuun 10 päivänä raikkaa vuosi-
kokous siirtyisi hin edelleen.

3. §.

Koska Tammion N. Seuran Sosiaalihal-
litukselle lähettämät muutokset ilmoi-
tukset, Yhtistys rekisteriin merkittä
väksi, Sosiaalihallitus ei ole hyväksynyt
raan on väännyt. Ja koska niitä ei ole
aikanaan palautettu takaisin, niin ei
johtokunta katsontu voivansa niiden
nähdessä ryhtyä muihin toimenpiteisiin

Valtti Pitkänen. Toivo Suomalaainen

Pöytäkirja tehty Tammion
N. S. Seurakunnan kokouksessa
27 päivä Jouluk 1923

1. §.

Kulunvoisten Nuorisoseuran p. y. tänne lähettä-
miä ennakkoraportteja päätettiin myydä jos mah-
dollista.

2. §.

Wuosikokous päätettiin pitää joulukuun 30 p.
kello 6 illalla.

3. §.

Wuosikokous päätettiin ilmoittaa pyhäis il-
moituksilla.

4. §.

Wuosikokouksessa suorittavat Ohjelman

Puhe. W. Pitkänen.

Runo. Aune -"

Usra. toimit. Aune ja Hilja Pitkänen.

Fluvisortti.

Leikkiä.

Valtu. Pitkänen. Toivoluomalaisten

Toytäkirja tehty Tammion Nuori-
seuran vuosikokouksessa 30 p.
joulukuuta 1923.

1 §.

Kokous ilmoitettiin pylväs ilmoituksilla.

2 §.

Luettiin vuosikertomus kulumneelta vuodelta.

3 §.

Kulumneen vuoden tilit tarkastivat Nestori Lommi ja
Albert Pitkänen. johtokunnalle myönnettiin tili vapaus.

4 §.

Toimitettiin johtokunnan saali suljetuilla lippuilla
Liput tarkastivat Västermar Suomalainen ja Väinö Björk.

5 §.

Johtokuntaan tuli valituksi: Walter Pitkänen (puheenjohtaja)
Agner Töhtinen (vara p.), Toivo Suomalainen (kirjuri ja rahaston)
(varalle) Nestori Lommi. Talouden hoit. Erkki Pitkänen
Armas Töhtinen, Lyydi Suomalainen. Anne ja Hilja Pitkänen.

6 §.

Kirjaston hoitajaksi Hilja Pitkänen varalle Armas Töhtinen.

7 §.

Tilintarkastajiksi tulevaan vuoteen varter Västermar Suomalainen
ja Eino Suomalainen. varalle Väinö Björk ja Toivo Pitkänen.

8 §.

Yleinen illtama päätettiin pitää helmikuussa ja päätet-
tiin olla näyttökappaleeksi "Laina rouva". Kirjan hankinta
jäi Toivo Suomalaisen huoleksi.

Walter Pitkänen

Toivo Suomalainen

Lainarouvaa ei löydy kansalliskirjastostakaan.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1924 / 01.01.1924 no 1

Jääpuikot.

Käy öisin halla
ja räystäään alla
jääpuikot jäykkänä tönköttää.
Niin vieretyksin
ja sentään yksin,
ei toinen toista voi ymmärtää.

Kuin ihmisetkin,
niin herkin hetkin
he itkee ikävin ystävää
vain hetken verran
ja toisen kerran
päin ylpein ynseinä yksin jää.

Taas riutuu voima
syyn syyttää soima
ja mieli katkera kyyneltyy
— Kun toivot raukee,
yön tuskat ankee,
se toisten syy, on toisten syy.

Onni Salo.

1924 0108

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran kokouksessa
8 p. tammik. 1924.

1. §.

Päätettiin ottaa näytöskappaleiksi Karin
Hyöstin kirjoittama kappale "Ulkosaarelaiset" kos-
ka "Lainarouvaa" emme saaneet.

2. §.

Kappaleeseen tulivat valituiksi seuraavat hen-
kilöt: Nestori Lommi, Agnes Jähtinen, Hanna Pitkä-
nen, Erkki Vaito, Viljo, Hilja ja Bertta Pitkänen,
Leo ja Lyydi Suomalainen, Jussi Kouki, Yrjö Häs-
ki, Eino Suomalainen.

3. §.

Päätettiin tilata 4 kapp. lisää Ulkosaarelaisia
ja laulun sävellykset samaan kappaleeseen.

Velto Pitkänen Toivosuomalainen.

Ulkosaarelaiset : (Larin Kyöstin näytelmään) : op. 56. Osa 1.

Ulkosaarelaiset, op56 (Larin-Kyösti). Osa 1

 Nuotti

Kauppi, Emil, 1875-1930,, säveltäjä. ; Larin-Kyösti, 1873-1948,, sanoittaja.
1925

Yksinlaulu pianon tai muun sointusoittimen säestyksellä (ykl 78.322)

Ulkosaarelaiset : (Larin Kyöstin näytelmään) : op. 56. Osa 2.

Ulkosaarelaiset, op56 (Larin-Kyösti). Osa 2

 Nuotti

Kauppi, Emil, 1875-1930,, säveltäjä. ; Larin-Kyösti, 1873-1948,, sanoittaja.
1923

Yksinlaulu pianon tai muun sointusoittimen säestyksellä (ykl 78.322)

"...**Ulkosaarelaiset**, op56 (Larin-Kyösti). Osa 2..."

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1924 / 01.02.1924 no 2

Valvoessa.

*Vait, tuijottaen yöhön hiljaiseen
mä ikkunassa valvon vailla unta
— kuun arka valo tapaa kattoin lunta
ja sattuu lasiin kuurakiiltoiseen.*

*Yön rauhaa tummat tunnit rikkoen
lyö, jyskyttäin kuin suonet kuumesaira-
an joit' mykkä tuijotus kuun kylmään kaira-
an ei liennä, hetken rauhaa antaen.*

*Kuin paljon unhoitukseen jäänyt lie
kun kaiken kattaa valkeana hanki
— Mut minkä hautaisin, sen olen vanki,
se poveen piirtyin unten onnen vie.*

Onni Salo.

Unteni tytölle.

*Unikukkana näin sinut, luulen
vaan en hennonnut poimio pois
kun pelkäsini, kirsikkahuulen
puna kirkkain kuihtua vois.*

*Jos vuokkoni valkean, unten,
terä koskien kuihtuisi ei
pois poimisini alta sen luntan
ja kiittäisin rinnallein.*

Onni Salo.

.....

Töytäkirja tehty Tam-
mion Nuorisoseuran
kokouksessa Helmik. 10 p. 1924

1. §

Yleinen iltama päätettiin pitää Helmikuun 24 p. nä

2. §

Päätettiin pyytää Opettaja Väinö Björk'in
lausumaan tervehdys sanat ja Rouva Björk
runo lausumaan. Laulun valitsee Neiti
Hanna Pitkänen.

3. §

Siittajaksi päätettiin pyytää Lemmi
Laurénia ja jäi se tino Suomalaisen kuoleksi.

4. §

Pääsylippujen hankinta ja Nimitsemiehen
luvan kysyntä jäi Vatto Pitkänen kuoleksi.

5. §

Pääsylippujen myyjiksi tulivat Moose
ja Albert Pitkänen. Pääsylvipun hinta
5.- aikuisilta, 2.- lapsilta.

6. §

Iltama ilmoitus päätettiin jamma kumpuakii
paikka kunnan lehteen.
Leipominen ja naisten kuoleksi.

Vatto Pitkänen Tivon Suomalainen

Kansalliskirjastoon on digitoitu mm. kaikki Suomessa painetut sanoma- ja aikakauslehdet siten, että ennen vuotta 1930 julkaistut lehdet ovat vapaasti luettavissa internetissä. Ne voi tavoittaa esim. kirjoittamalla netin hakukenttään ”sanomalehdet digi”. Avautuvalta hakusivulta olen tavallisesti valinnut otsikon ”**Sanomalehdet** – Digitoitut aineistot – Makupalat <http://makupalat.fi/goto/59158>. Napauttamalla otsikkoa avautuu hakusivu ja ylin hakukenttä, johon olen kirjoittanut hakusanaksi Tammio tai Tammion nuorisoseura. Olen sen jälkeen napauttanut valintamerkit kohtiin ”vaadi kaikki hakusanat” ja ”sanomalehdet”. Aikaväliksi olen merkinnyt vuosittain esim. 01.01.1924 – 31.12.1924. Valitsemalla julkaisupaikaksi Haminan ja napauttamalla hakusivun oikeassa yläkulmassa olevaa vihreää Hae-hakukenttää näyttöön ilmestyy 15 osumaa, mm. seuraava Haminan lehden sivu. Osoittamalla sivua tulee näkyviin sisältövinkki

Haminan Lehti

nro 22 21.2.1924, Aimo Ervasti, Hamina: sivu 2

Sivun sisältö: ...koululla t. l. 24 p:ää tlo 6. i.p. Lähemmin ilmoituksessa. **Tammio**» Nuorisoseura toimii iltaman lalastajain pirulla ensi...

Julkaisupaikka: **Hamina**

Sisältövinkit ovat viitteellisiä ja painovirhepirukin saattaa tarttua tilaisuuteen.

Haminan Lehti

nro 22 21.2.1924, Aimo Ervasti, Hamina: sivu 2

Sivun sisältö: ...koululla t. l. 24 p:ää tlo 6. i.p. Lähemmin ilmoituksessa. **Tammio**» Nuorisoseura toimii iltaman lalastajain pirulla ensi...

Julkaisupaikka: **Hamina**

Haku toimii muutenkin epätarkasti. Kaikkia Tammio-uitisia tai ilmoituksia haku ei löydä ja toisinaan ilmaantuu näytölle paljon muitakin tam-alkuisia uutisia ja tiedotteita eikä vain Tammion kylää koskevia.

Haminan Lehti / 11.03.1924 no 30

Maas 1 k. 4 s. 15 mk.
Ulkosaarelaiset
 esitetään
 Häppilän Capiolassa t. k. 23 p:nä.
 Lähemmin tuonnempana.

Maas. 1 k. 4 s. 50 mm.
Tammion Nuorisoseura
 toimii
ILTAMAN
 Kalastajain Pirtillä
 t. k. 24 p:nä alkaa 1/2 6 ip.
 OHJELMASSA m. m. näytelmä
 „Ulkosaarelaiset“
 3:ssa näyt.
 Lopussa tanssia.

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran kokouksessa
2 p:nä Maalisk. 1924.

1. §.

Päätettiin mennä näyttämään "Alkoraarilaiset" Häppilän talolla Marjanpäivänä tai sitten edellisellä sunnuntaina jos saadaan talo muokattua.

2. §.

Häppilään taloa tiedustamaan määrättiin Eino ja Toivo Suomalainen.

3. §.

Pöytäkirja päätettiin pitää Palmu-
sunnuntaina. Ohjelmaa seuraavaa.
Laulua.

Tervehdys sanat. V. Pitkänen.

Runo. " "

Näytöskappale. Elinan Häät.

Usva.

Eino ja Lyzli Suomalainen

Hurjasti.

Valtteri Pitkänen

Toivo Suomalainen.

1924 0302

Elinan häät : seuranäytelmä

■ Kirja

Talvio, Maila, 1871-1951.

1912

1924 0309

Toytäkiijä tehty Tammion
Nuorisoseuran kokouksessa
9 p:nä maalisk. 1924.

1. §.

Ilta Hämppitän talolla päätettiin
pitää maalisk. 23 päivänä ja alkaa
kello 7 illalla.

2. §.

Eino ja Toivo määrättiin perjantaina
24. 3. 24. lavaa ja kaikkea muutakin
kunnostamaan.

3. §.

Pääsylipponja myymään valittiin
Armas Tähtinen ja Mooses Pitkänen.

4. §.

Nimisriehen luran, Lehti ilmoitukseen,
Pääsyliput 100 kpl. 6 mk 100 kpl. 5 mk ja 100 kpl. 4 mk.
ja Toittajan hankinnat jäi Toivo Suomalaisen
huoleksi.

Valto Pitkänen

Toivo Suomalainen

— **Tammion** Nuorisoseuran
iltamasta ensi sunnuntaina Höp-
pilän Tapiolassa muistutamme
gleisöä.

1924 0325

Toytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran kokouksessa
25 p:nä Maalisku 1924.

1. §.

Päätettiin lähettää Suomen Näytelmä-
kijälihalutolle vero "Ulkosaarelaisista"
Sntk 75:-

2. §.

Nuorisoseuran raha varat päätettiin
panna Tammion Osuuskassan
pankkiin Valtio Pitkäsén nimellä,
koska Osuuskassa ei ota rahojia tal-
lettaakseen Nuorisoseuran nimellä.

Valtio Pitkäsén

Toivo Suomalainen

1924 0501

Pöytäkirja tehty Tammi-
on Nuorisoseuran johtokun-
nan kokouksessa Joulukuuk 1924.

1. §.

Päätettiin myydä Himalan saaren
Nuorisoseuran tälle päätettäviä Ernak-
koajroja, ja eivät kaikki menne muu-
toin kaupaksi niin ostaa nuorisoseura
lop ut.

2. §.

Ajroja myönteään valittiin Toivo
Suomalainen.

Valto Pitkänen

Toivo Suomalainen

1924 0518

Pöytäkirja tehty Tammi-
on Nuorisoseuran johtokunnan
kokouksessa Toukok 18 p:nä 1924.

1. §.

Luettiin Kyminkaakson Nuorisoseuran
Reskus-seuran kiistokirje.

2. §.

Suomen Nuorion Lutan vuosi ja kesä-
kokoukseen, joka pidetään kesäkuun
19-20-21 päivinä Inkeröisten Kansanopis-
tolla on Tammi- Nuorisoseura valin-
nut Weili Aune Pitkänen.

3. §.

Valistusrahaston apajaisten ajroja
keräämää valittiin Weilit Agnes Pitki-
nen ja Aune Pitkänen.

Valto Pitkänen

Toivo Suomalainen

72

Pöytäkirja Tammion Nuorison
seuran kokouksesta Tammikuuta
1924.

1 §
Kokous päätti lahjoittaa Kalustajain piirille rahastoon
Smk. 1200:- arvon piti.

2 §
Samalla päätti kokous sanoa irti Osuus-
kassalla tallettamansa rahat Smk. 1000:-.

Vello Pitkänen

Nestori Lommi.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1925 / 01.01.1925 no 1

Tammikuun kukka.

Tammikuu on,
lepää lehto
talviuntaan;
kylmä kesän
kukkain kehto,
talven tuisku
helsoo luntaan.

Kerran heräs
tammikuuhun
kukka kaino;
joutui pieni

surman suuhun
yllä kova
pakkaspaino.

Suotta sorruit
kauno kukka
viluun, jäähän —
Miksi nousit,
ruusu rukka,
ennen kesää —
talvisäähän!

Martti Suominen.

HYRKIÄ

NUORISON RIENTOJEN KANNATTAJA

N:o 1
Tammikuu

TOIMITTAJAT: Martti Aipiranta (vastaava). Toimitusvaliokunta:
Niilo Liakka, Elsa Hästesko ja Kaapro Mollanen.
Toimituksen osoite: Museokatu 18, Helsinki.
Tilauhinta 20 mk. vuosikerta.

1925
36:s vuosikerta

onas Heiska

Ahdin kannel

PYRKIJÄ

Tee työtä.

*Tee työtä mies, kuin isätkin
ja vaarit, taatot teki ennen!
kun kaskimaita viljoilleen
he etsi, erämaihin mennen.
He korpiin kasket kaatoivat,
niin päivät päästään raatoivat
ja Luojaan luottain siemenensä kylvi.*

*Sä kulje heidän jäljissään
sileitä, raivatuita teitä!
Nyt paistaa päivä yhtenäin
— vain harvoin lämmitti se heitä —
ja hallat karkoitettu on,
maa saatu kasvukuntohon,
vain kynnä, kylvä, maa niin heelmän
kantaa!*

*Niin isät antoi perinnön
sä anna myöskin lapsillesi!
Sa perkaa pelto sydämen
ja viitoita tie jälkehesi!
Niin lapses muistaa siunaten
sua, kertoo jälleen lapsilleen
ja hekin isäin polkuja taas kulkee.*

Onni Salo.

Ensi lumi.

*Metsissä, vaaroilla valkea huntu,
pihoilla, pelloilla pumpuli puhtain,
talvinen tuntu
ympäri luhtain
kiertäen, kaartuen käy joka paikkaan
tunnen jo pöskellä tuulosen raikkaan!*

*Kiiltävät kiteet
kuin kulta ja hopea,
onpa kuin särkyisi entiset siteet:
silmä on kirkas, jalka on nopea.
Valo kun valtaa jok'ainoan sopen
nousee mieli mi uupui jo lopen
Sätehet päivän täittuvat hankeen
kuin hopeakilpeen.
heitän pois miettehet mieleni ankeen
ja ilmoille lennätän lauluri hilpeen.*

Matti Nummelin.

Pöytäkirja Tammion
N. Seuran johtokunnan
kokouksesta 2 p. Tammi-
kuu 1925.

1. §.

Seuramme vuosikokous päätettiin pi-
tää Loppiaisena Tammi-kuun 6 päivänä
Alkaen kello 5. ipr.

2. §.

Kokous päätettiin ilmoittaa pylvät
ilmoituksilla.

3. §.

Ohjelmaan tuli seuraavaa.

Laulua.

Puhe. V. Pitkänen.

Runo. " " "

Usva. Toimit. T. Suomalainen, A. Tahlinen.

Laulua.

4. §.

Tullon pyörittäminen jäi naisten
huoleksi.

Valtio Pitkänen.

Toivo Suomalainen.

Pöytäkirja Tammion
N. Seuran Vuosikokouksessa
6 p:nä Tammikuuta 1925

1. §.

Kokous ilmoitettiin pylväs ilmoituksilla.

2. §.

Luettiin vuosikertomus kulumelta vuodelta.

3. §.

Kulumen vuoden tilit tarkastivat Herrat Ed-
mar Suomalainen ja Eino Suomalainen
Johtokunnalle myönnettiin tilivapaus.

4. §.

Toimitettiin johtokun vaali suljetuilla lipuilla.
Liput tarkastivat Herrat Nestori Lommi ja
Eino Suomalainen.

5. §.

Johtokuntaan valittiin. Walter Pitkänen (puhej.)
Eino Suomalainen (varaj.) Kaarlo Suomalainen
(taloudenhoitaja.) Toivo Suomalainen (kirjuri ja rahat)
Nestori Lommi (varalle.) Kirjaston hoitaja Laimi
Suomalainen (varalle.) Bertta Pitkänen. Hilja
Pitkänen ja Lyydi Suomalainen.

6. §.

Tilin tarkastajiksi tulevaa vuotta varten
Herrat. Uno Pitkänen ja Albert Pitkänen varalle
Toivo Pitkänen ja Hanna Pitkänen.
Walter Pitkänen. Toivo Suomalainen

1925 0106

Lauri Koukin jäsenkirja

Nuorisoseuran jäsen!

1. Muista aina, että olet seuraan liittynyt kasvattaaksesi itseäsi!
2. Pidä sydämesi puhtaana! Raitis sielu raittiissa ja voimakkaassa ruumiissa päämääräsi olkoon!
3. Käytä kaikki tilaisuudet oppiaksesi yhä enemmän! Tietoa ja taitoa tarvitset paljon elämässä.
4. Tahtosi teräksiseksi kasvata! Tehtäväsi tunnollisesti suorita! Jos olet saanut luottamustoimia, niin näytä ne myöskin ansainneesi!
5. Ole valmis tekemään, mitä seurasi johtokunta tai osastosi johtaja tehtäväksesi antavat! Vain kuullaisuuden tietä kasvat vastuunalaiseksi yhteiskunnan jäseneksi.
6. Älä ole itserakas! Itserakas ihminen ei tunne halua päästä paremmaksi eikä tarvetta kehittää voimiaan.
7. Ole täsmällinen! Saavu kaikkiin seururan tilaisuuksiin ja harjoituksiin määrätyllä minuutilla!
8. Älä häiritse ohjelmansuorittajia. Et askeltakaan saa ottaa, et sanaakaan sanoa esityksen kestäessä. Käyttäydy aina todellisesti sivistyneen ihmisen tavalla!
9. Ole toverillinen! Luo nuorisoseurakoti onnelliseksi!
10. Suojele seurasi mainetta! Siinä oman arvosikin ylennät tai alennat.

„Kotisi ja maasi muista,
sinne juuresi sitele!
Mikä on kutsu kansallasi,
siinä sullakin osasi!”

KYMENLAAKSON NUORISOSEUROJEN
KESKUSSEURA

TAMMION NUORISOSEURA

Painettu 1920
Raittiuskansan Kirjapainossa
Helsingissä

Lauri Kouki Heura

Nimi ja ammatti ell arvo.

on hyväksytty

Tammion nuorisoseuran

jäseneksi.

Tammiossa Tammikuun 6 p:nä 19 25

Walter Piikänen

Esimies.

Jouko Suomalainen

Kirjuri.

Jäsenen ikä liittymässä	Jäsenen asuinpaikka	Jäsenen ammatti	Jäsenen nimi	Jäseneksi liittymis- aika	Jäseneksi liittynyt miehiä	Jäseneksi liittynyt naisia	Jäsenen järjestyk- numero

Eronnut seurasta

Mistä syystä	Milloin

Tammion nuorisoseuran
Säännöt.

1 §.

Tammion nuorisoseura, jonka koti- ja toimintapaikka on Tammio ja postiosote Tammio, on Kymenlaakson Nuorisoseurojen Keskusseuran paikallisseura.

2 §.

Seuran tarkoituksena on herättää ja vireillä pitää nuorisossa isänmaallisen hengen elähtyttämää ja kristillissiveellisen elämäntapomuksen kanssa sopuointuista harrastusta kansalaissivistykseen ja itsekasvatukseen.

3 §.

Tarkoituksensa saavuttamiseksi seura pance toimeen keskustelukokouksia, luento- ja opiskelutilaisuuksia sekä jalostavia juhlia ja iltamia, perustaa alaosastoja ja asettaa toimikuntia erilaisia tehtäviä varten, levittää seuran tarkoitusta edistävää kirjallisuutta, herättää yhteiskuntataloudellista harrastusta, toimii laulun ja soiton y. m. taiteiden sekä urheilun edistämiseksi, ja työskentelee muillakin tavoin sivistyksen ja valistuksen levittämiseksi.

4 §.

Seuran jäseneksi hyväksytään jokainen 16 vuotta täyttänyt seuran tarkoituksensa harrastava hyvämaineinainen kansalainen. Uusien jäsenten vastaanottamisen toimittaa seuran johtokunta harkintansa mukaan.

7 §.

Esimies kutsuu johtokunnan ja seuran tarvittaessa kokoon, johtaa kokousten keskusteluita, merkitsee yhdessä kirjurin kanssa seuran nimen, hoitaa seuran kirjeenvaihdon, lähettää ennen loka-kuun 10 päivää vuosikertomuksen ja kannatusavun keskusseuralle sekä yleensä ensi sijassa huolehtii seuran menestyksellisestä toiminnasta ja valvoo sääntöjen tarkkaa noudattamista.

Seuran esimiehen velvollisuus on myös kutsua seura kokoon, jos vähintään kymmenesosa seuran jäsenistä sitä kirjallisesti pyytää. Esimiehen estettynä ollessa toimittaa varaesimies hänen tehtävänsä.

Jos seuran esimies ja varaesimies eivät johtokunnan päättämää ja esimiehen kutsuun kokoukseen saavu, valittakoon siksi kerraksi puheenjohtaja.

8 §.

Kirjuri valmistaa kokousten pöytäkirjat ja muut asiakirjat, jotka hän yhdessä puheenjohtajan kanssa nimellensä varmentaa, kirjoittaa tarvittavat pöytäkirjain otteet ja toimittaa ne asianomaisille, laatii vuosikertomuksen kahtena kappaleena kuhunkin vuosikokoukseen sekä hoitaa seuran arkistoa ja pitää päiväkirjaa seuran toiminnasta, jollei seura ole siihen tehtävään toista henkilöä valinnut.

9 §.

Rahastonhoitajan tulee vastaanottaa, tallettaa ja hoitaa seuran varat, joista hän on johtokunnalle laillisessa vastuussa, suorittaa esimiehen hyväksymät laskut ja laatii vuosikokoukseen vuosiltilit, joihin liittyy yksityiskohtaiset tulo- ja menotodistukset. Tilinpäätös tehdään vuosittain syysk. 1 p:nä.

Muiden kuin välttämättömien ja säännöllisten menojen suorittamisen pitää perustua seuran asiasta tekemään päätökseen.

10 §.

Taloudenhoitajan tehtävänä on huolehtia seuratalon ja siihen kuuluvan irtaimiston kunnossapidosta ja hoidosta sekä pitää yksityiskohtaista luetteloa seuran kalustosta ja näytelmävälineistä, jollei viimeainittujen hoitajaksi ole toista henkilöä valittu.

11 §.

Seuran vuosikokous pidetään syyskuussa. Vuosikokouksessa luetaan vuosikertomus, esitetään vuosiltilit ja tilintarkastajain lau-

Seuran tarkoituksensa, sen yleisiä toimia ja valmistuksia on sen jokainen jäsen velvollinen edistämään sekä tunnollisesti täyttämään hänelle määrätty tehtävä.

Jäsenen, joka käyttäytyy sopimattomasti, laiminlyö velvollisuutensa tai toimii seuran tarkoitusta vastaan eikä ota johtokunnan varoituksesta parantuuksensa, voi johtokunta erottaa seurasta joko määräajaksi tai ainaiseksi asianhaaran mukaan.

Jäsenyydestä estetyllä ja eroitettulla on oikeus vedota paikallisen seuran vuosikokoukseen ja vielä senkin päätöksestä keskusseuran johtokuntaan.

Jokaisen uuden jäsenen nimi on kirjoitettava seuran nimikirjaan ja saa hän ensimmäisen jäsenmaksun ja muut seuran ja järjestön määräämät velvollisuudet suoritettuaan kaikki seuran jäsenelle kuuluvat oikeudet.

Jäsenmaksun, joka on vähintään 1 marka vuodelta, määrää seuran vuosikokous.

5 §.

Seuran kunniajäseneksi voidaan johtokunnan ehdotuksesta vuosikokouksen päätöksen mukaan kutsua seuran tarkoituksensa erityisemmin edistäneitä kansalaisia. Heistä on pidettävä eri nimiluetteloa.

6 §.

Seuran hallituksena on johtokunta, johon kuuluu vuosittain valittava esimies ja yhdeksän jäsentä, joista puolet vuosittain ja vuorotellen eroavat, ensikerralla arvan kautta. Johtokunta valitsee keskuudestaan varaesimiehen, kirjurin, varakirjurin, rahastonhoitajan ja taloudenhoitajan.

Johtokunnan velvollisuus on valvoa seuran sääntöjen ja päätösten noudattamista ja raha-asiain, talouden ja omaisuuden hoitoa, josta se on kokonaisuudessaan vastuussa seuralle, pitää huolta järjestyksen valvomisesta seuran toimeenpanemissa tilaisuuksissa, valmistella tarpeen mukaan seurassa esiteltäviä asioita, panna vireille uusia tarpeellisia aloitteita ja toimittaa vuosikokouksen vuosi- ja tilikertomus kuluneelta toimintavuodelta.

Johtokunta kokoontuu yleensä ainakin kerran kuukaudessa ja on päätösvaltainen esimiehen tai varaesimiehen ja neljän jäsenen saapuvilla ollessa.

Johtokunnan päätöksiin tyytymätön saapi hakea muutosta niihin seuran yleisessä kokouksessa, sen päätöksiin tyytymätön keskusseuran johtokunnalta.

Jos toimihenkilö vuoden kuluessa estyy, valittakoon sijainen

sunto, päätetään johtokunnan tilivapaudesta, hyväksytään tulo- ja menoarvio ynnä työsuunnitelma alkaneeksi toimintavuodeksi, määrätään jäsenmaksun suuruus, keskustellaan ja päätetään muista seuran toimintaa koskevista asioista, mitkä johtokunta on kokoukselle esittänyt tai siinä herätetään, valitaan seuran esimies ja johtokunnan jäsenet sekä tilin-, kaluston-, kirjaston- ja pöytäkirjantarkastajat ja muut toimihenkilöt.

12 §.

Seuran kokouksia pidetään yleensä ainakin kerran kuukaudessa, tarpeen vaatiessa useamminkin, ennakolta sovitulla tahi johtokunnan määräämällä ajalla. Kokous on päätösvaltainen, jos siitä on säännöissä määrättyllä tavalla ilmoitettu ja siinä on vähintään 15 henkilöä jäsenistä läsnä.

Kokoukset ilmoitetaan ja muut tiedonannot jäsenille toimitetaan patsas- tai sanomalehti-ilmoituksilla.

13 §.

Kokouksissa ratkaistaan asiat avonaisella äänestyksellä yksinkertaisella äänten enemmistöllä, paitsi 17 §:ssä mainitussa tapauksessa. Suljettua äänestystapaa käytetään vain sitä vaadittaessa. Jos äänet jakautuvat tasan, voittaa avonaisessa äänestyksessä se mielipide, jota esimies on äänestyksessä kannattanut, suljettua äänestystapaa käyttäessä arpa.

14 §.

Iltamatoimikunnat ja eri aloastot laativat seuran johtokunnan hyväksyttäväksi ohjelmansa ja työsuunnitelmansa sekä tekevät johtokunnalle aina tilin saamistaan ja käyttämistään varoista.

15 §.

Juhlinsa ja iltamiinsa on seuralla oikeus kantaa pääsymaksuja. Seuralla on oikeus ottaa vastaan lahjoja ja testamentteja, perustaa erikoisia rahastoja sekä omistaa kiinteistöjä.

16 §.

Seura lähettää vuosikertomuksensa ja jäljennöksen päättäneen toimintavuoden tileistä keskusseuransa johtokunnalle toimintavuositain ennen lokakuun 10 p:ää.

Seura on oikeutettu lähettämään keskusseuransa ja aluepiirinsä kokouksiin yhden edustajan jokaista jäsenmääränsä kaksikymmenlukuun tai sen osaa kohti. Suomen Nuorisliiton vuosikokoukseen voi seura lähettää yhden edustajan.

Suomen yleisillä nuorisoseurapäivillä on jokainen seuran jäsen puhe- ja äänestysvaltainen.

17 §.

Näitä sääntöjä voidaan vuosikokouksessa muuttaa, jos ehdotusta kannattaa vähintäänkin $\frac{2}{4}$ äänestyksessä annetuista äänistä. Muutosehdotukset ja niiden perustelut on kirjallisesti esitettävä seuran johtokunnalle kuukautta ennen vuosikokousta. Tehtyjä muutoksia ei saa käytäntöönottaa ennenkuin keskusseuran johtokunta on ne hyväksynyt.

18 §.

Kysymys seuran lakkauttamisesta voidaan ottaa käsiteltäväksi vain sitä varten ilmoitetussa kokouksessa ja käsitellään asia samoin kuin edellisessä pykälässä sääntöjen muutoksesta määrätään.

Seuran varat on tällöin käytettävä kokouksen päätöksen mukaan paikkakunnan valistustyön tukemiseen.

Seuran toimintaa ei saa lakkauttaa eikä seuran varoja mihinkään siirtää tai lahjoittaa ennenkuin keskusseuran johtokunta on siihen antanut hyväksymisensä.

Edelläolevat säännöt on tarkastettu ja noudatettaviksi hyväksytty Tammio nuorisoseuran kokouksessa Tammiossa, marraskuun 9 p. 1919.

Yrjö Kiiski.

Nestori Lammi.

Hyväksytään:

Kymintehtaalla, joulukuun 2 p. 1919.

Kymenlaakson Nuorisoseurojen Keskusseura:

Ruben Kalliala.

J. P. Sederholm.

Jäsenen nimi.

on kuulunut seuraaviin aloastoihin:

19 —19

O-astion johtaja.

19 —19

Jäsenen nimi.

on ollut seuran toimihenkilönä:

19 —19

19 —19

Jäsenen omia muistiinpanoja.

Jäsenen tulee tähän merkitä erikoistehtävät seuran palveluksessa, kuten ohjelman suoritukset, osanotto kilpailuihin, tehtävä seuran edustajana j. n. e.

19 —19 :

19 —19 :

19 —19 :

19 —19 :

19 —19 :

Jäsenmaksuja.

1920	—	—	—	—	1925
1:—	—	—	—	—	2:—
1926	1927	1928	1930	—	—
2:—	2:—	2:—	3:—	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—

Muistutuksia.

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

Ohjeita.

Tämä jäsenkirja annetaan seuraan liittyvälle jäsenelle, jolloin tehdään siihen asiaankuuluvat merkinnät.

Useimmat muut merkinnät tehdään toimintavuoden loputtua. (Huom.! Laiminlyöneet eivät saa merkintää). Rahastonhoitaja merkitsee jäsenmaksut maksetuiksi. Muut merkinnät tekee kirjuri.

Merkintäin tekemistä varten on kaikki jäsenkirjat tuotava seuran vuosikokouksen. Seuraavassa kokouksessa tai perheiltamassa annetaan ne takaisin jäsenille.

Eroava jäsen saa jäsenkirjan omakseen, kun siihen ensin on tehty merkintä eroamisesta. Jäsenluettelon pitäjä huolehtikoon, ettei yksikään jäsenkirja häviä tietämättömiin.

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1925 / 01.01.1925 no 1

Tammikuun kukka.

Tammikuu on,
lepää lehto
talviuntaan;
kylmä kesän
kukkain kehto,
talven tuisku
lietsoo luntaan.

Kerran heräs
tammikuuhun
kukka kaino;
joutui pieni

surman suuhun
yllä kova
pakkaspaino.

Suotta sorruit
kauno kukka
viluun, jäähän —
Miksi nousit,
ruusu rukka,
ennen kesää —
talvisäähän!

Martti Suominen.

Syystähdelle.

Syystähti, sun valvova silmäs
ei silloin yllämme näy
kesän riemut kun kestävät vielä
kun leikki ja karkelo käy.
Vasta silloin kun mennyt on kaikki,
epätoivo kun saartavi, niin
käyt lohduksi, katseemme nostain
maan mullasta korkeuksiin.

Syystähti, on osasi ylväs,
on suuri ja korkea työs.
Kenen onni on kallis mulle,
hänen luotansa tahtoisin myös
pois olla ja unhossa silloin
kun riittävät riemut muut
käydä lohduksi vasta kun saapuu
tyly talvi ja pakkasen kuut.

Matti Nummelin.

Pöytäkirja Tammion N. Seuran
johtokunnan kokouksessa 11 p:nä Tam-
mikuuta 1925.

1 §

Päätettiin kymmeneä yleisilltama talvella.

2 §

Laadittiin työsuunnitelma vuodelle 1925.

3 §

Päätettiin pitää perheilltama kerran kuukaudessa
ja määrättiin henkilöt Tammi, Helmi ja Maaliskuun
iltamia varten.

4 §

Tammikuussa pidettävään perheilltamaan kokoonkutsuja
Einosuomalainen, Wiljo, Paavo, Eino ja Albert Pitkänen
Nätit, Lyydi, Saimi ja Laura Suomalainen ja
Sanna Saarinen. Helmikuussa pidettävään
kokoonkutsuja Walter Pitkänen, Toivo ja Uuno Pitkänen Toivo
Suomalainen, Allan Lautala Nätit, Hilja, Hanna ja De-
ta Pitkänen Annikki Kouki, Onerva Suomalainen ja Björck.
Maaliskuussa pidettävään kokoonk. Nestori Lommi, Leo ja Kaar-
lo Suomalainen, Armas Tahtinen Mooses ja Eikki Pitkänen
Marti Pitkänen Lauri Kouki, Nelli Eva Hagelberg Ida ja Ida
Pitkänen Lybi Suomalainen ja Jussi Kouki. Tämän yh-
deydessä vietetään Nuorisosura päivinä Marjapäivinä.

5 §

Kirjaston kassa päätettiin yhdistää Nuorisosuran
kassaa.

Walter Pitkänen.

Toivo Suomalainen.

Kiertokirja Tammion Nuorten
johtokunnan kokouksessa 18 p:nä
Tammikuuta 1925

1 §

Lutettiin Kymenlaakson kiertokirja liiton kiertokirja

2 §

Kunnallisille Raittiuspäiville Hanimaaan
Tammikuun 31 p:nä ja 1 p:nä Helmikuuta. p:n kokous
katsonut sopivaksi edustajaa lähettää huomion titaan vuok-
si.

3 §

Suomen Nuorisoliiton Vuosikirja päätet-
tiin yksimielisesti lunastaa Smk 20.-

4 §

Kirjaston Valtion apua päätettiin anoa
ja valittiin anomusta tekemään Nati.
Laimi ja Lyjdi Suomalainen. Herrat.
Nestori Louhi. Valtio Pitkänen ja Toivon Suomalainen

Valtio Pitkänen.

Toivon Suomalainen

1925 0312

Toytäkirja Tammion N. seuran
johtokunnan kokouksessa
Maaliskuun 12 p:nä 1925.

1 §

Päätettiin tilata Verner Löderström Osake-
yhtiön julkaisema Valo niminen siivis-
tyksen yleis teos. Valo valmistuu 4. kuuden
kuluessa ja ilmestyy joka toinen lauantai.
Maksaa vuosikerta ruoppa 1925. Smk. 77.-

2 §

Yleistä illamaa ei hommata tänä talvena
koska kelirikko on ollut tähän asti, eikä voi
varmuudella sanoa joko jää myyriä kestämättä.

Valto Pitkänen. Toivo Suomalainen.

1925 0405

Toytäkirja Tammion N. seuran
johtokunnan kokouksessa
Huhtikuun 5 p:nä 1925.

1 §

Tammion Nuorisoseuran puolesta pöytä-
lahjoittaa Ayrarais toimikunnalle Smk. 300:-
Ayrarais osto varten. Kesällä toimien fran-
toion ayraraisiin.

2 §

Kansanvalistusseuran myöntämä
kirja arvosta Smk. 300:- Johon valittiin
yksimielisesti luettelossa mainitut kirjat
Kirja tilauksen laittaa J. Suomalainen.

Valto Pitkänen. Toivo Suomalainen.

84

Pöytäkirja Tammion Nuorisoseuran kokouksesta 30 p:nä
Elokuuta 1925.

1. §.

Keskusseura oli ilmoittanut lähettävänsä Kier-
tärin puhujan tänne 22. 9. 25. jonka tähden
oli seuramme puheenjohtaja kättänyt seuran
kokoon neuvottelemaan asiasta.

2. §.

Puhujan ottaa vastaan, sekä antaa suuan
ja Kyydin Keskusseuran pyynnön mukaan
Haminaan, seuran puheenjohtaja W. Pitkänen.

3. §.

Seuran jäsenten vähyyden ja kiireen kalastus-
ajan tähden ei katsottu voitavan mitään eri-
koista ohjelmallista illanviettoa silloin valmistaa

4. §.

Päättötilaisuus alkaa yhteislaululla
ja mm. esitys jätettiin puhujan määrättäväksi.

5. §.

Kokoustilaisuuden alkamisesta sekä tun-
nin määrästä päätettiin ilmoittaa myö-
hemmin. Ilmoittaminen jäi puheenjohtajan
huoleksi.

Valto Pitkänen

Toivonmaalainen

Pöytäkirja Tammion Nuorisoseuran kokouksessa 2.1 p:nä
Syyshuuta 1925.

1. §.

Talven työsuunnitelmaa järjestettäessä
päädettiin pitää talven kuluessa yksiyli-
nen iltama ja 4 perheiltamaa

2. §.

Päätettiin järjestää 4-5 päiväiset iltakur-
sit myöhemmin määrätyllä ajalla.

3. §.

Keskusteltiin Nuorisoseuraopiston kannatus-
avustamisesta ja jätettiin tämä asia vuosi-
kokouksessa ratkaistavaksi.

4. §.

Pyrkiään levittämis y. m. esille tulevat
asiat jätettiin vuosikokouksessa päätettäväksi

V. Aatto Pikkänen.

Toivo Suomalainen.

Pöytäkirja Tammion N. Seuran
johtokunnan kokouksessa 2 p:nä
jouluukuuta 1925.

68.

Seuramme vuosikokous päätettiin pitää
jouluukuun 6 päivänä. Alkaen kello 6 illalla.

2. §.

Kokous päätettiin ilmoittaa pyöräs. ilmoi-
tuksilla.

3. §.

A. Kariston myöntämiä kirja lahjoja
päätettiin hakea. Hakemukset lähetetään
Toivosuomalainna.

4. §.

Ohjelman tuli seuraavaa.
Laulua.

Puhe Walto Pitkänen

Runo Saimi Suomalainen

Huvijost.

Laulua.

Naiset huolehtivat pullan pyörittämisestä.

Walto Pitkänen

Toivosuomalainen

Töytäkirja Tammion
N. Seuran vuosikokouksessa
Joulukuun 6 p:nä 1925.

1. §.
Kokous ilmoitettiin pylväs ilmoituksilla.

2. §.
Luettiin vuosikertomus kuluneelta vuodelta.

3. §.
Kuluneen vuoden tilit tarkastivat: Niiti Han-
na Pitkänen ja Toivo Pitkänen. Johtokunnalle
myönnettiin tili vapaus.

4. §.
Toimitettiin johtokunnan raali suljetuilla ki-
puilla. Kiput tarkastivat Herrat: Eino Suoma-
lainen ja Eskki Pitkänen.

5. §.
Johtokuntaan valittiin: Valto Pitkänen (puheenj.)
Eino Suomalainen (varalle) Toivo Suomalainen (kirjuri ja
rahastonh.) Eino Pitkänen (taloudenh.) Saimi Suomalainen
vara kirjuri ja kirjastonh.) Annikki Kouhi (vara kirjantark.)
Beata Pitkänen (naimen) ja Kaarlo Suomalainen.

6. §.
Tilin tarkastajat tulevaa vuotta varten
Herrat: Wolmar Suomalainen ja Eino Suomalainen
varalle. Rouva Sanni Lommi ja Niiti Elydi Suomalainen.

Valto Pitkänen

Toivo Suomalainen.

Pöytäkirja Tammion Nuoruusseuran johtokunnan kokouksessa 12 p:nä joulukuuta 1925.

1. §.

Päätettiin viettää yhteinen kunsijuhla jouluyöllä seuraamalla ohjelmalla

Laulua. Puhe: Valto Pitkänen!

Runo: Saimi Suomalainen ja Rouva Eijola!

Laulua. Kertomus Saimi Suomalainen

Joulupukki: Eino Suomalainen!

Kuvaelma. Laulua.

2. §.

Yksimielisesti päätettiin lopettaa Valon tilaus uusi vuodekri.

3. §.

Kirjastolle päätettiin laatia uudet säännöt ensi tilassa.

Valto Pitkänen Toivo Suomalainen

Toytkirja tehty Tammion
N. suuran johtokunnan ko-
kouksessa 1 p:nä tammik. 1926.

1. §.

Päätettiin ruveta kirjoittamaan kap-
palletta talvella pidettävää iltamaa
varten ja kappaleeksi valittiin Lauri
Suonperän kirjoittama näytelmä "Amel-
linen Aviomies."

2. §.

Määrättiin henkilöt talvella pidettävien
pöytä iltamiin:
Tammikuulla: Naiset: Sylvi, Laura Suo-
malaiset, Annikki Kouki. Herrat Allan
Lautala, Niilo Pitkänen, Kaarlo Suoma-
lainen, viimme mainittu kokoon kutsuja.
Helmiikuulla: Naiset: Onerva ja Lyydi Suoma-
lainen Hanna ja Bertha Pitkänen. Herr. Eino
ja Albero Pitkänen Eino ja Toivo Suomalai-
viimme mainittu kokoon kutsujana.
Maaliskuulla: Naiset: Laimi, Sylvi ja
Laura Suomalainen Herr: Lauri Kouki
Allan Lautala Martti Pitkänen Valto Pit-
känen viimme mainittu kokoon kutsujana.

Valto Pitkänen

Toivo Suomalainen

Pöytäkirja Tammion Nuorisoseuran johtokunnan kokouksessa 6 p:nä Helmikuuta 1926.

1. §.

Uutamiä päätettiin pitää Palmusunnuntaina 28.3.26.

2. §.

Luettiin Keskusseuran kierto kirje.

3. §.

Suomen Nuorisoyhdistyksen liittymä

4. §.

Uutamiän Ohjelma on seuraava.

Laulua. (Terve tulla taloon.)

Puhe. (Välto Pitkänen)

Runo. (Neiti Päivi Suomalainen.)

Uutamiän toimittaja Neiti Suomalainen ja Helmi Pitkänen
 Käyloä kappale.

Pääsymaksu Lmk 2:-

Välto Pitkänen. Toimittaja.

Surullinen hukkumista- paus Haminanlahdella.

Ballinnessa myrskyssä vene kaatunut ja siinä ollut mies sortunut aaltoihin.

Viime sunnuntai-iltana, jolloin ankaran myrskyn vallitessa, on Haminanlahdella kateesta päätään tapohunut järkyttävä murhenähtelmä, josta olemme saaneet seuraavia tietoja. Sunnuntai-iltana oli Nistiniemestä läsin pienellä joutuveneellä Hamina-
sja

lähmässä hinaajalaiva "Nistiniemen" kanjuniemi Toivo Juhonp. Suomalainen. Jälkeen klo puoli 9 tienoissa illalla, jolloin eräät henkilöt olivat hänet viimeksi nähneet, lienee hän lähtenyt pyrkimään takaisin Nistiniemeen siellä olevaan mainittuun laivaan. Sinne ei kuitenkaan Suomalainen eiliseen päivään mennessä ollut saapunut, joten on todennäköistä, että ankarana myrsky-
lahdella on kaatunut heikon veneen ja aaltoihin sortunut on

hukkunut. Tätä olettamusta vahvistaa se että maanantaina aamupäivällä löydettiin vene tuffien välistä Ramsinkarin itäpuolelta ja iltapäivällä kadonneen hattu Pitäjäsäärän rantaan ajautuneena. Toivo Suomalainen, joka oli tammilaisen kalastajan ainoa poika ja useita vuosia palvellut "Nistiniemi"-laivan kanjuniemenä oli roitis ja laikin puolin kumon työmies. Hän oli 27-vuotias ja naimaton.

— Hukkunut. Haminan lahdelta hukutui viime sunnuntaina laivamies Toivo Suomalainen, jonka vene kaatui ankarassa myrskyssä.

— Hukkunut löydetty. Teiskäpäivänä löydettiin Haminan lahteen myrskyssä hukkuneen laivamies Toivo Suomalaisen ruumis.

Suomalaisen ruumis löytynyt. Oli parin metrin päässä rannasta.

Viime sunnuntai-iltana kadonneen laivamies Toivo Suomalaisen etsintää Haminanlahdella toimitettiin koko tiistaipäivän, mutta tuloksetta. Vasta eilen aamulla klo 1/2 9 ajoissa hänet löydettiin. Toisten jatkaessa naarausta tarkastelivat poliisi Forsell ja työnjoht.

Schneider rantoja. Ramsinkarin länsipuolella parin metrin päässä Ämmäkosken rimalaiturista he havaitsivatkin Suomalaisen ruumiin, joka oli selällään pohjassa. Hukkumispaikalla on vettä ainoastaan metrin verran. Ankarana myrskyn nostattama aallokko on siis uuvuttanut miespöloisen lähellä pelastustaan.

PYRKIJÄ

Viisasten kivi.

*Tuhat ihmistä on sitä etsinyt,
tuhat ihmistä juur' sitä etsii nyt.*

*Sydän kiihkosta lyö, miel' hehkuen palaa,
kun etsein he käy maan avaran alaa.*

*Se on maassa, syvällä mullan alla.
Tai pilvenkö reunalla taivahalla?*

*Se on uponnut merien synkkiin vesiin?
Tai vuoret jos siirtyis: se käviskö esiin?*

*Tai kannetko kirjan tomuisen
tähän päivähän saakka on salanneet sen?*

*Tuhat ihmistä on sitä etsinyt.
Tuhat taas tänä päivänä, juuri nyt.*

*Sydän toivoa, tuskaa tulvillaan
käy etsien kaikkeen maailmaan.*

*Yks' kulkee tietään taistellen.
Yks' otsalla uurtehet aatosten.*

*Ken tahtoo taivahat kamppailuun.
Ken painuu nöyrähän rukoiluun.*

*Ken kulkee yksin korpehen.
Ken turulle maailman turhuuden.*

*Sama kaikilla kaipaus kuumeinen:
kivi ihmeellinen, kivi viisasten,*

*Riemu tietämisen, salat maan ja taivaan,
iki-auringon hohto vaelluksen vaivaan,*

*Elon pöytä notkuva, kukkuraisin,
ilon malja ylitsevuotavaisin.*

*Tien varressa yks' on ihminen
jota kiihdä ei kulku kuumeinen.*

*Majan laati hän siihen pienoisen
luo pulppuavaisen lähtehen.*

*Moni kiireinen rientäjä luokseen jää,
ajan helteisimmän viivähtää.*

*Jalat siellä, lyödyt haavoihin,
saa parantavaisen palsamin.*

*Jano tuoma päivän paahtavan
saa huuhteheks' pisaran vilvoittavan.*

*Eespäin kun taas hän kiidättäy,
uus kulkijapa jo majalle käy.*

*Ja kaikki he lohdun ja hoivan saavat,
jos väsyneet lie, tai työvät haavat.*

*Mutt' kerran — niin taru kertoo tuo —
tuli kuoleva kulkija lähtehen luo.*

*Oii hänellä tiimalasissaan
enää pienen pieni hiukkanen vaan.*

*Eion pitkän hän toivoen, taistellen
oli etsinyt kiveä viisasten,*

*Oli käynyt kaupungit, erämaat,
mökkit pienet ja palatsit loistokkaat.*

*Meni ihmisen luota ihmisen luo.
Mutt' turhaa kaikk' oli etsintä tuo.*

*Niin väsynyt, niin väsynyt,
kun sylissä ihmisen lepää nyt,*

*hänen, joka teki majansa lähteen luo,
missä vaeltajille suojaa suo.*

*Hän tuntee, elo kun liukuu pois,
ihan turhaan kuin hän elänyt ois.*

Nyt ylitseen ihminen kumartuu,
soi sanoja lohdutuksen suu

Ja käden hiljaa hivelevän
hän viepi otsalle etsijän.

Ja säälivä rakkaus sydämen
jo sulavi kyynelhelmehen.

Nyt viimeisen kerran kuoleva tuo
vielä sammuvan silmänsä auki luo.

Hän näkee vierivän kyynelen
ja silmässä loistehen taivaisen.

Hän tuntee kuin aurinko, painunut pois,
taas sätehin lämpimin loistanut ois.

Elon liekki, sammunut, kylmennyt,
vielä kerran soihtuna syttyy nyt.

Niin kirkkaana hehkuu silmän lies
kun riemuiten lausuu kuoleva mies:

Nyt löysin sen, nyt löysin sen,
iki-etsityn: kiven viisasten!

Sen, jota ma ikäni kaiken hain,
nyt kuolemanhetkellä nähdä sain!

Se on helmi kirkas syvyyksien:
se on hehkuva rakkaus sydämen.

Se rakkaus, jonka ilo on antaa,
luoda lohtua vaivaan, muiden murheita
kantaa.

Sitä kaikkialta muualta hain,
oman sydämeni ma unhoitin vain.

Nyt löysin sen, nyt tunnen sen
iki-etsityn: kiven viisasten.

Ja sitten hän hiljaa sammui niin
kuin kupla merihin ääretömiin.

Artturi Leinonen.

Etsijän rukous.

Siunaa Jumala korkeat aattehet,
elämän valkeat pyhimysvaattehet.
Valaise etsijän erheistä tietä,
eksyntävaaroja poista.
Etsijän määrä ei löydy,
jos ei lyhtysi loista.

Kilpesi suojassa yön sumu poistuu,
päiväksi tummakin yö auringoistuu.
Etsijän lamppuna loistaos Luoja,
etsijä perille kannaa.
Valaise erheistä elämäntietä,
heikoille tukesi anna.

Aatos Korpela.

Joulutunnelma.

On jälleen joulutulet käyneet tuikkimaan,
ja hetkeks' kaikonnut on maasta viha,
vaino.

Kun halkoo ilmankantta ihmeinen,
tää valo ijäinen, ei tunnu tuskan paino.

Taas muiston kynttilätään sytyttäin,
nyt vanhan jouluvirren vaari muistaa.

Ja ihmeen ihanasti, nuorentain,
niin aatos aina lapsuusvuosiin luistaa.

Näin keskeen talven, keskeen lumen, jään,
ne soivat rakkautta, rauhaa joulukellot,
ja kirkkoretkellään on jälleen ihmiset,
yön rauhaa henkii metsät, maat ja pellot.

Erkki Peltonen.

HYVINKIÄ

NUORISON RIENTOJEN KANNATTAJA

N:o 12
Joulukuu

TOIMITTAJAT: Martti Alpiranta (vastaava). Toimitusaliokunta:
Niilo Liakka, Elsa Hästesko ja Kaapro Mollanen.
Toimituksen ja konttorin osoite: Museokatu 18, Helsinki.
Tilauhinta 20 mk. vuosikerta.

1926
37:s vuosikerta

Joulu-yö.

On tyyni, hiljainen joulu-yö.
Kimmeltää kirkkaana tähtivyö.
Niin hiljaa nukkuvi metsätkin,
puut uinuu hartaana huurtehin,
ja halki ilmojen väräjää,
vain rauhaa tyyntä ja pyhimpää.
Taas jälleen tuhannet kynttilät,
kuin taivaan tahdosta syttyvät.
Ah! rauhaa etsivä ihminen,
on hiljaa, itsensä siunaten.

On tyyni, hiljainen joulu-yö.
Kimmeltää kirkkaana tähtivyö.
Ah! sydän tahtoisu temppeleihin,
nyt käydä holveihin pyhimpiin,
ja kuulla kuoroa ihanaa,
mi ijäisyyssoinnuttaa,
ja laulaa riemua, lohdutusta,
kun päivä sammuu ja yö on musta.

Se kuoro korkea temppelein
on laulu valkean enkelin,
mi kautta kansojen viestin vie,
mi sulle lasna jo tuttu lie.
— Ah! sydän tahtoisu kuitenkin
povelle valkean enkelin
näkemään puhdasta joulu-unta,
kun sataa syömmehen tuskan lunta.

Sä kuljet untesi temppeleihin,
sen onnenholveihin hohtaviin.

Näät nuoruustoivehet kukassaan,
sä uuvut onnesi unelmaan.
Sä heräät, ympäri yöhyt käy,
ei yhtään tähteä tiellä näy.
Vain kaipuu kiihkeä, rauhaton
ja rinta raadeltu, lohduton.

Taas hiljaa taivahan kynttilät,
sadottain säihkyen syttyvät.

*

Nää sydän unta ihanaa,
ah! rintaa kaipaus ahdistaa,
sen elonmyrskyt rikki löi,
ja ilot, onnet tuska söi.
Pois rakkauden kehtohon,
nyt pyrkii sydän onneton.

Nyt tule joulu kynttilöin
ja kimmeltävin tähtivöin
kuin muinoin lasna leikkien,
sun luonas tyyntyy ihminen.

Nää joulu-unta sydämeihin,
nyt kaiu laulu enkelein.
Suo rauhaa, rauhaa syvimpää,
mi maiset tuskat tyyntyyttää.

Ah! pala taivaan tähtivyö,
on joulu-yö.

Aatos Korpela.

Pöytäkirja Tammion
Nuorisoyhdyksen joulukuun,
nuoriskokouksessa 20/12-26.

1. §

Kokous' lehti "Valo" päätettiin loppukauteen.

2. §

Kuusikokous päätettiin pitää 28 p. Ma joulukuuta
Ohjelmasta mainittakoon. Yhtäislaulus, puhe
Valto Piikkänen, runo Saimi Suomalainen, kertomus
Kino Suomalainen, laulus ja runo Valto Piikkänen.
Pöytäkirjasta luokitelti joulukuun nuorisväki.

Valto Piikkänen. Saimi Suomalainen.

Maaseutu / 18.12.1926 no 142B

JOULU, JUHLIEN JUHLA

ON JO OVELLA!

Kiiruhtakaa tekemään ostoksenne myymälöstämme.

Olemme erikoisesti joulua varten täydentäneet varastomme,
joten se nyt käsittää mahdollisimman monipuolisen
valikoiman kangas-, lyhyt-, siirtomaa-, ruoka-,
lasi-, porsilini- ja rautatavaroita.

Joululahjoiksi sopivia esineitä!

Haminan ja Ympäristön Osuuskauppa r.l.

Pöytäkirja Tammion Nuori-
Seuran vuosikokouksessa
Joulukuun 28 p:nä 1926

1 §

Kokous kutsuttiin pylväsilmoituksilla.

2 §

Luettiin vuosikertomus kuluneelta
vuodelta

3 §

Tarkastettiin tilit kuluneelta vuodelta.
Viime vuosikokouksessa valittujen
tilin tarkastajien poissa olon täh-
den valittiin puolesta puolesta
nudet. Valituiksi tulivat.

Siis: Eda Loumi ja Hara Ujjo Kusti
tilit hyväksyttiin ja johtokunnalle
myönnettiin tilivapaus kuluneelta vuodelta

4 §

Toimitettiin johtokunnan vaali valituilla liput-
ta. Lippujen tarkastajiksi valittiin Herrat
Albert ja Niilo Pitkämä.

5 §

Johtokuntaan tuli valituiksi seuraavat
henkilöt. Siis: Laimi Luomalainen (puheuj.)
Laura Luomalainen (kirjurihail.)
Onora — " — (varakirj.)

(Vara kirjuri Onnija) Akne Pitkämä. Herrat Eino Luomalainen
Kaarlo Luomalainen. Halli Pitkämä
Eino Pitkämä (varapuheuj.)
Niilo Pitkämä (kirj. rakasta koit.)

Laimi Luomalainen

Niilo Pitkämä

Ole Tammion nuorisoseuran
vuosikokouksen päätök-
sistä 28 pöytäkokouksesta 1926

1^s

Kokous kutsuttiin pyhäpäivä-
tunneilla.

2^s

Luettiin vuosikertomus kulu-
vaalta vuodelta.

3^s

Kuluneen vuoden tilit tarkas-
tettiin. Vuosi vuositarkouksessa
valittujen tilintarkastajien piissa
olan tähden valittiin kokousmuoto
valituiksi tulivat Neiti Ida Romun
ja Herra Urho Kivistä.
Tilit hyväksyttiin, johtokunnalle
myönnettiin tilivapaus kuluneelta
vuodelta.

4^s

Täsmätettiin johtokunnan vaali-
seljitetuille lipuille. Lippujen
tarkastajiksi valittiin Herrat
Albert Pitkänen ja Viljo Pitkänen.

5^s

Johtokuntaan tuli valituiksi.
Neiti Saini Suomalainen (Puheenjohtaja)
Herra Viljo Pitkänen (Sihteeri)
- " - Eino Pitkänen (Varapuheenjohtaja)
Neiti Onerva Suomalainen (Varasihteeri)
- " - Laura Suomalainen (Kirjastonhoitaja)

Neiti Aune Pitkänen (Varakirjastonhoitaja)
Herrat Eino ja Kaarlo Suomalainen
Viljo Pitkänen

Saini Suomalainen
(Puheenjohtaja)

Viljo Pitkänen
(Sihteeri)

Pöytäkirja Tammion O. Seuran
jäsentunnekokouksessa
jouluk. 30 p. 1926.

^{1^o}
Seuralle laadittiin työsunnitelma kullekin
talvea varten.

^{2^o}
Yleinen illanta päätettiin järjestää kuluva
helmikuun aikana.

^{3^o}
Tytöittämien päätettiin pitää kolme. Ensimmäinen
tammik. 9 p. 1927. Toinen helmikuun ja kolmas
maaliskuun aikana.

^{4^o}
Ensimmäisen perheittämien järjestäjiksi valittiin
seuraavat henkilöt. Naiset Saimi ja Laura Suomalainen,
Aune ja Hilja Pitkänen. Miehet Matti Albert ja Matti
Pitkänen. Vilho Suomalainen. Kokoon kutsuja
Matti Saimi Suomalainen. Toisen toimihenkilöiksi
valittiin. Kokoonkutsuja Matti Onerva Suomalainen,
Teheri Kanki, Hanna, Tertta, Riia ja Erkki Pitkänen,
Kullan Lautala ja Aarno Suomalainen.

^{5^o}
Ensimmäisen perheittämien ohjelma
Yhteislaulus
Tervehdys puhe (V. Pitkänen)
Runo. (Matti Saimi Suomalainen)
Yhteislaulus.
Luvijoutsi
Yhteislaulus
Kertomus (Matti Saimi Suomalainen)
Kertomus (Matti Hilja Pitkänen)
Pöytäkirja (Perintö)

Suomalainen Saimi Leikkio.

Matti Pitkänen

1926 1230

Perintö : yksinäytöksinen pila

■ Kirja

Vuoritsalo, Nuutti, 1878-1913.

1927 0122

Tohtori Kirja Tammion
muorisoseuran johtaja Kunnan
Kokouksessa 22/1 1927

Summitettiin yleisen iltaman järjestämi-
sestä helmik. 27 pna. Tean jätettiin
x Koko seuran kokouksessa lopulli-
sesti ratkaistavaksi

Valittiin myös ohjelma iltamaa
varten. Yhteislaulu. Tervehdyspuhe
Ruov. Juhlaspuhe. Väliaika.
Yhteislaulu. Skurrointu. Näytelmä.
H. Launna

Saimi Suomalainen. Niilo Tikkanen

Maaseutu / 22.01.1927 no 8

Maaseutu.

Suuret vaikat jormensa
ne pistää pelin stinan,
kun vinoilmät villityt
säv tietä jodan, pinnan.

Et mitäs ole stinan mies,
jos ammut alitaiista,
sen teos tähden kufaties
jaat tykkittulta maistaa.

Tällä kertaa laulella
vois vaikka vaalivirkä,
kun pehmittää jo puolneet
sen pelon kowas firrä.

Ne lupaa katji kauniste
ja kolme korjanlaista,
jiti' waruillast lanja oo
ja enjin täky haista.

Näin vaalin eellä tylläfin
jä olet sinä poika,
kun lupaukfiin tydyt waan,
ei niistä totta koita.

Maan mitäs juotta laulella
on tässä itian pitkään,
on Maalaislittto puolneista
meidän, munt ei mitkään.

Witja-Galari.

Pöytäkirja Tammion
nuorisoseuran kokouk-
sessa 23/1/1927

188

Yleinen illtama päätettiin
pitää 27 p:nä helmik.

288

Johdattelun valitsema ohjelma
hyväksyttiin illtaman ohjelmaksi

388

Juhlapuheen pitäjäksi päätettiin
syyttää Heina J. Haukia. Ja
jälse seurau esimiehen puolesta

488

Seuran kokous päätettiin pitää
vielä illtaman tarkempaa mää-

Juhlapuheen pitäjäksi päätettiin
syyttää Heina J. Haukia. Ja
jälse seurau esimiehen puolesta

488

Seuran kokous päätettiin pitää
vielä illtaman tarkempaa mää-
rämistä varten

Saimi Suomalainen

Milo Pitkänen

Tähtäkirja Tammion
muorisauran Kokouksesta
7/2 1927

1§

Hallituksen päätti kokous siittää
helmikuun 20. loppuun.
2§

Lupahakemus jäi H. Pitkän huoleksi,
samoin sanomalehti ilmoitukset.
3§

Järjestysmiehiksi valittiin kokous
Ermas Tähtisen ja Albert Pitkän
Pääsihteeriksi Lauri Koukin
ja Eino Pitkän
4§

Pääsihteerien hinnaksi määrättiin
kokous kulu 5 aikuisilla ja kulu 2
lapsilla
5§

Laittajaksi päätettiin pyytää
J. Jokela. ja jäi se Lauri Koukin
huoleksi Lempäisestä huolehtivat
kurant tytöt.
6§

Hallitus alkaa klo 7 i. p.

Saimi Suomalainen.

Heino Pitkän

1927 0218

MUUTTOILMOITUS YHDISTYSREKISTERIIN

Kaavake aatteellista yhdistystä koskevaa, yhdistysrekisteriin tehtävää muuttoilmoitusta varten
(Ilmoitusta, joka on maksuton, on sisäänjäljettävä kolme kappaletta).

Sosiaaliministeriön diarinumero 388

Tuonut Saapunut Sosiaaliministeriöön.

18 p:nä helmikuuta 1927.
Postitse

Paikallisviranomaisen diarinumero _____

Tuonut Saapunut paikallisviranomaiselle

p:nä _____ kuuta 192 _____

Sosiaaliministeriö on hyväksynyt merkinnyt tämän muutoksen merkittäväksi yhdistysrekisteriin.

Helsingissä, Sosiaaliministeriössä

26 p:nä helmikuuta 1927.

M. Y. Sipiläinen
Matilla Keskusta

Merkitty:

Yhdistysrekisteriin stv. 4399/18.10.

Paikallisuutteleon stv. _____

Muuttoilmoitus yhdistysrekisteriin.

Sosiaalihallitukselle

lle

Ilmoitetaan täten yhdistysrekisteriin merkittävä muutos koskeva yhdistystä (Yhdistyksen nimi on ilmoitettava sellaisena kuin se on yhdistysrekisteriin merkitty: Tammion nuorisoseura

joka on merkitty yhdistysrekisteriin numerolle: 2598

1. Yhdistyksen nimi on muutettu näin kuuluvaksi:

2. Yhdistyksen säännöissä on tapahtunut seuraava muutos: (Tässä ilmoitetaan muutos vain merkittävillä ne sääntöjen pykälät, jotka on muutettu, mutta oheenliitettävässä sen kokouksen pöytäkirjan otteessa, jossa yhdistys on päättänyt tehdä muutoksen sääntöihinsä, on muutos täydellisenä mainittava).

3. Yhdistyksen nimenmerkintää koskeva muutos:

Entisistä nimenmerkitsijöistä on eronnut:

Herra Matti Piikänen
Herra Teivo Suomalainen

Heidän sijaansa on valittu: (Täydelliset etu- ja sukunimet sekä kotipaikka on ilmoitettava)

Mieiti Laimi Suomalainen Tammi
Herra Niilo Piikänen Tammi

4. Yhdistyksen nykyiset nimenmerkitsijät ovat siis: (Täydelliset etu- ja sukunimet sekä kotipaikka;

lisäksi on ilmoitettava kuuluvatko ja missä ominaisuudessa puheenjohtajana, sihteerinä j. n. e. nimenmerkitsijät yhdistyksen hallitukseen):

Puheenjohtaja Mieiti Laimi Suomalainen Tammi
Sihteeri Herra Niilo Piikänen Tammi

5. Yhdistyksen hallitusta koskeva muutos: (Hallitusta koskeva muutos ilmoitetaan vain siinä tapauksessa,

että oikeus yhdistyksen nimenmerkintään sääntöjen perusteella on kenellä tahansa hallituksen jäsenistä yksin tai jonkun toisen kanssa. Jos nimenmerkitsemisoikeus sääntöjen mukaan sitävastoin on määrättyillä hallituksen toimihenkilöillä, esim. hallituksen puheenjohtajalla ja sihteerillä, niin hallituksessa tapahtunutta muutosta ei tarvitse ilmoittaa.)

Hallituksesta on eronnut:

Mieiti Aune Piikänen
Ronne Bertta Piikänen
Herra Teivo Suomalainen

Heidän sijaansa on hallitukseen valittu:

Mieiti Aune Piikänen
Mieiti Laura Suomalainen
Herra Niilo Piikänen

6. Hallituksen nykyisten jäsenten nimet ja kotipaikat. (Täydelliset etu- ja ristimänimet):

Vakinaiset: Puheenjohtaja *Neiti Aini Suomalainen Tammio*
Kerjastan hoitaja *Neiti Laura Suomalainen Tammio*
Sihteeri *Herra Niilo Piippanen Tammio*
Herra Eino Suomalainen Tammio
Herra Tello Piippanen Tammio
Herra Kaarlo Suomalainen Tammio

Varajäsenet: Puheenjohtaja *Herra Eino Piippanen Tammio*
Sihteeri *Neiti Cuerra Suomalainen Tammio*
Kerjastanhoitaja *Neiti Aune Piippanen Tammio*

Tammio ssa 31 p:nä *Tammio* kuuta 1927.

Aini Suomalainen
Yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja.

Muist.

Jos yhdistyksen sääntöjä muutetaan tai yhdistys purkautuu taikka ne henkilöt, jotka ovat yhdistysrekisteriin ilmoitettavat, vaihtuvat, on siitäkin tehtävä ilmoitus yhdistysrekisteriin merkittäväksi. Sääntöjen muutoksia ja yhdistyksen toiminnan lakkauttamista ilmoitettaessa on oheenliitettävä pöytäkirjan otteet niistä kokouksista, joissa muutokset on tehty tai lakkauttaminen tapahtunut.

(Ote yhdistyslaista.)

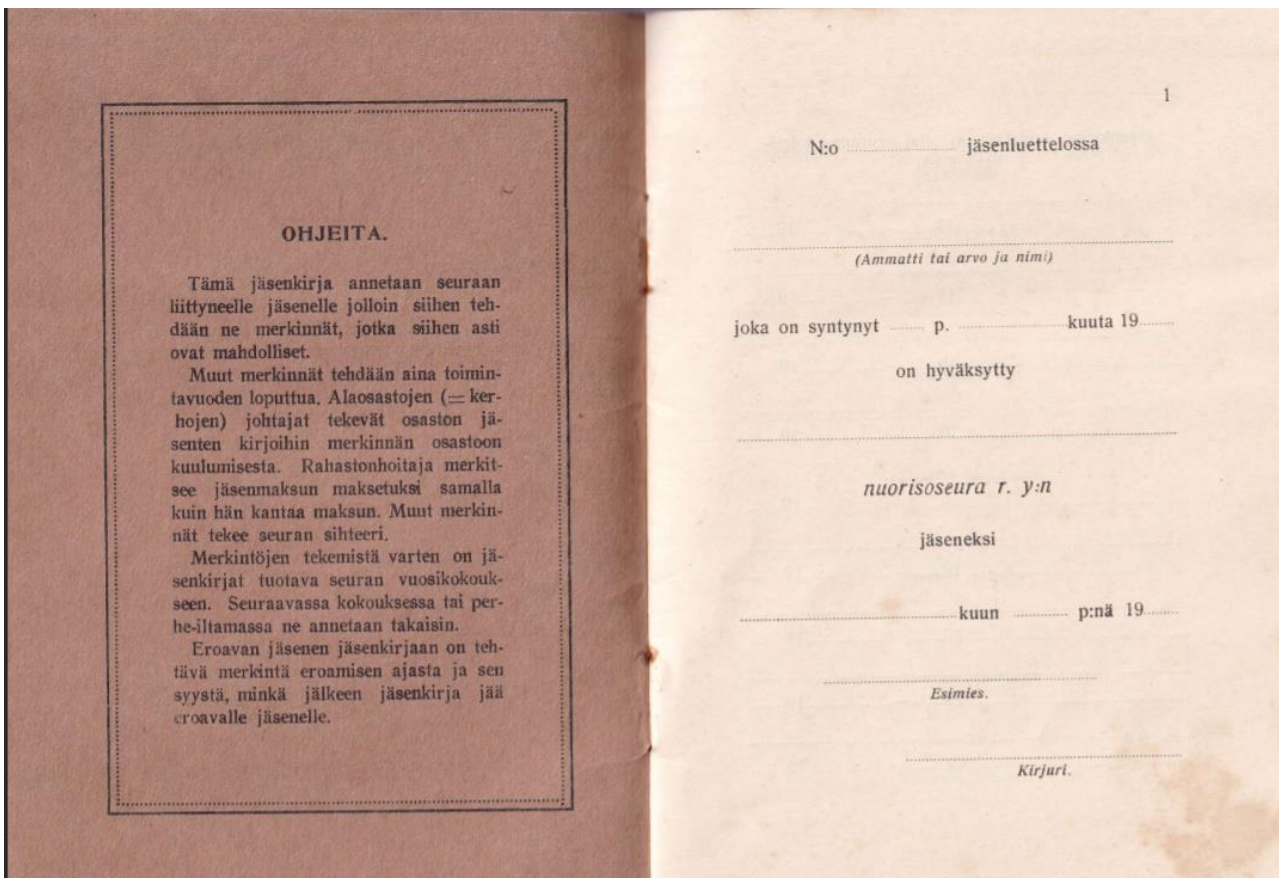
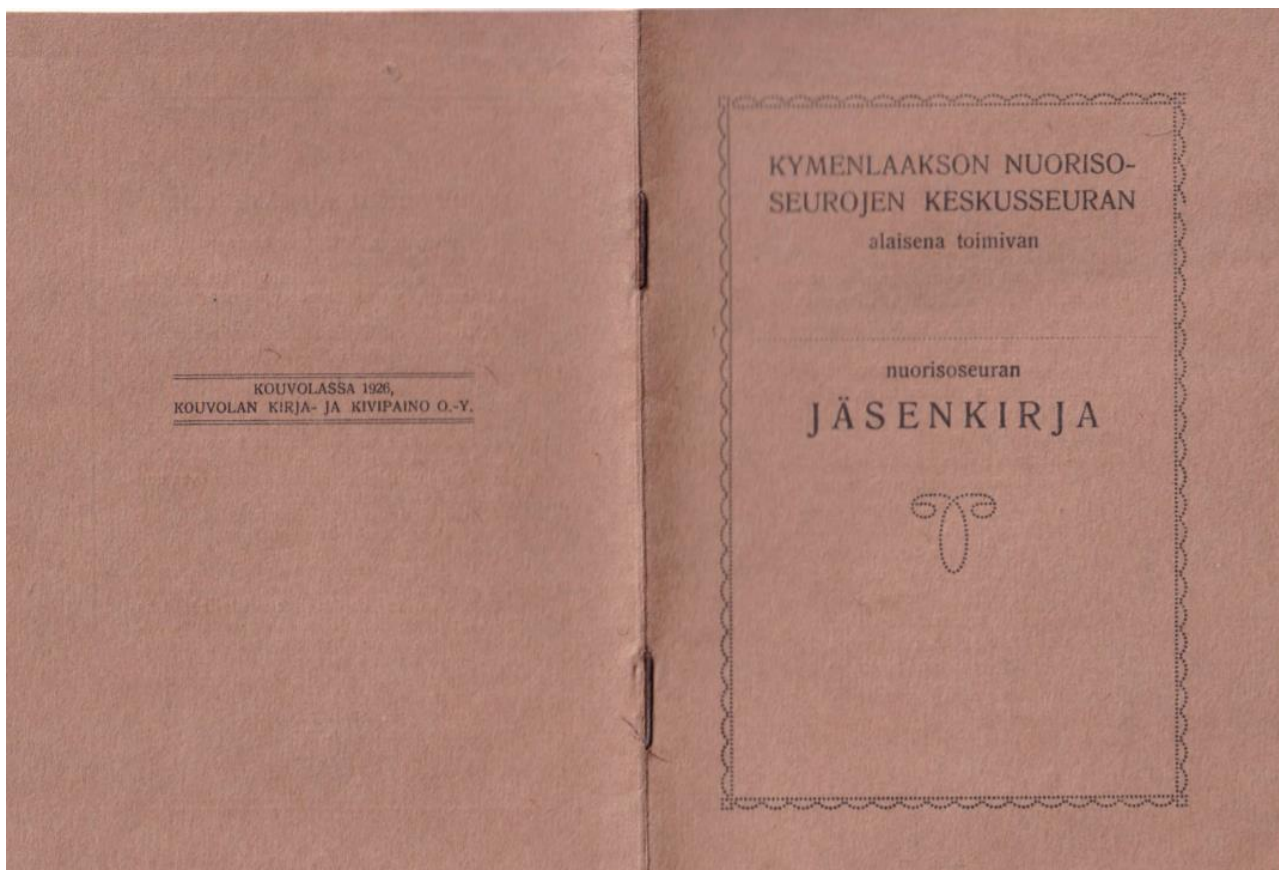
26 §.

Ilmoitus yhdistysrekisteriin on kaupungissa maistraatille taikka järjestysoikeudelle ja maalla sen paikkakunnan kruunuvoudille, jossa yhdistyksen kotipaikka on oleva, taikka myös suorastaan rekisteriviranomaiselle kirjallisesti tehtävä. Tähän ilmoitukseen, joka voidaan myös postitse lähettää ja joka on yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan allekirjoitettava, on merkittävä kuka tai kutka ovat oikeutetut kirjoittamaan yhdistyksen nimen, sekä jokaisen tähän oikeutetun henkilön kotipaikka. Ilmoitukseen on liitettävä yhdistyksen perustamista koskeva sopimuskirja.

Ilmoituskirjaa ynnä siihen kuuluvaa liitettä on laadittava kolme kappaletta, ja on yksi niistä säilytettävä sen viranomaisen luona, jolle ilmoitus tehtiin, ja muut, jos ilmoitus on tehty paikallisviranomaiselle, heti lähetettävä rekisteriviranomaisille.

1927 0218

KYMENLAAKSON NUORISOSEUROJEN KESKUSSEURAN JÄSENKIRJA

Jäsenkirjan omistaja on ollut seuransa toimihenkilönä:

..... / 19 / 19

..... / 19 / 19

Jäsenkirjan omistaja on toiminut seuraavissa alaosastoissa:

..... / 19 / 19

..... / 19 / 19

Osaston johtaja.

..... / 19 / 19

Suorittanut n.-s.-merkkivaatimuksia:

Kotiopinnoita: / 19
Opintojen johtaja.	
Kotiseutukeräyksiä: / 19
Arkistonhoitaja.	
Seuralehtikirjoituksia: / 19
Seuralehden toimittaja.	
Ohjelman suorituksia: / 19
Seuran sihteeri	
Saanut merkin suoritusten perusteella — ilman suoritusta p:nä kuuta 19	
Merkin N:o	Seuran esimies.

nuorisoseura r. y:n

SÄÄNNÖT.

1 §.

nuorisoseura, jonka koti- ja toimintapaikka on kunta ja postiosote on Kymenlaakson nuorisoseurojen keskusseuran paikallisseura ja kuuluu mainitun keskusseuran johtokunnan määräämään aluepiiriin.

2 §.

Seuran tarkoituksena on herättää ja vireillä pitää nuorisossa isänmaallisen hengen elähtyttämää ja kristillissiveellisen elämäntapomuksen kanssa sopu- soinnussa olevaa harrastusta kansalaissivistykseen ja itsekasvatukseen.

3 §.

Tarkoituksensa saavuttamiseksi seura panee toimeen keskustelukokouksia, luento- ja opiskelutilaisuuksia sekä jalostavia juhia ja iltamia, perustaa alaosastoja ja asettaa toimikuntia erilaisia tehtäviä varten, levittää seuran tarkoitusta edistävää kirjallisuutta, herättää yhteiskunta-taloudellista harrastusta, toimii laulun ja soiton y. m. taiteiden sekä urheilun edistämiseksi ja työskentelee muillakin tavoin sivistyksen ja valistuksen levittämiseksi.

4 §.

Seuran jäseneksi voidaan hyväksyä jokainen 16 vuotta täyttänyt seuran tarkoituksiperää harrastava hyvämaineinainen kansalainen. Uusien jäsenten vastaanottamisen toimittaa seuran johtokunta harkintansa mukaan.

Seuran tarkoituksiperää, sen yleisiä toimia ja valmistuksia on sen jokainen jäsen velvollinen edistämään sekä tunnollisesti täyttämään hänelle määrätty tehtävät.

Jäsenen, joka käyttäytyy sopimattomasti, laiminlyö velvollisuutensa tai toimii seuran tarkoitusta vastaan eikä ota johtokunnan varoituksesta parantuaakseen, voi johtokunta eroittaa seurasta joko määrääjäksi tai ainaiseksi asianhaaran mukaan.

Jäsenyydestä estetyllä ja eroitetulla on oikeus vedota paikallisen seuran vuosikokoukseen ja vielä senkin päätöksestä keskusseuran johtokuntaan.

Jokaisen uuden jäsenen nimi on kirjoitettava seuran nimikirjaan ja saa hän ensimmäisen jäsenmaksun ja muut seuran ja järjestön määräämät velvollisuudet suoritettuaan kaikki seuran jäsenelle kuuluvat oikeudet.

Jäsenmaksun, joka on vähintään mk. vuodelta, määrää lähemmin seuran vuosikokous.

5 §.

Seuran kunniajäseneksi voidaan johtokunnan ehdotuksesta vuosikokouksen päätöksen mukaan kutsua seuran tarkoituksiperää erityisemmin edistäneitä kansalaisia. Heistä on pidettävä eri nimiluetteloa.

6 §.

Seuran hallituksena on johtokunta, johon kuuluu vuosittain seuran kokouksessa valittava esimies ja kahdeksan jäsentä, joista puolet vuosittain ja vuorotellen eroavat, ensikerralla arvan kautta. Johtokunta valitsee keskuudestaan varaesimiehen, kirjuriin, varakirjuriin, rahastonhoitajan ja taloudenhoitajan.

Johtokunnan velvollisuus on valvoa seuran sääntöjen ja päätösten noudattamista sekä raha-asiaain, talouden ja omaisuuden hoitoa, josta se on kokonaisuudessaan vastuussa seuralle, pitää huolta järjestyksen valvomisesta seuran toimeenpanemissa tilaisuuksissa, valmistella tarpeen mukaan seurassa esiteltäviä asioita, panna vireille uusia tarpeellisia aloitteita ja toimittaa vuosikokoukseen vuosi- ja tilikertomus kuluneelta toimintavuodelta.

Johtokunta kokoontuu yleensä kerran kuukaudessa ja on päätösvaltainen esimiehen tai varaesimiehen ja neljän jäsenen saapuvilla ollessa.

Johtokunnan päätöksiin tyytymätön saapi hakea muutosta niihin seuran yleisessä kokouksessa, sen päätöksiin tyytymätön keskusseuran johtokunnalta.

Jos toimihenkilö vuoden kuluessa estyy, valittakoon sijainen loppuajaksi.

7 §.

Esimies kutsuu johtokunnan ja seuran tarvittaessa kokoon, johtaa kokousten keskusteluita, merkitsee yhdessä kirjuriin kanssa seuran nimen, hoitaa seuran kirjeenvaihdon, lähettää vuosikertomuksen ja kannatusavun keskusseuralle sekä yleensä ensisijassa huolehtii seuran menestyksellisestä toiminnasta ja valvoo sääntöjen tarkkaa noudattamista.

Seuran esimiehen velvollisuus on myös kutsua seura kokoon, jos vähintään kymmenesosa seuran jäsenistä sitä kirjallisesti pyytää.

Esimiehen estettynä ollessa toimittaa vara-esimies hänen tehtävänsä.

Jos seuran esimies ja varaesimies eivät johtokunnan päättämään ja esimiehen kutsumaan kokoukseen saavu, valittakoon siksi kerraksi puheenjohtaja.

8 §.

Kirjuri valmistaa kokouksen pöytäkirjat ja muut asiakirjat, merkitsee yhdessä puheenjohtajan kanssa seuran nimen, kirjoittaa tarvittavat pöytäkirjain otteet ja toimittaa ne varmennettuina asianomaisille, laatii vuosikertomuksen kahtena kappaleena kuhunkin vuosikokoukseen sekä hoitaa seuran arkistoa ja pitää päiväkirjaa seuran toiminnasta, jolle seura ole siihen tehtävään toista henkilöä valinnut.

9 §.

Rahastonhoitajan tulee vastaanottaa, tallettaa ja hoitaa seuran varat, joista hän on johtokunnalle laillisessa vastuussa, suorittaa esimiehen hyväksymät laskut ja laatii vuosikokoukseen vuosililit, joihin liittyy yksityiskohtaiset tulo- ja menotodistukset.

Muiden kuin välttämättömien ja säännöllisten menojen suorittamiseen pitää perustua seuran asiasta tekemään päätökseen.

Seuran tilit päätetään ja tilinpäätös tehdään vuosittain syyskuun 1 päivä.

10 §.

Taloudenhoitajan tehtävänä on huolehtia seuratalon ja siihen kuuluvan irtaimiston kunnossapidosta

ja hoidosta sekä pitää yksityiskohtaista luetteloa seuran kalustosta ja näytelmävälineistä, jolle viimeaikaisten hoitajaksi ole toista henkilöä valittu.

11 §.

Seuran vuosikokous pidetään syyskuussa. Vuosikokouksessa luetaan vuosikertomus, esitetään vuosililit ja tilintarkastajain lausunto, päätetään johtokunnan tilivapaudesta, hyväksytään tulo- ja menoarvio ynnä työsuunnitelma alkaneeksi toimintavuodeksi, määrätään jäsenmaksun suuruus, keskustellaan ja päätetään muista seuran toimintaa koskevista asioista, mitkä johtokunta on kokoukselle esittänyt tai siinä herätetään, valitaan seuran esimies ja johtokunnan jäsenet sekä tilin-, kaluston-, kirjaston- ja pöytäkirjantarkastajat ja muut toimihenkilöt.

12 §.

Seuran kokouksia pidetään yleensä kerran kuukaudessa, tarpeen vaatiessa useamminkin, joko ennakolta sovitulla tai johtokunnan määräämällä ajalla.

Kokoukset kokoonkutsutaan ja muut tiedonannot jäsenille toimitetaan

Kokous on päätösvaltainen, jos siitä on tämän §:n edellisen kohdan mukaisesti ilmoitettu ja siinä on vähintään jäsen...tä läsnä.

13 §.

Kokouksissa ratkaistaan asiat avonaisella äänestyksellä yksinkertaisella äänen enemmistöllä, paitsi 17 §:ssä mainitussa tapauksessa. Suljettua äänestystapaa käytetään vain sitä vaadittaessa. Jos äänet

jakautuvat tasan, voittaa avonaisessa äänestyksessä se mielipide, jota esimies on äänestyksessä kannattanut, suljettua äänestystapaa käyttäessä arpa.

14 §.

Iltamatoimikunnat ja eri alaosastot laativat seuran johtokunnan hyväksyttäväksi ohjelmansa ja työsuunnitelmansa sekä tekevät johtokunnalle aina tilin saamistaan ja käyttämistään varoista.

15 §.

Juhlinsa ja iltamiinsa on seuralla oikeus kantaa pääsymaksuja.

Seuralla on oikeus ottaa vastaan lahjoja ja testamentteja, perustaa erikoisia rahastoja sekä omistaa kiinteistöjä.

16 §.

Seura lähettää vuosikertomuksensa ja jäljennöksen päättyneen toimintavuoden tileistä sekä keskusseuran vuosikokouksen päättämän jäsenveron keskusseuran johtokunnalle toimintavuosittain ennen loka-kuun 10 päivää.

Seura on oikeutettu lähettämään keskusseuransa ja aluepiirinsä kokouksiin yhden edustajan jokaista jäsenmääränsä kaksikymmenlukua tai sen osaa kohti ja Suomen nuorisliiton vuosikokoukseen yhden edustajan.

Suomen yleisillä nuorisoseurapäivillä on jokaisella seuran jäsenellä puhe- ja äänestysvalta.

Edustajat näihin kokouksiin valitsee joko seura tai johtokunta.

17 §.

Näitä sääntöjä voidaan vuosikokouksessa muuttaa, jos ehdotusta kannattaa vähintäänkin $\frac{2}{3}$ äänestyksessä annetuista äänistä. Muutosehdotukset ja niiden perustelut on kirjallisesti esitettävä seuran johtokunnalle kuukautta ennen vuosikokousta. Tehtyjä muutoksia ei saa käytäntöön ottaa ennenkuin keskusseuran johtokunta on ne hyväksynyt.

18 §.

Kysymys seuran lakkauttamisesta voidaan ottaa käsiteltäväksi vain sitä varten ilmoitetussa kokouksessa ja käsitellään asia samoin kuin edellisessä pykälässä sääntöjen muutoksesta määrätään.

Seuran varat on tällöin käytettävä kokouksen päätöksen mukaan paikkakunnan väestystyön tukemiseen.

Seuran toimintaa ei saa lakkauttaa eikä seuran varoja mihinkään siirtää tai lahjoittaa ennenkuin keskusseuran johtokunta on siihen antanut hyväksymisensä.

Nämä säännöt on seura p:nä
kuuta 19 hyväksynyt ja Keskusseura ne vahvistanut p:nä kuuta 19

Jäsenmaksuja on suoritettu seuraavilta toimintavuosilta:

19 —	19 —	19 —	19 —	19 —
Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.
19 —	19 —	19 —	19 —	19 —
Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.
19 —	19 —	19 —	19 —	19 —
Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.
19 —	19 —	19 —	19 —	19 —
Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.
19 —	19 —	19 —	19 —	19 —
Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.
19 —	19 —	19 —	19 —	19 —
Smk.	Smk.	Smk.	Smk.	Smk.

Jäsenkirjan omistaja on
Eroamisen syy.

eronnut tästä nuorisoseurasta p.

kuuta 19.....

.....
Seuran esimies

.....
Sihteeri.

NUORISOSEURAN JÄSENELLE!

1. Muista aina, että olet seuraan liittynyt kasvattaaksesi itseäsi!
2. Pidä sydämesi puhtaana! Raitis sielu raitiissa ja voimakkaassa ruumiissa päämääräsi olkoon!
3. Käytä kaikki tilaisuudet oppiaksesi yhä enemmän! Tietoa ja taitoa tarvitset paljon elämässä!
4. Tahtosi teräksiseksi kasvata! Tehtäväsi tunnollisesti suorita. Jos olet saanut luottamustoimia, niin näytä ne myöskin ansainneesi!
5. Ole valmis tekemään mitä seurasi johtokunta tai osastosi johtaja tehtäväksesi antavat. Vain kuuliaisuuden tietä kasvaa vastuunalaiseksi yhteiskunnan jäseneksi.
6. Älä ole itserakas! Itserakas ihminen ei tunne halua päästä paremmaksi eikä tarvetta kehittää voimiaan.
7. Ole täsmällinen! Saavu kaikkiin seuran tilaisuuksiin ja harjoituksiin määrätyllä ajalla.
8. Älä häiritse ohjelman suorittajia! Et askeltakaan saa ottaa, et sanaakaan sanoa, esityksen kestäessä. Käyttäydy aina todellisesti sivistyneen ihmisen tavalla!
9. Ole toverillinen. Luo nuorisoseurakoti onnelliseksi.
10. Suojele seurasi mainetta. Siinä oman arvosikin ylennät tai alennat.

Helmikuun hymni.

Yö laskee ylitse kaupungin,
yö laskee ympäri metsihin.
Yön harppua soittavat tuulet,
sinä metsien laulua kuulet.
Sinä kuulet laulua helmikuun,
sinä yhdyt lauluhun loihdittuun.

Jo laulu se kutsuvi kauas niin,
sua metsän hetkihin viihdyttäviin.
Sun latusi korpehen vie,
ja sinne on määrätön tie.

Sä opi talvelta kärsimys,
niin joskus kevähän viihdytys
sun johtaa toivojen rantamaan,
ja nuoruusuntesi maailmaan.

Sinä kuulet laulua helmikuun
ja yhdyt lauluhun loihdittuun.

Se laulu hilpeä helmikuun,
on tuike tähden ja katse kuun.
Niin täysi tuoksua kaihojen
on helmin helkkyvä sävel sen.

On kolkko elämän talvitie,
se joskus vaikea käydä lie,
siis opi talvelta tarmo tuo,
mi vilun kestää ja kesän suo.

Aatos Korpela

Tohtori Tamminen
 missis seuram Kokouksessa
 22. 2. 27

28
 Aluepiirin järjestämään juhlaan
 heinäk. 3 p:nä ei seuralla ollut mitään
 vastauksia saamista, vaan päätettiin
 kokous ottaa juhlaan mielisiksi
 vastauksia. Jär. Antaa amasta puhe-
 tamme Apua nim. paljon kuin
 se on meille mahdollista

28
 Taloa ei seura voinut vuokrata
 luovuttaa Koska se kuuluu
 Tammin Ryhälle.

38
 Ravintolasta päätettiin ottaa vielä
 tarkempia tietoja aluepiiriltä

48
 Tervehdys puhe jäi seuran puhekirjeen
 ja huoleksi

Eino Pitkanen

Mikko Pitkanen

*Heikkilän sisarukset Saimi *5.1.1905 ja Sylvi * 23.12.1907 kuolivat nuorina keuhkotautiin, Saimi 23.6.1927 ja Sylvi 14.5.1927. He olivat vuodesta 1925 lähtien aktiivisia seuran jäseniä. Saimi oli valittu vuodeksi 1927 seuran puheenjohtajaksi ja vuotta aiemmin kirjuriksi ja kirjastonhoitajaksi. Hän osallistui seuran lehden "Usvan" toimittamiseen ja esiintyi usein seuran juhlissa ohjelman suorittajana.*

PYRKIJÄ

Hautuumaalta.

*Pieni risti marmorinen ruusupensaan
keskellä.*

*Herttaisesti nimi loistaa siinä iltahet-
kellä,*

*aurinko kun hehkuvana katoa kiviaidan
taa,*

*tuokioisen hymyellen hyvästiksi katsah-
taa.*

*Pieni risti marmorinen, valkea kuin
ruusutkin*

*usein istuin vierelläsi, kyynelissäin hy-
myilin.*

*Sanoit: älä kuolon maassa sorru maisiin
murheisiin,*

*viestinä käy säde lämmin ikuisuuden
ihanin. —*

*Säde päivän, paista yhä pienen ristin
marmorisiin!*

*Monta murehista itkee hautuumaalla
uuvuksiin.*

*Kerro heille jokaiselle sama viesti tai-
vainen,*

*ehkä silloin kirkastuupi joku katse mur-
heinen!*

Anne Vilenius.

.....

Taas saapuu syys.

*Taas saapuu syys ja puisto paljastuu
ja harmaa suru asuu vetten yllä;
ei viihdä mieltä kukat hymyilyllä
ja lehdikoissa laulut vaientuu.*

Taas kulkee kaarellansa kylmä kuu.

Jo kuura pellolla on kynnetyllä

ja nurmikolla äsken niitetyllä.

— Nyt Tuonenvilja kypsyy, tulcentuu.

Soi lainehilla laulu lakkapäiden

kuin syvyyksien tuskanhuokaus.

Ja syksymyrsky yli kenttään kiittää.

Nyt täyttää mielen tuska, ankeus

vuoks' loppuun leikittyjen suvihäiden.

— Syys-häissä lehdet keltaisina liittää.

Aaro Vallinmäki.

P Y R K I J Ä

Pyhä muisto.

*Kun maailman melu ei melskeineen
suo sielulle yhtään rauhaa,
kun ihmisrinnoissa yhäti vaan
tuhot turmien parhainna pauhaa,
niin ylinnä maisien riehuntain,
vihän valtain ja veristen töiden
pyhä muisto se keskellä tuikahtaa
taas pitkiän, pilkkoisten öiden.*

*Ja takaa tuhanten vuosien se
yhtä kirkasna yhäti palaa:
kuin muinoinkin, nytkin se sairaihin
yhä sieluihin lääketä valaa:
minkä murjoi maailma, vallat löi,
elon erheet johtivat väärään,
sen tahtoo se terveeksi tehdä taas,
viedä virvoilta matkan määrään.* —

*Ah, eikö se muisto jo vapahtaa
ikeen alta pois ihmistä voisi!
Ja miksikä ihminen vihdoin ei
sille alttari-uhria toisi?
Ah kaikuuhan enkelikuorosta taas
sävel selkeä, suur', jumalainen,
ja tuikkiihan tähtönen keskellä yön:
herää, nouse jo pois, matkalainen!*

*Niin, sammu se muisto ei milloinkaan,
vaan aikojen halki se elää:
luo tähtönen tuttua tuikettaan,
enke! kuorosta sävelet helää.
Mut milloinka maailman lapset käy
sitä muistoa kunnioimaan,
ja milloinka enkelkuoro se käy
maan lapsien sieluun soimaan?...*

A. K. Aavikko.

Luomakunnan kruunu.

*Onnellisen kerran näin
— tuota muistan mielelläin —
Oli kevät: aukes ummut,
hohti, hehkui kukkakummut,
tuuli vieno huminoi,
linnunlaulu soi ja soi . . .*

*Silloin onnen lapsen näin
käyvän tietään pystypäin.
Hehkui poski, hymyi huuli,
Kevyt niinkuin aamutuuli
tai kuin säde lämpöinen
oli mieli riemuinen.*

*Ihaellen katsoin ma
luomakunnan kukkaista:
onnellista, voimakasta,
ihanaista ihmislasta,
jonka mieltä myrskyt maan
murtaneet ei milloinkaan.*

*Jälleen hänet kerran näin
— tuo ei mene mielestäin —
Oli tullut syksy, halla,
kukat kuolleet kylmän alla,
lehdet puista varisseet,
linnut kaikki vaienneet . . .*

*Tietään hänen käyvän näin
ankeana, allapäin,
huolten varjot kasvoillansa
— hymy kuollut huuliltansa.
Kohtaloonsa tuijottain
silmiä katsoi, katsoi vain.*

*Pois mä käännäin. — Raskasta
oli tuota katsella:
sielun valotonta yötä,
surun suuren surmatyötä.
— Murehtien mietin mä
ihmisonnen lyhyyttä.*

*Kerran sentään matkallain
hänet vielä nähdä sain.
— Oli kirkas, tyyni illa,
tähdet katsoi taivahilta,
ihmeellisen ihana
oli ilta tummuva.*

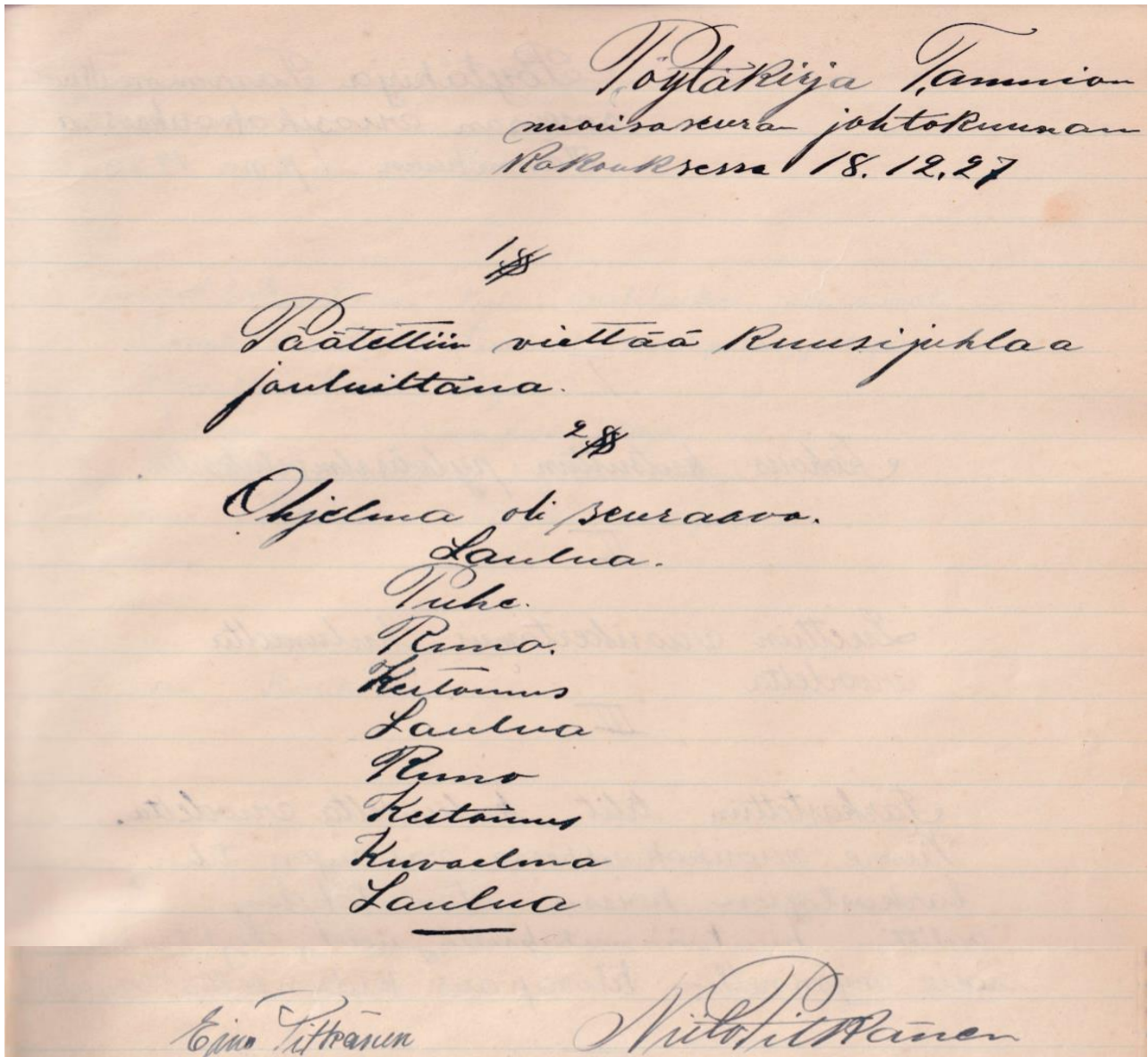
*Silloin hänet jälleen näin
rohkeana, pystypäin,
kasvoillansa rauha vakaa,
tyyni, tullut myrskyn takaa,
riemu uusi katseessaan,
hymy kirkas huulillaan.*

*Jälkeen pitkän päivätyön
vilpehessä tyynen yön
tähtitaivas valonansa
muisteli hän muistojaansa,
elämänsä polkuja
valoisia, tummia . . .*

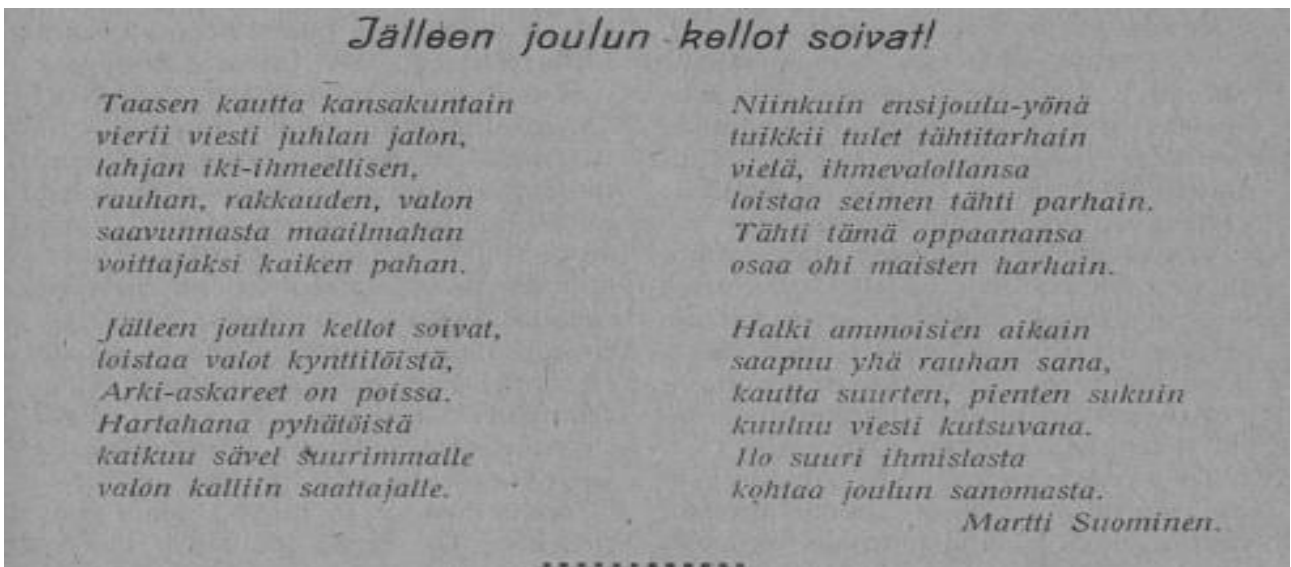
*Ihmistä nyt katsoin ma
luomakunnan kruunua,
kärsinyttä, taistellutta,
kohtalonsa voittanutta
— Nyt mä vasta tajusin,
mik' on onni ylevin.*

Aino Voipio.

.....

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1927 / 01.12.1927 no 12

HYPKIÄ

NUORISON RIENTOJEN KANNATTAJA

N:o 12
Joulukuu

TOIMITTAJAT: Martti Alpiranta (vastaava), Toimitusvaliokunta:
Niilo Liakka, Elsa Hästesko ja Kaapro Mollanen.
Toimituksen ja konttorin osoite: Museokatu 18, Helsinki.
Tilaukselta 20 mk. vuosikerta.

1927
38:s vuosikerta

Markus Collin

Kirkkouäkeä

HYRKIÄ

NUORISON RIENTOJEN KANNATTAJA

N:o 1
Tammikuu

TOIMITTAJAT: Martti Alpiranta (vastaa), Toimivusaliokunta:
Millo Liakka, Elsa Hästesko ja Kaapro Moilanen.
Toimituksen ja konttorin osote: Museokatu 18, Helsinki.
Tilauhinta 20 mk. vuosikerta.

1928
39:s vuosikerta

Eero Snellman

Vesikelkka

P Y R K I J Ä

Tammikuun tähdet.

*Tule, katsele tähtiä tammikuun,
rakas tyttöni onnellinen.*

*Tule nauraen iltahan loihdittuun,
tule kanssani hiihtäen.*

*Tule, katso kun hankien kaihot pataa,
kun tuhannet lamput taas valkeutta valaa.*

*Tule metsään, holvihin hongikon,
siellä elämän kaiho niin puhdasta on.
Siellä untemme ratsut niin raisusti ajaa,
siellä haave ja kaipaus vailla on rajaa.
Siellä tuulien keskellä tuntea saat,
miten kauniina välkkyä onnemme maat.*

— — —

*— Älä itke iltana tammikuun,
rakas tyttöni onneton.*

*Tule viimein virsien kuunteluun,
sinun siskosi onni on.*

*Jos tuskan urkujen kuunteluun,
alle elämän ankaran tammikuun,
jo johtaa kohtalon tiemme,
niin laulut me mukana viemme.*

Siellä soitossa surujen suurimpain,

joku laulaja lohtua laulaa ain.

*Taas tähtiä syttyy ja putoaa monta,
pian onni voi kohdata onnetonta.*

*

*Sun silmäsi loistaa kuin tammikuun
tähdet,*

*niin kuumana kylmyyttä vastaan.
Minä uskon: ei elämä sortaa voi,
elon tuulihin parhainta lastaan.*

*Tule katso lähtiä tammikuun,
tule, hymyile valoa vastaan
ja kohtalon korkea kuoro on
jo lakannut laulannastaan.*

*On laulumme hautana hiljaisuus
elon ankaran tähtien alla.
Soma elämän tuulia tuntea on
hymysaatossa kulkemalla.*

Aatos Korpela.

Tähtien alla

Syttyvät illan tähdet
ylitse mieltävän pääni,
häipyy hälinä mainen,
vaikenee viimeinen ääni.
Ylös ma katson ja mietin.
Unhotan arkisen pyyteen.
Annan aatosten kiittää
tähtien äärettömyyteen.
Tuhannet tuikkivat tähdet:
ken teistä ottaisi selon!
Päällänne kannatte kenties
suurena sykkivän elon.
Voi olla auringot sadat
suuret ja loistokkaat.
Voi olla miljoonat maat.
Kaikilla valtavat radat,
joidenka rinnalla maan
piiri on mitätön vaan.
Hiljaiset hiiluvat tähdet
sinessä siintävän kuvun:
Moni voi sijana olla
suuren ja mahtavan suvun,
jollaisen rinnalla maan
ihminen keksintöineen,

aatoksineen sekä töineen,
on polo kääpiö vaan.

Väriä tystys sielussa käy...
Suuruus suunnaton huumaa.
Saavuttamattomat rajat,
valtavat matkat ja ajat,
joidenka rinnalla tiemme
täyttyä ei yhtään tuumaa.

Unta jo todeksi luulen,
kunnes haaveista toinnun.
Poistun tähtien alta,
vaan yhä sielussa kuulen
kaikkeus-äänien soinnun.
Aattelen: Hyvä on luottaa
järkeen ja kättensä voimiin,
silloin kuin vastukset vuottaa
kutsuen töihin ja toimiin,
mutta on parempi vielä
tuntea nöyrtyen,
kuinka on turha ja pieni
pisin ja tärkeinkin tieni,
rinnalla kaikkeuden.

Matti Nummelin.

J. Alanen.

Väinämöisen tulo Pohjolaan.

Pöytäkirja Tammion Nuori-
seuran vuosikokouksessa
Tammikuun 1.p:nä 1928

I

Kokous kutsuttiin pylväsilmoituksilla.

II

Luettiin vuosikertomus kuluneelta
vuodelta

III

Tarkastettiin tilit kuluneelta vuodelta.
Tiime vuosikokouksessa valittujen tilin
tarkastajien poissa olon tähden
valittiin puutoäänestyksellä uudet. Valituksi
tulivat Herrat Nestori Lommi ja Toldemar
Suomalainen. Tilit hyväksyttiin ja johtokun-
nalle myönnettiin tilivapaus kuluneelta vuodelta.

IV

Toimilehtiin johtokunnanvaali suljetulla
lipuilla. Lippujen tarkastajiksi valittiin
Neiti Annikki Rouki ja Herra Eino Suomalainen

V

Tilin tarkastajiksi tulevaa vuotta varten
valittiin Gyö Kiiskijä ja Emil Harju varalle Toivo Filjo Pitkänen

VII

johtokuntaan tuli valituiksi seuraavat
henkilöt Eino Suomalainen (puheen johtaja)

Annikki Rouki (kirjuri)

Jonkeri " (vara puheen johtaja)

Laura Suomalainen (kirjaston hoitaja)

Anne Pitkänen (vara hoitaja)

Niilo "

Eino "

Valto "

Lauri Rouki

Eino Suomalainen

Annikki Rouki

Pyrkijä : nuorison rientojen kannattaja / 1928 / 01.02.1928 no 2

Lulun lukkijoita.

Pakkasaamuna.

*Ei mitään näy vilkettä missään
ja valju on valkea maa.
Vain säde auringon saa
värileikkiin huurtehet puun.*

*Muu luonto vain vakaana kertoo
taistosta talvisen yön
kuin moni sykkivä syön
väris kahleissa jäätävän hyyn.*

*Nyt aamulla helmet jo hohtaa
taustassa purppuravyön.
— Oi kärsimyksille yön,
päivä Luojan, lievike tuo.*

Laina S.

Tahdon uskoa.

*Kuin monta kertaa toivot pettäneet
on, auennehet itkun iljanteet
syysöiden päättömissä pimennöissa.
On halla käynyt suven kukkihin,
on aamu armain jäänyt usvihin
ja päivä ikävöity piilnyt poissa.*

*Ja kuitenkin yön syliin synkimpään
ja talven pakkasehen kylmimpään
on aina noussut kirkkain toivon tähti.
On noussut uusin uskoin kertomaan,
yön mustaan maailmahan voittamaan
jo valkeutta uusi päivä lähti.*

*On noussut uusin uskoin, tiedän sen
ja niin mä jälleen uskon, ihminen
taas voittoon pyhään totuuksien kerran.
Niin hetken hauraan ylhiin unelmiin
kuin heliseviin juhlapuheisiin
ja aina apuun korkeimman Herran.*

*Niin uskon. Monta kertaa pettymys
voi tulla, useimmiten täyttymys
ja silloin aina usko ollut palaa.
Ja toivoin kaiken käyvän parhain päin.
on ehyt olla ilon, surun säin.
Se onnen hiljaisuutta sieluun valaa.*

Onni Salo.

Pöytäkirja Tammion
K-seuran kokouksessa
Helmiukuun 14 p:n 1928.

I

Yleinen iltama päätettiin pitää
Maaliskuun 18 p:n

II

Lupahakemus ja sanomalehti ilmoitus jäi
Annikki Roukin huoleksi

III

Järjestys miehiksi valitsi kokous Eino Pitkäsén
ja Martti Pitkäsén. Pilettien myyjiksi Martti "
ja Raiko Suomalaisen.

IV

Loittajaksi päätettiin pyytää Onni Raussia,
ja jäi se Martti Pitkäsén ja Vilho Suomalaisen
huoleksi Leipomisesta huolehti seurán tytöt.
Seuran kokous päätettiin pitää vielä Iltaman
tarkemmin määräämistä varten
Annikki Rouki

Pöytäkirja Tammion
n seuran kokouksessa
Helmiukuun 1928

I
Keskusteltiin sitä että jätetään hommaamaan
Kalevalan päivää joka on Helmiukuun 28 p:n

II
Mutta yksi mielisesti tultiin siihen
käsitykseen ettemme kykene sitä
nyt ruveta hommaamaan kun
seuramme jäseniä on vähän ja kun
seura ajatteli pitää yleisen illan
itse talvella

Reino Ruomalainen

Annikki Rouki

Maaseutu / 25.02.1928 no 23

Ruusuonesta.

Siivoksi on eduskunta
pyhälistä tieltolain.
Toijet tahtoo tiufentaa
ja toijet löysennellä wain.

Lopputiukka luittenin
kun tuli eilispäivänä,
niin tiufentamispäätös tehtiin
oikein wain-äänillä.

Löysääjiltä fäyttämättä
wiel on keino viimeinen:
Iaki työntää a'komus
on ylt ensi wailien.

Ohkä jilloin Waajan Jaakko
jaiji pontta toiveilleen
ja wiinatymyristä tappi
aukeaji irrasleen.

Ruotsalaiset myöskän jaiwot
näpänksen nenälleen
kun tielilaisja pyhälat
jai muuttumatta ennalleen.

Muttoneet ei tässä enää
lehmäkaupat eikä muut.
Suomentielä tawata
jaa myöskän ruotsalaisten suut.

W i i j u - S a f a r i .

P Y R K I J Ä

Sen kevähän aika jo tulla ois — —.

Nuorisoseurapäivänä 1928.

*Se on ollut ikuinen kilvoitus,
mi rientomme ratoja johti,
On ollut se loputon kaipaus,
joka johdatti kevättä kohti.
Se vienyt meitä on vieläkin
eespäin, sydänkaipion maille,
jos lienemme matkalla jääneekin
niin paljoa parhainta vaille.
Vaan pyrkivä tahto voittava on
tienkäänteissä huolet ja hallat,
ja kevät se kaukaa koittava on,
se on voittava pimeät vallat.*

*Sen kevähän aika jo tulla ois,
oi, kauanko viiptyy se kallis,
min kansani suveksi sanoa vois,
jos Luoja sen tulla jo sallis!
Sitä kevättä kauan jo kaihonneet
lie tuhannentuhannet rinnat,
sen tuloa tuiskuissa toivoneet
— niin kalliit sen lunastushinnat.
Sen kevähän tuhannet tulla sois,
vaan tuhannet nousevat vastaan.
Pahan vallat sen valossa häätyis pois,
rikos riutuisi riehunnastaan.*

*Ne on ihmisten mielihin syöpyneet
ajan ankean säästaiset laineet,
ne on koteihin, kylihin yöpyneet
rikosaikojen riettaat maineet,
ne on yhteiskunnassa kumonneet
lain, oikean, myös omantunnon,*

*ne on halpaan haluhun haudanneet
mun kansani kaunihin kunnon.
Sen kevähän tuhannet tulla sois,
min aattehet onnea toisi,
sen autereaamut ne armaat ois,
oi, jospa ne tulla jo voisi.*

*On ikuinen toivo ja kilvoitus,
min luotamme suureen uskoon:
vie loputon taisto ja ponnistus,
yöhämystä aamuruskoon.
Tää kutsumus kotien, kirkkojen,
tukee nuorien nousentatyötä,
siinä taiteen tahto ja aatteiden,
päin uhmata pimeää yötä.
Sen kevähän tuloa toivotaan,
min kajossa kauneus koittaa,
nuor' joukko jo valkeilla huiluillaan
sen suuren tuloa soittaa.*

*Se on kukkiva, rakkaus, hyvyyttään
ja kohoova kirren alta,
se kohottaa koteja lemmellään,
on elämän voittajavalta.
Tää siunattu sydämin, nuoruuteen
on valanut unet ja kaihot,
sen Luoja soi lahjaksi lapsilleen,
siinä siunattu siemen ja laihot.
Se on tupamme tuulissa kohtalon,
joka rientomme ratoja johtaa,
sen suojissa korkehin onni on,
ja kerran se taivahat kohtaa.*

Aatos Korpela.

Nosta!

Nosta korkealle nuori pää!
Tartu työhön hehkeällä miellä!
Sydäntäsi älä konsaan kiellä!
Älä säiky taiston elämää!

Paljon antaa ahkeralle maa,
pellot vuottaa käsivartten voimaa.
Koti vaatii tukipuuta oivaa,
joka taaton katseen kirkastaa.

Maasi myöskin hiljaa vartooa
kunnan nuorten nousuaikaa suurta.
Katso jäytää mato heimon juurta,
öiset vallat vaanii, kiehtooa.

Nosta korkealle nuori pää!
Nosta muita, itses ensin nosta
nurjan, velton mielen pimennosta.
Syrjäpuolten liejuun ällös jää!

Elsa Saukko.

Vienaan kaatuneen toverini muistolle.

Ei saavu surusaatto hautas ääreen.
Ei peitä hautaas kukka kaipauksen.
— Saa jossain sydänkaipuu kuuman
väreen
— tai ollet osakses jo saanut unhoituksen.

Vain vieras, outo ympäristö tietää
sun sydämesi viime toivomuksen,
vain vihollisen katse karsas, julma
sun näki kuolemasi kamppauksen.

Ja aika vierii, suvut kulkee hautaan
— jää unhoon ajan rannattoman alle.
Mut työsi: uskaltava uhraukses
se piirtyy ajan kilpeen — kunnialla!

Erkki Kerkkä.

Mietelmiä.

Ihanne ja todellisuus ovat maailmassa ne kauneuden valtiaat, jotka eivät kaipaa turhaa loistoa ja kehua.

Mitkä eivät ole sopusoinnussa totuuden kanssa, ovat omanvoiton pyynti ja kunnianhimo.

Epäröivä usko heikontaa ihmisen eteenpäin pääsyn varmuutta, sillä se riistää häneltä kyvyn luottamaan voimiinsa, ja tekee hänestä epärehellisen, luottamattoman olion.

Sieluton ihminen on kuin kivinen pelto. Siinä eivät verso muut, kuin rikkaruohot.

Jos ihmisten pahatteet ja väärinkäytökset olisivat kirjoitettuna heidän huoneitensa seinille — ei yksikään heistä pitäisi niitä valaistuina.

Unhoittamalla kaikki elämässään kohdanneet vaikeudet ja vastenmielisyydet, ponnistaen sisukkaasti eteenpäin edelleenkin, on toivoa voittoa maailmassa paljon hyvää.

Erkki Peltonen.

Kevään ikävää — —.

Tähtiyötä monta ollut surujeni yllä on,
luettu on lopullensa tähtikirja kuutamon.
Koska palaa suvisaatto vuokkovöitä väl-
kyttäin.

iki-armas juhla-aatto hymyävin suvisäin?
Koska riemukielä kiuru laulaa unta ke-
vähän?

koska helavalkealla lähelläni laulaa
Hän?

Ulappana aukee eessä hankimeri ranna-
ton,

tuuli soittaa surujani, sydämessä talvi on.
Niinkuin onnellisen suru valkea on talvi-
yö,

mutta kevään kaipausta orpo sydämeni
työ.

Tule, joudu hankiteitä sydämeni touko-
kuu,

kulovuokko kevähästä povellani uneksuu.

Kaihojeni kulovuokko, tuuliteillä kohta-
lon,

nuku vielä, nuku pieni, sydämessä talvi
on.

Pyrkimyksen unisiipi kohtaloissa kat-
kottiin,

muistojemme peittyessä unhon talvinie-
toksiin.

Mutta kerran riemukiuru laulaa unta
kevähän,

kerran helavalkealla vierelläni laulaa
Hän.

Aatos Korpela.

Sammuvilla hiilloksilla...

Sammuvilla hiilloksilla
hetkin lämmittelin.
Hiillos hehkui,
sydän uhkui

uskon nuorta tulta,
sydän paloi —
hiillos valoi
lämpöänsä sinne.

Kaisa Tolonen.

Vanha Polle.

Pollen on silmissä sumu ja yö:
on ankara vanhuksen vaivatun työ
ja ihminen inha vain kiroten työ.

Julman ihmisen mielessä on vain muu:
on himo kova, ihan kuiva jo suu —
ilot vanhuksen vaivoista irroittuu.

Päivä päivältä Polle näin raihnistuu,
jos ruokaakin oisi, on hampaitta suu;
vaivat vangitun tuskaksi pingoittuu.

Pollen on kylki kuin laurengasvyö
vaan siihen se ruoska rouhiten työ
kun ihminen kuormalla — sieluaan myö.
Laina S.

sille oikeus muodostaa eri äänestys-
alue.

Kyminlaakson **Nuorisoseurojen** keskusjärjestön kirjelmän johdosta päätettiin pyytää nimismiestä mikäli se lain puitteissa on mahdollista, kieltää kunnan alueella tanssi-iltami-
en pidon. Valtuutettujen mieltä ei näyttänyt kiinnostavan Helsingin—
Viipurin rannikkoratahanke. Hyväk-
sytettiin agronomi Jaakolan anomus saada takaisin osa v. 1924 tulove-
roista. O. Seppälän ja J. Suortin
valitukseen heitä kohdanneeseen kun-
nallisverotukseen Kotkan kaupungis-
sa v. 1926 tuloista selitystä antamaan
valittiin kunnankirjuri N. Porkka.
Esitettiin kouluhallituksen kiertokir-
je, joka koski koululasten hammas-
tenhoitoa, mutta kun kunnassa on
lasten hammashoito jo käytännössä
ei asia antanut aihetta toimenpitei-
siin. Itsenäisyyden Liiton kirjelmän
johdosta päätettiin lausua toivomus,
että Juhannus vietettäisiin Suomen
lipun päivänä.

Kouluhallitukselle selitystä anta-
maan Kolsilan alakoulunopettajan J.
K. Katajarannan valituksen johdosta,
että mainittu koulu pidettäisiin 18
viikkoisena kiinteänä alakouluna va-
littiin kunnankirjuri N. Porkka. Kou-
lu on tähän asti ollut yhteinen Siva-
tin piirin kanssa. Onkamaan kansa-
koulun ulkokuonerakennusten piirus-
tukset hyväksyttiin ja kunnankirjuri
valittiin hakemaan niille vahvistus.
Kunnallislautakunnan annettiin edel-
leenkin toimia terveydenhoitolauta-
kuntana. T. Salon verovalituksesta
selityksen antajaksi valittiin kunnan-
kirjuri, jonka jälkeen annettiin kun-
nallislautakunnan tehtäväksi laatia
ehdotus kunnantalon vastaisesta
käytöstä. Nyt olivatkin kaikki esi-
tyslistalla olevat asiat loppuunkäsi-
tellyt. Tämän jälkeen teki puheen-
johtaja ehdotuksen osanotosta Veh-
kalahden ja Haminan vapausjuhliin
ja seppeleen laskemisesta vapauspat-
saan juurelle. Ehdotusta työläisval-
tuutetut vastustivat sillä perusteella,
että tällaisten juhlien järjestely kuu-
luu joillekin muille, mutta ei kunnal-
le. Porvari ei ollut puheista tokseen-
kaan, vaan päätti ottaa juhliin osaa

Kuulutus.

Rokotus Vehkalahden kunnassa toimi-
tetaan seuraavassa järjestyksessä:

Tiistaina Toukokuun 22 pnä, kello 9
ap. Kannusjärven koululla, kello 12 p.
Vehkjärvellä Ilmari Uskilla, kello 3 ip.
Myllykylässä Kalle Mettälällä.

Keskiviikkona Toukokuun 23 pnä, klo
9 ap. Ihamaalla Anton Koskella, klo
12 Kitulassa Emil Kitusella, klo 3 ip.
Turkia ja Pyhäitö Kunnalliskodissa.

Torstaina Toukokuun 24 pnä, klo 10
ap. Onkamaalla Aleksanteri Ahoella,
klo 2 ip. Paljärvellä Aaro Pakkasella.

Perjantaina Toukokuun 25 pnä, klo 9
ap. Salmenkylässä Viljo Tompurilla, klo
10,30 Husulassa Jalmari Forström'illä,
klo 12 p. Töytäriellä Topi Hannulalla,
klo 2 ip. Kolsilan kansakoululla, klo
3,30 ip. Sivatiassa Antti Puhakalla, klo
5 ip. Pampyölässä Juho Lalulla.

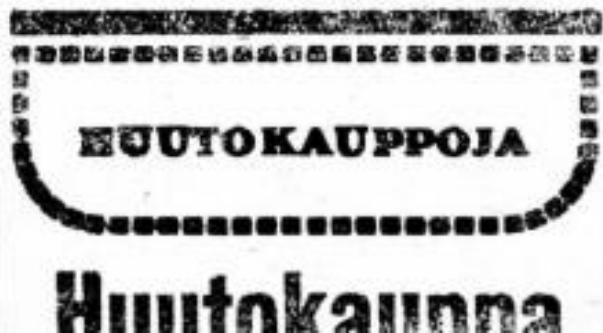
Lauantaina Toukokuun 26 pnä, klo 9
ap. Metsäkylässä kansakoululla, klo
11,30 ap. Reitkallissa kansakoululla,
klo 2 ip. Neuvottoma ja Salmi Anton
Juholalla, klo 4 ip. Summan koululla,
klo 5,30 ip. Pitäjänsaarella Korttilan
huoneustossa.

Tiistaina Toukokuun 29 pnä, klo 9 ap,
Hietakylässä konstaap. T. Forsellilla,
klo 11 ap. Ristiniemen koululla, klo 1
ip. Vilniemellä Eevald Muurilla, klo 4
ip. Mäntlahti ja Pyötsaari Joonas Tol-
salla.

Tarkastus toimitetaan viikkoa myö-
hemmin. **Tammion** ja Kuorsalon ro-
kotus on tarkastusviikon jälkeen, josta
rokottaja lähemmin ilmoittaa.

Vehkalahdella toukokuun 7 päivänä
1928.

Kunnallislautakunta.

Kymenlaakson nuorisoseuroille.

Seurojen vuosikokous ja vuosikertomus.

Paikallisseurojen vuosikokoukset on sääntöjen mukaan pidettävä eyskuussa. Säännöissä on tarkemmin mainittu mitä asioita siinä on käsiteltävä. Johtokunnan on ajoissa ryhdyttävä vuosikokouksen asioita järjestämään. Erikoista huolta on pidettävä vuosikertomuksen laatimisesta. Siinä on saatava esityksi kaikki toimintamuodot mitä seurassa on ollut, vaikkapa vähemmänkin. Tästä vuosikertomuksesta on sitte lähetettävä keskusseuralle tiedot kaavakkeella, jota tämän kirjelmän mukana 2 kpl. seuroille lähetetään. Toinen kappale kaavaketta on täytettynä palautettava Keskusseuralle lokakuun 10 päivään mennessä. Toinen jää seuran arkistoon.

Seurojen työsuunnitelma.

Yksi vuosikokouksen tärkeimmistä tehtävistä on työsuunnitelman hyväksyminen. Se on johtokunnan edeltäpäin huolellisesti valmistettava ja vuosikokoukselle esitettävä. Ohjeita työsuunnitelman laatimiselle saadaan keskusseuran johtokunnan laatimasta ja neuvottelukokouksen hyväksymästä työsuunnitelmaehdotuksesta, jota seuroille tämän mukana lähetetään.

Viime vuosikokouksen päätöksen mukaan on seurojen suoritettava veroa uuden perusteen mukaan. Verojen määrä eri seuroilta on seuraava:

100 mk. maksavat „Kajastus” ja Husulan „Kipinä”. 125 mk. maksavat: „Pyrintö”, Haapasaaren, Tyttärsaaren ja Paijärven „Kipinä”. 150 mk. maksavat: Korvenkylän, Kiviniemen, Pitäjänsaaren, **Tammion** Kuorsalon, „Väinölä”, Orslahden ja Muurolan. 175 mk. maksavat: Oravalan, Kouvolan kylän, Käepälä—Lipiälän, „Viiri”, Ky-Kuutealon, Pitkäpaaden, Purhon, Ylä-Urpalan. 200 mk. maksavat: „Kaipiaisten Nuoret”, Sarastus”, Aitomäen, Voikoosken, „Valonsäde”, Saveron, Tavastilan, Hurukselan, Miehikkälän kylän, „Pyrkijä” (Kotola). 225 mk. maksavat: „Soihdu”, Valkealan, Enäjärven, Ravijoen, „Tähti”. 250 mk. maksavat: Jaalan, Sippolan, Elimäen, Suursaaren Suurkylän, Kiiskinkylän. 275 mk. maksavat: Tirvan, Vehkalahden pohjoinen. 300 mk. maksavat: Selänpään, Kuivalan, Rausilan, Heinlahden. 325 mk. maksaa: Vilpulan ns. 350 mk. maksaa Kuusankosken ns.

Verot olisi lähetettävä ensi tilassa. Sopivimmin se käy postiosoitukseksi.

Neuvontatyö.

Viime kiertokirjeessä ilmoitettiin seuroille, että neuvoja lähetetään ainostaan niihin seuroihin, jotka ilmoittavat sitä haluavansa

Kymenlaakson Nuorisoseurojen
Keskusseuran Johtokunta.

J. P. Sederholm.

Illan tulo.

Kerran iltakello
viime kerran soi.
Kerran kuolon tuulet
yössä huminoi.

Kerran kuolon tuulet
huokaa yli pään.
Kerran lähden täältä
suureen hämärään.

Usein iltakello
mulle soinnut on,
Usein suureen uneen
tunsin kaipion.

Usein illan tullen
tuulta kuuntelen.
Milloin viime kerran,
— oi, mä tiedä en.

Aatos Korpela.

Kevät-uni.

Valon välkettä kaukaa näen
ja kevättä hymyvää.
Minä kuulen laulua käden,
joka metsästä heläjää.

Minä kuulen kiihkeän virren
taas ilmasta kiurusen.
Yli katon ja kurkihirren
näen taivaan sinisen.

Oli kylväjät vainioilla
ja räystäillä pesimistyöt.
Ja kurjet karpalosoilla,
ja valkoiset olivat yöt.

Mitä näin oli kuitenkin unta...
Oli talvi ja maaliskuu.
Alas putoili valkoista lunta.
Oli kuollutta kaikki muu.

Erkki Peltonen.

Maaseutu / 02.03.1929 no 26

Onnen kaipuu.

Yhmiset täällä maailmassa
etsivät onneaan,
mutt' aniharvan rinnassa
jaa onni ajustaa.

Ken etsii maista kunniaa,
tavaraa himoitsee,
ei löydä rauhaa milloinkaan
onnea omakseen.

Ei myöskään humit konjanaan
wie onneen festävään,
hehuma, himo tenhollaan
ilohon pyhyvään.

Ken niillä onnen kaipuutaan
koettaa tyhdyttää,
häneltä rauha jieluustaan
kokonaan häviää.

Jumalan Bojan uskoissa
jaa tähdä onnekaan.
Jeesuksen nimen turvissa
vain rauha annetaan.

Näin onnen rauhan läijän
ansaitti kuolollaan,
näin meille kedin hauffien
rautoilla rauhan maan.

Onnea kaipaat, tietän sen
jämäkin ystävä.
Emin ristin luona Jeesuksen
jaa rauhan festävän.

Näin tulee onni lotiisti
halpaankin, matalaan
ja päättyessä retkeji
lähtä taivaan kunniaan.

Rehtalajhti 24. 2. 1929.

Kaarlo Katajaranta.

Pöytäkirja Tammion
nuorisoseuran vuosikokouksessa.
Maaliskuu. 5 p. 1929.

I

Kokouksen kokouksetsumista vastaan ei ollut mitään muistuttamista

II

Luvettiin vuosikertomus kuluneelta vuodelta.

III

Tarkastettiin kuluneen vuoden tilit jotka sellaisenaan hyväksyttiin ja myönnettiin tilinpitäjälle tilin vapaus

IV

Tilintarkastajiksi ensivuotta varten valittiin Hanna ja Martti Pitkänen. ja varalle Emil Kaipi ja Aapo Kiiski.

V

Toimitettiin johtokunnan vaali suljetuilla lipuilla. Loppujen tarkastajiksi valittiin:
Laura Suomalainen. Sili Pitkänen.

VI

Johtokunnasta erosivat vuorollaan Eino ja Niilo Pitkämet ja Aune Pitkänen ja Annikki Rouvi. Näiden tilalle otettiin valituiksi Paavo Rouvi ja Paavo Suomalainen ja Aino Lahtala ja Sili Pitkänen. ja ennestään kuului johtokuntaan

Inkeri ja Lauri Kouki. Valto Pitkänen Laura ja
Eino Suomalaiset. Viimeksi mainittu (puheen-
johtajaksi)

VII
Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Ida Jommi
ja Martti Pitkänen.

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty
tämä kuin yllä
Ida Jommi. Martti Pitkänen

Eino Suomalainen Inkeri Kouki

Maaseutu / 05.03.1929 no 27

Haminan Lehti / 05.03.1929 no 27

— Autolla ajettu Tytärjaareen.
Äskettäin suoritti autonkuljettaja
Toivo Tuomola Kotkasta auto-
matkan, joka lienee ainutlaatuinen.
Hän pistäytyi nimittäin autoineen
Tytärjaaressa. Matka omistui kai-
kin puolin hyvin. Menomatkaan,
jonka hän ajoi varovasti ja Suur-
jaaren ympäri, kului noin 3 tuntia,
mutta paluumatka kävi puolta ly-
hyemmänässä ajassa. Tämä lienee
ensimmäinen kerta, kun tytärjaare-
laiset näkivät auton kotiseudul-
leen.

— Anteeksi, että jait odottaa,
minä olin ajettamassa ansaa wai-
molleni.

— Rauheaa! Mitä sinä epäilet.

— Että winnillä on hiiri.

Kirjallisuus ja taide

„Jommoinkin taito suksilla liikkua.“

»Hyvä on hiihtäjän hiihdellä,
kun hanki on hohtava alla,
taivas kirkasna kaareutuu.
Mut' hauskempi hiihtää, kun rus-
kavi puu,
tuul' ulvovi, hanki on umnessa
ja tuisku on taivahalla».

Eino Leino.

Mistään nykyajan urheiluselostuk-
sesta en ole siepannut otsikon sanoja
eivätkä ne myöskään ole kotoisin mis-
tään propagandahiihdon mainoksesta,
vaikka ne hyvin soveltuisivatkin ny-
kyaikaisiin hiihtäjiin, vaan olen löytä-
nyt ne Kansallisen Elämä-
kerraston äskettäin ilmestyneestä
niteestä, joka on taas tuonut minulle
viestejä kansamme varhaisilta ajoilta.

Pöytäkirja Tammion
nuorisoseuran johtokunnan
kokouksessa
Maaliskuun 5 p. 1929.

I

Johtokunta valitsi keskuudestaan Eino Suomalainen
(puheenjohtaja) varalle Laura Suomalainen.
Sihteeriksi ja rahastonhoitajaksi Inkeri Kouki
Varalle Mili Pitkänen. Kirjastonhoitajaksi
Eino Lautala, varalle Kauko Suomalainen

II

Jäsenmaksujen kerääjiksi Inkeri Kouki ja
Mili Pitkänen

III

Päätettiin pitää perheiltamoa Marjanpäivänä

Ohjelma

Yhteislaulua	
Puhe	Valto Pitkänen
Kuoro	Inkeri Kouki
Kertomus	Eino Suomalainen
Näytelmä	huolehtii Laura ja Kauko Suomalainen
Loikkaa	Pentti ja Kauko Suomalaiset

Ravintolasta huolehtii johtokunnan naiset.

Iltama alkaa klo. 18:toista

Eino Suomalainen, Inkeri Kouki.

PYRKIJÄ

NUORISON RIENTOJEN KANNATTAJA

TOIMITTAJAT:

Martti Alpiranta (vastaava). Toimitusvaliokunta: Niilo Liakka, Elsa Hästesko,
Jalmari Karhula, Kaapro Moilanen ja M. E. Mäki

Toimituksen ja konttorin osoite: Vänrikki-Stoolinkatu 5, Helsinki. Tilaushinta 20 mk. vuosikerta

LOKAKUU

N:o 10 · 1929

40:s VUOSIKERTA

Pekka Halonen

Kalastaja

Pöytäkirja tehty
Tammion Nuorisoseuran
vuosikokouksessa lokak.
30 p:nä 1929.

I

Kokouksen tarkoituksena ei ollut mitään muistuttamista.

II

Luettiin vuosikertomus kuluneelta vuodelta.

III

Tarkastettiin kuluneen vuoden tilit jotka hyväksyttiin sellaisenaan ja myönnettiin tilin tarkalle tilin vapaus.

IV

Tilintarkastajiksi valittiin ensivuotta varten: Hanna Pitkänen ja Emil Haaja varalle Pöivi Pitkänen, Väinö Björck.

V

Päätettiin joulukuun 15 p:nä suljetulla lipuilla valitaiksi tulivat Valto Pitkänen (puheenjohtaja) Lauri Rouki, Eino Suomalainen, Laura

Suomalainen ja Onerva Suomalainen. Ennestään
kuului joutokuntaan Kaarlo Suomalainen,
Taavo Rouki, Aili Pitkänen ja Aino Laatalo.

VI

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Onerva
Suomalainen ja Aili Pitkänen

VII

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty
Niin kuin yllä.
Onerva Suomalainen, Aili Pitkänen

Seuro Suomalainen, Tuhveri Rouki

Suomen Kuvalehti / 1929 / 26.10.1929 no 43

POHJATUULEN TORVI.

Sulosäveltä Linnan ja Lounaisen
on laulanut tuulten kuoro.
Jo puhalla torvehes, Pohjoinen,
jo on sun laulusi vuoro!
Unet veitot silmistä pudota pois,
yli maan suo marssisi soittaa,
niin että voimamme vahveill' ois,
kun vaaran päivä koittaa.

Univirtä lempeän Läntisen
jo kyllin kansamme kuuli!
Jo paina palkeihis, Pohjoinen,
tule jälleen, Jäämeren tuuli!
Kuin siipien suhina Etelä soi
niin etäältä ohitsemme.
Vain Pohjatuuli avata voi
lukot vahvat sydäntemme.

Niin nosta sa vartiijat valvomaan,
sinä tuuli tundrojen takaa,
niin pauhaa sa ylitse isäimme maan,
joka harhan helmassa makaat!
Usein soitit sa kelloja kohtalon,

Usein soitit sa kelloja kohtalon,
olet usein sa hallan tuonut,
mut mitä meissä parasta on,
se on voimastas voimaa juonut.

Sinä Pohjatuuli, kotolain
olet tuulista maailman meille.
Sinä puhallat rautaa rintoihin
ja routaa elomme teille.
Ja jos heikot ja hennot lumota voi
kesä katoava harhallansa —
kun, Pohjatuuli, sun torves soi,
me olemme yksi kansa.

Sulosäveltä tuulten suvisten
jo kyllin korvamme kuuli.
Puhu meille jo, tuttu Pohjoinen,
tule jälleen, Jäämeren tuuli,
niin että kun vaaran päivä saa
ja kun kohtalon helki koittaa,
sinua torves kutsuva kajahtaa
ja rivimme yhtähen soittaa!

V. A. Koskeniemi.

Pöytäkirja tehty Tammion
 Nuorisoseuran Yhteiskunnan kokou-
 ksessa 30 p Lokak 1929.

I.

Yhteiskunta valitsi keskuudestaan virkailijät.
 Sihteeriksi Kauko Suomalainen, varalle Eino Suoma-
 kirjastonhoitajaksi Kili Pitkänen, varalle Onerva
 Suomalainen, Terveystieteidenjohtajaksi Paavo Kouko.

II.

Jäsenmaksujen määräjäksi valittiin
 Kili Pitkänen, Onerva Suomalainen.

III.

Laadittiin työsuunnitelma tulara-aikaa varten
 varten, Kuusijuhla päätettiin pitää Joulu-
 illana, Perheillan pidetään Tammion kuu-
 ra helmikuussa ja mastissaan. Yleinen illta
 helmikuussa.

V. Pitkänen Kauko Suomalainen.

P Y R K I J Ä

Nuoruus.

*Ain' outo kaipuu, onni vajaa,
elon tunne ei hae rantaa, rajaa.*

*Se minne virtana vierii viimein
kuin laulu nouseva, rytmein, riimein.*

*Se halki sumun sekavuuden
ain huutaa haaveen käskyn uuden.*

*Niin untensa templin he uskoon vajoo,
ei työhön, toimeen he vielä kajoo.*

*Ken kaipuun kutsun jo varhain kuuli,
iki vaivan virteen vaipui huuli.*

*Sen säveltä seuraten uneen hyvään
se viedä voi varjoon, syntiin syvään.*

*Kuin kukka, mi päihtyvi päivän heloon
hehkuen heelmänsä uni-eloon.*

*niin kuolon kitaan he käydä voivat,
kun tuomion tuulet raskaat soivat.*

*Unesta silloin ken syntyy, herää,
voimansa uinuvat yhteen kerää.*

*Haaveensa harhan unhoon peittäin
työn, toimen uurtoon toiveensa heittäin.*

*Maa, kansa kutsuvi, oottaa auraan.
he luovat, he luovat maan vauraan.*

Joel Virmajoki.

.....

Vaikuta voitoksi valon.

*Jos sä etsit maailmassa onnen kauno-
kukkaa.*

*Älä suinkaan nuoruuttasi synnin yössä
hukkaa.*

*Muista, että sinulla on elämä vaan yksi,
varo, ettei tulisi se väärin käytetyksi.*

*Elon voima ruumiissasi, kallihina kannan.
Älä himon halpamaisen sortaa sitä anna.
Suuren onnen lähtehelle johdata myös
muita.*

Pahaan älä pienempiä johdattele noita.

*Parempi ois myllynkivi kaulaan sille
panna,
joka toista paheen tielle koittaa houkutella,
Jospa sulle lahjakkuuden runsaan antoi
Luoja,
käytä kaikki avuks toisten, ole heikkain
suoja.*

*Puhees, työs ja esimerkis vaikutusta
kylvää*

*Puhdas katse, hymyily luo tuntehen jo
ylvään,*

*Jos sä kylvät kukkia, saat kaunista myös
niittää,
vaikkapa et tahtoiskaan, niin työsi sua
kiittää.*

*Kylvä nyt kun nuori oot, ja päivä kirkas
paistaa.*

*Työssä hyveen siunausta, sydän saapi
maistaa.*

*Yöhän saapuu, raukee voimat, joutuu elon
ilta.*

*Lyhteet kotiin kannetaan ja huolet kanta-
jilta.*

Juho Salokannel.

.....

Oulankajoki.

.....

Maailma sumussa.

*Usvat, usvat . . .
lukin verkoin ne saartavat salaa,
säälä ei, säästä maan kolkkaa, alaa.*

*Jättiläishaamut
varjonsa raskaan maahan heittää,
syysyön syliin sen kietoo, peittää.*

*Maailma, maailma . . .
Kaihi sen peittää, maailma katoa,
sumuhun sortuu, pimeys pataa.*

*Maailma, maailma,
kansojen, ihmisen kartano, liesi,
kuinka käy sun, ennenkuin päättyvi
tiesi,*

*suku vanha,
vihan vihloma verihin saakka!
Raskas, oi raskas on suvun nousevan
taakka.*

Joel Virmajoki.

.....

PYRKIJÄN

40-VUOTISNUMERO

1890—1929

P Y R K I J Ä

Joulukuun 6 päivä.

Äskettäin on eduskunta päättänyt, että joulukuun 6 päivä, Suomen itsenäiseksi julistautumisen vuosipäivä, on vietettävä yleisenä vapaapäivänä. Paljonhan meillä on niiden kahdentoista vuoden aikana, jotka ovat itsenäisyyspäivästäamme kuluneet, itsenäisyysdes-tämme ja sen merkityksestä puhuttu ja kirjoitettu nuorisoseuraväenkin piirissä. Tässä ei ole tarkoitus käsitellä tätä asiaa yleiseltä kannalta; valaisemme muutamilla vastakohta-asetteluilla sitä jyrkän jyrkkää eroa, joka muutamilla kansakunnan elämään ratkaisevilla aloilla on vallinnut lähimpinä kymmenenä vuotena ennen jouluk. 6 p:ää 1917 ja sen jälkeen.

Ennen — kenraalikuvernööri Seyn, panslavismin tyypillinen edustaja, suomi-syöjä, Bobrikowin politiikan jatkaja. Jälkeen — Ståhlberg ja Relander, «ensimmäiset vertaistensa joukossa», valtakunnan rakentajat sisäisesti ja ulospäin.

Ennen — senaatin varapuheenjohtaja Borovitinow, hänen «hirmuisuutensa», Seynin aseenkantaja, mies, joka suunnitelti venäjän kielen pakollista levittämistä seminaareihin ja sitä tietä kansakouluihin ja niin yhä edemmäs, jälkeen — ehkä tyypillisin pääministeri, isäntä Kallio Nivalasta, meidän mies jos ken, lihaa meidän lihastamme, luuta meidän luustamme, johon voimme luottaa kuin vuoreen.

Ennen — venäläinen sotaväki kaupungeissamme pistinniekkoina kaduilla marssien tai eduskunnan päätöksii «tarkistaen» (syksyllä 1917) tai maaseudulle «rauhoitusetkiä» järjestäen (Mommila, Kordelin). Ja uhkaava Viapori Sevastopol — panssarilavoineen. Jälkeen — meidän omat «Mattimme» ja sarkatakimme, maan tuki ja turva, oma Suomenlinnamme «Hämeenmaineen».

Ennen — lainkuuliaisuus rangaistuksenalaista, Svinhufvud Siperiaan, toiset

Spalernajaan; kolmannet henkipattoina; jälkeen — lain hengetär, »Lex», Suomen leijonan turvaamana seisoo vankasti, kohotetuin otsin, kaikkien kunnon-kansalaisten pyhittämänä ja heidän turvaajanansa.

Ennen — sensuurin merkit, tyhjätpalstat lehdissämme, juuri ne palstat, jotka ennen muita olisivat olleet luetta-

vat, jälkeen — vapaa, julkinen isänmaan tärkeitten asiain käsittely, yhteistunnon, kansalaishengen, vastuunalaisuuden, isänmaanrakkauden kasvattamia. Käsi sydämelle, nuorisoseuralainen! Joulukuun 6:ttä päivää on hartain mielin, kiitollisin sydämin juhlapäivänä pidettävä.

V. A. P.

P Y R K I J Ä

Nuoruus.

*Ain' outo kaipuu, onni vajaa,
elon tunne ei hae rantaa, rajaa.*

*Se minne virtana vierii viimein
kuin laulu nouseva, rytmein, riimein.*

*Se halki sumun sekavuuden
ain huutaa haaveen käskyn uuden.*

*Niin untensa templin he uskoon vajoo,
ei työhön, toimeen he vielä kajoo.*

*Ken kaipuun kutsun jo varhain kuuli,
iki vaivan virteen vaipui huuli.*

*Sen säveltä seuraten uneen hyvään
se viedä voi varjoon, syntiin syvään.*

*Kuin kukka, mi päihtyvi päivän heloon
hehkuen heelmänsä uni-eloon.*

*niin kuolon kitaan he käydä voivat,
kun tuomion tuulet raskaat soivat.*

*Unesta silloin ken syntyy, herää,
voimansa uinuvat yhteen kerää.*

*Haaveensa harhan unhoon peittäin
työn, toimen uurttoon toiveensa heittäin.*

*Maa, kansa kutsuvi, oottaa auraan.
he luovat, he luovat maan vauraan.*

Joel Virmajoki.

Vaikuta voitoksi valon.

*Jos sä etsit maailmassa onnen kauno-
kukkaa.*

*Älä suinkaan nuoruuttasi synnin yössä
hukkaa.*

*Muista, että sinulla on elämä vaan yksi,
varo, ettei tulisi se väärin käytetyksi.*

*Elon voima ruumiissasi, kallihina kannan.
Älä himon halpamaisen sortaa sitä annan.
Suuren onnen lähtehelle johdata myös
muuta.*

Pahaan älä pienempiä johdattele noita.

*Parempi ois myllynkivi kaulaan sille
panna,*

*joka toista paheen tielle koittaa houkutellessa,
Jospa sulle lahjakkuuden runsaan antoi
Luoja,*

*käytä kaikki avuks toisten, ole heikkoin
suoja.*

*Puhees, työs ja esimerkkis vaikutusta
kylvää*

*Puhdas katse, hymyily luo tuntehen jo
ylvään,*

*Jos sä kylvät kukkia, saat kaunista myös
niittää,
vaikkapa et tahtoiskaan, niin työsi sua
kiittää.*

*Kylvä nyt kun nuori oot, ja päivä kirkas
paistaa.*

*Työssä hyveen siunausta, sydän saapi
maistaa.*

*Yöhän saapuu, raukee voimat, joutuu elon
ilta.*

*Lyhteet kotiin kannetaan ja huolet kanta-
jilta.*

Juho Salokannel.

1929 1203

YHDISTYSREKISTERIIN ILMOITTAMINEN

Kaavake aatteellisen yhdistyksen yhdistysrekisteriin ilmoittamista varten.

(Ilmoitus, joka on maksuton, sisäänjätettäkään liitteinen.)

Sosiaaliministeriön diarinumero 5337 29
418
Tuonut Saapunut Sosiaaliministeriöön
9 p:nä joulukuuta 1929
Postitus

Paikallisviranomaisen diarinumero _____
Tuonut Saapunut paikallisviranomaiselle
p:nä _____ kuuta 192 _____

Yhdistyksen rekisterinumero _____

Merkitty: _____

Yhdistysrekisteriin siv. _____

Paikallisuutteleon siv. _____

Sosiaaliministeriö on hyväksynyt tämän yhdistyksen merkittäväksi yhdistysrekisteriin ja on yhdistyksen nimeen liitetty:

Helsingissä, Sosiaaliministeriössä

p:nä _____ kuuta 19 _____

Ilmoitus yhdistysrekisteriin.

Sosiaalihallitukselle

lle

Ilmoitetaan täten yhdistysrekisteriin merkittäväksi jälempänä mainittu yhdistys:

Yhdistyksen nimi ja rekisteröitäessä nimeen tehtävä lisäys (valinnan mukaan, joko „rekisteröity yhdistys“ tai sen lyhenne „r. y.“): Tammion Nuorisoseura.

Yhdistyksen kotipaikka: Vehkalahti, Tammio.

Yhdistyksen tarkoitus ja toiminnan laatu: Nuorisovierailu- ja ravintola- ja roittien kasvat.

Millä tavalla yhdistys on kutsuttava koolle: Pöytäilmoituksilla.

Kuka tai kutka säännöissä olevan määräyksen perusteella ovat oikeutetut merkitsemään yhdistyksen nimen sekä heidän kotipaikkansa (nimenmerkitsijän etu- ja sukunimet ilmoitetaan täydellisinä; lisäksi on ilmoitettava kuuluvatko ja missä ominaisuudessa puheenjohtajana, sihteerinä j. n. e. nimenmerkitsijät

Yhdistysrekisterilomake No 1. Rekisteri-ilmoitus

138-28

✓ hallitukseen): Puheenjohtaja *Valtteri Pitkänen, Tammio.*
✓ Kirjuri *Kauko Tuomola, Tammio.*

Yhdistyksen hallituksen varsinaisten ja varajäsenten nimet ja kotipaikat (Hallituksen varsinaiset ja varajäsenet ilmoitetaan vain siinä tapauksessa, että oikeus yhdistyksen nimenmerkintään sääntöjen perusteella on kellä tahansa hallituksen jäsenistä joko yksin tai jonkun toisen kanssa. Jos sitä vastoin nimenmerkitsemisoikeus sääntöjen mukaan on määrättyillä hallituksen toimihenkilöillä, esim. hallituksen puheenjohtajalla ja sihteerillä, niin hallitusta kokonaisuudessaan ei tarvitse ilmoittaa).

Varsinaiset:

Varajäsenet:

Tammio, ssa 3 p:nä *joulukuuta* 1929.

Valtteri Pitkänen
Yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja.

Tähän ilmoitukseen on liitettävä yhdistyksen perustamista koskeva **sopimuskirja** ja siihen sisältyvät **säännöt**.

Muistutus:

Jos yhdistyksen sääntöjä muutetaan taikka ne henkilöt, jotka ovat yhdistysrekisteriin ilmoitettavat, vaihtuvat, on siitäkin tehtävä ilmoitus yhdistysrekisteriin merkittäväksi. Sääntöjen muutoksia ja yhdistyksen toiminnan lakkauttamista ilmoitettaessa on oheenliitettävä pöytäkirjanotteet niistä kokouksista, joissa muutokset on tehty tai lakkauttamisen tapahtanut.

(Ote yhdistyslaista.)

26 §

Ilmoitus yhdistysrekisteriin on kaupungissa maistraatille taikka järjestysoikeudelle ja maalla sen paikkakunnan krunnunvoudille, jossa yhdistyksen kotipaikka on oleva, taikka myös suorastaan rekisteriviranomaiselle kirjallisesti tehtävä. Tähän ilmoitukseen, joka voidaan myös postitse lähettää ja joka on yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan allekirjoitettava, on merkittävä kuka tai kuka ovat oikeutetut ilmoittamaan yhdistyksen nimen, sekä jokaisen tähän oikeutetun henkilön kotipaikka. Ilmoitukseen on liitettävä yhdistyksen perustamista koskeva sopimuskirja.

Ilmoituskirjaa ynnä siihen kuuluvaa liitettä on laadittava kolme kappaletta, ja on yksi niistä säilytettävä sen viranomaisen luona, jolle ilmoitus tehtiin, ja muut, jos ilmoitus on tehty paikallisviranomaiselle, heti lähetettävä rekisteriviranomaiselle.

Kymnulaaksan Nuorisoyhdistyksen

Tammion Haaraosaston

Säännöt.

1 §

Tammion Nuorisoyhdistyksen eli haaraosaston tarkoituksena on herättää ja viellä pitää kansassa ja etenkin sen nuorisassa kristillisen siveyden ja isänmaanrakkauden eläytyttämää valistuksen harrastusta.

2 §

Kaamme lakeja tarkasti noudattaen ja siivellisesti sidottuna Suuramaan Suomen Nuorisoin lüton päätöksiä, koittaa yhdistys tarkoituksiaan suorittaa toimienpanemalla yleisiä keskustelukokouksia, isänmaallista koulua ja mieltä ylentäviä juuklia, leittämällä hyöää kirjallisuutta lukutupoin ja lainakirjastojin kautta, edistämällä laulun ja soiton harrastusta kansassa, vastustamalla nuorisoa huumeloria tapoja ja yleensä käyttämällä niitä kiinoja, jotka tunnustetaan kansansivistystä kohottaviksi.

3 §

Yhdistyksen jäseneksi pääsee jokainen 16 vuotta täyttänyt hyörimaineinen kansalainen, joka maksaa yhdistyksen kassaan 50 penniä vuodelta, kunnes maksamansa raha-ara on noussu 10 markkaan, tahi kerrassaan suoritetuna 5 markkaa, jolloin suorittaja on yhdistyksen vakinaisen jäsen.

4 §

Yhdistyksen jäseneksi ilmoittautunut henkilö kirjotetaan yhdistyksen nimiluetteloon, jolloin hän saa jäsenmerkin, joka oikeuttaa hänet ottamaan osaa yhdistyksen keskusteluihin ja päätöksiin.

5 §

Kunniajäseneksi voidaan valita suarikokouksessa tehdyn päätöksen mukaan kutsua yhdistyksen tarkoituspäivä suuremmassa määrässä edistämistä kansalaisia.

6 §

Jäsentä, joka toimii yhdistyksen tarkoituksensa vastaan varoittakoon johtokunta tai eroittakoon yhdistyksestä asian laadun mukaan. Johtokunnan eroittamispäätöksestä saapi kuitenkin valittaa yhdistyksen suarikokoukseen, joka silloin asian lopullisesti ratkaisee.

7 §

Yhdistyksen asioita hoitaa suarikokouksessa valittu johtokunta ja virkailijat, joista alempana lähemmin määrätään.

8 §

Yhdistyksen toimintavuosi on kalenterivuosi.

9 §

Asioitaan hoitamaan valitsee yhdistys esimiehen

ja 10 muuta johtokunnan jäsentä, joista puolet
suosittain eroavat ynnä 2 tilin tarkastajaa sekä
2:n muun varamiestä. Johtokunta valitsee keskuudestaan
varaesimiehen, kirjuriin ja rahastonhoitajan.

10 §

Esimies valvoo sääntöjen tarkkaa noudatta-
mistä, johtaa puolta yhdistyksen ja johtokunnan
kokouksissa, kutsuu tarpeen vaatiessa johtokunnan
kokoukseen, ottaa vastaan yhdistykselle tai johtokunnalle
tulivat kirjeet ja allekirjoittaa yhdistyksen ja
johtokunnan puolesta lähetettävät asiakirjat.

Esimiehen ollessa estettynä toimittaa varaesi-
miehen tähtänsä.

11 §

Johtokunta valvoo sääntöjen tarkkaa nou-
dattamista, hoitaa yhdistyksen juoksevia asioita
sääntöjen ja vuosikokouksissa annettujen suunnitel-
man mukaan, valitsee varaesimiehen, kirjuriin
ja rahastonhoitajan ynnä tarpeellisen määrän yh-
distyksen jäseniä kuntoimikuntaan, kutsuu yhdistyksen
kokoukseen ja valmista ohjelmaa kokouksiin.

12 §

Johtokunta kokoontuu esimiehen kutsuun
ja on päättäjäisellinen, jos esimies laki, varaesimies
ja johtokunnan 5 muuta jäsentä on läsnä. Kokouk-
sista on tehtävä pöytäkirja, jonka puheenjohtaja
na ja kirjuriina toimineet allekirjoittavat.

13 §

Kirjuriin tehtävä on: laatia yhdistyksen ja johtokunnan kokousten pöytäkirjat, pöytäkirjoita, ni-
mellensä pöytäkirjoita ja perille toimittaa yhdistyksen
asiakirjat, pitää huoli ja luettelo yhdistyksen ar-
kiosta laatia yhdistyksen toiminnasta kuusi-
kokoukseen kuusikertomus ja antaa siitä tarpeel-
liset tiedot Kymnulaakson Nuorisoyhdistyksen
toiminnalle.

14 §

Rahastonhoitaja hoitaa yhdistyksen jäsenluetteloa ja kantaa jäsenmaksut sekä samalla vastaan-
ottaa ja hoitaa yhdistyksen muutkin rahat, suorittaa
erimiehen määräämistä maksut rahasto-
saajan kuitit vastaan, laatii kuusikokoukseen
tilit yhdistyksen tuloista ja menoista ja antaa
niistä kuusikertomukseen tarpeelliset tiedot, on laul-
lisissa edesrastiissa johtokunnalle yhdistyksen varain-
hoitaja.

15 §

Tilintarkastajat tarkastavat tilit vuoden ku-
luttua ja laativat niistä lausuntonsa yhdistyksen
kuusikokoukseen.

16 §

Jos virkailija on estetty vuoden loppuun
asti toimintansa hoitamaan, valitsee johtokunta
hänen sijalleen väliaikaisen virkailijan.

Yhdistys pitää kokouksia niin usein kun johtokunta tarpuelliseksi katsoo. Kokouksissa keskustellaan paitsi nuorisaseuran yhteisistä puurrinnoista, myöskin yleistä kansalaissivistystä sekä taloudellisia asioita karkunista kysymyksistä, josta johtokunta edelläpäin on julkaisut sopivaksi katsomallaan tavalla. Kokousten ohjelmat laatu johtokunta.

Yhdistys pitää vuosikokouksensa helmikuun kuluessa ja käsitellään siinä paitsi yleisiä keskustelunaineita, seuraavia virallisia asioita: Tilitaan esimies ja johtokunta, luetaan vuosikertamus tilintekijän kertomus ja tarkastajain lausunto, sekä päätetään johtokunnalle annettavasta tilinraportista, päätetään virkailijain toimesta, annetaan johtokunnalle ohjeita vastaisen suoden toiminnan varalle, päätetään sääntöjen muuttamisesta, vuosijulkalan pitämisestä sekä neuvotellaan eurojen hankkimisesta y. m.

Yhdistyksen vuosikokouksessa on jokaisella yhdistyksen jäsenellä oikeus ottaa asia virallisten päätösten tekoon ja äänestyksiin. asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänen enemmistöllä, paitsi sääntöjen muutoksista, joista erittäin säädetään. Häntänsä tavan sattua ratkaisu puheenjohtaja paitsi vaalissa, joissa arpa ratkaisee. Kokouksissa on lehteri pöytäkirja ja valittava sen tarkastajat. Kokouksissa saa kokouksen päätöksen mukaan

olla läsnä ja ottaa osaa keskusteluihin paan
si päätösten tekoon muutkin yhdistyksen jäsenet.

20 §

Jos yhdistys syytä tai toisesta lakkauttaa toi-
mintansa annetaan sen mahdolliset varat joko
yleishyödylliseen tarkoitukseen, joka lakkauttamiskokou-
ksissa määrätään.

21 §

Näihin sääntöihin tehdään muutoksia ja lisäyksi-
kään muutosehdotukset tahi lisäykset, ovat johtokun-
nalle esitetyt niin aikaisiin, että se voi ne jättää
ta vähintään kuukautta ennen ruusikokousta.

Jos ruusikokouksen läsnäolevista äänistä $\frac{2}{3}$ puol-
taa ehdotettuja muutoksia tahi lisäyksiä ja ne
ovat saaneet asianomaisen varmistuksen astuvat
ne voimaan.

Hyväksytään kaarasestoksi Lyminkaakon
Suorisanoyhdistyksen ehdolla että näitä ja pää-
yhdistyksen sääntöjä tarkoin noudatetaan.

Juhani Min

M. Luoma.

Jäsenmäkesen aikeaksi todistaa
M. Fiedersholm J. P. Fiedersholm

Päätös.

Sosiaaliministeriö on ottanut tutkiaksensa tämän, Valto Pitkäsen tekemän Sosialiministeriölle -----

saapuneen ilmoituksen siitä että yhdistysrekisteriin merkittäisiin
Tammion nuorisoseura -----

ilmoituskirjan mukaan/
nen yhdistys, jonka kotipaikka on Vehkalahden kunta,
mutta koska säännöissä ei ole mainittu yhdistyksen ko-
tipaikkana olevaa kuntaa, millä tavalla yhdistys on
kutsuttava koolle, eikä myöskään, kuka on oikeutettu
merkitsemään yhdistyksen nimen, vaikka ilmoituksen mu-
kaan puheenjohtajalla ja sihteerillä on tällainen oikeus,
kun ilmoituksen ohkeen ei ole liitetty päiväyksellä va-
rustettua, vähintään kolmen yhdistyksen jäsenen allekir-
joittamaa yhdistyksen perustamista koskevaa sopimuskirjaa
tahi selvitystä siitä, että yhdistys on perustettu ennen
tammikuun 14 päivää v. 1919, kun ilmoitus yhdistysrekis-
teriin on tehty vain yksin kappalein, näin ollen ja kun
samanniminen yhdistys, jonka kotipaikkana on myöskin Vehka-
lahden kunta, on aikaisemmin merkitty yhdistysrekisteriin
numerolle 2598, eikä toista samannimistä yhdistystä enään
voida yhdistysrekisteriin merkitä, -----

niin Sosialiministeriö nojautuen yhdistyksistä 4 p:nä tammikuuta 1919 annettun ja 17 p:nä helmikuuta 1923 muutetun lain 6, 7, 17, 26 ja 27 §:ään ei ole hyväksynyt tätä ilmoitusta yhdistysrekisteriin merkittäväksi, vaan on sen evännyt.

Tähän päätökseen tyytymätön saa siihen hakea muutosta Korkeimmalle hallinto-oikeudelle osotetulla valituskirjalla, jonka kuin myöskin tämän päätöksen ja muut tarpeellisiksi katsomansa asiakirjat valittaja itse tai hänen laillisesti valtuutettu asiamiehensä viimeistään kolmantenäkymmenentenä päivänä siitä kun valittaja on saanut tiedon päätöksestä, tiedonantopäivää lukuunottamatta, ennen kello (12) päivällä jättäköön Korkeimman hallinto-oikeuden kirjaajankonttoriin.

Helsingissä, Sosialiministeriön kansliatoimistossa 21 p:nä joulukuuta 19 29.

H. J. Wirtanen

Kartta Heinson.

Kyminlaakson Nuorisoseurojen Keskusseura r. y:n

Säännöt.

1 §.

Kyminlaakson nuorisoseurojen keskuseuran, joka maakunnallisena nuorisoseurajärjestönä kuuluu Suomen Nuorison Liittoon, muodostavat siihen liittyneet paikalliset nuorisoseurat ja nuorisoseurojen aluepiirit.

Keskuseuran kotipaikkana on Sippolan kunta.

2 §.

Keskuseuran tarkoituksena on herättää ja vireillä pitää nuorisossa isänmaallisen hengen eläyttämää ja kristillissiveellisen elämäntavon kanssa sopuoinnussa olevaa harrastusta itsekasvatukseen ja kansalaissivistykseen.

3 §.

Tarkoituksensa saavuttamiseksi keskusseura kannattaa, valvoo ja ohjaa siihen liittyneitä paikallisia nuorisoseuroja ja aluepiirejä sekä tarpeen mukaan perustaa uusia, panee toimeen keskustelukokouksia, luentotilaisuuksia, jalostavia juhlia ja iltamia, levittää seuran tarkoitusta edistävää kirjallisuutta, herättää laulun ja soiton y.m. taiteiden sekä urheilun ja yhteiskunta-taloudellisten kysymysten harrastusta ja toimii muillakin tavoin sivistyksen ja valistuksen levittämiseksi.

4 §.

Keskusseura toimii yleisten kokousten, nuorisoseurojen aluepiirien, paikallisten nuorisoseurojen, johtokunnan ja sihteerin y.m. toimihenkilöittensä kautta.

Keskuseuran toimintavuosi alkaa joulukuun 1 p:nä ja päättyy seuraavan vuoden marraskuun 30 p:nä.

5 §.

Keskuseuran jäseniksi hyväksytään ne siihen pyrkivät paikalliset nuorisoseurat ja aluepiirit, jotka sääntöjensä, tarkoituksensa ja voimassa olevan yhdistyslain perusteella keskuseuran johtokunta voi siihen hyväksyä.

Keskuseuran kunniajäseniksi voidaan johtokunnan ehdotuksesta yleisen kokouksen päätöksen mukaan kutsua seuran tarkoituspääryhtymän erityisemmin edistäneitä kansalaisia.

Jäseniksi hyväksytyjen seurojen ja aluepiirien on noudatettava keskuseuran sääntöjä ja suoritettava vuosikokouksen päättämät jäsenverot y.m. maksut.

Kaikista jäsenistä on pidettävä nimiluetteloa.

6 §.

Keskuseuran hallituksena on johtokunta, johon kuuluu syyskokouksessa yhdeksi (1) vuodeksi valittu puheenjohtaja ja kahdeksan (8) kahdeksi (2) vuodeksi valittua jäsentä. Jäsenistä eroaa puolet vuosittain, ensi kerralla arvan mukaan.

Johtokunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan ja rahastonhoitajan sekä ottaa seuran palvelukseen sihteerin ja tarpeen vaatiessa muitakin toimihenkilöitä.

Jos sihteeri ei kuulu johtokuntaan, on hänellä johtokunnan kokouksessa puhe-, mutta ei äänestys-oikeutta.

7 §.

Johtokunta hoitaa seuran asiat ja omaisuuden, mistä se kokonaisuudessaan on vastuussa, valmistaa kokousten ja juhlien ohjelmat, laatii vuosi- ja tilikertomuksen sekä tulo- ja menoarvion, esittää syyskokoukselle työsuunnitelmaehdotuksen, ohjaa, avustaa ja valvoo aluepiirien ja paikallisten nuorisoseurojen toimintaa sekä valitsee Suomen Nuorison Liiton kokouksiin keskuseuran edustajat.

Johtokunta pitää tarpeen vaatiessa kokouksia, mitkä ovat päätösvaltaisia viiden jäsenen läsnäollessa.

Johtokunnan jäsenet ovat oikeutetut ottamaan osaa aluepiirien ja paikallisten nuorisoseurojen kokouksien keskusteluihin, mutta ei päätöksiin.

Johtokunta on velvollinen noudattamaan Suomen Nuorison Liiton antamia ohjeita. Muuten voi johtokunta järjestää keskusseuran toiminnan parhaan harkintansa mukaan.

8 §.

Puheenjohtaja tai hänen estettynä ollessaan varapuheenjohtaja pitää huolta keskusseuran toiminnasta, kutsuu kokoon kokoukset, johtaa puhetta johtokunnan kokouksissa ja merkitsee sihteerin kanssa keskusseuran nimen sekä allekirjoittaa sen nimessä laadittavat asiakirjat.

Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ollessa estettynä kokoukseen saapumasta valittakoon joku johtokunnan jäsenistä puheenjohtajaksi siksi kerraksi.

Puheenjohtaja, tai esteen hänelle sattuessa varapuheenjohtaja tai sihteeri on oikeutettu edustamaan keskusseuraa ja sen johtokuntaa, milloin johtokunta ei ole toista edustajaksi valinnut.

9 §.

Sihteeri hoitaa keskusseuran kirjevaihdon, kirjoittaa pöytäkirjat ja kaikki keskusseuran asiakirjat, merkitsee puheenjohtajan kanssa keskusseuran nimen, laatii vuosikertomuksen ja suorittaa muut johtokunnan hänelle antamat tehtävät.

10 §.

Rahastonhoitaja hoitaa ja tallettaa keskusseuran omat ja sen hallussa olevat varat, joista hän on johtokunnalle laillisessa vastuussa, suorittaa johtokunnan hyväksymät maksut, hoitaa rahastojen kirjanpidon ja laatii vuosittain hyvissä ajoin ennen vuosikokousta johtokunnalle esitettäväksi.

Keskusseuran tilinpäätös tehdään vuosittain joulukuun 1 päivänä.

Sihteerin ja rahastonhoitajan tehtävät voi johtokunta antaa saman henkilön hoidettavaksi siinäkin tapauksessa että sihteeri ei kuulu johtokuntaan, jos johtokunta sen sopivaksi katsoo.

11 §.

Keskusseuran vuosikokous pidetään joului tai tammikuulla johtokunnan lähemmin määräämänä päivänä.

Vuosikokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- 1) tarkistetaan kokouksen laillisuus;
- 2) esitetään keskusseuran vuosikertomus ja päätetään sen johdosta;
- 3) esitetään keskusseuran ja sen hallussa olevien rahastojen tilit, tilintarkastajain lausunto ja vahvistetaan tilinpäätös;
- 4) päätetään johtokunnan tili- ja vastuuvapaudesta;
- 5) päätetään aluepiirijaosta ja siihen mahdollisesti tehtävistä muutoksista;
- 6) päätetään syyskokouksen paikasta;
- 7) keskustellaan ja päätetään muista keskusseuran toimintaa ja toimialaa koskevista kysymyksistä, mitkä johtokunta, jäsenesurat tai niiden jäsenet ovat kokoukselle esittäneet;
- 8) valitaan pöytäkirjan tarkastajat.

12 §.

Syyskokous pidetään elo- tai syyskuun aikana johtokunnan lähemmin määräämänä päivänä.

Syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- 1) tarkistetaan kokouksen laillisuus;
- 2) esitetään johtokunnan keskusseuraa, aluepiirejä ja paikallisia nuorisoseuroja varten laatima työsuunnitelma alkavaa toimintavuotta varten ja selvitetään siinä esiintyvät työmuodot;
- 3) esitetään keskusseuran tulo- ja menoarvio alkavaksi vuodeksi ja päätetään sen johdosta;
- 4) päätetään paikallisseurojen suoritettavista veroista;
- 5) valitaan keskusseuran puheenjohtaja alkavaksi seuraavaksi toimintavuodeksi;
- 6) valitaan neljä (4) johtokunnan jäsentä kahdeksi seuraavaksi toimintavuodeksi;
- 7) valitaan kaksi (2) vakinaista ja kaksi (2) varatilintarkastajaa tarkastamaan seuraavan vuoden tilejä;
- 8) päätetään vuosikokouksen paikasta;
- 9) keskustellaan ja päätetään muista keskusseuran toimintaa ja sen toimialaa koskevista kysymyksistä, mitkä ovat kokoukselle esitetyt tai siinä herätetään;
- 10) valitaan pöytäkirjan tarkastajat.

13 §.

Pääntoimittajia, syys- ja ylimääräisiä kokouksissa ovat johtokunnan jäsenet, keskusseuran kunniajäsenet, paikallisten nuorisoseurojen ja aluepiirien edustajat.

Nuorisoseuroilla on oikeus lähettää yksi (1) edustaja jokaisesta jäsenmääränsä kaksikymmentä (20) tai sen osaa kohti. Aluepiirit saavat lähettää yhden (1) edustajan.

Kullakin edustajalla on yksi (1) ääni.

14 §.

Johtokunta on velvollinen kutsumaan keskusseuran ylimääräiseen kokoukseen kunkin kauden kuluessa siitä, kun kymmenes osa (1/10) jäsen-seuroista kirjallisesti erityisen asian käsittelemiseksi on sitä pyytänyt.

15 §.

Keskusseuran kokoukset kokoonkutsutaan ja muut tiedonannot keskusseuran jäsenille ilmoitetaan kiertokirjeillä, jotka vähintään kaksi (2) viikkoa ennen kokousta lähetetään.

Asiat, jotka aintaan saada kokouksissa käsiteltäväksi ja päätettäväksi, ovat esitettävät johtokunnalle kolme (3) viikkoa aikaisemmin. Johtokunnan tulee valmistaa asiat ja esittää kokoukselle oma ehdotuksensa.

16 §.

Keskusseuran vuosijuhla vietetään Kymenlaakson maakuntajuhlana kesä- tai heinäkuun aikana. Juhlan ajan ja paikan määrä lähemmin keskusseuran johtokunta.

17 §.

Keskusseuralle on oikeus juhlina ja iltamiina kantaa pääsymaksuja, ottaa vastaan lahjoja ja testamentteja, perustaa erikoisia rahastoja sekä omistaa kiinteistöjä.

18 §.

Paikallisten nuorisoseurojen on lähetettävä keskusseuralle vuosittain ennen lokakuun 10 päivää kertomus, josta käy selville, miten seura on toiminut ja miten sen varoja on käytetty. Aluepiirin on lähetettävä samanlainen selvitys ennen lokakuun 20 päivää.

Nämä tiedot voidaan lähettää kirjallisilla, joita keskusseuran toimesta asianomaisille lähetetään.

19 §.

Paikallisten nuorisoseurojen on suoritettava keskusseuran liittyessä kahdenkymmenen viiden (25) markan suuruinen sisällekirjoitusmaksu ja myöhemmin vuosittain syyskokouksen päättämät vuorot y.m. maksut.

20 §.

Jos paikallinen nuorisoseura tai aluepiiri lakkaa toiminnasta, on asiasta ilmoitettava keskusseuran johtokunnalle. Sen hyväksyttäväksi on myöskin esitettävä jollellä olevan omaisuuden käyttämistä koskeva seuran tai aluepiirin tekemi päätös.

21 §.

Keskusseuran johtokunnalla on oikeus kumota paikallisen nuorisoseuran tai aluepiirin omaisuutensa käyttämistä koskeva päätös muulloinkin kuin seuran tai aluepiirin toiminnan lakatessa, jos se ei ole säännöissä määrätyn tarkoituksen mukainen. Paikallisseuralle tai aluepiirille oikeus kuitenkin vedota tällaisesta päätöksestä keskusseuran vuosikokoukseen, minkä tekemi päätös on pidettävä lopullisena.

22 §.

Keskusseuran johtokunnalla on oikeus erottaa siihen liittyneet paikallinen nuorisoseura, joka ilmeisesti rikkoee seuran tarkoitusta vastaan tai uudistetusta muistutuksista huolimatta laiminlyö velvollisuutensa keskusseuraa kohtaan. Tästä päätöksestä voi seura vedota keskusseuran lähinnä pidettävään vuosikokoukseen jonka päätös on lopullinen.

Erottamispäätöksestä on ilmoitettava Suomen Nuorisoon Liitolle ja pidettävä huolta siitä, että tällainen seura lakkauttaa toimintansa.

23 §.

Näitä sääntöjä voidaan muuttaa keskusseuran vuosikokouksessa, jos muutosehdotusta kannattaa vähintään kolmenesosa (1/3) läsnestyksessä annettua ääniä. Sääntömuutosehdotukset ja niiden perusteet tulee esittää kirjallisesti johtokunnalle, jonka on saatettava ne paikallisseurojen tietoon sillä tavalla kuin 15 §:ssä on kokouksista määrätty. Muutoksista on ilmoitettava Suomen Nuorisoon Liitolle.

§ 24.

Kysymys keskusseuran lakkauttamisesta voidaan ottaa käsiteltäväksi ainoastaan sitä varten ilmoitetussa kokouksessa ja vaaditaan lakkauttamispäätökseen kolmeneljäsosan ($\frac{3}{4}$) äänen enemmistö.

Keskusseuran varat on tällöin käytettävä kokouksen päätöksen mukaan vapaan valistustyön tukemiseksi keskusseuran alueella.

Lakkauttamista ja varain käyttämistä koskeva päätös on alistettava Suomen Nuorison Liiton hyväksyttäväksi.

Nämä säännöt on hyväksytty keskusseuran vuosikokouksessa 16 p:nä joulukuuta 1928.

Kokouksen puolesta:

J. P. Sederholm.

Hilja Elomaa.

Pöytäkirja tehty Tammion Nuorisoseuran johtokunnan kokouksessa 22 p:n jouluku 1929.

I.

Päätettiin viettää nuorisoseuran joulukuusi juhla joulu-iltana.

II.

Ohjelma suunniteltiin seuraavan sisältöiseksi.

- Yhteislaulua. (laulu № 11).
- Juhlapuhe (V. Pitkänen).
- Runo (Onerva Suomalainen).
- Kertomus (Mili Pitkänen.)
- Laulu. (Terve on joulu).
- Kertomus (Paavo Kouki).
- Laulu
- Kertomus (Eino Suomalainen).
- Laulu. (Ankeli Tiivasa).

III.

Kuusijuhla päätettiin alkaa kello 6. eli 18:stä joulu-iltana.

Matti Pitkänen

Eino Suomalainen.
v. t.

PYRKIJÄ

Käy jouluhun taistonkin takaa . . !

*Niin hümmeä, hiljainen ilta,
— jo aren askar on pois.
Ja tuikkava tähtien silta
nyt niinkuin unelmois.*

*Taas mielellä hartahalla,
nyt ihminen olla voi,
ja ilkeä tähtien alla
kun muistojenkellot soi . . .*

*Näet joulun enkelin tiellä,
hän oville kiirehtää
ja pyytävi sisälle, siellä
vain hetkeä levähtää.*

*Maan loisto on hänelle multaa,
häntä tunne mahtajat ei.
Hän katsovi sydänten kultaan,
ja nöyrille viestiä vei.*

*Vain nöyrät ja etsivät sielut,
he nostavat painuvan pään,
ja peittoina unhojen nielat
he kulkevat elämään.*

*Ain' ajasta-aikahan, alla
vain taakkojen, kuormien,
he totuuden kätkevät aina,
voimalla rakkauden.*

*Käy jouluhun taistonkin takaa,
ja hiljenny ihminen,
Suur-Rakkaus seimellä makaa,
lohdutus kaipauksen!*

M. Purovarsi.

Salomaan joul.

Yön salomaa on talviturkissaan,
hankein alla makaa viljapellot,
Lumi peittää vaarat vihreät,
soittaa pyhät kuusten kuurakellot.

Hiveltää hiutaleet jo varisee
hanki suhisevan suksen alla
metsän kansa seisoo ihmetellen,
paat päältään ajaa lunta puistamalla.

Tulet syttyy kuusen kynttilöihin,
vanhan jouluvirren vaari laulaa,
tiellä joulutiuku jossain helkähää,
valo ikkunoista lunta kaulaa.

Rauhaa maassa, kellot kumajaa,
hangan pintaa kiitää tonttusaatto,
kuni kirkas tähtirata kiiltää latu —
nyt on erämaassa jouluaatto.
Erkki Peltonen.

TOIMITTAJAT:

Martti Alpiranta (vastuu). Toimitusvaliokunta: Niilo Liakka, Elsa Hästesko,
Jalmari Karhula, Kaapro Moilanen ja M. E. Mäki

Toimituksen ja konttorin osoite: Väinriikki-Stoolinkatu 5, Helsinki. Tilauksinta 20 mk. vuosikerta

Joulukuun

N:o 12 - 1929

40:s VUOSIKERTA

Juhlavalmistuksessa

Pöytäkirja Sehty Tammion Nuor-
seuran johtokunnan kokouksessa 21
päivä Syyskuuta 1930.

I

Luettiin Keskuseuran Viestikirjeet, joiden joh-
dosta keskusteltiin

II

Päätettiin julata nuorisoseuran vuosikokous 5 p:nä
Lokakuuta 1930, alkamaan kello 7 illalla.

III

Laadittiin työsuunnitelma uusi vuodelle osittain.

III

Päätettiin järjestää kotipiennot uusi toiminta suo-
deksi, opistokunnan Mustosen ja Salen äitienkirjeen
Kirjaa. Perheittämien järjestetään 3. Ensimmäi-
nen marraskuuta, toinen Tammikuuta ja Kolmas man-
nikuun aikana. Yhteinen illallinen päätettiin järjestää
helmikuun aikana. Uusi lehti ilmestyy jatkossa
perheittämässä. Nuorisoseura päivinä vietetään
Maatöiden päivinä. Kiltien päivät Toukok. Toisena
suunniteltuna.

V

Ensimmäisen perheittämien marraskuun ai-
kana järjestää, Valto Pitkänen, Lauri Kouki,
Maila Björck, Sili Pitkänen ja Tillo Suomalainen.
Toisen perheittämien Tammikuussa järjestää,
Eino, Kauko, Saara, Laura, Onerva ja Anna-
Liisa Suomalaiset, ja Kolmannen perheittämien
maaliskuuta järjestää, Martti, Albert, Hanna ja Sili
Pitkäiset, Pentti ja Veikko Suomalaiset ja Maila
Björck, sekä Sili Pitkänen.

VI

Ensimmäisen perheittämien kokouksittajia on
Valto Pitkänen, toinen Kauko Suomalainen ja kol-
mannen Maila Björck.

VII

Pöytäkirja julki luettu ja hyväksytty aikaa kuu-
nalla.

Valto Pitkänen

Eino Suomalainen

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran vuosikokouksessa 20 p:n
marraskuuta 1930. Puheenjohtajana
toimia Valtto Pitkänen ja kirjuri pidi.
Eino Suomalainen.

I §.

Kokouksen kokouksittain vastaan ei
ollut mitään puolistuttamista jonka vuoksi
kokous pidettiin laillisena.

II §.

Luettiin vuosikokouksen kutsu.

III §.

Tarkastettiin tilit kutsusta suodella
ja hyväksyttiin ne sellaisenaan ja myön-
nettiin tilin toijalle tilivapaus.

IV §.

Tarkastettiin tilit kutsusta suodella
ja hyväksyttiin ne sellaisenaan ja myön-
nettiin tilin toijalle tilivapaus.

V §.

Tilintarkastajiksi ensinnotta varten va-
littiin Valtto Pitkänen ja Beuul Harju, var-
ralle Eino Lautila ja Toikka Suomalainen.

VI §.

Tönnötettiin johtokunnan vaali sul-
jetuilla lipuilla. Puheenjohtajaksi va-
littiin Matti Björsk ja johtokuntaan
Kaarlo Suomalainen, Vilho Suomalainen
ja Kalle Pitkänen ja Anna-Eiisa Suomal.
Kunnastaan kunnian johtokuntaan Eino Suomal.

Lauri Louhi, Onerva Suomalainen ja Laura Suomalainen.

VI §.

Jäsenmaksun kerääjiksi valittiin Mailla Björk ja Luukassa Suomalainen. Jäsenmaksu päätettiin korottaa 2:sta, 3:meen markkaan.

VII §.

Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Paatti Suomalainen ja Teikko Suomalainen.

VIII §.

Pöytäkirja tarkistettu ja hyväksytty aika kuin yllä.

~~Paatti~~ Suomalainen Teikko Suomalainen

Kimo Suomalainen Matti Piikinen

1930 1121

Pöytäkirja tehty Tammion Nuorisoseuran johtokunnan kokouksessa 20 p:n marrask. 1930.

I §.

Johtokunta valitsi kokouksensa virkailijat. Sihteeriksi valittiin Kauko Suomalainen, varalle Kimo Suomalainen. Kirjastonhoitajaksi valittiin Mili Piikinen, varalle Anni-Liisa Suomalainen. Terveystarkastajaksi valittiin Laura Suomalainen.

II §.

Hyväksyttiin entisen johtokunnan laatima työsuunnitelma ensi vuotta varten. Kuu-ryyhiä vietetään ensimmäisen perheiltä tamm. yhteydessä Joulunäytännä.

Mailla Björk Kauko Suomalainen

1930 1123

Päytäkirja tehty Tammion Nuori-
seuran, perheiltama-tainikunnan
kokouksessa 23 p:nä marraskuuta 1930.

Päätettiin järjestää perheiltama 14 p:nä joulukuuta
seuraavalla ohjelmalla:

Yhteislaulua.

Kertomus. (Mailo Björck)

Runo. (Valto Pitkämä)

Usva. (toimittaja: Mailo Björck ja tili Pitkämä)

Pitajuttu. (Tiikka Suomalainen)

Kuvioasti.

Uhorokeskustelu.

Kuva-arvoitus.

Leikkiiä.

Juhla alkaa kättämälleen kella 6. p:nä.

Mailo Björck

Kauko Suomalainen.

1930 1217

Päytäkirja tehty Tammi-
an Nuoriseuran ystäväseu-
ran kokouksessa 17 joutu-
kuuta 1930.

Päätettiin viettää keuhisyhtöä joutu-
iltana.

Ohjelma suunniteltiin seuraava lisättäiseksi.

Laulua

Juhlajuhla (Valto Pitkämä)

Runo (Mailo Björck)

Kertomus (Eino Suomalainen)

Laulua

Runo (Anna - Liisa Suomalainen)

Kertomus (Kauko Suomalainen)

Joulupuhkii

Juhla alkaa kella 18 p:nä.

Mailo Björck

Kauko Suomalainen.

1931 0106

Pöytäkirja tehty Tam-
mion Vuosisuoran
perheiltämyö-toimituksen
kokouksessa 6 p:nä tammikuuta
1931.

Päätettiin pitää perheiltämyö 1 p:nä helmikuuta
1931.

Ohjelma suunniteltiin seuraava sisältä-
iseksi:

Yhteislaulu.
Tervehdyspuhe. (Eino Suomalainen)
Kertomus. (Kaarlo Suomalainen)
Runo. (Juhani Kauppi)
Usvä. Toimittos taru ja Kaarlo Suomalaisten
Suvi-posti.
Mäyläseppälä.

Perheiltämyö päätettiin alkoo klo. 18 ip.

Marta Björck Kaarlo Suomalainen.

1931 0215

Pöytäkirja tehty Tam-
mion Vuosisuoran
kokouksessa 15 p:nä helmikuuta
1931.

Yhminen iltämyö päätettiin pitää
8 p:nä maaliskuuta.

Ohjelma suunniteltiin seuraavak-
si: Yhteislaulu, Siestämyö, Runo, Vitsi,
Yhteislaulu, Tervehdyspuhe, Muusikuutta ja Mäylä-
seppälä "Illemyö sen uähe".

Kdellä mainittua mäyläseppälä
päätettiin tilata vielä 5 kpl lisää.

Ilttämyö alkoo klo 18 ip.

Marta Björck Kaarlo Suomalainen.

1931 0712

Päytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran kokouksessa
12 p:nä heinä kuuta 1931

§
Päätettiin pitää kesäjuhla 9 p:nä Elo kuuta 1931.

§
Keskuseuralto päätettiin pyytää julkaisukykyä ja
joi tämä Maila Björkin huoleksi.

§
Ohjelmaa suunniteltiin seuraavaksi:
Pörrödyssomat. Klausantanku. Hautuuskilpailu
kuuholelle miehelle. Nuolenheitto. Siinanheitto.
Suojeluskunta järjestää puolestaan, kiviäri ja
naiskiviäri ammuntaa.

§
Huivilain päätettiin tilata Holkasta, joko
joi Mestti Pöthänen huoleksi.

§
Seuran kirjuriin huoleksi jätettiin vaihtajan
tiedustelu.

§
Juhla alkaa klo 15 ip.

§
Päätettiin vaihtaa paikakkakunnan
lehtiin sunnakkia ilmoitus joka joi.
Puheenjohtajan ja kirjuriin huoleksi.

§
Seuraava kokous päätettiin pitää
18 p:nä klo 8 ip.

Maila Björk. Hauko Tuomasin.

Pöytäkirja tehty Tammion
Kun vakuuskokouksessa 4 p:nä
lokakuuta 1931. Puheenjohti-
tyana toimi Matti Björk
ja kirjuriin Kaarlo Tuomola
nen.

I

Kokouksen kokonaisuudesta vastaa
ei ollut mitään muistuttamista,
joka vuoksi kokous pidetään laillisena.

II

Luettiin vuorikertaus kuluneelta.

III

Tarkastettiin tilit kuluneelta vuodelta ja
hyväksyttiin ne sellaisenaan ja myön-
nettiin tilintekijälle tilivapaus.

IV

Tilintarkastajiksi ensi vuodeksi valit-
tiin Volto Pitkämä ja Paavo Hauki.
varalle Volto Tuomola ja Viljo Pitkämä.

V

Täsmäitetään jahtokunnan vaali-
suljituilla sivuilla. Puheenjohtajaksi valit-
tiin edelleen Matti Björk ja jahtokuntaan
Arvo Hauki, Laura Tuomola, Eino Tu-
omola, Lauri Hauki, erustajien koulun
johtokuntaan Hauki ja Tuomola, Vilho
Tuomola, Anna-Liisa Tuomola ja
Helmi Pitkämä.

VI

Jäsenmaksujen peräjäiksi valittiin
Arvo Hauki ja Anna-Liisa Tuomola.

VII

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin
Volto Pitkämä ja Paavo Hauki.

Volto Pitkämä Paavo Hauki

Matti Björk - Kaarlo Tuomola.

1931 1004

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran johtokunnan
kokouksessa 4 p:nä lokakuuta
1931.

Johtokunta valitsi keskuudesta on
viikarit. Sihteeriksi valittiin Hauko
Suomalainen, varalle Eino Suomalainen.
Kirjaston hoitajaksi valittiin Antti Pitkämä,
varalle Auno-Liisa Suomalainen.
Kassapuheenjohtajaksi valittiin Lauri
Kauki.

Maido Björck. Hauko Suomalainen.

1931 1115

Pöytäkirja tehty Tam-
mion Nuorisoseuran
johtokunnan kokouk-
sessa 15 p:nä marraskuuta
1931.

§

Laadittuun työhön suunniteltuna tuleva
talous varten.

§

Päätettiin järjestää kaksi perhe-iltta-
maa, laulu ja tammikuussa. Nuorispuhla
päätettiin pitää tapamin päivänä.
Päätettiin järjestää syyskuun iltama maalisku-
uhun. Alttien päivää vietetään Toukok-
kaisen sunnuntaina.

§

Yaulukkaan perhe-iltama päätettiin
pitää 12 p:nä. Laadittu siihen seuraava
ohjelma: Laulu, Tervehdyslaulut, Eino
Suomalainen. Runo: Maido Björck. Kertomus:
Auno Kauki. Näytelmä, Nuorispuhla.
Perhe-iltama alkaa klo 18 ip.

Maido Björck. Hauko Suomalainen.

1932 0320

Pöytäkirja pidetty
Tammion N. S.
kokouksessa 20 p:nä
maaliskuuta 1932.

Päätettiin lahjoittaa Hyvän
talonille summa 500. Talon kokouksissa
varten.

Mika Björk Kaarlo Suomalainen

1932 0404

Pöytäkirja pidetty Tam-
mion N. seurain johto-
kunnan kokouksessa
4 p:nä huhtikuuta 1932.

§

Päätettiin järjestää "Suomalaisen
työn" juhla 17 p:nä huhtikuuta

§

Orisohaksi tähän juhlaan määrät-
tiin, summa: 2.

§

Lauluista luettiin Uno Suomalainen

§

Pääsihteerin myyjäksi määrättiin
Martta Pitkämä.

§

Ohjelmasta seurasi: Laulus,
Terveystyöt: Laura Suomalainen. Puhe:
K. Suomalainen. Witelmät: P. Hauki, P. Kinninen,
E. Suomalainen. Runo: M. Pitkämä. Näytelmä:
Johan kummit: L. Hauki, M. Pitkämä ja
Anna-Liisa Suomalainen.

Mika Björk Kaarlo Suomalainen

Pöytäkirja tehty Tam-
mion Nuorisoseuran vuosikokouk-
sessa 23 p:n Lokak 1932. Puheen-
johtajana toimi Aveli Maala Björk
ja kirjuri pöytäkirjoista Suomalainen.

I §.

Kokouksen kokouksutsumista vastaan ei
kukaan ollut mitään muistuttamista, joten
kokous pidetään laillisena.

II §.

Luettiin vuosikertomus kuluneelta vuor-
deltä.

III §.

Tarkastettiin kuluneen vuoden tilit
jotka sellaisenaan hyväksyttiin ja myön-
nettiin johtokunnalle tilivapaus.

IV §.

Tilintarkastajiksi ensi vuodeksi valit-
tiin. Kaarlo Suomalainen ja Viljo Pitkänen.

I §.

Toimitettiin johtokunnan osaksi suljetuilla
lipuilla valituiksi tulivat Puheenjohtajaksi
Maala Björk ja muiksi jäseniksi valittiin
Anna-Liisa Suomalainen, Peli Pitkänen, Vilho Suo-
malainen ja Valtto Pitkänen. Ennenstään kuu-
luu johtokuntaan Eino Suomalainen, Laura
Suomalainen, Kuvikka ja Lauri Kouki.

VI §.

Jäsen maksujen kerääjiksi valittiin Neri Piitta-
nen ja Laura Suomalainen.

VII §.
Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Annikki
Kouki ja Korne Suomalainen.

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty
aikaa ja paikka kuin yllä

Annikki Kouki. Korne Suomalainen.

Maida Björk Kuno Suomalainen

1932 1023

Pöytäkirja tehty Tammion Nuorisoseuran johtokunnan kokouksessa
23 p:n Lokak. 1932.

I §.

Johtokunta valitsi keskuudestaan virkai-
liat ja jakaantui osat seuraavasti: Si-
hteeri ja rahastonhoitajaksi valittiin
Lauri Kouki ja varalle Viljo Pitkänen.
Kirjaston hoitajaksi valittiin Neli Pitkänen
ja varalle Kuno Kuisa Suomalainen. Puheen-
johtajan varalle Laura Suomalainen.

Maida Björk Kuno Suomalainen.

Pöytäkirja tehty
Tammion os. jätköseuran
Asokautessa. 30 p. 10. 1932.

I
Päätettiin viettää Stenaisyyden liittö
iltama 6. p. joulukuuta 1932.

II
Päätettiin liitola ohjelmisto Stenaisyyden
liitolta.

III
Laadittiin lyri suunnitelma seuraavaa
vuotta varten

IV
jouluna päätettiin viettää os. pikku-
joulun.

V
Perhe iltamien päätettiin pitää ensi talven
aikana 3. ensimäinen tammikuunäin
helmik ja kolmas maaliskuunäin.

VI
Ensimmäisen perhe iltaman järjestävät.
Maaila Björck, Hannikki Kouki, Mirjami Tuomala.
Lauri Kouki, Harna ja Hanka Tuomala.
Toisen perhe iltaman järjestävät. Kili Pikkänen.
Laura ja Hanna-Liis Tuomala. Eino ja Vilho
Tuomala. Valtti Pikkänen. Kolmannen
kaikki yhdessä.

VII
Yleinen iltama päätettiin pitää.

Maaila Björck Lauri Kouki

1933 0215

Pöytäkirja tehty
Tammion Nuorisoseuran
kokouksessa 15/2 1933.

I

Päätettiin pitää yleinen illta
maaliskuun toisena sunnuntaina.

II

Näytelmäkappaleen valitsemiseen
jäi Maiba Björk ja Lauri Kouki
huoleksi.

Maiba Björk Lauri Kouki.

1933 0227

Pöytäkirja tehty
Tammion N. S. kokouksen
22/2 1933.

II

Päätettiin pitää Nuorisoseuran
yleinen illta 5 p:nä maaliskuuta.

III

Kimismiehen luvun lauski Maiba Björk.
Lehti-ilmoitus ja Poikojen lauskiminen
ja L. Kouki huoleksi. Pääsyliput
lauski Harjo Suomalainen.

IV

Pentti Suomalainen ja Martti Piikänen
tulivat lippujen myyjiksi. Valtti ja Martti
Piikänen tulivat järjestäjämiehiksi.

V

Ohjelma

Yhteiskantus
Kervehdykset (Valtti Piikänen)
Runo (Maiba Björk)
Pöytä

Yhteiskantus
Näytelmä
Kantua.

Maiba Björk Lauri Kouki.

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran kokouksessa
Asokoukussa 6/10 1933.

I

Päätettiin viettää Nuorisoseuran 30 vuotis-
juhla Marraskuun 13 p:nä 1933 - juhla päätettiin
alottaa kello 19.

II

juhla Ohjelma suunniteltiin seuraavaa laisiksi

Yhteiskantua (Kuolehtii Laura Jusmolaime)
Lauruntäo (Miilo Pihänen)
Kultorukko (Maiba Björk.)
Kansantankuja

Yhteiskantua
Kertomus (Jouko Kouki)
Käytelmä

III

Kavintobasta Kuolehtii tytöt.

Maiba Björk Lauri Kouki

Pöytäkirja tehty Kammion
nuorisoseuran kokoukseen
Coboukassa 8/12 1933.

I

Päätettiin viettää Ilvenäisyysseuran kuiton juhla 6 p:nä
joulukuuta. Joulukuun Ohjelma suunniteltiin seuraavaksi.

Laulua.

Kerohdysraamat.

Juhlapuhe.

Laurunbää.

Solitarikaulija.

juhla aloitetaan kello 19.

ii

Laadittiin työsuunnitelma ensivuotta varten.

iii

Päätettiin viettää nuorisoseuran pikkujoulu kappanpäivänä
ja yleinen illänpöytä Helmi-Maaliskuun aikana.

iii

Puheillaniso päätettiin järjestää kolme ensitalven aikana
Kammion viikkokokouksissa puheillanisoa tulla toimihenkilöiksi:
Sinperi Kouki, Kaarlo Tuomala, Irja Tammi, Hilja ja Martti
Pitkänen. Helmikuussa viikkokokouksissa Mailla Pöytä, Lauri Kouki,
Anna-Liisa, Mirjami ja Harjo. Tuomala ja Maaliskuussa
Valto Pitkänen, Vieno Lautava, Laura, Eino ja Vilho Tuomala.

Ennen Kouki. Lauri Kouki.

1933 1210

Köyhäkirja tehty
Kammion M. S. Eskoukelta
Joulukuun 20 p:nä 1933.

Papanpäivänä viikköväen Nuorisseuran
pikkujoulun suunniteltiin ohjelma seuraava
laineksi.

Laulua.
Puhe.
Kertomus.
Runo.
Kertomus.
Mäyelmä. • Kihlaus
Joulupukki.

Juhla alvitetaan Kello. 18

Franziska Lauhi. Lauri Kouki.

1933 1210

Kihlaus : komedia

■ Kirja

Kivi, Aleksis, 1834-1872.
1919

Pöytäkirja tehty Tammion
N:o. Kokouksessa 29/1 1934.

i
Päätettiin järjestää Nuorisoseuran yleinen
illama helmikuun 25 p:nä.

ii
Ohjelmaa suunniteltiin seuraavan laiseksi
yhteiskoulua
Terveystyöryhmä (Vallo Pitkämä)
Kunio (Maika Björk)
Pöytä (Kaarlo Suomalainen)
Kansantanssi (tytöt)
Tanssia.

iii
Käytännön kappaleita valitsemaan valittiin Maika Björk,
Sankari ja Lauri Kouki.

iv
Illan aloitetaan kello 13: ja ravintolasta huolehtii
tytöt.

v
Toikajasta huolehtii Lauri Kouki ja järjestysmiehiksi
tulivat Armas Tähtinen ja Toivo Pitkämä.

vi
Pääsylippujen myyjiksi valittiin Vilho Suomalainen ja
Martha Pitkämä. Lentoilmoituksesta huolehtii Kaarlo
Suomalainen ja nimismiehen luvalla Hankkii
Sankari Kouki.

Sankari Kouki Lauri Kouki.

Pöytäkirja tehty
Tammion aunuksen seura
vuosikokouksen johdolla
26 p:nä 1934. Paikalla olleita
toimii Kauko Korki ja Siisela
Laura Korki.

I
Kokouksen esikokouksensa jälkeen varataan ei ollut
kukaan mitään suunnitelmista, joten kokous
pidetään laillisena.

II
Luettiin vuosikertomus edelliseltä vuodelta

III
Tilien tarkastajiksi valittiin Heikki Lusa Suomalainen
ja Siisela Lommi.

IV
Tarkastettiin edellisen vuoden tilit jotka selvitettiin
hyväksyttiin ja myönnettiin johtokunnalle tilinrapo-
us.

V
Toimitettiin johtokunnan vaali suljetuilla lipuilla
valituiksi tulivat tukeajaksi Lusa Korki
ja muutenjäseniksi Aina-Liisa Suomalainen, Siisela
Lommi, Heikki Pikkänen, Vilho Suomalainen ja Valtteri
Pikkänen, Laura ja Kauko Suomalainen, Kaarlo Suomalainen.

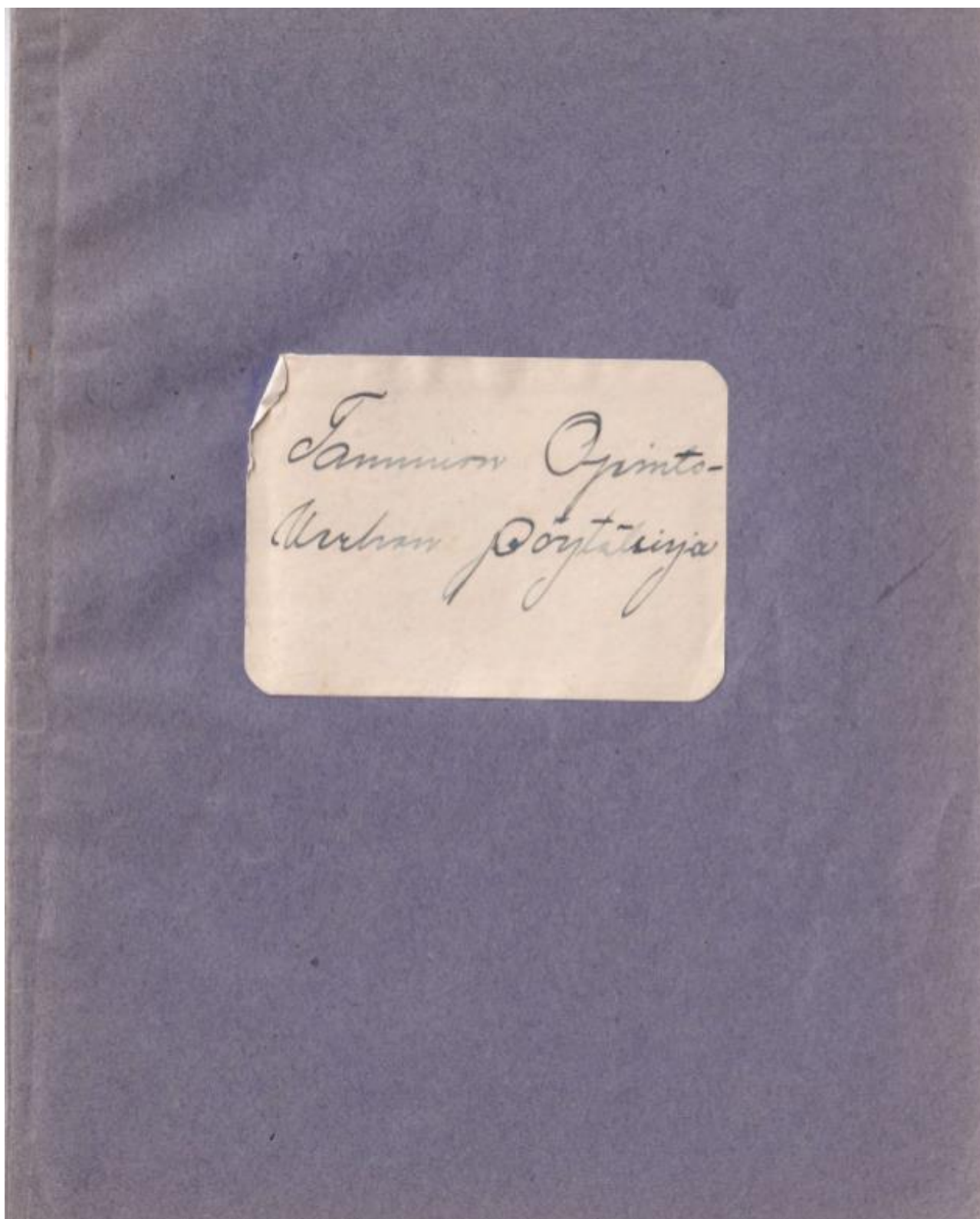
VI
jäsen maksujen kerääjiksi valittiin Heikki Lanta
ja Laura Suomalainen.

VII
Laadittiin työsuunnitelma seuraavaa vuotta
varten päätettiin pitää yleinen illan
sopivampaan aikaan.

VIII
Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Kauko ja
Aina-Liisa Suomalainen.

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty aika ja
paikka kuin yllä

Kauko Suomalainen, Lusa Suomalainen

Kerhon perustava kokous pidetty Tammion
Kalastajapitillä 23/11 - 34.

Kerho päätettiin perustaa.

Puheenjohtajaksi valittiin Tyja Lemmi.
Varajohtajaksi valittiin Laura Suomalainen
Sihteeriksi valittiin Mirjam Suomalainen
Kirjuri ja rahaston hoitajiksi valittiin
Anna-Liisa Suomalainen

Kerhon jäsenet.

Laura Suomalainen	Lauri Koulu
Tyja Lemmi	Milla Pitkänen
Mirjam Suomalainen	Pentti Suomalainen
A-Liisa Suomalainen	Kaarlo Suomalainen
Raakel Korju	Osmo Lemmi
Virens Lautala	Mauoni Pitkänen
Siti Pitkänen	Pauli Suomalainen

Pöytäkirja tehty Opinto-
kerhon ousikokouksessa

20.5.1935

Puheenjohtajaksi valittiin edellisen
Tyra Lemmi.

Valittiin kirkolle johtokunta
Varajohtajaksi valittiin Lauri Kauli
Sihteeriksi Antero Kauli Kirja-
varain ja rahaston hoitajaksi
Kirjam Lemmalainen.

Kerhotoiminta päätettiin
alkaa jälleen syksyllä syys- loka-
kuun vaihteessa

Syyskuun ensimmäinen ker-
hotoiminta päätettiin pidettäväksi keskus-

telemään kirjain hallinnasta.

Kokouksen päätettiin pitää
kerran viikossa

Päätettiin kokoukseen Elokuun
ensimmäisen sunnuntai keskus-
telemään juhlan järjestämisestä
elokuun aikana.

Ensi tulevuudessa päätettiin
pitää kolme varsinaista illanviet-
toa ja lopellajais-juhla neljä
Jäsen maksut määrät-
tiin luku. 1.

Jäsen maksut päätettiin
kerätä syksyllä

Tilin tarkastajaksi ensivuor-
deksi valittiin Kauko Lummalainen
ja Liisa Lummalainen.

1934 1226

Pöytäkirja tehty
Tammion N:o julkokunnan
Asokouluessa joulukuun 26 p 1934

I

julkokunta valitsi keskuudesta virkailijat
joita jakaantuivat osat seuraavasti. Kirjuri ja
rahastonhoitaja valittiin ~~Kauko Suomalainen~~ ja varalle
~~Kauko Suomalainen~~ Kirjastonhoitaja valittiin
Anna-Liisa Suomalainen varalle Hilja Pikkänen.
Puhemieskannan varalle Anna-Liisa Suomalainen.

Lauri Kouti. Kauko Suomalainen, ?

1935 0116

Pöytäkirja tehty Tam-
mion N:o julkokunnan
Asokouluessa 16.1.1935.

I

Yleinen illta pidettiin pitäs
Helmi-Maaliskuun vaihteessa.

II

Käytännön kappaleita valitsemassa
määrättiin Lauri Kouti ja Anna-Liisa Suomalainen

III

Ojelmasta keskustellaan myöhemmin.

Lauri Kouti. Kauko Suomalainen.

Pöytäkirja tehty Tammi-
kuun N:o 1 kokouksessa
17, 2-35.

I §

Maana pidetään 24 helmikuuta.

II §

Alkamis ajaksi tuli klo 19 (?) i.p.

III §

Ohjelma suunniteltiin seuraavaksi:
Yhteiskaulua.
Tervehdyssanat (Valto Pitkämä)
Lausuntoa (Niilo " - ")
Pilo.

Yhteiskaulua.
Kertomus (Lauri Suomalainen)
Näytelmä "Niin käytös".
Toussia.

III §

Lauri Kouki hankkii nimismiehen luvun.

I §

Saittaja hankinnasta huolehtii: Kouki
Suomalainen.

II §

Pääsylippujen myyjiksi: Albert Pitkämä ja
Armas Töytäri.

III §

Neitot huolehtivat leipämyynnistä.

Lauri Kouki Kouki Suomalainen

Kerhomme jäseneksi tulttuja
Toukokuu 20.5.35.

Päytäkiä tehty Opinto-
kerhon kokouksessa
27/7-35.

I

Päätettiin järjestää opintoker-
non illanviikko elokuun 25 p:nä ja
alkaa se klo 19.

II

Illanviikko aloitetaan seuraavalla
ohjelmalla:

Kansanopistolaismassit (yhtö nuorten pöytä-
seurakäytös) :entien
Seurakäytös
Laitto
Laulua (Me nuoret innoin pulkittain)

Laulua („Seuraystävä sä“)
Pöytä
Laulun laulu
Kerho
Kansanopistolaisten laulu

III

Päätettiin kuvata vapaaehtoinen
aviraha. Kuvauksen suunnittelivat
miehet Elii Pitkämä ja Orijani Suoma.
Lainon

IV

Kuoron tyttöjäönit päättivät leipä-
kalun korottavaksi ja kalleu-
sienojen myyjiksi tulivat miehet
Eija Loumi ja Kaarle Flajus.

Päytäkirja tehty Opi-
tokeuhon syyskokouksessa
19-35.

I

Keskusteltiin Opi-tokeuhon uuden
toiminta vuoden alkamisesta.

II

Kuho päätti aloittaa toimintansa
syyskuun 7 p:nä.

III

Opi-tokeuhon päätettiin ostaa
"Kahvalaisia korotusasioja" niminen
kirja.

IV

Järjestyksi, Opintokurssin liitettiin
Klaara Suomalainen ja Manjatta
Koulu.

V

Päätettiin tilata 8 kpl. opiskelu-
kirjoja.

VI

Kuuttiin järjestykseen Enk 14.

1935 1117

Pöytäkirja tehty Tammion
on N:s kokouksessa
17. 11 - 35

I §

Keskusteltiin Itsenäisyysliiton
lähettämän kirjeen johdosta ja päätettiin
tilata itsenäisyysjuhla-ohjelma Itsenäisyys-
liitolta.

II §

Saman päätettiin tilata 20 kpl
väestösuojelu merkkiä joita myydään
itsenäisyysjuhlassa.

III §

Päätettiin keskustella myöhemmin
ohjelmasta y.m.

Lauri Louhe Lauko Suomalainen.

185

~~Kokous pidetty~~

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran vuosikokouk-
sessa 11.12-1935 Puheen-
johtajana toimi Lauri
Kauki, Kirjuri piti Kaarlo
Suomalainen.

I §

Kokouksetunnista vastaa ei ollut
kellään mitään muistuttamista, jolloin
kokous pidetään laillisena.

II §

Luettiin vuosikertomus kuluvalta.

III §

Tilin tarkastajiksi valittiin Niilo Pitkämä
ja Eijo Lammi.

III §

Tarkastettiin kuluneen vuoden tilit
ja hyväksyttiin sellaisenaan. Jähtökunnalla
myönnettiin tilivapaus.

V §

Toimitettiin jähtökunnan vaali
suljetuilla lippuilla. Tulivat: Puheenjohtajaksi
Lauri Kauki, tilin Pitkämä, tuken Kauki,
Miyari Suomalainen. Valto Pitkämä, Albert
Pitkämä. Ennenstään kuuluvat: Kaarlo
Suomalainen, Kaarto Suomalainen ja Eijo
Lammi.

VI §

Jäsenmaksujen kerääjiksi ensi vuodelta
valittiin Eijo Lammi ja Miyari Suoma-
lainen.

VII §

Laadittiin työ-suunnitelma ensi vuotta varten. Päätettiin pitää kunnisyöksi Tapaninpäivänä, Yleinen iltama puolestaan tammi-melriikunsa. Puheiltamia puolestaan 2 kpl.

VIII §

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin ~~Tukkeri~~ Kauki ja Mirjami Suomalainen.

Pöytäkirja tarkastettu ja myrätetty. Tammiosa 11/12 - 35.

Lauri Kouki. Mirjami Suomalainen.

1935 1211

Pöytäkirja tehty Tammiossa
N:o 8 jahtakunnan kokouksessa
12 p:nä 11.12 - 35

I §

Jahtakunta valitsi keskuudostaan virkailijat. Puheenjohtajien varalle: Tukkeri Kauki kirjuri ja rahastonhoitajaksi: Kauko Suomalainen kirjaston hoitajaksi: Erjo Lemmikki varalle Mirjami Suomalainen.

Lauri Kouki

Kauko Suomalainen

Pöytäkirja lehty
Tammion V:sn kokouks
ssa 16 jouluk. 1935.

I §
järjestetään Tammionpäivän
pikkujoulu

II §
Tilaisuus alkaa klo 19 i:n.

III §
Ohjelma suunniteltiin seuraavaksi
Laulua. Rakina: Niilo Pitkämä.
Runo: Eila Kauki. Kronikka: Rauha Tuoma-
lainen j. Jukka Kauki. Lausuntai: Maila Lau-
kisaari. Laitto: Kauko Tuomola.
Duetto: Eila Kauki ja Rakel Karju. Korttunus:
Mirjami Tuomola. Pukki: Pauli Tuoma-
lainen.

IV §
Kakku arvotaan, sen leipomisesta
y.m. huolehtii: Mirjami Tuomola

Kauko Tuomola.

Pöytäkirja tehty Tammin
Näköseuran vuosikokouk-
sessa 18 p:nä Marraskuuta
1936. Puheenjohtajan
toimi Tukeri Pitkämä
kirj. Kauko Suomalainen

I §

Kokoukutsunnista vartaus ei
ollut kelloin suoritettainsta joten
kokous pidetään laillisena.

II §

Luettiin kertomus kuluneelta
vuodelta.

III §

Tilin tarkastajiksi valittiin
Mirjami Suomalainen ja Vieno Lautala.

IV §

Tarkastettu kuluneen vuoden
tilit ja hyväksytty sellaisenaan,
jokitakunnalle myönnettiin tilivapaus.

V §

Täimitettiin jokitakunnan vaali,
valiluiksi tulivat: Tukeri Pitkämä,
Vieno Lautala, Mirjami Suomalainen,
Iris Lammi, Kauko Suomalainen.
Albert Pitkämä, Lauri Kauki.

VI §

Jäsenmaksujen kerääjiksi tulivat:
Tukeri Pitkämä, Vieno Lautala.

VII §

Laadittiin työ suunnitelma ensi
vuodelle varten. Päätettiin juttua,

illanviikko Tapaniyppäivänä ja
perheiltana Tammi - Helmikuun
vaihteessa.

VIII §
Pöytäkirja tarkastajiksi valittiin:
Pauli Suomalainen ja Osmo Lammi.

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty
aika ja paikka, kuin yllä

Osmo Lammi Pauli Suomalainen
Juhani Pitkämä Kauko Suomalainen.

1936 1118

Pöytäkirja tehty
Tammion Nuorisoyhdistys
Jähtökunnan kokouksessa
18.11.36.

I §
Jähtökunta valitsi keskuudesta
seuraavat toimihenkilöt:
Puheenjohtajien varalle: Vieno Lantala
Kirjuri ja rahaston hoitajaksi:
Kauko Suomalainen. Kirjaston hoitajaksi:
Mirjami Suomalainen. varalle tll. Pitkämä.
Juhani Pitkämä Kauko Suomalainen.

Pöytäkirja pidetty
Tammion Nuorisoseuran
kokouksessa 17.12.36
puheenjohtajana taini
Inkeri Pitkämä kirjuri
Suomalainen.

I §

Keskusteltiin siitä, pidetäänkö tapa-
ninpäivänä nk. illanvietto.

II §

Päätettiin järjestää tapa-
ninpäivä illanvietto ja alkaa kello 18 ip.

Ohjelmaa suunniteltiin seuraavaksi:

Joulu puikki, jona toimii Kauko
Suomalainen. Joulukertomus: Marjatta
Kauki. Pild-esitys: jörj: Meri Lahtisaari ja
Eila Kauki. Runo: Inkeri Pitkämä.

Pakina: Nilo Pitkämä. Seuraava numero
jää vielä avoimeksi, mutta päätetään jättää
mauskaa numeroa saada. Laulua joita
valitsee Inkeri Pitkämä ja Marjatta Kauki

Kauko Suomalainen.

ELOKUVA ULKOSAARELAISET

Alkuperäisteos

Larin-Kyösti: *Ulkosaarelaiset*. Kolminäytöksinen saaristolaihuvinäytelmä lauluineen ja kisoineen. Porvoo: WSOY, 1922. (näytelmä, kantaesitys: Tampereen Teatteri 21.9.1922)

Ulkosaarelaiset (elokuva)

Ulkosaarelaiset on vuonna 1938 valmistunut suomalainen elokuva, jonka ohjasi **Kalle Kaarna**. Elokuva perustuu Larin-Kyöstin samannimiseen huvinäytelmään vuodelta 1922. Elokuvan ulkokuvaukset tehtiin kesällä 1938 **Tammion** ja **Haapasaaren** saarissa **Haminan** ja **Kotkan** edustalla.

Elokuvan ensi-ilta oli 27. marraskuuta 1938 **Helsingissä**, **Hämeenlinnassa** ja **Kotkassa**. Sen yleisömenestys oli heikko. Elokuvan viimeinen kopio tuhoutui **Adams Filmin** tulipalossa 1959.

Ulkosaarelaiset

Utskärsborna (ruotsinkielinen nimi)

The Outer Islanders (englanninkielinen käännös nimi)

Les Habitants de l'archipel extérieur (ranskankielinen käännös nimi)

Die Bewohner der äusseren Schären (saksankielinen käännös nimi)

VÄHEMMÄN ▲

Ensi-iltavuosi	1938
Ohjaus	Kalle Kaarna ,
Tuotanto	Jäger Filmi Oy
Maa	Suomi
Laji	fiktio
Kesto	100 min
Genre	komedialla musiikkielokuva

Tiivistelmä

Kalle Kaarnan ohjaama musiikkipitoinen elokuva *Ulkosaarelaiset* (1938) pohjautuu Larin-Kyöstin näytelmään. Komediallisen elokuvan tapahtumat sijoittuvat ulkosaaristoon. Meriltä kotiseudulleen palaava Ersso Lounatpää (Santeri Karilo) on rakastunut Ilma Suurmustaan (Maisu Fredman), mutta tytön rikas isä Sameli Suurmusta (Toivo Suonpää) haluaa vävykseen Alekka Siprin (Paavo Hukkinen). Elokuva on tuhoutunut.

Näyttelijät

- Toivo Suonpää**, Sameli Suurmusta, laivanrakentaja, "mestari"
- Maisu Fredman**, Ilma Suurmusta
- Lilli Sairio-Suonpää**, Antleena Suurmusta, Samelin sisar
- Paavo Kostioja**, Tepka Sipri, tullimies
- Dagmar Parmas**, Karuliina Sipri
- Paavo Hukkinen**, Alekka Sipri
- Ida Kallio**, Miili Lounatpää, kalastajan vaimo

- Santeri Karilo**, Ersso Lounatpää
 - Anton Soini**, Kiismatin Asseri, salakuljettaja
 - Hannes Hako**, John Boman, kruunun perämies
 - Vilho Auvinen**, Kopperin Kikke
 - Irja Simola**, Sanna, Suurmustan palvelustyttö
 - Leevi Linko**, "sepra", virolainen kalastaja
- Kreditoimattomat näyttelijät**
- Hertta Leistén**, Samelin vaimo

Kuvauspaikat

Ulkokuvat

Vehkalahti: Tammion saaren eteläosassa keskeiset kuvauspaikat (*mm. Suurmustan talo*), Ulko-Tammio (*maisemakuvia*)

Haapasaari: kirkon ympäristö ja satama

Rauma: parkkilaiva Sverre Rauman edustan merialueella (*Ersso saapuu kotiin*)

- *Suomen kansallisfilmografia 2:n (1995) mukaan*

Studios

Haaga (nyk. Helsinki): Jäger-Filmi Oy:n studio

Sisältöseloste

Larin-Kyöstin näytelmän mukaan.

Ulkosaaristo 1800-luvun lopulla. Ersso Lounatpää palaa meriltä kolmen vuoden jälkeen. Hän on rippikouluajoista asti seurustellut saaren mahtimiehen Sameli Suurmustan tyttären Ilman kanssa, mutta ennen lähtöä heidän väliinsä on tullut Samelin suosima sulhasehdokas Alekka, tullimies Siprin hienosteleva poika. Samelilla ja Ersson kuolleella isällä on aikoinaan ollut riitaa, lisäksi Sipri on vainonnut Ersson isää ja toimittanut tämän salakuljetuksesta vankilaan. Ersson äkillinen lähtö merille johtuu siitä, että Sameli on ajanut hänet pois Ilman aitasta ja kieltänyt seurustelun; sittemmin Ilman korviin on kantautunut huhu, että Erssolla olisi morsian Amerikassa.

Melkoinen joukko saarelaisia on vastaanottamassa Erssoa tämän äidin Miilin mökillä: salakuljettaja Asseri, perämies Boman, Samelin sisar Antleena, veijarimainen Kopperin Kikke, joka kosiskelee Suurmustan palvelustyttöä Sannaa. Myös taloon poikennut Ilma jää paikalle, kun Miili haluaa nuorten selvittävän välinsä. Alekka saapuu hakemaan vastahakoista Ilmaa ja Sipri ilmestyy tarkastamaan Ersson merimiesarkun "uusien määräyksien" mukaisesti takavarikoiden tuliaisrommit.

Ersson ja Ilman kohtaaminen ei tuo sovintoa, - sillä Alekkan ja tämän isän toimista kiihtyneenä Ersso alkaa uhmakkaasti puhua "Amerikan morsiamestaan": "Minun täytyy se nyt uskoa, vaikken olisi tahtonut uskoa", Ilma huokaa. Asiaa ei parane, kun vihainen Sameli löytää Ilman talosta ja varoittaa jälleen Erssoa seurustelemasta tyttärensä kanssa. Muiden lähdettyä Ersso paljastaa Asserille ja Bomanille, että hän on antanut tatuoida Ilman nimen rintaansa, ja ryhtyy juopottelemaan miesten kanssa: "Polttakoon poroksi kaikki kaipaukset." Kun Asseri soimaa häntä pelkuriksi, hän taipuu myös tämän kumppaniksi salakuljetuspuuhiin.

Samelin uusi jaala lasketaan vesille ja kastetaan Ilmaksi. Sameli haluaa Ilman ja Alekkan kihlauksen kuulutuksiin, mutta Ilma vastustaa: "En ole vielä selvillä itsestäni". Kun Ersso ja Ilma osuvat yhteen, poika tunnustaa puhuneensa "Amerikan morsiamesta" pelkästään Alekkan kiusalla, kertoo tatuoinnista ja sanoo ajatelleensa koko ajan vain Ilmaa, joka vastaa toisen tunteisiin.

Asseri ja Ersson suunnittelevat salakuljetuslastinsa siirtämistä samana yönä. Sipri aavistaa asian ja aikoo olla vahdissa koko yön, mutta Kikke kuulee aikeesta, varoittaa ystäviään ja järjestää kepposet: ensin hän pelästyttää Siprin vaimon Karuliinan "kuolleen merimiehen haamuna", sitten hän naisen äänellä houkuttelee Alekkan Ilman aittaan, mistä narkästynyt Sameli löytää sulhasehdokkaan alushame yllään. Suunnitelman mukaisesti virkaintoinen Sipri houkuttelee maistamaan salakuljetettua viinaa, joka itse asiassa on traaniöljyä: ärtynyt tullimies tulee loukanneeksi Ersson isää, mistä poika puolestaan raivostuu ja uhkaa tappaa Siprin. Sameli saapuu avuksi ja Ersson vangitaan yhteisvoimin.

Seuraavana päivänä Ilma tunnustaa kuulutuksia yhä kaavailevalle isälleen todelliset tunteensa, jolloin Sameli uhkaa tehdä tytön perinnöttömäksi ja karkottaa tämän kodistaan. "Ei minua väkisin vihille viedä, ennen menen vaikka mereen", Ilma vastaa. Sameli puhuu Ersson kanssa ja päästää tämän vapaaksi "merimiehen sanaa" vastaan. Sipri puolestaan lupaa päästää Ersson pakenemaan Viroon, jos poika luopuu Ilmasta. Ersson kieltäytyttyä Sipri vakuuttaa kuulutusten tapahtuvan seuraavana pyhänä, jolloin poika masentuu: "Nyt ei minustakaan ole väliä, viekää minut nyt vaikka Siperian synkimpään soppeen."

Ilma puolestaan aikoo karata Viroon ja houkuttelee turhaan mukaansa Erssoa, joka vetoaa Samelille antamaansa sanaan. Ilman vene kuitenkin kaatuu näköetäisyydellä rannasta: Alekka osoittautuu pelkuriksi, mutta Ersson rientää soutaen avuksi ja pelastaa tytön viime hetkellä. Sameli pyytää Ilmalta anteeksi ja kääntyy kokonaan Alekkaa vastaan, kun Boman todistaa tämän huijanneen häntä kalakaupoissa. Ersson pystyy puhdistamaan maineensa kaikkien silmissä, sillä hän ei ole huolinut osuuttaan Asserin kaupoista ja hän lupaa olla enää ryhtymättä salakuljetukseen; myös huhu hänen paostaan merille englantilaisessa vihollislaivassa kumoutuu. Niin ikään Ersson isän maine puhdistuu, kun Boman paljastaa Asserin vierittäneen oman rötöksensä tämän kannettavaksi. Sipri saa kuulla kunniansa, ja kun häntä uhataan rangaistuksella laittomasta vangitsemisesta, hän päättää hakea paikkaa kotisaarensa tulliasemalta. Alekkan Boman toivottaa "huut hiivatin helvettiin".

Kun väärinkäsitykset ja kaunat on pyyhitty pois, ryhdytään juhlimaan kaksoiskihlajaisia, sillä Ersson ja Ilman rinnalla myös Kikke ja Sanna ovat "tuumanneet lyödä hynttyyt yhteen". "Kuin mies ja uljas merimies sinä olet ansainnut Ilman, ota hänet ja ole onnellinen!", Sameli sanoo Erssolle ja lisää: "Olkoon tämä päivä sukujemme sovinnon suuri, korkea ja kirkas sunnuntaipäivä."

Musiikki

Huomautuksia:

Teostolla ei ole merkintöjä elokuvan musiikista. Tapio Ilomäki lienee koonnut ja sovittanut sen mm. alkuperäisen näytelmän lauluista, jotka oli Larin-Kyöstin sanoihin säveltänyt Emil Kauppi.

Jäger-Filmin Päivän Elokuva-lehden 3/1938 mukaan näytelmän lauluista on käytetty elokuvassa seuraavia: *Ja orava se hyppeli varvullaan* (Kopperin Kiken laulu), *Kun kuunari se Englannista Pohjanmerta huhki* (Kiken laulu), *Ja se oli niin komiata kattella* (Kiken laulu = *Oolannin sota*, trad.), *Meren rannalla istun ja itken* (Ilman laulu), *Pois on mennyt saaren neito kuin pilven terään ilta* (Ersson laulu), *Ja tullinuukkari, nuuka mies* (Kiken laulu) sekä *Kapteeni katsoi horisonttihin* (Boman ja muut merimiehet)

Pöytäkirja tehty Tammion
Nuorisoseuran kokouksessa
Kokouksessa 11. 12. 45. Puheen-
johtajana toimi Niilo Peltanen
Kirjuriin Lulleni Peltanen

18
~~Kokouksen~~ Kokous päättyi jäsenen abitin
Nuorisoseura toimintansa

28
Puheenjohtajan ja sihteerin toimien
tulokset esitettiin alustavalle toimintasuoritel-
lelle Niilo Peltanen ja Lulleni
Peltanen.

31
Päätettiin järjestää Tammion illaksi
ohjelmallinen illanvietto. Lounas-
kassa ohjelmalla:

Laulua suorittivat Sini Suomalainen
Tervehdys sanat ~~Antti Peltanen~~
Läsnäkäytelmä suorittivat Lauri ja Eli
Joululauluja esittivät Lulleni Peltanen, Raija Suoma-
lainen

Kertomus Raija Raija, Sallan
Milla Peltanen, Ryttölä.

Puno Lulleni Peltanen

Puno Aarre Ekola
Juhlakutsu Niilo Peltanen

Kausittain kausittain esittävät Lauri Suomalainen
Joulukokous jota esitti Milla Peltanen

4 §
Kuusijuhlilla kello 7
joulujuhlien tarvat Lappo ja Maria
Pilttinen ja Ilmari Ryttylä
~~Ilmari Ryttylä ja Maria Pilttinen~~
tapaista joususein ja joalivissa an.
~~Puute Tammiin tammista varten~~
~~Ilmari Ryttylä ja Maria Pilttinen~~
Tammista tammista kuvalehdet
Maria Pilttinen ja Riia Summa
jälke tarvat puut kulluon.
Lappo Ryttylä tuo tumpun.
Ilmari Pilttinen kuvalehti ohjelmaan
5 §

Ilmari Pilttinen ja Riia Summalainen
tarvat kalastamassa uusia jäseniä
Seuraan.

Tammion N. seura järjestä
Kuusijuhlilla Kuusäntökuulla
Tammion p. iltana kello 7

VIIMEINEN NÄYTÖS 1945

13. **Kauppias Keppulaisen syysmanööveri.** Kirj. J. A. Lehtinen. 2-näyt. suojeluskunta-aiheinen näytelmä (henkilöt 6 miestä ja 4 naista). Hinta Smk. 8:—, Ostettaessa 10 kpl. Smk. 65:—.
14. **Kuinka Salman punatauti parani.** Kirj. O. S. Kari-Oja. 1-näyt. suojeluskunta-aiheinen näytelmä (3 miestä ja 1 nainen). Hinta Smk. 15:—, Ostettaessa 4 kpl. Smk. 45:—.
15. **Kersantti, huovi ja talontyttö.** Kirj. Olavi Uoma. 1-näyt. historiallinen näytelmä. (4 miestä ja 1 nainen). Hinta Smk. 8:—, Ostettaessa 5 kpl. Smk. 30:—.
16. **Kaksi kaartilaisista.** Kirj. Olli Karila. 2-näytöksinen komedia (4 miestä ja 2 naista). Hinta Smk. 8:—, Ostettaessa 6 kpl. Smk. 40:—.
17. **Ryssän morsianko?** Kirj. Tuula Virta. 2-näyt. näytelmä vapaussodan ajalta. (3 miestä ja 3 naista). Hinta Smk. 8:—, Ostettaessa 6 kpl. Smk. 35:—.
18. **Kapteenin lapsenpilkka.** Kirj. Simo Sulka. Yksiosainen pila. (6 miestä ja 3 naista). Hinta Smk. 8:—, Ostettaessa 9 kpl. Smk. 60:—.
19. **Veto.** Kirj. Laura Soinne. 1-näyt. suojeluskuntahuvinäytelmä. (2 miestä ja 2 naista). Hinta Smk. 8:—, Ostettaessa 4 kpl. Smk. 27:—.
20. **Rintaman takana.** Kirj. Arne Koski. Vapaussota-aiheinen seikkailunäytelmä. (3 miestä ja 2 naista) Hinta Smk. 8:—, Ostettaessa 5 kpl. Smk. 30:—.

Näytelmiämme saa tilata kaikista kirjakaupoista ja suoraan meiltä.

HAKKAPELIITTA
Helsinki

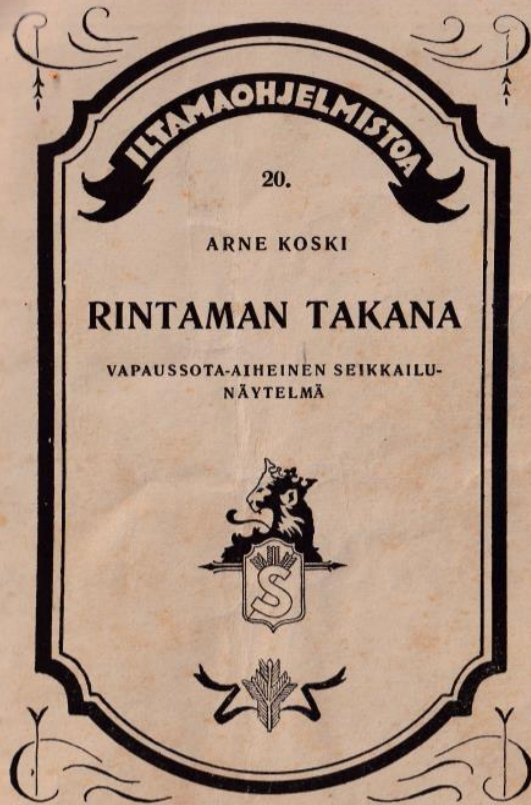
Hakkapelitit

Omist. Suomen Suojeluskuntajärjestö.

Kuullinen viikkolehti, joka kuuluu jokaiseen Suomen kotiin. Tilauksia vastaanottavat postikonttorit, kirjakaupat ja tuhannet asiamiehet.

HINTA SMK. 8:—

Helsinki 1933
Kirjapaino-Oy TAITO

20.

ARNE KOSKI

RINTAMAN TAKANA

VAPAUSSOTA-AIHEINEN SEIKKAILUNÄYTELMÄ

HENKILÖT:

Maaila ESSU (Esteri Koski), noin 25-vuotias, puolittain kaupunkilais-, puolittain maalaistyttö. Ensimmäisessä näytöksessä käy hiukan sakilaismaisesti.

Niilo P. SANTTU VILLANEN, saman ikäinen, luhu sakilaistyyppi.

Lauri P. HANNES KOSKELA, Koskelan hovin poika. Rehti, reipas suojeluskuntamies. Ikä suunnilleen sama kuin edellisen.

Arno P. VEIKKO KUNNAS, suojeluskuntalainen, rehti ja reipas. Iältään hiukan nuorempi Hanneesta.

Jankkari. VIENO KOSKELA, Hanneksen sisar, Punaisen Ristin sisar. Noin 23-vuotias.

SK-ALIUPSEERI.

Tapahtumapaikka jossakin rintaman lähellä Keski-Suomessa.

I NÄYTÖS

Näyttämö: Ränssistynyt, autio tupa. Nurkassa uuni, seinustalla pitkä penkki, jonka päässä vesisanko. Lisäksi pöytä ja pari tuolia. Perällä ikkuna, mustuneet, rikkiäiset ruudut. Ovi vasemmalla. Seinällä riippuu muutamia naisten vaatteita, hame, röyry ja huivi. Hellalla mustunut pata ja pannu. Huoneen yleisvaikutus kolkko ja autio. Esiripun avautuessa on näyttämö hämärä.

SANTTU (Tulee, vilkuilee luhusti ympärilleen, kurkistaa sängyn alle ja kohentelee seinällä riippuvia vaatteita): Mutta onpa tämä koko luola! Oikea harakanpesä! Aivan kuin luotu etappimiehen piiovirtiksi. (Menee hellan luo, huomaa uunireunalla olevan lampun, siirtää sen ikkunalaudalle): Siirränpä tähän tuohon, että saadaan edes hiukan valoa. (Sytyttää lampun). Ja täällä on niin viettävän kylmäkin. On tainnutkin olla kylmillä jo pitemmän aikaa. Minne lienevät asukkaat häipyneet — vai olisivatko lahtarit murhanneet ja ryöstäneet? Niitä kuuluu olevan tälläkin paikkakunnalla ja puhdasta jälkeä ovat kuulemma tehneet. Hyi helkkari! Mutta tulee se vielä meidänkin aikamme. Etelä-Suomi on jo punakaartin käsissä, ja siellä saavatkin köyhälistön sortajat tuntea, kuka tätä maata hallitsee. — Mutta olinpa todella unohtaa, että Essukin on mukana. (Menee ovelle ja huutaa ulos): Hei, Essu, kuulehan! Tule sisään vain, ei täällä ole ketään!

ESSU (Tulee varovasti, arkaillen reppu selässä, väsyneenä ja kurjan näköisenä): Mutta kylläpä tämä on loukko. (Nyripistää nenäänsä). Ja haisee ummehtuneelta kuin mikäkin ryssän murju! (Heittää reppunsa penkille, kohentelee vaatteitaan ja tukkaansa).

SANTTU: Älä sano niin, likka. Venäläiset ovat toveritamme. Heidän avullaan ja aseillaan luomme Suomesta uuden maan, köyhälistön ihanneyhteiskunnan,

jossa ei ole yhtään porvaria eikä työläisten nytkijää, vaan kaikilla proletäreilla on leipää ja viinaa. . . .

ESSU: Olkoopa miten tahansa, mutta kyllä ryssät haisevat. Ja vaikka olisivat kuinka hyviä tovereita, niin en minä heidän hajuaan siedä. — Mutta tännekö meidän täytyy yöpyä tällaiseen murjuun? On kylmäkin, että selkäpiitä karmii. Kyllä tämä on elämää. Ja kohta kuu-kausi kierretty kuin mitkään mustalaiset; ei kunnollista yösijaa, eikä ruokaa koskaan. Kyllä minua alkaa jo tympäistä koko homma. Että läksinkin sinun mukaasi ja uskoin lupauksiisi, jotka eivät näytä koskaan täytyvän! (Istahtaa hermostuneesti penkille, vilkaisee halveksuvasti Santtuun ja alkaa ottaa repusta ruokatarpeita esille).

SANTTU: Mitä pirua sinä likka oikein höpiset, ja mistä olet tuollaisia oppeja päähäsi saanut? Sinähän puhut kuin lahtari. Koetappas muistaa, että taistelemme yhteisen asiamme puolesta ja se taistelu on vietävä voittoon. Olet proletäärilapsi, etkä saa puhua kuin mikään porvaripenikka. — Ja mitä lupauksiini tulee, niin täytyvät ne aikanaan, ehkä hyvinkin pian, kunhan vaan saamme ensin lahtarit nujerretuksi. Silloin on meillä kaikkea mitä vain haluamme, eikä työläisten tarvitse orjina raataa. Saavat sensijaan syödä vehnästä joka päivä ja juoda hienoja juomia. Rahaa on jokaisella yhtä paljon, sillä kaikki tasataan. Porvareilta ja kapitalisteilta otetaan miljoonat pois ja annetaan työläisille, joille omaisuus oikeastaan kuuluikin, sillä he ovat sen verellään ja hielläkin ansainneet. Silloin saat sinäkin Essu elää kuin prinssessa; saat silkkileninkejä ja hepe-neitä vaikka kuinka paljon. . . .

ESSU: Välipä noista hepeistä kunhan edes saisi jotakin päällään pidettävää. Ei ole kovinkaan hauskaa keskellä talvea kulkea kretonkimekossa ja rikkiinäsissä kengissä!

SANTTU: Älä hätäile, likka. Kohta ovat punaiset toverit täälläkin herroina ja silloin puhdistetaan Moision hovi ensimmäisenä. Silloin saadaan sinullekin turkis-kappa ja kengurukaulus. . . .

ESSU (Vihaisesti): Ja minähän en varastettu

kamppeita päälleni ota! Työlläni olen vaatteeni ennenkin hankkinut. Ja palkanhan sinä lupasit maksaa kun mukaasi läksin. Muuten en olisi palveluspaikkaani jät-tänytäkään. — Mutta etpä tuota ole vielä markkaakaan pulittanut, vaikka niin suurta herraa näyttelit ja rahoil-lasi kehuit. Varastamalla ja ryöstämälläkö sinä aiotkin ne rahat hankkia?

SANTTU (Nousee kiivaasti ylös, lyö nyrkkiään pöy-tään): Ja ellet sinä p-leen likka pidä pienempää suuta, niin kyllä sinullekin laki löydetään. Minä olen se, joka määrään ja sinulla ei ole mitään pulisemista. — Etkä sinä arvostelee mitä vallankumouksessa tehdään. Muista se!

ESSU: Viis minä sinun vallankumouksistasi! Mutta sen minä vain sanon, että ellei tässä pian muutosta tule, niin takaisin minä Koskelaan lähdän. Siellä on ainakin leipää ja lämmintä. . . .

SANTTU (Ivallisesti): Taitaa siellä kylmä hiillos olla Koskelassakin. — Taisivat toverit pitää pienen ilotuli-tuksen — ja patruuna tuskin pystyy sinulle palkkaa maksamaan, sillä luullakseni on hän jäähtynyt Hietahar-jun juurelle. — Mutta mene nyt hakemaan jostakin puita, että saamme valkean uuniin. Täällähän muutoin vellan jäätyy!

ESSU (Ylimielisesti): Kyllähän sinä komentaa osaat. Ja kehtaatkin vielä kehua roistomaisten toveriesi ilki-toilla. — Että pitikin minun lähteä mukaasi ja uskoa valheitasi! (Menee ulos).

SANTTU (Itsekseen): Mikä piru tuohon Essuun on mennyt? Juttelee aivan kuin päälähtari. Mutta kyllä hänet aisoissa pidetään. On Villasen Santtu ennenkin tuollaisia letukoita koulinnut. Ei tämä ole ensimmäinen kerta. — Ja ruvetkoonpas vain liikoja pulisemaan ja sa-lahankkeita hautomaan. Kyllä silloin hänenlaiselleen iaki löytyy. Vallankumous ei siedä pettureita. Tämä on hyvin lyhyt tuomio. (Vetää pistoolin taskustaan. Menee repun luo ja alkaa kaivaa sieltä esille eväitä, laskien ne pöydälle. Alkaa sitten syödä). Mutta minne hiiteen se likka nyt oikein meni? Eihän se pahus vain olisi lähte-nyt lipettiin? — Saakuri! Täytyy mennä katsomaan.

(Nousee ylös, mutta ei ehdi lähteä, kun ulkoa kuuluu kolinaa).

ESSU (Saapuu puita sylissä): Sieltä näkyy metsän reunasta hiihtävän pari miestä. Näytti kuin niillä olisi cilut pyssyt selässä. Lienevätkö punaisia vai valkoisia?

SANTTU (Hyppää nopeasti pystyyn): Saakuri! Miksi et tullut aikaisemmin sanomaan. Minne nyt eh-dimme lähteä. (Menee ikkunan luo, kurkistaa varovasti ulos, pälyilee pelokkaasti ympärilleen). Piru vieköön! Ne ovat lahtareita! Näen valkoiset nauhat käsivarsissa. Ne tulevat suoraan tänne. — Nyt olemme satimessa. (Miettii tuokion. Huomaa seinällä riippuvat vaatteet. Tempaisee ne nopeasti ja alkaa sovitella päälleen). Mutta ei Villasen Santtu koskaan neuvottomaksi jää. Pelataan siten teatteria! (Essulle). Ja sinä et puhu sanaakaan minusta, muista se! Olen tämän mökin sokea, kuuro mummo, ymmärrätkö? (Pukeutuu nopeasti vaatteisiin). Kas niin! Istun nyt tähän lieden viereen ja sinä häirit tulenlaittopuhissa. (Huomaa pöydällä olevan repun). Ja piiloita nopeasti tuo reppu. Jätä ruuat siihen pöy-dälle.

ESSU (Ottaa repun ja piiloittaa sen sänkyyn, järjes-telee äänettömänä pöytää).

SANTTU: Ja koeta saada miehet lähtemään nopeasti täältä, ymmärrätkö? — Ei, kumieppas vielä! Koeta urk-kia heiltä jotakin tietoja, missä heidän pääjoukkonsa on, kuinka paljon on miehiä j.n.e. Teet siten suuren palve-luksen asiallemme.

ESSU (Ivallisesti): Oletpa sinä koko sankari! Nais-ten vaatteisiin vetäydyt vaaran tullen. — No, minulle eivät ainakaan mitään pahaa tehne, olivatpa sitten pu-naisia tai valkoisia. (Alkaa laitella tulta uuniin).

SANTTU: Ja muista, jukoliste, pitää kieleksi kurissa — tai muutoin — (Kohentaa pistooliaan). No, nyt ne pirut tulevat. (Istuutuu lieden ääreen). Muista, likka, mitä olen sinulle sanonut!

ESSU: Kylläpäähän itsestäni huolen pidän, kunhan vain sinä itsestäsi huolehdi.

(HANNES ja VEIKKO tulevat, Veikolla kivääri se-lässä, Hanneksella pistooli vyössä. Molemmat puetut v.

1918 suojeluskuntapukuun. Hannes kuitenkin sotilaalli-semmin puettu, vaikuttaa ryhdikkäämmältä ja päällyst-öön kuuluvalta).

HANNES: Hyvää iltaa. Rauha taloon!

ESSU (Kääntyy hiukan, niijaa): Iltaa.

HANNES: Kai saamme talossa heikisen levähtää? Olemme pitkän taipaleen hiihtäneet ja jäsenet tuntuvat puutuneilta.

ESSU: K-yllä, k-yllä kai — jos — jos. . . .

VEIKKO: Mutta eikö täällä ole ketään miesväkeä tal-ossa? Uskallatteko asua tällaisessa saloseudun mökissä yksin, neiti? (Huomaa uuniin luona istuvan Santun): — Tarkoitankahden vanhuksen kanssa. Ettekö pelkää, että punikit eksyisivät tänne ja tekisivät teille ilkeävaltaa? (Istuutuu penkille, laskien kiväärinsä nurkkaan, riisuen reppunsa).

ESSU: Eihän tuota osaa pelätäkään. — Ja mitäpä ilkeävaltaa ne meille voisivat tehdä. Ei meillä ole mitään ryöstettävää. Kuten näette, olemme köyhiä.

VEIKKO: Mutta olettepa te uskalikko, neiti. Ei nykyaikana ole köyhienkään rauha ja koskemattomuus tur-vattu niin kauan kuin punaisten rosvolaumat maata sa-moilevat. Näimme tuolla matkamme varrella monta salo-seudun mökkiä tyhjäksi ryöstettyinä ja asukkaat mur-hattuina. (Viittaa Santtuun päin). Mutta onko vanhus äitinne, neiti?

ESSU: Äitini, niin — ei, kun mummoni, tarkoitan. . . .

HANNES (On tarkastellut koko ajan Essua kuin jo-takin muistellen): Mutta mahtaa teidän aikanne olla yksitoikkoista täällä korven keskellä? Eikö teillä ole veljiä tai sisaria lainkaan? Vain kahdenko asutte iso-äitinne kanssa?

ESSU: Ei! E-i minulla ole muita paitsi Sant. . . . Tarkoitankahden. Asumme kahden.

VEIKKO: Mutta mitä arvelet, Hannes, emmekö käy hiukan murkinoimaan? Pian on meidän taas oltava tai-paleella, sillä on ehdittävä ennen päiväkoittoa pääjouk-kojen luo Koskenkorvalle.

SANTTU (Kohottautuu hiukan, kuultuaan Veikon sa-nat, koettaa tehdä salamerkkejä Essulle).

ESSU (Kuultuaan nimen Hannes, luo tutkivan katseen Hannekseen, vavahtaa kuin jotakin muistaen. Kääntää äkkiä päänsä pois salatakseen mielenliikutustaan).

HANNES: Kyllähän tässä taas ruokakin maistuu, kun on tullut kolmekymmentä kilometriä hiihdettyä. Mutta olisiko neidillä antaa meille jotakin palanpainiketta? Vaikkapa vain vettä.

ESSU: Kyllä! Onhan täällä vettä. (Menee vesisaavin luo, mutta kääntyy takaisin). Mutta onhan siinä pöydällä pullossa maitoaakin. Herrat ottavat vain siitä.

SANTTU (Kääntyy ja luo julmistuneen katseen Essuun, pui salaa nyrkkiä).

VEIKKO: Kiitos vain, neiti! Mutta meille kelpaa kyllä vesikin, ja eivät ne taida teidän lehmänne liikoja lypsää. (Menee vesisaavin luo, ottaa kauhalla vettä. Tuokion äännettömyys. Veikko ja Hannes syövät).

HANNES: Mutta onko täällä pain näkynyt vihollisia liikkuvan?

ESSU: Tarkoitatte lah-lahtelaisia punaisia...?

HANNES: Niitä juuri. Nehän ne ovatkin kaikista pahimpia. Oikeaa kuolemanpataljoonan sakkia. Ovat ryöstäneet ja murhanneet täälläkin pain koko talven.

ESSU (Ei vastaa mitään. Hannes ja Veikko jatkaivat syöntiään. Santtu koettaa tehdä salamerkkejä).

ESSU: Mistä pain te sitten oikeastan olette?

VEIKKO: Ollaanpahan vain tästä lähipitäjästä. Onko neiti kuulut puhuttavan Palomäen kylästä? Tämä toverini on Koskelan hovin nuori herra. Saapui juuri pääkaupungista kotinsa savuaville raunioille. Punikit olivat polttaneet ja ryöstäneet.

ESSU (Säpsähtää, kääntää päänsä pois).

VEIKKO: Oikeastan olemmekin etsimässä niitä Koskelan ryöstömurhaajia. Niitä oli puolikymmentä punanauhaista roikalleta Lahdesta. Päätehtijänä kuitenkin kuului olleen muuan Santtu-niminen roikale, joka viime kesänä oli Koskelassa työssä. Tämä Hannes onkin luvanut palkkion sille, joka tuo hänen isänsä murhaajan ja kotinsa polttajan elävänä tai kuolena hänen eteensä.

SANTTU (Kuultuaan Veikon sanat, vavahtaa, tekee

eieen kuin aikoi paeta, mutta kyyristyy sitten matalammaksi uuniin nurkkaan).

ESSU (Luo Santtuun halveksuvan katseen, painaa sitten taas päänsä alas).

HANNES: Ja olen sen vannonut, että missä ikinä hänet tapaankin, niin ei hän tule välttämään kostoani. —

ESSU (Hiukan epäröiden): Mutta tiedätkö varmaan, että hän on syyllinen? Tunneteko edes häntä?

HANNES: Minä en häntä kylläkään tunne, mutta joukossamme on monta, jotka ovat hänet nähneet. Tämä Veikkokin luulee tuntevansa hänet, jos mies vain tietlemme sattuu.

VEIKKO: En nyt ole aivan varma, mutta uskon hänet tuntevani kuitenkin. Sillä roikaleella oli oikeassa poskessa pitkä, punainen arpi.

ESSU: Mutta voisitteko ampuu hänet ilman muuta, tutkimatta, tuomitsematta? — Mutta niinhän ne lahtarkoitat lahtelaisettekin tekevät... .

HANNES (Luo hiukan kummastuneen katseen Essuun): Mutta hän on tuominnut itse itsensä. Jokainen, joka nousee omaa isänmaataan vastaan, ei ansaitse muuta kuin kuoleman. Se on eittämätön laki, ja sodan aikana sillä ei ole mitään muuta toimeenpanomuotoa. Se voi ehkä tuntua kovalta, mutta se on joka tapauksessa oikein. Ei ole inhoitavampaa, ei kurjempaa olentoa maan päällä kuin isänmaansa petturi, eikä sellainen ansaitse muuta kuin kuoleman! (Seuraa tuokion äännettömyys. Tuuli vinkuu nurkissa ja rikkinäisessä ikkunassa. Lamppu lepattaa ikkunalaudalla tuulen käydessä siihen rikkinäisen ruudun läpi).

VEIKKO (On lopettanut syöntinsä, istuu tupakoiden): Mutta täällä tuntuu kylmältä. Minäpä menen katsomaan, löytyisikö jostakin puita, että saataisiin parempi valkea uuniin. (Poistuu).

HANNES (Lopettaa syöntinsä, kääntyy Essuun päin): Mutta miksi neiti on niin vaihtelias? Olette tainnut täällä yksinäisyydessä oppia kovin hiljaiseksi?

ESSU: Niin, olemme... .

HANNES: Ja mummonne on kuuro?

ESSU: Niin, ja lisäksi sokea... .

ESSU: Mitä sitten minulle?

HANNES: Teille olisi minulla toinenkin ehdotus. Taistelumme vaatii myös naisten apua. Uhrautuvat naiskädet voivat tehdä paljon yhteisen asiamme voittoon viemiseksi. Eikö teilläkin olisi halua liittyä niihin Suomen naisiin, jotka tavalla tai toisella työskentelevät valkoisen armeijan hyväksi? Rintamalla tarvitaan Punaisen Ristin sisaria, siellä kaivataan kipeästi juuri naisten uhrautuvaa apua, rohkeita sisaria, jotka hoitelevat poikiemme haavoja, antavat heille apua ja uutta rohkeutta. — (Keskeyttää puheensa, katsoo tutkivasti Essuun): —

Tai etlette haluaisi lähteä suoraan rintamalle, niin rintaman takanakin olisi paljon tehtävää. Armeijamme on vielä hyvin puutteellinen. Se tarvitsee kipeästi lämpimiä vaatteita, sukkiä ja varusteita. Siinä olisi teillekin työsarkaa, jos vain teillä on halua ja innostusta.

ESSU (Arkaillen, epäröiden): Ja luulisitteko minun kelpaavan ehdottamaanne työhön?

HANNES: Jokainen, joka tahtoo, ja todella tuntee haluavansa tehdä jotakin paljon kärsineen isänmaamme hyväksi, on tervetullut joukkoomme. Yhteinen asiamme ei kysy säätyä tai ammattia, ei aseta luokkarajoja. Yhtä hyvin köyhä kuin rikaskin on tervetullut valkoisten riveihin.

ESSU: Mutta ettehan edes tiedä kuka olen. Ette tunne minua. Kuinka voisitte hyväksyä minut joukkoonne? Voisinhan olla vaikka vihollisenne.

HANNES (Painavasti): Silloin tietäisitte, mikä teitä odottaa. — Mutta en voi uskoa, että teidänlaisenne viatomalta näyttävä tyttö voisi olla petturi.

ESSU (Katkerasti): Ulkokuori voi niin monasti pettää. — Toivoisinpa todellakin, että... .

VEIKKO (Saapuu puita sylissä, laskee ne lattialle uuniin luo): Olivatpa ne kinkkien alla. Sain lapioida pitkän aikaa, ennenkuin pääsin niihin käsiksi. Mutta mitä te olette sillä aikaa hommaillleet? Näytätte mollemmat niin miettiviltä.

HANNES: Juttelimme vain yhtä ja toista.

VEIKKO: No, lähtekö neiti sotapoikien kelkkaan, vai mitä?

ESSU: Tuskinpa. — En tiedä, en nyt vielä ainakaan.

HANNES: Ajatelkaa nyt rauhassa asiaa. Poikkeamme joka tapauksessa huomenna tänne, ja jos siihen mennessä olette tehnyt päätöksenne, otamme teidät ja isoätinne mukaamme, kuten olen luvannut. (Hetken äännettömyys). En tiedä miksi, mutta toivoisin erikoisesti teidän liittyvän mukaamme. (Veikolle). Mutta meidän on kai lähdettävä. Koskenkorvalle on vielä pitkä matka. (Alkaa koota tavaroita reppuun, Veikko auttaa).

VEIKKO: Niin, meidän on kai lähdettävä. Olemmehan jo levähtäneet tarpeeksi. Siis suksille vaan!

HANNES: Niin, lähdettävä on! (Essulle). Siis hyvästi, neiti — tai paremminkin näkemiin. Huomenna tulemme siis teitä tapaamaan. (Hyvästelee Essua kädestä).

ESSU: Hyvästi. — (Pingoittuneesti). Mutta luulen, ettei teidän tar... .

HANNES (Kääntyy ovelta. Aikoo sanoa jotakin, mutta vaikenee. Luo pitkän ja merkitsevän katseen Essuun).

VEIKKO: Siis hyvästi, salonruusu! (Molemmat poistuvat).

ESSU (Vaipuu istumaan penkille, painaa päänsä käsiensä varaan, huokaa raskaasti).

SANTTU (Nousee ripeästi Hanneksen ja Veikon poistuttua, tullen nyrkit ojossa Essun eteen, tempaisee naisen vaatteet yltään. Vihaisesti): Sinä, sinä, senkin... . Vai rupeat sinä, jukolaut, lahtareita hännystelemään! Kumma kun et jo heidän mukaansa lähtenyt!

ESSU (Ei vastaa mitään, istuu vain pää käsien varassa).

SANTTU: Vai mietitkö jo, miten ihanaa olisi olla lahtarien sotaporttona! Nouse ylös, senkin... (Tarttuu Essuun ja tempaisee hänet ra'asti ylös).

ESSU: Anna minun olla rauhassa. Ajatukseni eivät kuulu sinulle.

SANTTU: Vai eivät kuulu. Sinä kuulut kokonaan minulle! Ymmärrätkö? Sinä teet, mitä minä tahdon!

ESSU (Uhitellen): Älä ole siitä niinkään varma. Jos

olenkin sinulle joskus kuulunut, ei se merkitse sitä, että kuuluisin ikuisesti. Pakoittamalla et minua ainakaan saa tottelemaan, ja jos edelleen aiot tuolla tavalla rähätä, voin todella siirtyä toiselle puolen. — Siellä kohtelevat ainakin kuin ihmistä. —

SANTTU: Ha-ha! Katsopas Essua! Kovinpa näyttävät Koskelan nuoren patruunan sanat vaikuttaneen. Mutta koeta muistaa, että nyt määrään vain minä, ja sinä tottelet. Minun sanani on sinun lakisi.

ESSU (Uhitellen): Muistan, jos minua huvittaa muistaa.

SANTTU (Kiivaasti): Ja missä sinä olet tuon Koskelan nulikan ennen tavannut? Hänhän sanoi tuntevansa sinut. Taisikin olla Koskelan herra, joka sinut ensikeran vietteli —?

ESSU (Itkuun. purskahtamaisillaan): Raakimus, peto! Anna minun olla rauhassa. Mene sinä sinne minne kuulut ja jätä minut rauhaan. Älä kiusaa minua enää! Olen jo tarpeeksi kauan kuullut valheitasi ja hävyttömyksiäsi. — En tahdo enää olla missään tekemisissä kanssasi. Menen takaisin kotikyliini. (Hysterisesti). Voi minua, että läksinkin sinun mukaasi ja uskoin valheitasi. . . .!

SANTTU (Teennäisen mairittelevästi): Mutta Essu kiltti. Koetahan nyt rauhoittua. Enhän minä sinua väkisin tahdo pitää, ellet sinä itse halua. Mutta ymmärthän sinä itekin, että jokaisen köyhälistön lapsen on oltava mukana yhteisessä taistelussamme, vallankumouksessa, jonka me tulemmme viemään kunniakkaaseen voittoon. Ja kun olemme voiton saavuttaneet ja lahtarit on nujerretty viimeiseen mieheen, niin täytän kaikki mitä olen sinulle luvannut. Menemme sitten naimisiin ja sinusta tulee oikein fiini rouva.

ESSU (Kiivaasti halveksuen): Minusta ei koskaan tule sinun vaimoasi, ei ikinä!

SANTTU (Hammasta purrien): No, se on sitten sen ajan murhe. Mutta puhutaanhan nyt muusta. (Lempeämmin). Paljonko se sanoikaan lahtereita olevan siellä Koskenkorvalla?

ESSU: E-en minä muista. — Viisisataahan se taisi olla. . . .

SANTTU: Äläpäs valehtele! Sadasta miehestähän se vain puhui.

ESSU: No mitä sitten kyselet, kun itse paremmin muistat.

SANTTU (Itsekseen): Kiukkuilehan vaan aikasi. Kyllä siitä taltut. (Essulle). No, kai neidiltä saa kysyä? Vai onko sekin Koskelan herran monopoli? Mutta kuulahan nyt, ja ole järkevä! Minä lähden vielä tänä yönä hiihtämään toverien luo. Tämä tärkeä tieto on saatettava ajoissa heidän tietoonsa. Sinä jätät siksi aikaa tänne ja olet kiltisti — ja —. Hm! (Miettäväisesti). Niin, ajattelenpahan sitten, mitä sinun kanssasi on parasta tehdä. Ruokaa tänne jää kylliksi ja tuon tullessani lisää. — Niin, ja uudet kengäthän sinun piti saada. Tuon ne tullessani, jos kaartin varastossa sattuu sopivia löytymään. — Ja jos olet oikein kiltti, niin voitpa saada vielä jotakin muutakin hyvää. (Yrittää taputtaa Essua poskelle).

ESSU (Väistää Santun hyväilyjä. Puhuu kuitenkin rauhallisemmin): Koska sitten tulet takaisin?

SANTTU: Huomenna luullakseni. — Tai ainakin ilta-päivällä. (Menee vesisaavin luo). Mutta menepä hakemaan vettä. Se sinun ihailijasi näkyy tyhjentäneen koko saavin.

ESSU (Nousee vastahakoisesti): Olisivathan ne sinunkin käsivartesi yhtä vahvat vesisankoa kantamaan. (Ottaa kuitenkin sangon). Mutta kun on niin suuri herra olevinaan, että täytyy palvelijaa pitää. (Menee sangon kanssa ulos).

SANTTU (Itsekseen): Kyllä niin näkyy olevan, ettei Essuun enää voi luottaa. Se pahuksen Koskelan herra on pannut tytön päähän aivan pyörälle. Mutta nyt täytyy keksiä jotakin. Huomenna tulevat ne taas tänne. (Saa äkkiä ajatuksen). Mutta nytpä tiedänkin! Essu saa tehdä viimeisen palveluksensa ja olla syöttinä. Hän saa kyllä noista miehistä jotakin irti, ja kun ovat tarpeeksi kertoneet, niin sitten. . . . (Ottaa pistoolin taskustaan, tekee kaksi kertaa ojentavan eleen). Ensin

tyttö, ja sitten tuo toinen. Piru vieköön molemmat! Ei tässä enää arvaa tuotakaan Essua mukanaan haalata. Voi jonakin kauniina päivänä pettää ja usuttaa lahtarit niskaan, kun vielä lisäksi tietää että olin osallisena siinä Koskelan poltossa. (Käsiään hykerellen). Mutta kyllä ne vain ovat toverit rykmentissä mielissään, kun saavat niin kallisarvoisia tietoja. — Kukaties saan vaikka yli-päällikön erikoisen kiitoksen ja ylennyksen. —

ESSU (Tulee vesisangon kanssa): Siinä olisi herralle vettä! (Kaataa sangon sisälyksen saaviin. Menee uunin luo ja istuu).

SANTTU (Juo ja tulee sitten Essun luo, alkaen puhua teennäisen ystävällisesti): Minä tässä äsken tuumin sitä sinun kohtaloasi ja ajattelin, että kai sinun on parasta antaa mennä, jos itse kerran haluat. Enhän sinua voi väkisin pidättää täälläkään. Koetan hommata sinulle hevoskyydin kotipuoleesi, ettei sinun tarvitse lahtarien mukaan lähteä. . . .

ESSU (Keskeyttäen): Ihanko sinä tosissasi aiot. . . .?

SANTTU: Tosissanipa tietenkin. Mutta yhden ehdon sentään asetan.

ESSU: Mikä on sitten ehtosi?

SANTTU: Hm! Se nyt on tuota. . . . Hm! Oikeastaan se on hyvin pieni palvelus, jota sinulta pyydän, ja sen kuitenkin voit tehdä puoleellemme ennen lähtöäsi. Ajattelin näet näin: Kun ne lahtarit huomenna tulevat sinua noutamaan, niin olet suostuvainen lähtemään heidän mukaansa. Mutta ennenkuin lähdet, on sinun saatava urkituksi heiltä joitakin tietoja: Heidän miesvavuudestaan, aseistuksestaan, j.n.e. Minä olen silloin tuolla ikkunan takana piilossa ja kuuntelen. Kun olet saanut tarpeeksi tietoja, voit tekeytyä vaikka sairaaksi ja pyytää heitä tulemaan seuraavana päivänä. Kun lahtarit sitten ovat poistuneet, tulen minä noutamaan sinua. Ymmärrätkö?

ESSU (Epäröiden): Mutta mihin tarkoitukseen sinä noita tietoja tarvitset? Ethän vain aio noille miehille, Han. . . , tarkoitan Koskelan herralle ja hänen toverilleen mitään pahaa?

SANTTU (Voimatta peittää ivallista sävyään): Vai

pahaa Hannekselle! Onpa hän kovin lähellä sydäntäsi. No, mitä minä heille! Saavathan hekin saattaa sinut turvaan, jos heidän suojassaan mieluummin lähdet, eikä ne tiedot sinua eikä Hannekseni enää vahingoita. Vien ne vain esikuntaan, ja sinä olet silloin jo matkan päässä. (Itsekseen). Niin, todellakin, matkasi päässä!

ESSU: Mitä sinä sanoit?

SANTTU: En mitään. Itsekseeni minä vain. — Suostutko siis?

ESSU: Tehtävä on minulle hyvin vastenmielinen. Joudunhan pettämään heitä. . . .

SANTTU: Mutta teethän sen kuitenkin. Se on oleva viimeinen palvelus, jota sinulta pyydän.

ESSU (Epäillen): Mutta päästätkö minut sitten varmasti menemään, et enää kiusaa minua etkä pakoi mihinkään?

SANTTU (Pirullisella äänellä): En koskaan sen jälkeen tule pakoittamaan sinua mihinkään.

ESSU: No, siinä tapauksessa suostun.

SANTTU: Siis päätetty. (Nousee ylös). Minä lähden siis Koskenkorvalle kaartin luo. Mutta huomenna olen täällä tarpeeksi ajoissa kuullakseni keskustelunne. Ja todellakin! Jos ihmettelevät minne isoiti on joutunut, niin voit sanoa hänen menneen vaikka helvettiin. (Nauraa). Ei, parempi sanoa hänen menneen saunaan, hautomaan reumatismisia polviaan. (Lähenee Essua). Ja nyt anna pusu lähtiäisiksi.

ESSU (Väistää): Ei, älä kiusaa minua enää! Lupasithan jättää minut rauhaan.

SANTTU (Ivallisesti): No, aivankuin neiti haluaa. Ja terve nyt sitten! (Lähtee, kääntyy ovelta takaisin). Ja muistakin nyt olla järkevästi. Ei mitään tyhjäänpäiväisiä okkuja. — Ja ettet joutuisi kiusaukseen lähtä Koskelan Hannesta vastaan, ota varmuuden vuoksi sukseti mukaani. Olet näet varmemmassa tallessa täällä mökissä kuin metsässä hiihtelemässä. Hei sitten! (Viittaa kädellään hyvästiksi, poistuu).

ESSU (Istahtaa uunin luo, jää tuijottamaan tuleen, joka on leimahtanut palamaan kirkkammin. Tuulen suhina kuuluu nurkissa. Ikkunalla oleva lampun liekki

lepattaa). Voi minua, millaiseen tilaan olen joutunut! Että uskoinkin hänen valheitaan ja jätin palveluspaikkani ja kotiseutuni!... Mikä minusta näiden viikkojen aikana on tullut...! Oh...! Kaikki, kaikki mennyttä, koko elämä, kunnia, maine... (Purskahtaa itkuun. Tuulen viima sammuttaa lampun. Ainoastaan takasta hehkuva valo valaisee huonetta. Essun piirteet kuvastuvat selvästi valopiirissä. Tuokion äänettömyys. Sitten säpsähtää Essu äkkiä ja kohoaa ylös). Uh! Mistä tämä pimeys? Pettävätkö silmäni, vai onko tämä todellisuutta? (Katslee kauhuissaan ympärilleen, tarttuu käsillään päähänsä. Tuuli vinkuu yhä kovemmin nurkissa, tuuliviiri kitisee ilkeästi). Hyvä Jumala! Tulenko minä mielipuoleksi? Mitä on minun tehtävä? (Lyyhättää jälleen istuaan ununin luo). Pimeys ulkona, pimeys täällä, ja pimeys sillessäni! En näe yhtään valopilkua missään. Mennyttä, mennyttä kaikki, koko elämä...! (Tuokion äänettömyys). Ja huomenna tulee hän! Mitä minun on tehtävä, mitä sanottava hänelle? Voinko esiintyä petturina häntä kohtaan? — Ei, sitä en voi tehdä. Mutta voinko sitten kertoa kaikki? — Hän ei saa tuntea minua; ei tietää salaisuuttani. Ne muutamat kesäiset hetket ovat iäksi haudatut. — Se oli vain unta, ei todellisuutta. — Nyt ympäröi kylmä todellisuus minua, pimeys, yö...! Kumpu olisi edes yksi ihminen, yksi ymmärtäväinen ystävä, joka voisi näyttää minulle tien läpi pimeyden — epätoivon! (Valon kajastus takassa heikenee vähitellen. Huone tulee miltei pimeäksi. Tuuli vinkuu. Tuuliviiri kitisee).

ESSU (Parahtaa äkkiä ja vaipuu permannolle).

ESIRIPPU.

II NÄYTÖS

(Näyttämö sama kuin edellisessä. Aika: seuraavana päivänä iltapuolella. Tupa hiukan hämärä. Essu istuu ja korjailee päällystakkiaan).

ESSU: O-h-hoo! Päivä alkaa taas olla iltapuolella, eikä heitä vielääkään kuulu. — Eikä Santtuakaan. Ovanko he kaikki pettäneet minua ja aikovat jättää minut tänne autioon salotorppaan kylmään ja nälkään näöntymään? — Olisivat edes sukseeni täällä. Mutta nekin vei Santtu mennessään. (Nousee, tekee viluissaan muutamia liikeitä). U-h, kun on kylmää! Aivan puistattaa. On aivan kuin jääkellarissa. — Ja puutkin loppuivat tyystin. Ei ole mitään, mitä pesään pistäisi. (Pukee takin ylle, värisee). Yhä vieläkin puistattaa, kun ajattelen viime yötä. Se oli kamala! En tiedä, kutaanko hienen tajuttomana permannolla maannut, mutta kun heräsin, sarasti jo aamu ja jostain kaukaa kuului laukausten kumu. Se yltyi ylymistään. Eroitin konekiväärien ja tykkien äänet. Mistä päin laukaukset kuuluivat, siitä en ollut aivan varma, mutta luulen niiden kuuluneen Koskenkorvalta. Siellä on varmasti taisteltu. — Ja miten on mahtanut käydä? Vaikka olisivat kaatuneet molemmat — ja Santtukin. Hänelle se kyllä olisi parhaiksi, siksi monta viatonta ihmistä on hän surmannut ja ryöstänyt... (Tuokion äänettömyys. Essu tuijottaa ikkunaan. Säpsähtää äkkiä). Mutta mitä? Eikö kuulu lumen narskuntaa metsästä? (Kuuntelee uudelleen). Aivan oikein. Sieltä tulee joku! Onkohan se Hannes toverineen? Tai Santtu — pahahenkeni, Kunpa se vain ei olisi hän. Silloin minun ei tarvitsisi ryhtyä tuohon inhoittavaan petokseen, sillä vasta nyt alan todella ymmärtää tekoni ala-arvoisuuden. (Kurkistaa taas ikkunaan. Puristaa tuskaisesti päänsä käsiinsä). Sieltä tulee vain yksi hiihtäjä. Se on hän — Santtu. Mitä minun nyt on tehtävä? (Liikehtii muutaman askeleen hermostuneesti edestakaisin. Äkkiä päättävästi). Mutta hänen käyttökseen en enää rupea, ennen vaikka kuolen! (Ulkoa kuuluu kolinaa. Ovi avautuu varovasti ja Santtu astuu sisään).

SANTTU: Iltaa, torpantyttö! Oletko kaivannut minua kovasti poissa ollessani? En näet millään ehtinyt aikaisemmin saapua, sillä oli pieni kahakka tänä aamuna, ja minunkin... .

ESSU (Keskeyttäen): Missä, sano, missä...? Eihän vain Koskenkorvalla?

SANTTU: Oikein arvattu. Koskenkorvalla juuri. Nujersimme siellä lahtarit perinpohjin. — Mutta olipa vallan unohtaa. (Kaivaa taskuun). Toin sinulle vähän tuomisia, koska olet ollut kiltisti täällä sillä aikaa. (Vetää taskustaan helminauhan, rannerenkaan). Katso, pikku Essu! Näin hienoja koruja on Santtu sinulle taas tuonut. Niitä ei pannakaan jokaisen piikatyön kaulaan. (Yrittää pujottaa helminauhan Essun kaulaan).

ESSU (Torjuu vihaisesti): Pidä vain korusi! En minä niitä päälleni ota—!

SANTTU (Hilliten kiukkuaan. Mairittelevasti): Mutta älähän nyt ole noin kiukkuinen, Essu. — Tiedänhän minä, että mielesi kuitenkin tekee. Ota nyt vain pois. (Yrittää uudelleen asettaa nauhaa Essun kaulaan).

ESSU (Tempaa nauhan Santun kädestä, heittää sen permannolle. Vihaisesti): Johan minä sinulle sanoin, etten sinun korujasi tarvitse. Varastettuina ne ovat kuitenkin. Anna vain sellaisille, jotka niitä haluavat. Minä en ainakaan ota!

SANTTU (Nyrkkiä puiden): Kyllä, jukolaut, minä opetan sinut vielä tottelemaan. Täällä ei olekaan enää Koskelan Hannesta, jonka selän taakse voisit piiloutua.

ESSU (On siirtynyt ikkunan luo, kuin pyytäen): Mutta sinähän lupasit päästä minut menemään. Muistahan lupaustasi ja ole kerrankin sanasi arvoinen.

SANTTU: Mutta et ole vielä suorittanut palvelusta, jota sinulta pyysin. Et ole vielä lunastanut vapauttasi.

ESSU: Mutta eiväthän he vielä ole tulleetkaan — Hannes ja hänen toverinsa.

SANTTU (Ivallisesti): Eivätkä taida tullakaan — On tainnut sattua Hanneksellesi pieni vahinko. Taitaa olla toverineen siellä, minne kaikki lahtarit kerran joutuvat — suorasaaristen kaartissa.

ESSU (Pelästyneenä): M-itä, mitä sinä sanoit...? Ovanko he kaatuneet...?

SANTTU: Luulenpa niin. — Ja tiedänkin melko varmaan. Turha sinun on enää heitä odottaa. Mutta voit tehdä erään toisen palveluksen ja sillä lunastaa vapauttesi... .

ESSU (Keskeyttäen kiivaasti): Sinulle en tee enää yhtään palvelusta, en, en, vaikka menehtyisin tähän paikkaan! (Halveksuvasti). Ja sinä siis yllytit joukkosi tänä aamuna valkoisten kimppuun, kun sait tietää heitä olevan vain niin pienen joukon. Kurja kavaltaja, kätyri... .

SANTTU (Vimmastuen): Vaikene, luska, ellet halua joutua saman kohtalon alaiseksi! Henkesi on nyt minun käsissäni. Muista, että myös sinä olet toveriesi petturi!

ESSU: En ole koskaan ollutkaan roistojen toveri, enkä olisi koskaan mukaasi lähtenytkään, jos olisin silloin tiennyt, millaista joukkoa te todellisuudessa olette. Te olette tämän maan kavaltajia koko roistojoukko, te ja toverinne, löyhkäävät ryssät.

SANTTU (Kohottaa pistooliaan. Vihaisesti, hammas purren): Vaikene, lutka! Sinä et tule koskaan elävänä lähtemään tästä loukosta. Olet täydellisesti ilmaissut, mikä todellisuudessa olet ja tuomiosi on jo luettu.

ESSU: Anna tulla vain! En pelkää vähääkään. Eihän se olisi ensimmäinen murha, jonka olet tehnyt!

SANTTU: Luuletko peloittelevasi minua noilla puheillasi. — Olen ennenkin sinunlaisiasi tavannut. — Mutta minunhan piti — (Keskeyttää, miettii tuokion). Mutta nytpä tiedän. Minulla onkin parempi keino! Ei tarvitse haaskata kuulia, vaan jätän sinut toverieni käsiin. He saavat kesyttää sinut, miten parhaiksi näkevät, — Ja voit uskoa, että he sen myös tekevät. Tänne tulee illalla joukko Lahden poikia, ja he ovat sellaista sakkia, että saavat sinunkinlaisesti taltuttamaan. (Ivallisesti). Ole huoletta, ei sinulta huvituksia tule puuttumaan ensi yönä.

ESSU: Heidän käsiinsä en koskaan elävänä antaudu,

ennen vaikka... (Keskeyttää, katsoo pitkään ikkunasta ulos. Koettaen salata huomioitaan). Niin, tulkoot vaan. Kyllä minä otan heidät lämpimästi vastaan....!

SANTTU (Hiukan kummastellen): Hm! Vai niin! No, siitpä tulee sitten koko karnevaali.

ESSU (Kurkistaa taas salaa ikkunaan, painaa käden rinnalle): — Ja tuskin ovat Lahden punikit ennen selaisessa karnevaalissa olleetkaan....

SANTTU (Huomaa Essun ilmeet ja hänen hätääntyneen katseensa. Hyppää äkkiä ylös): Mutta mitä helkkaria! Mitä sinä siellä ikkunassa näet? (Menee ikkunan luo, kurkistaa ulos. Säpsähtää voimakkaasti). Mutta vie sun saakuri! Sieltä ne nyt tulevat, senkin.... (Vimmoissaan Essulle). Ja sinä, sinä, senkin.... (Tapailee pistooliaan). Tämän sinä, jukoliste, tulet vielä muistamaan. Mutta mitä nyt on tehtävä? Olen nyt kuin rotta loukossa. Sieltä tulee tuo kirottu Koskelan penikka toverinsa kanssa. — Piruko heidät hengissä on Koskenkorvalta päästänyt? (Hätäntyneenä, peloissaan). Ja nyt saavat ne minut kiinni — ampuvat —. (Essulle kalpeana raivosta). Ja tämä kaikki on sinun syytäsi, kun et ajoissa ilmoittanut, vaikka huomasit heidän tulonsa.

ESSU (Seisoo kädet lanteilla uunin luona katsellen halveksuvasti Santtua): Joko sankaria alkaa peloittaa? Miksi et jo ammu?

SANTTU (Huomaa tuskin Essun sanoja, näyttää mieltävän. Tekee sitten äkkiä päätöksensä). No niin! Vielä on ainakin yksi keino jäljellä. Ei Villasen Santtu ole ensi kertaa tällaisessa pinteessä. (Kaivaa taskustaan SK-nauhan, pujottaa sen hihaansa, vetää otsatukkansa taaksepäin. Vilkaisee taskupeiliinsä). Mutta tuo saakurin arpi! Mutta keinohan siihenkin löytyy. (Vetää sideharsoa taskustaan, käärii päänsä ympäri. Painaa lakin päähänsä ja hyppää nopeasti sänkyyn, vetäen peiton ylleen. Essulle). Ja muista sinä, että jos sanallaan ilmaiset, kuka olen, laukeaa pistoolini heti — Hannekseesi. Tähtiään häntä koko ajan peiton alta. Muista siis: olen valkoinen lahtari, joka haavoittuneena on ryöminyt tänne, ja sinä hoitelet minua. — Niin, ja mummo, hän on mennyt saunaan — tai, sano vaikka hel-

vettiin. — Ota nopeasti tuo vesisanko tähän sängyn viereen. — Pääni on haavoittunut. Sitä on hoidettava, on kuumetta, ymmärrätkö?

ESSU (On kahden vaiheella mitä tehdä, mutta nähdessään uhkaavan pistoolin, tottelee vastahakoisesti. Ulkoa kuuluu kolinaa).

SANTTU: Ja nyt ne tulevat! Muista siis, että ellet tottele, laukeaa pistoolini heti. Sinä osaat näytellä hyvin, jos vain tahdot, ja nyt sinun on tahdottava — kuuletko, on tahdottava!

(Ovi avautuu ja Hannes sekä Veikko saapuvat).

HANNES: Hyvää iltaa, neiti! Jouduimme näin myöhään, koska oli tänä aamuna taistelu punikkien kanssa. (Menee tervehtimään Essua).

ESSU (Hämmästyneenä): Iltaa. — Niin, kuulin todellakin laukauksia tänä aamuna. Miten siellä lopuksi kävi?

HANNES: Voittimme, vaikka kuumat olivatkin paikat.

ESSU (Melkein iloisesti): Niinkö!

VEIKKO: Niin, vaikka punikit hyökkäsivätkin salaa kimpuumme. Oli lisäksi moninkertainen ylivoima. (Huomaa sängyssä makaavan Santun). Mutta mitä? Kuka on mies tuolla sängyssä?

ESSU (Hämmästyneenä. Ei osaa vastata mitään, kääntyy Veikkoon selin).

HANNES (Lähenee sänkyä, kummastuneena): Ja lisäksi meikäläisiä! (Huomaa siteen). Ja haavoittunut. (Essulle). Koska tämä mies on tänne saapunut? Tännäkö? (Ennenkuin Essu ehtii vastata mitään, käännähtää Santtu vuoteessa, avaa silmänsä ja on kuulevinaan Hanneksen viimeiset sanat).

SANTTU (Valittaen): N-iin, toveri.... Tänä aamuna... M-inut määrättiin viemään sanaa apujoukoille — mutta, mutta. (Voihkaisee). H-iihdin metsän läpi — sieltä ampuivat punaiset. Voi, voi! (Tarttuu päähänsä). Sain haavan — kuulan ohimooni....

VEIKKO (Koettaa Santun otsaa ja valtimoa): Kuulettakoo, toveri? Pitäisi kostuttaa tuo kääre uudelleen.

(Essuun päin kääntyen). Ja tekö, neiti, olette hoitanut haavoittunutta toveriamme?

ESSU (Aikoo sanoa jotakin, mutta Santtu ehättää ennen häntä).

SANTTU: Niin, tämä neiti juuri. Hän auttoi minut sisäään... Sorruin oven ulkopuolelle... Voimani loppuivat kesken... Verenvuoto... Hän, tämä neiti, satoi sitten minut... On hoitanut koko ajan....

HANNES (Tarttuu Essun käteen): Kiitos siitä teille, neiti! Tekonne on osoittanut, että olette tehnyt päätöksenne.

ESSU (Koettaa salata hämmästystään. Avuttomasti): Niin, n-iin....!

VEIKKO (Katsellessa ympärilleen): Mutta minne isoäitini on joutunut? En näe häntä missään.

ESSU (Änkyttäen epäselvästi): N-iin, isoäitini.... H-än meni kyl- saunaan, tarkoitan.

VEIKKO: Niinkö! Ehkäpä siellä sitten riittää löylyä meillekin. Ei tekisi pahaa saada hiukan verryttellä puutuneita jäseniään saunan löylyssä.

HANNES (On istunut penkin päähän Essuun päin): Niin todellakin. Saammeko mekin kylpeä, kun talonväki on ensiksi osansa löylystä ottanut?

ESSU: K-yllä... N-iin, miksi ei....

VEIKKO: Se olisikin kuin mannaa korpivaeltajille. Osasimme tulla oikeaan aikaan. (Santtuun päin kääntyen). Mutta käärettä pitäisi muuttaa, tai ainakin kostuttaa. Voi tulla vaikka haavakuume... Kohottaisitteko hiukan päätänne, toveri, niin kustutan kääreen.

ESSU (Hätäntyneenä): Ei, ei! Kyllä minä laitan. (Tulee nopeasti väliin ja estää Veikon koskemasta kääreisiin). Kyllä minä hoidan.... (Ottaa sangosta vettä ja kostuttaa sillä Santun otsaa ja käärettä).

HANNES: Olette kuin luotu sairaanhoitajattareiksi, neiti... Mutta sanokaapa, millä nimellä saamme teitä kutsua....?

ESSU (Hämmästyen, änkyttäen): S-anokaa minua vaikka Eeviksi — Eevi Koskeksi....

HANNES: Sehän on kaunis nimi ja aivan kuin luotu

Punaisen Ristin sisarelle. Kirjoitamme siis komppaniamme kirjoihin nimenne, Eevi....?

ESSU: N-iin, tehkää se vain....

VEIKKO: Ja kun olemme kylpeneet ja hiukan levähtäneet, lähdemme liikkeelle. Pojat lupasivat illemmällä tulla meitä hevosella noutamaan.

HANNES (Santulle): Mutta mihinkä komppaniaan toveri kuuluukaan? Kai olitte tänä aamuna mukana Koskenkorvalla?

SANTTU (On hourivinaan): K-omppaniaan. — Niin! Tykit paukkuivat... taisteltiin tänä aamuna Koskenkorvalla....

VEIKKO: Hän puhuu sekavia. Kuume on jo noussut. Kumpu meillä nyt olisi jotakin rauhoittavaa....

HANNES (Kuin epäillen): Mutta merkillisen pian se nousi. Mieshän oli äsken aivan virkeä. (Essulle). Mutta tiedättekö, mikä on haavoittuneen nimi?

ESSU: H-än puhui siitä kyllä aamulla.... Taisi olla Sant- Santeri.... (Santun pistooli kohoaa uhkaavasti Hannesta kohti. Vain Essu huomaa sen). M-uistaakseni sanoi hän nimensä olevan Santavuori, Aleksanteri Santavuori....

VEIKKO: Ei mhdakaan olla tämän seudun miehiä. Nimi kuuluu oudolta. En muista ainakaan ennen kuulleen sitä. (Tarttuu Santun olkapäähän). Mutta kuulkaahan, toveri. Mihin komppaniaan kuuluitte?

SANTTU (Voihkii ja mutisee jotakin epäselvää. Kääntyy vuoteella).

HANNES: Hän on ilmeisesti kadottanut tajuntansa. (Essulle) Oliko hän pahastikin haavoittunut, kun löysitte hänet pihalta?

ESSU: E-n tiedä oikein.... Päässä — poskessa oli hänellä haava.... Siitä oli vuotanut paljon verta....

VEIKKO: Mutta kummallista, ettei hänen haavansa nyt lainkaan vuoda? Käärehän on aivan puhdas verestä.... Vuotiko haava aamulla kovastikin....?

ESSU (Hätäntyneenä, änkyttäen): E-i, ei siitä tai- nut tulla paljoakaan.... Hän on kai vain muuten väsynyt... Luulen kuitenkin, että poskiliuu on murtunut...
HANNES: Toimitamme hänet vielä tänä iltana kent-

täsairaalaan. Siellä saa hän tarpeellista hoitoa ja lääkintää —. Mutta kylläpä isoäitini viipy kauan saunassa. Kunhan hän vain ei olisi pyörtnyt...?

VEIKKO: Tai eksynyt tullessaan. Sanoittehan hänen olevan puolisokean....

ESSU: Ei, ei hän eksy. — Hän on kulkenut tien niin monasti.... Tuntee hyvin polun....

HANNES: Mutta eikö kuitenkin olisi syytä käydä häntä katsomassa? Hoitellemme sillä aikaa sairasta....

ESSU (Epäröiden, tietämättä mitä tekisi): V-oinhan, voinhan minä mennä katsomaan. (Vilkaisee pelokkaasti Santtuun, poistuu sitten nopeasti).

HANNES (Tuokion äänettömyyden jälkeen): Minusta vaikuttaa tämä kaikki hiukan omituiselta.... Mitä sinä arvelet, Veikko?

VEIKKO: Samaa aioin minäkin sanoa. Isoäiti, joka eilen tuskin pääsi liikkumaan, on nyt tuntikausia yksin saunassa, eikä tyttö näytä olevan ollenkaan huolissaan... Ja sitten tämä haavoittunut. — En nyt tahdo mitään pahaa epäillä, mutta minusta vain tuntuu....

HANNES (Keskeyttäen): Kuin ei kaikki olisi kuten olla pitää. Niin juuri!

VEIKKO: Niin aivan. Tämä mökki vaikuttaa perin salaperäiseltä... Olemmehan lisäksi lähellä rintamaa... Kunpa vain ei olisi tämän kaiken takana ansa...?

HANNES (Ajatuksissaan): En nyt juuri sitäkään voi uskoa, mutta minua vaivaa yhä tuo vaistomainen tunne, että olen tavannut tämän tytön jossakin ennen... Mutta missä?

VEIKKO: Ehkäpä Helsingissä tai jossakin muualla. (Leikkisästi) Puhuiathan ne Koskelan herrasta, että se on niin kovin naisiin menevä.... Ehkäpä on tämä Eevikin....

HANNES (Ei ole huomaavinaan Veikon sanoja): Jossakin olen vain hänet tavannut, siitä voin mennä vaikka valalle. (Katsoo kelloaan). Mutta kauanpa ne pojat viipyvätkin. Käskinhän heidän lähteä ajoissa.

VEIKKO: Ja kauanpa se Eevikin siellä saunassa vii-pyy. — Tämä alkaa tuntua todella kummalliselta....

ESSU (Saapuu. On huomattavasti rauhoittuneempi): Joko pitkästyitte odotukseen?

HANNES: Emme suinkaan. Mutta onko kaikki kuten olla pitää? — Tarkoitan, eihän isoäidillenne ole tapahtunut mitään?

ESSU: Ei, ei hänellä ollut mitään hätää. Oli hauto-massa reumatismisia polviaan.

VEIKKO: Kaipa hän pian tulee pois....?

ESSU: Niin, kaipa hän pian tulee. (Itsekseen). Jumalani, miten tämä kaikki vielä päättyi! (Huokaa ras-kaasti).

HANNES (Nousee ylös, pudistelee itseään): Mutta kylläpä täällä on kylmää. Emmekö voisi laittaa tulta uuniin?

ESSU: Puut ovat vallan lopussa. Tänä aamuna pol-tin viimeiset.

VEIKKO: Mutta kai tässä lähistöllä on jossakin puita? Jos minä menisin etsimään....?

ESSU: Ei, ei ole. Kaikki halot ovat lopussa. Vain tuoreita puita on metsässä.

SANTTU (Käännähtää kuin unissaan. Side höltyy ja paljastaa otsan. Santtu koettaa korjata sidettä nopeasti, mutta Veikko ehtii huomata sen).

VEIKKO (Nousten seisaalleen): Mutta tämäpä on omituista.... Tämähän taitaa olla erikoinen sairas. (Menee sängyn luo ja tempaisee nopeasti kääreen Sant-tun päästä. Hämmästyneenä). Mutta mitä minä näen? Terve mies!

SANTTU (Koettaa epätoivoisesti saada oikeaa kät-tään peiton alta esiin. Pistooli on kuitenkin sotkeutu-nut vällyihin).

HANNES (On nopeasti lähestynyt sänkyä. Tapailee vyössään olevaa pistoolia).

ESSU (On paennut järkytettynä uuniin luo, puristaa päätään käsiinsä. Näyttää kuin aikoisi sanoa jotakin, mutta ei saa sanaa suustaan. Tilanne kestää vain muu-taman sekunnin. Santtu on onnistunut saamaan aseensa esille ja aikoo juuri kohottaa sen Hannesta kohti. Sil-lein Essu nopealla otteella tempaa nurkassa olevan hii-lihangon ja lyö sillä aseensa Santun kädestä. Pistooli pu-

toaa permannelle. Santtu on samassa pystyssä ja yrit-tää rynnätä ovelle).

VEIKKO (Yllätettynä): Mitä! Santtu! Koskelan murhamies ja ryöstäjä! Tämäpä oli todella yllätys! Mutta nyt et, jukoliste, pääse käsistäni! (Hyökkää kiinni Santtuun).

SANTTU (Hammasta purren): Kirotot lahtarit! (Koettaa irtautua Veikosta, mutta Veikko riippuu hänessä itsepäisesti. Pääsee kuitenkin nopealla otteella irtautumaan. Hyökkää ulos, Veikko perässä. Hannes on myös onnistunut saamaan pistoolinsa esille ja ryntää toisten perässä ulos. Essu lyyhähtää penkille. Purs-kahtaa itkuun).

ESSU: Näin siis piti käydä! Nyt on kaikki men-nyttä! Nyt eivät he enää usko minua, vaikka puhuisin heille tottakin, pitävät minua petturina, punaisten käty-rinä. — Olisi ollut parempi, että Santtu olisi ampunut kuulan sydämeeni, niin ei tarvitsisi kestää tätä hä-peätä. — — — (Ulkoa kuuluu pari laukausta. Essu hypähtää ylös, mutta painuu taas paikoilleen). Voi, nyt siellä ammuttiin joku.... Olikohan se Santtu... Tai sattuihko toisiin.... Voi, voi, miten tämä kaikki vielä päättyy.... (Itkee. Tuokion äänettömyys. Veikko ja Hannes saapuvat. Hannes asettelee pistooliaan koteloon. Molemmat jäävät kuin odottaen oven suuhun).

HANNES (Ivallisesti kylmästi): Mitä teillä on nyt sanottavana puolustukseksenne, neiti....?

ESSU (Ei vastaa mitään, nyyhkii vain pää käsien varassa).

VEIKKO (Ivallisesti): Ei kannata itkeä. Ehein na-hoin pääsi sulhasenne lähtemään. Eivät tainneet kuu-lamme osua, joten on turha vetistellä....

ESSU (Nousee kiivaasti ylös, melkein huutaen): Hän ei ole sulhaseni, ei, kuulletteko, ei....! Ampukaa minut tähän paikkaan, niin olen viime hetkelläni siunaava teitä....! (Lyyhistyy jälleen istumaan).

HANNES: Tapamme ei ole ampua aseettomia naisia — vaikka kavaltajat sen ansaitsisivatkin. — Olette sitäpaitsi pelastanut henkeni, josta kiitos, vaikkakaan en ymmärrä, miksi sen teitte.

ESSU: En tiedä sitä itsekään.... Sen vain tiedän, että vihaan, vihaan, tuota miestä.... Olisin iloinen, jos olisitte ampuneet hänet....

VEIKKO: Menettelyenne ja sananne eivät oikein sovi yhteen. Suojelittehan häntä koko ajan, vaikka tiesitte hänen olevan punaisen. Miksi sen teitte?

ESSU (Vaikenee, ei löydä sanoja).

HANNES: En tiedä millaisilla siteillä olette sidottu tuohon mieheen, joka äsken pääsi käsistämme livah-tamaan, mutta jos olisitte minun sijassani, ymmärtäisitte, että minulla on täysi syy vihata häntä. — Mutta sehän ei kuulu tähän. Haluaisimme paljon mieluummin kuulla, kuka todellisuudessa olette ja mitä olette puu-hanneet näinä sotakuukausina! Ellette halua kertoa meille kaikkea rehellisesti ja avoimielisesti, on minulla ikävä velvollisuus pidättää teidät kapinallisena, tai ainakin kapinallisten avustajana. — Puhukaa siis suoraan, jos teillä on jotakin puolustukseksenne sanottavaa.

ESSU (Tyynemmin, alistuvalla äänellä): Minulla ei ole mitään puolustuksekseni. — Ja jos olisikin, ette kuitenkaan voi uskoa minua tämän jälkeen....

VEIKKO (Istahtaen sängyn laidalle): Tässä täytyy olla jotakin sekavaa takana. (Ottaa permannelta Sant-tun pistoolin ja pistää sen taskuunsa). Niin, minunkin mielestäni voisitte puhua suoraan. Emme halua tehdä teille mitään epäoikeudenmukaista....

HANNES: Tiesittekö siis, että mies, jota suojelitte, oli peräänkuulutettu ryöstäjä ja murhamies....?

ESSU (Kohottaa katseensa): En, on ollut siitä varma, vaikka aavistin hänellä olevan jotakin rikoksia taka-naan. — Vasta eilen sain tietää totuuden.

HANNES: Miksi siis yhä suojelitte häntä? Uhkasiko hän teitä jollakin tavoin?

ESSU: K-yllä, hän olisi tappanut minut, jos olisin jo-takin puhunut....

HANNES: Missä oli hän eilen? Oliko hän täällä jos-sakin lähistöllä?

ESSU (Katkonaisesti): K-yllä, kyllä hän oli täällä....

VEIKKO (Nousten pystyyn): Minä alan jo aavistaa... Eihän hän vain ollut...

ESSU: Kyllä, hän se juuri oli. Isoäitini tuossa lieden ääressä...

HANNES (Hämmästyneenä): Isoäitinne...?

VEIKKO: Tuota minä jo ajattelinkin. Siis saunassa ei ole ketään, ja koko juttu on vain silkkaa valhetta...

ESSU: Niin!

HANNES (Kiihtyneesti): Ja hän kuuli siis eiliset puheemme...?

ESSU: Kuuli. — Ja lähti heti jälkeenne...

VEIKKO: Jukolaut! Voi Turkin punainen sitä kelmää! Hän se siis yllytti punikit niskaamme Koskenkorvalla. (Lyö nyrkkiään pöytään). Ja sen minä sanon, ettei tämä sota saa loppua, ennenkuin se roisto on saanut ansaitun palkkansa.

HANNES: Nyt minulle alkaa jo selvitä. — Entä mitä teitte sinä aikana kun olitte yksin täällä. Miksi ette lähtenyt karkuun?

ESSU: Olin täällä. En voinut lähteä mihinkään, sillä hän vei sukkeni mennessään...

VEIKKO: Epäilikkö hän siis teitä...?

ESSU: Kyllä, kyllä hän epäili. —

HANNES (Keskeyttäen): Ja pakotti uhkauksillaan teidät tottelemaan...?

ESSU: Niin.

HANNES: Mutta ette ole vielä kertoneut, missä tutustuitte häneen, tarkoitan tuohon mieheen. — Tämä ei ainakaan liene kotinne, arvaan minä.

ESSU: L-ahdessa, Lahdessa se tapahtui... Siellä tutustuin häneen...

VEIKKO: Ja läksitte ajattelemattomasti hänen mukaansa. — Miksi?

ESSU (Sanojaan tapaillen): E-n tiedä. — H-än puhui niin paljon, lupaili kaikenlaista. — Toivoin saavani parempaa palkkaa — ja — ja —

HANNES: Ja te uskoitte kaikki, mitä tuo roisto teille puhui. — Meitä haukkui hän tietenkin vallan kamaliksi. — Eikö totta?

ESSU: K-yllä, kyllä on. — —

VEIKKO: No, niin pitkälle olemme siis päässeet. — Vieläkö siis yhä uskotte valheisiin, joita hän on teille syöttänyt?

ESSU (Päätävästi): En! Minä vihaan häntä ja kaikkia hänen roistomaisia tovereita!

HANNES: Sanoitko sen vakaumuksesta? (Katsoo tutkivasti Essuun).

ESSU: Se on horjumaton vakaumukseni, jos te vain voitte uskoa minua edes vähääkään tämän kaiken jälkeen?

HANNES (Tarjoaa kätensä): Tahdomme uskoa teitä. Sananne riittävät meille. Enempää emme tahdo tietää ja tervetuloa siis joukkoomme! (Puristaa tavallista kauemmin Essun kättä. Tuokion hiljaisuus. Äkkiä kuuluu jostakin kaukaisia laukauksia. Kaikki säpsähtävät).

VEIKKO: Mitä, kuulinko oikein? Eikö kuulunut laukauksia jostakin?

HANNES: Ne olivat kiväärin laukauksia. — Jossakin taistellaan. (Menee ikkunan luo ja kurkistaa ulos. Taas kuuluu laukauksia). En erehtynyt sittenkään. Tuolla metsässä on jotakin tekeillä. Olisivatkoahan ne meikäläisiä?

VEIKKO: Jospa ne ovat vain pojat, jotka huvikseen ammuskelevat ilmaan. Ovat tietenkin tänne tulossa ja tahtovat antaa meille merkkejä. (Miettii tuokion). Tai jos olisi sittenkin viisainta lähteä ottamaan asiasta selkoa? (Nousee ylös. Essulle ja Hannekselle). Olkaa te täällä vain rauhassa. En viivy kauan!

HANNES: Mutta koeta olla varovainen. Siellä voi metsässä olla vaikka punikkien patruleja.

VEIKKO: Kyllä koetan varoa. — Ties vaikka tapaisin siellä vielä sen kelminkin, ja silloin — —. (Poistuu, tekee mennessään nujertavan eleen. Tuokion äänettömyys).

HANNES (Siirtyy Essun luo): Sallitteko, että kiitan teitä vielä kerran! Pelastitte todellakin henkeni äsken. Haluaisin tehdä jotakin hyväksenne jos vain voisin. — Sanokaa, onko teillä mitään toivomuksia?

ESSU: Älkää kiittäkö minua. Paljon enemmän olisi

minun pitänyt tehdä. — Huomasin erehdykseni vastailian myöhään...

HANNES: Parempi myöhäänkin kuin ei milloinkaan. (Tuokion äänettömyys). Haluaisin puhua teille paljonkin, sillä minusta yhä tuntuu, ettemme ole niin vieraat toisillemme kuin ehkä voisi luulla. Minulla on joku kummallinen tunne, josta en pääse eroon. — Tai onko se ehkä kuvittelua — täällä rintamalla tulee joskus niin omituiseksi, tuntee kaipaavansa jotakin — jotakin, mitä ei itsekään tajua. (Tuokion äänettömyys). Mutta sanokaa, voisitteko olla ystäväni? — Enempää en uskalla pyytää. Rauhattomalle sotilaille olisi sekin hyvin paljon, sillä emmehän koskaan tiedä, mikä päivä on viimeisemme. Olisi niin rauhoittavaa tietää, että on lähellä edes yksi ystävä, yksi ihminen, joka ajattelee samoin, johon voi luottaa. Sanokaa siis, voitteko pitää minusta edes vähän? (Tarttuu Essun käteen).

ESSU (Alakuloisesti): Jos se ilahduttaa teitä, niin lupaan olla ystäväenne. (Irroitaa äkkiä kätensä ja painaa päänsä alas. Huokaa).

HANNES: Mikä teille tuli? Loukkasinko teitä jollakin tavoin?

ESSU (Piristyen jälleen): Ei, ei minua vaivaa mitään. — Ei se ollut mitään...

HANNES: Näytätte kuitenkin niin omituiselta. Teillä on varmasti jotakin sydämellänne, mutta ette halua sitä kertoa...

ESSU: Ei, ei minulla ole mitään...

HANNES: Olette minulle suuri kysymysmerkki. — Mutta toivon kuitenkin joskus voivani ratkaista arvoituksenne.

ESSU (Huoaten): Toivon, ettette sitä koskaan voisi, ettette koskaan saisitte selville menneisyyttäni... Niin olisi paljon parempi meille molemmille — (Keskeyttää äkkiä. Alkaa kuulua lähenevää laulua ja marssivien jalkojen töminää).

ESSU: Kuuletteko? Mitä se on? Ketä sieltä tulee?

HANNES: Ne ovat varmasti meikäläisiä, jotka tulevat hakemaan teitä. — —

ESSU (Hymyillen): Ja isoäitiäni...

HANNES (Synkästi): Toivoisinpa todellakin, että he toisivat tuon isoäidin tullessaan.

(Laulu kuuluu jo selvemmin. Voi eroittaa sanat: "Kovat on taistelut takanamme käyty, kuka niitä kaikkia muistaakaan. Vaskivesi, Varkaus, Mäntyharju, Harppaus, Pullilankin punikit ja rangaistaan j.n.e." Essu ja Hannes kuuntelevat vaieten. Laulajat saapuvat pihaan. Kuuluu komentosanoja ja jalkojen töminää).

SK-ALIUPSEERI (Tulee sisään sotilaallisen reippaasti. Tervehtii Hannesta sotilaallisesti): Herra komppanianpäällikkö, ryhmä Valkama saapunut paikalle määräyksenne mukaan!

HANNES (Ei ehdi vastata, kun ovi avautuu ja Vieno astuu sisään).

VIEÑO (Rientää Hanneksen luo, tarttuu hänen käteensä): Oi, kuinka olen iloinen, Hannes, ettei sinulle ole tapahtunut mitään vahinkoa... Pelkäsin sinun jo joutuneen vihollisten käsiin, sillä tapasimme matkalla punaisten partion, joka oli tulossa tänne päin.

HANNES: Niinkö! Mutta mikä sinut oikeastaan tänne lennätti, Vieno? Antauduit aivan suotta vaaraan...

VIEÑO: Mitä vielä! Läksin vain katsomaan sinun "löytöäsi", josta eilen puhuit. (Huomaa Essun). Mutta täällähän hän kai onkin. Hyvää iltaa, neiti, ja tervetuloa joukkoomme.

HANNES: Kai saan esitellä: Sisareni ja neiti — — neiti.

ESSU (On kääntynyt selin Vienoon, mutta Hanneksen puhuessa kääntyy taas puhujan päin. Katsoo tuokion jännitettyä ja hämmästyneenä Vienoa).

VIEÑO: Mutta mitä minä näen? Sehän on Esteri! Tämäkö on sinun löytösi, Hannes? (Astuu hiukan taaksepäin ja katsoo kysyvästi molempiin).

HANNES (Hämmästyneenä): Niinpä niin. Mutta tunnnetteko te toisenne...?

VIEÑO: Tottakai! Tämähän on palvelijattaremme Esteri Koski, joka katosi talvella niin äkkiä vähän ennen kuin punaiset polttivat kotimme. Miten tämä on

selitettävissä, Hannes? (Katsoo tutkivasti veljeensä). Luulimme Esterin karanneen punaisten mukana.

HANNES (Seisoo kuin puulla päähän lyötynä, Päärä käden otsalleen, heräten sitten äkkiä kuin unesta): Esteri! Sinä! Nyt minulle vasta alkaa selvitä arvoituksesi! S-inä, sinähän olit meillä jo vuosia sitten, vaikka en ole nähnyt sinua tuon kesän jälkeen. — Nyt minä ymmärrän. —

VIENO: Kylläpä sinä olet vähämuistinen. (Hiukan pisteliäästi). Ollittehan te aikoinanne niin hyviä ystäviä, sinä ja Esteri. —

HANNES (Yhä hämmennyksissä, Huomaa kuitenkin sk-aliupseerin, joka yhä seisoo asennossa, odottaen vastausta). Ottakaahan lepo siellä! Hyvä on! Saatte mennä ryhmänne luo! (SK-aliupseeri tervehtii sotilaallisesti ja poistuu).

VIENO: Mutta haluaisinpa kuulla hiukan tarkemmin yksityiskohtia. Mitä tämä kaikki oikeastaan merkitsee? (Esterille). Kerro, kerro nyt sinä, Esteri, missä olet ollut nämä viikot?

ESTERI: V-eljemme osaa sen paremmin kertoa, neiti... (Hypistelee pukuaan ja näyttää hyvin onnettomalta).

HANNES: Kerron sen sitten joskus toiste. Riittänee kun sanon, että Esteri on pelastanut henkeni. — Toivon, että teistä tulee hyvät ystävät, sillä Esteri on ystävyystesi arvoinen....

VIENO (Tarttuu Esterin käsiin): Kiitos, kiitos, Esteri! En tule koskaan unohtamaan, mitä olet tehnyt veljeni hyväksi, (Veikko saapuu sisään).

VEIKKO (Touhuten): Ette voi arvata, mitä uutisia minulla on teille....?

KAIKKI YHTEEN ÄÄNEEN: MITÄ?

VEIKKO: Kavaltaja on saanut ansaitun rangaistuksensa! Koskelan hovin ryöstäjä ja polttaja ei ole enää ilkitöitä tekemässä. —

HANNES: Mitä, mitä sinä sanot? Oletko tavannut hänet? Mistä kuulit tuon uutisen?

VEIKKO: Ryhmänjohtaja juuri äsken kertoi. Olivat tavanneet tänne tullessaan punaisten partion, jonka

kanssa syntyi laukausten vaihto. Punaiset perääntyivät kuitenkin jo kohta ensimmäisten laukausten jälkeen ja hajaantuivat metsään. Silloin huomasi ryhmänjohtaja tietä hiihtävän miehen, jolla oli suojelekuntanauha käsivarressa. Hän huusi miehelle, että tämä varoisi itseään, sillä punaiset olivat myös huomanneet hänet. Mies ei kuitenkaan kuullut, tai ei sitten halunnut kuulla, vaan lähti hiihtämään suoraan sille suunnalle, missä punaiset piiloittelivat. Silloin kajahti metsästä useita laukausta ja hiihtäjä tupertui hangelle. Kun miehemme sitten saapuivat paikalle, huomasivat he hiihtäjän olevan jo hengettömän. Häneen oli osunut useita kuulia. Ryhmänjohtaja tietenkin luuli, että mies oli toveritammme ja siirsi ruumiin tien syrjään, peittäen sen haulla. Aikoivat nimittäin tulomatkalla ottaa ruumiin ja saattaa sen kunnialla haudatuksi....

En olisi tiennyt koko asiasta, ellei ryhmänjohtaja äsken olisi alkanut kertoa siitä. Silloin heräsi mielenkiintoni ja aavistin heti, mistä oli kysymys. Kyselytämäni tarkemmin kaatuneen tuntomerkkejä totesinkin, että kyseessä oli juuri tuo viheliäinen lurjus, murhamies ja ryöstäjä, joka viimeinkin oli saanut ansaitun palkkansa....

HANNES (Tuokion äänettömyyden jälkeen): Niin, ehkä olikin niin paras. Omat koirat purivat siis, — Mutta luulen, ettei meistä kukaan erikoisemmin sure hänen poismoonaan. (Tuokion äänettömyys).

HANNES (Menee Esterin luo, joka on istahtanut penkin päähän): Mutta oletko sairas, Esteri? Paleleeko sinua?

ESTERI: Ei, ei! Pääni vain tuntuu niin raskaalta.

VIENO: Mutta minä menen noutamaan sinulle jotakin lääkettä. Reppuni on tuolla eteisessä, (Menee).

VEIKKO: Ja minä menen sanomaan pojille, että valmistautuvat lähtökuntoon. Pian kai lähdemme, vai mitä, Hannes?

HANNES (Ajatuksissaan): Kyllä, aivan kohta....

VEIKKO (Poistuu).

HANNES (Menee Esterin luo, Istuu tuon hänen viereensä, laskee kätensä hänen olalleen): Esteri, olen ollut sinua kohtaan hyvin epäoikeudenmukainen. Suothan

kuitenkin anteeksi? Koetan parhaani mukaan korjata erehdykseni — jos voin? Muistan, mitä sinulle kerran lupasin — ja tahdon sen nyt täyttää. — Otatko tarjoukseni vastaan, Esteri —?

ESTERI (Katsoo Hannesta silmiin): Ei, älä puhu siitä, Hannes. — Se oli silloin. Siitä on jo niin pitkä aika. — Et tarkoittanut sanoillasi enempää. Olen sen vasta jälkepäin huomannut. — Sinulla ei ole mitään velvollisuuksia minua kohtaan. —

HANNES: Et siis tahdo kuulla minua....?

ESTERI (Kuin lohduttaen): En toivoisi sinun puhuvan noin, Hannes. — Antakaamme menneisyyden olla rauhassa.... Siitä on niin kauan, ne ovat niin kaukaisia asioita.... Niin paljon on tapahtunut sen jälkeen. — Jos voit pitää minut ystäväenäsi, kuten äsken lupasit, olen siitä hyvin kiitollinen — mutta ei mitään enempää. — Usko minua, Hannes. Puhun sinulle nyt rehellisesti. — Näin on meille molemmille parempi....

HANNES (Alakuloisesti): Niin, ehkä on parempi niin. — Haudatkaamme menneisyys, jos sinä niin tahdot. Sodassa oppii unohtamaan niin paljon. — Mutta ystävyysteni on aina oleva sinun. (Tarttuu Esterin käteen. Vieno ja Veikko saapuvat).

VIENO: Tässä olisi päänsärkypulveria. Otahan nyt, Esteri. (Tarjoaa pulveria Esterille).

ESTERI: Kiitos vain. Mutta luulen, etten enää tarvitse mitään lääkettä. Olen taas terve.

HANNES (Veikolle ja Vienolle): Ja Esteri siis tulee joukkoomme! (Esteriin kääntyen). Niinhän, Esteri? ESTERI: Kyllä, jos vain kelpaan.

HANNES: Olet tervetullut.

VIENO (Tarttuu Esterin käteen): Ja minunkin puolestani tervetullut. Meillä on laaja työsaara ja toimintaa tarpeeksi. Mutta tämän olet sinä Esteri kunnialla ansainnut. (Otaa käsivarresta Punaisen Ristin nauhan ja kiinnittää sen Esterin käsivarteeseen).

ESTERI (Hämmästyneenä): K-iiitos, kiitos, neiti....

HANNES: Ja minä tiedän, että Esteri tulee kantamaan tuota merkkiä kunnialla.... (Ulkoa alkaa kuulua Karjalan marssin säveleet. Sisälläolijat yhtyvät siihen).

ESIRIPPU.

NÄYTELMÄSARJAA

ILTAMA OHJELMISTO

Suojelekuntain, Lotta-Svard yhd., Nuorisoseuraia y.m. Iltoihin erikoisesti valittuja, on ilmestynyt:

- Häilytyksen saltuessa. Kirj. *Eina Korven-Korpinen*. 2-näyt. suojelekunta-aiheinen näytelmä (henkilöt 5 miestä ja 4 naista). Hinta Smk. 5.—
- 1. Taistelun aatto. Kirj. *Olli Karila*. Loppunummyty.
- 2. Rakkautta ja muutakin. Kirj. *Vilho Artturi*. 2-näyt. suojelekunta-aiheinen näytelmä (henkilöt 6 miestä, 2 naista) Smk. 8.—. Ostettaessa 7 kpl. Smk. 40.—.
- 3. Hyvää päivää — kirjessavarta. Kirj. *J. Holopainen*. Loppunummyty.
- 4. Asento. Kirj. *J. Holopainen*. 1-näyt. näytelmä (henkilöt 3 miestä ja 4 naista) Smk. 8.—. Ostettaessa 7 kpl. Smk. 40.—.
- 5. Sarkatakissa. Säkeitä vapaudelle ja isänmaalle. Kirj. *Eino Pakarinen*. Kokoelma lausuttavia runoja. Smk. 10.—.
- 6. Kivalon ruusut. Kirj. *Vilho Artturi*. 1-näyt. näytelmä jääkärien etappioloilta (henkilöt 4 naista ja 4 miestä). Hinta Smk. 8.—. Ostettaessa 8 kpl. Smk. 40.—.
- 7. Herra korpraalin housut. Kirj. *J. A. L.* 1-näyt. huvinäytelmä (henkilöt 4 naista ja 3 miestä). Hinta Smk. 8.—. Ostettaessa 7 kpl. Smk. 40.—.
- 8. Veljekset. Kirj. *Urho Viinikainen*. 2-näyt. näytelmä Suomen van-sodan ajoilta (henkilöt 3 naista ja 8 miestä, mutta voidaan ostia yhdistää). Hinta Smk. 8.—. Ostettaessa 8 kpl. Smk. 40.—.
- 9. Kapteenin keittiössä. Kirj. *J. L. Järvinen*. Loppunummyty.
- 10. Suvisena sunnuntaina. Kirj. *Eina Korven-Korpinen*. 1-näyt. huvinäytelmä (5 miestä ja 2 naista). Hinta Smk. 8.—. Ostettaessa 7 kpl. Smk. 40.—.
- 11. Häilytyks. Kirj. *Urho Viinikainen*. 1-näyt. suojelekunta-aiheinen huvinäytelmä (5 miestä ja 2 naista). Hinta Smk. 8.—. Ostettaessa 7 kpl. Smk. 40.—.
- 12. Mattiko lahtarikaartiin? Kirj. *Arvo Kytölä*. Yksin. suojelekunta-aiheinen näytelmä (4 miestä ja 3 naista). Hinta Smk. 8.—. Ostettaessa 7 kpl. Smk. 40.—.

TEOS KUULUU TAMMION HALLINTOHISTORIAT-SARJAAN

Pöytäkirja tehty Tammion
N. s. johtokunnan kokouksessa 19/10 20.

1. §

Päätettiin pitää Puheillama 28 p:nä Marraskuun
kirjaston hyväksi

2. §

Iltaoman ohjelman suorittajiksi valit-
tiin seuraavat henkilöt. Puhe, Jussi Kunkki,
Runo, Rouva Impi Björck. Kertomus, Valdemar
Suomalainen. Keskustelu kysymyksen pohjasta
Neiti Hanna Pitkänen. Laulusta huolehtii lau-
lun johtaja k. Kunkki. Näytelmäkappale, Nuori
tammotiella, johon valittiin henkilöt
Yrjö Kiiski, Nestori Lommi, Valto Pitkänen,
Taavo Pitkänen, Kimo Suomalainen,
Bertha Pitkänen ja Kerttu Suomalainen.

3. §

Puhetista huolehtii Lyydia Suomalainen
ja Anni Suomalainen.

4. §

Nuorisoseuran kunsijuhla vietetään
Joulukuun joulunäin puheun pitää Opettaja
V. Björck. Runo, Rouva Emma Kunkki, Kertomus,
Herra Aifut Suomalainen. Kuvaelma Ida ja
Arto Pitkänen. Laulusta huolehtii laulun joh-
taja. Kunsien koulutuksesta pitää juhlan tri.
mikäntä huolen. Joulukuun Yrjö Pitkänen.

5. §

Rahojen kerääjiksi joululahjoja varten
valittiin Lyydi Suomalainen, Rouva ja Sina
Lommi

Yrjö Kiiski

Valto Pitkänen